

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH

W PILE

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA PŁYTNICA**

Na okres od 1.01.2024 do 31.12.2033

Opracowanie

Szczecinek 2024

Wykonano na zlecenie
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile

Wykonawca
Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie

Justyna Butrym

Kierowanie projektem

Daniel Świątek

Kontrola końcowa

Tomasz Babiak

SKOROWIDZ

1. WSTĘP.....	5
1.1. Streszczenie.....	5
1.2. Wykaz stosowanych skrótów i terminów.....	10
2. INFORMACJE OGÓLNE.....	17
2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy.....	17
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy.....	22
2.3. Zawartość planu urządzenia lasu.....	23
2.4. Główne cele planu urządzenia lasu.....	27
2.5. Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu.....	29
2.6. Powiązania <i>Planu</i> z innymi dokumentami.....	38
2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień <i>Planu</i> oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	44
2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	45
3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	46
3.1. Ogólna charakterystyka warunków środowiskowych.....	46
3.1.1. Położenie Nadleśnictwa.....	46
3.1.2. Lesistość.....	47
3.1.3. Dominujące funkcje lasów.....	47
3.2. Walory przyrodniczo-leśne Nadleśnictwa.....	48
3.2.1. Rzeźba terenu, typy gleb i warunki siedliskowe.....	48
3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.....	50
3.2.3. Klimat.....	51
3.2.4. Drzewostany.....	52
3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa.....	60
3.3.1. Rezerwat przyrody.....	61
3.3.2. Obszary chronionego krajobrazu.....	84
3.3.3. Obszary Natura 2000.....	87
3.3.4. Użytki ekologiczne.....	95
3.3.5. Pomniki przyrody.....	98
3.3.6. Ochrona gatunkowa.....	99
3.3.7. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na formy ochrony przyrody.....	101
3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	105
3.4.1. Obszary Natura 2000.....	105
3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia.....	114
3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej.....	114

3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną.....	115
3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu</i>	115
3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji <i>Planu</i>	116
4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000.....	118
4.1. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko.....	118
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.....	118
4.1.2. Oddziaływanie na ludzi.....	136
4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.....	137
4.1.4. Oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione	148
4.1.5. Oddziaływanie na wodę.....	151
4.1.6. Oddziaływanie na powietrze.....	152
4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	152
4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz.....	152
4.1.9. Oddziaływanie na klimat.....	154
4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	154
4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.....	156
4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko.....	164
4.2. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszar specjalnej ochrony ptaków.....	165
4.2.1. PLB300012 Puszcza nad Gwdą.....	165
4.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na specjalny obszar ochrony siedlisk.....	175
4.3.1. PLH300017 Dolina Rurzyca.....	175
4.4. Oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów Natura 2000.....	185
4.4.1. PLB300012 Puszcza nad Gwdą.....	186
4.4.2. PLH300017 Dolina Rurzyca.....	188
5. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PLANU.....	191
5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań <i>Planu</i> na środowisko.....	191
5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w <i>Planie</i> , uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru.....	195
6. ZAŁĄCZNIKI.....	199
6.1. Oświadczenie autora raportu.....	199
6.2. Mapa siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych na tle planowanego użytkowania rębego i gruntów przeznaczonych do zalesienia.....	200
6.3. Mapa form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania rębego i gruntów przeznaczonych do zalesienia.....	200

1. WSTĘP

1.1. Streszczenie

Podstawowymi dokumentami formalno-prawnymi opracowania *Prognozy* są *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2023, poz. 1094), pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, znak WPN-I.411.21.2021.MO2 z dnia 25 sierpnia 2021 r. dotyczące uzgodnienia przedłożonego zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Płynica na lata 2024-2033 a także opinia Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu, znak DN-NS.9011.1258.2021 z dnia 7 października 2021 r.

Prognozę sporządzono do projektu „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Płynica na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r.” zwanego dalej *Planem*.

Plan został opracowany na 10 lat zgodnie z wymogami szeregu ustaw, rozporządzeń, instrukcji oraz wytycznych, z uwzględnieniem:

- przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej,
- celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

W skład *Planu* wchodzi następujące części:

- opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, zawierający szczegółowe dane inwentaryzacyjne oraz zaprojektowane wskazania gospodarcze,
- elaborat, zawierający opisanie ogólne stanu lasu, analizę gospodarki leśnej w minionym okresie, podstawy gospodarki przyszłego okresu oraz sposoby ich realizacji,
- zestawienie zadań do wykonania w bieżącym 10-leciu,
- program ochrony przyrody, zawierający kompleksowy opis stanu przyrody, podstawowe zadania oraz sposoby realizacji tych zadań,
- mapy tematyczne.

Plan jest zasadniczym dokumentem z zakresu leśnictwa, na podstawie którego prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Sporządzenie tego dokumentu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym w stosunku do lasów stanowiących własność Skarbu

Państwa, którymi zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu i nadzoruje jego wykonanie.

Jednym z głównych celów *Planu* jest dostosowanie działań Nadleśnictwa do określonych wymogów dotyczących prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W *Prognozie* przeanalizowano cele ochrony środowiska, zawarte w różnego rodzaju konwencjach, dyrektywach, politykach i programach w odniesieniu do zapisów zawartych w *Planie*. Przeanalizowano również powiązania *Planu* z dokumentami dotyczącymi obszaru Nadleśnictwa, aby wykluczyć łączny negatywny wpływ na środowisko.

W *Prognozie* przedstawiono metody, jakie posłużyły do wykonania analiz wpływu zapisów *Planu* na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedstawiono również propozycje dotyczące monitorowania zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Ze względu na umiejscowienie obszaru Nadleśnictwa nie przeprowadzono oceny oddziaływania transgranicznego, o którym mówi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Do ogólnej charakterystyki obszaru Nadleśnictwa oraz opisu jego walorów przyrodniczo-leśnych wykorzystano dane zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie.

Nadleśnictwo Płynica zajmuje powierzchnię 15992,70 ha. Położone jest w dwóch województwach: wielkopolskim i zachodniopomorskim, w powiatach złotowskim, pilskim oraz wałeckim.

Charakteryzuje się lesistością wynoszącą 70,1%. Lasy ochronne w stosunku do ogólnej powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa stanowią 18,9% (z rezerwatami 24,3%). Siedliska borowe występują łącznie na 81,4% powierzchni, a siedliska lasowe na 18,6%. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna (95,72%). Innymi ważnymi gatunkami są m. in.: olsza – 1,8% i buk – 0,8%. Na taki skład gatunkowy lasów decydujący wpływ ma duży udział gleb rdzawych (94,02%). Istotną rolę odgrywają też gleby brunatne występujące na łącznej powierzchni 180,26 ha (1,13%). Pozostałe gleby występują sporadycznie na niewielkich powierzchniach, niemniej nawet niewielki ich udział wpływa dodatnio na różnorodność biologiczną obszarów leśnych. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 60 lat. Drzewostany ponad 100-letnie zajmują 1174,71 ha, co stanowi 7,5% powierzchni gruntów zalesionych.

Na gruntach Nadleśnictwa Płytznica i w jego zasięgu terytorialnym występują następujące rodzaje chronionych obiektów przestrzennych i punktowych, powołanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- 3 rezerваты przyrody: „Smolary”, „Dolina Rurzyca”, „Wielkopolska Dolina Rurzyca”;
- 1 obszar chronionego krajobrazu: „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy”;
- 2 obszary Natura 2000: PLB300012 Puszcza nad Gwdą, PLH300017 Dolina Rurzyca;
- 11 użytków ekologicznych;
- 28 pomników przyrody;
- 11 stref ochrony gatunkowej.

Na podstawie niektórych elementów charakteryzujących drzewostany (gatunki panujące, struktura wiekowa, typy siedliskowe lasu, powierzchnia drzewostanów dojrzałych i ponad 100-letnich), przedstawiono stan środowiska na gruntach Nadleśnictwa położonych w zasięgu obszarów Natura 2000.

Spośród obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną wymieniono realizację użytkowania rębego w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami gatunków chronionych, zmianę w wyniku realizacji ustaleń *Planu* struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów na siedliskach przyrodniczych i z roślinami chronionymi lub miejscami przebywania zwierząt, ewentualne stosowanie składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

Podkreślono, że trwale zrównoważona gospodarka leśna jest możliwa tylko przy przestrzeganiu zapisów zawartych w *Planie*, a odstępianie od realizacji tych ustaleń niesłoby bardzo niekorzystne zmiany w środowisku.

Podczas analizy przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko rozpatrzono:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną, na którą składa się różnorodność gatunkowa, genetyczna i ekosystemów – przeanalizowano wpływ ustaleń *Planu* na chronione siedliska przyrodnicze (dobór składu gatunkowego, rodzaje planowanych zadań w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych);
- oddziaływanie na ludzi – wskazano obszary w *Planie*, które mogą być pomocne w podkreślaniu walorów turystyczno-rekreacyjnych Nadleśnictwa, zwrócono uwagę na termin prowadzenia prac leśnych w drzewostanach bezpośrednio otaczających obozowiska harcerskie;

- oddziaływanie na zwierzęta i rośliny – na podstawie list gatunkowych oraz planowanych zabiegów w drzewostanach określono przewidywany wpływ *Planu* i wskazano gatunki, dla których należy zastosować środki łagodzące;
- oddziaływanie na wodę – wskazano zapisy *Planu*, które przyczyniają się do ograniczenia degradacji stosunków wodnych (pasy ochronne wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, wytyczne dla Nadleśnictwa przedstawione w programie ochrony przyrody);
- oddziaływanie na powietrze, powierzchnię ziemi, klimat – nie stwierdzono możliwego negatywnego wpływu na te elementy środowiska;
- oddziaływanie na krajobraz – podkreślono kształtowanie przestrzeni podczas planowania cięć rębnych, dbanie o estetykę ściany lasu, o urozmaicenie gatunkowe i wiekowe drzewostanów;
- oddziaływanie na zasoby naturalne – realizacja zapisów *Planu* zapewnia trwałość lasów i ciągłość ich użytkowania;
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – ustalenia *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na te elementy, przedstawienie informacji w programie ochrony przyrody oraz w opisach taksacyjnych (np. opisanie stanowisk archeologicznych) mogą przyczynić się do ochrony tych miejsc.

W *Prognozie* szczegółowo przeanalizowano wpływ realizacji ustaleń *Planu* na określone dla poszczególnych obszarów Natura 2000 przedmioty ochrony.

Oddziaływanie *Planu* na obszar ptasi Natura 2000 określono na podstawie analizy wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki ptaków stanowiących przedmiot ochrony w obszarze, biorąc pod uwagę biologię gatunku, rodzaje planowanych działań oraz działania ochronne wynikające z zapisów PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Płytnica.

Oddziaływanie *Planu* na obszar siedliskowy Natura 2000 określono na podstawie analizy wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska przyrodnicze oraz gatunki będące przedmiotem ochrony w obszarze, biorąc pod uwagę rodzaje działań w wyłączeniach ze zdiagnozowanymi siedliskami bądź miejscami występowania gatunków oraz w najbliższym sąsiedztwie wybranych siedlisk. Pod uwagę wzięto również przedstawione w programie ochrony przyrody działania ograniczające ewentualny negatywny wpływ. Wykazano, że realizacja *Planu* przyczyni się do polepszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz nie pogorszy warunków bytowania zwierząt. *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony tych obszarów.

Przeanalizowano również wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000. Wykazano, że ustalenia zawarte w tym dokumencie nie naruszają *spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000*.

Na podstawie analizy zaplanowanych działań wytypowano obszary możliwego negatywnego wpływu zabiegów oraz przedstawiono propozycje ograniczenia tego wpływu. Zwrócono uwagę na właściwe prowadzenie prac leśnych w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami roślin i zwierząt chronionych oraz przedstawiono propozycję stosowania środków łagodzących negatywne skutki działań gospodarczych. Zaproponowano ograniczenia w prowadzeniu prac w okresie wakacyjnym w pobliżu obozowisk harcerskich. Podkreślono konieczność ochrony leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk archeologicznych.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Wariantowanie było rozpatrywane na posiedzeniu KZP przy ustalaniu wytycznych do projektu planu u.l., przy prowadzeniu kontroli i uzgodnień między wykonawcą oraz przedstawicielami Nadleśnictwa i RDLP (szczególnie podczas sporządzania optymalnego projektu użytkowania zasobów drzewnych), przy tworzeniu programu ochrony przyrody, przy ustaleniach dotyczących końcowych prac kameralnych i ostatecznego zestawienia *Planu* przyjętych na NTG. Pewnym modyfikacjom ustalenia *Planu* zostały poddane również w trakcie opracowywania niniejszej *Prognozy*.

Wyniki przeprowadzonej *Prognozy* pozwalają stwierdzić, że realizacja *Planu* nie będzie prowadziła do znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz obszary Natura 2000.

1.2. Wykaz stosowanych skrótów i terminów

- Adres leśny** – identyfikuje jednoznacznie każde wydzielenie na terenie Lasów Państwowych, zapis 08-20-1-01-259-a-00 oznacza, że wydzielenie znajduje się na terenie RDLP Piła (08), w Nadleśnictwie Płynica (20), obrębie leśnym Płynica (1), leśnictwie Smolary (01), oddziale „259”, pododdziale „a”, wydzieleniu „00”;
- Baza danych** – baza w formacie .mdb (MS Access) zawierająca szczegółowe dane opisu lasu wykonanego w trakcie prac nad planem urządzenia lasu, zawierająca również planowane zabiegi gospodarcze;
- CP** – czyszczenia późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie młodnika (zasadniczo 11 – 20 lat); mające na celu utrzymanie zwarcia, kształtowanie składu gatunkowego i form zmieszania zgodnie z warunkami naturalnymi oraz zapewnienie stabilności szybko przyrastającego wówczas drzewostanu; jeżeli podczas zabiegu pozyskiwane są sortymenty drzewne, są to czyszczenia z pozyskaniem grubizny (CP-P);
- Data aktualizacji SDF** – data ostatniego wprowadzenia zmian do formularza, z wykorzystaniem formatu <miesiąc – rok>, gdy informacje były aktualizowane wielokrotnie, pole to zawiera datę ostatniej aktualizacji;
- Drzewo mateczne** – drzewo o najwyższych walorach genetycznych, wykorzystywane do pozyskiwania leśnego materiału rozmnożeniowego; ewidencję drzew matecznych prowadzi Nadleśnictwo, Biuro Nasiennictwa Leśnego (BNL) i Instytut Badawczy Leśnictwa (IBL);
- Drzewostan zachowawczy** – drzewostan wydzielony dla zachowania zagrożonych populacji drzew leśnych rodzimych proveniencji; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo, BNL i IBL;
- Dyrektywa ptasia** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa siedliskowa** – Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- Gatunek o priorytetowym znaczeniu dla Wspólnoty*** - gatunek zagrożony, w odniesieniu do którego Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości jego naturalnego zasięgu mieszczącego się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej. W dokumencie wszystkie gatunki o priorytetowym znaczeniu zostały oznaczone*;

GDN – gospodarczy drzewostan nasienny – drzewostan o najlepszych cechach fenotypowych, dostarczający Nadleśnictwu nasion na potrzeby odnowieniowe i zalesieniowe; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo i BN;

Klasa wieku – umowny, 20-letni okres, umożliwiający zbiorcze grupowanie drzewostanów według ich wieku; w praktyce leśnej wprowadzono pojęcie klas i podklas wieku (np. Ia podklasa to drzewostany w wieku 1-10 lat, Ib podklasa – 11-20 lat, IIa podklasa – 21-30 lat, itd.);

KO – klasa odnowienia – typ budowy pionowej drzewostanów, w których ma miejsce równoczesne użytkowanie i odnawianie pod osłoną drzewostanu macierzystego, o stanie odnowienia pozwalającym przejść do kolejnych etapów jego pielęgnacji;

KDO – klasa do odnowienia – typ budowy pionowej drzewostanów, w których ma miejsce równoczesne użytkowanie i odnawianie pod osłoną drzewostanu macierzystego, o stanie odnowienia nie spełniającym jeszcze zakładanych wymogów;

KPZL – Krajowy Program Zwiększania Lesistości;

KZP – Komisja Założeń Planu;

Martwe drewno – martwe i obumierające drzewa, ich części oraz martwe części żywych drzew;

NTG – Narada Techniczno – Gospodarcza;

Obszar Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony ptaków (wyznaczany na podstawie Dyrektywy ptasiej), specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (wyznaczane na podstawie Dyrektywy siedliskowej); utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt innych niż ptaki będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty;

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania typu siedliska wg SDF – ocena ogólna wartości dla zachowania danego typu siedliska jest wypadkową kryteriów, takich jak: pokrycie procentowe obszaru przez siedlisko, reprezentatywność, względna powierzchnia, stan zachowania struktury i funkcji; ocena przyjmuje jedną z wartości: A – znakomita, B – dobra, C – znacząca;

Ocena ogólna wartości obszaru dla zachowania gatunku wg SDF – globalna ocena wartości obszaru dla ochrony danego gatunku jest wypadkową kryteriów, takich jak: względna wielkość populacji, jej izolacja i stan zachowania siedlisk istotnych dla

- gatunku oraz dodatkowych czynników mogących mieć wpływ na zachowanie gatunku; wartość tę ocenia się wg trzystopniowej skali: A- znakomita, B – dobra, C- znacząca;
- OSO** – obszar specjalnej ochrony ptaków – obszar wyznaczony, zgodnie z Dyrektywą ptasią, do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków, w którego granicach ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju;
- OZW** – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty – zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk, który w znaczący sposób przyczynia się do zachowania lub odtworzenia stanu właściwej ochrony siedliska przyrodniczego lub gatunku będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także może znacząco przyczynić się do spójności sieci obszarów Natura 2000 i zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu biogeograficznego;
- PEP** – Polityka Ekologiczna Państwa;
- Plan** – projekt Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Płytnica na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r.;
- Plantacyjna uprawa nasienna** – uprawa z nasion pochodzących z wolnego zapylenia drzew matecznych, izolowana przed zapyleniem z zewnątrz, której celem jest dostarczanie nasion o ulepszonych cechach dziedzicznych na potrzeby gospodarcze; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo, BNL i IBL;
- POP** – Program ochrony przyrody;
- POŚ** – Program Ochrony Środowiska;
- Prognoza** – prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Płytnica na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r.;
- PZO** – plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 ustanawiany przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w formie zarządzenia. Dokument ten określa działania służące utrzymaniu i przywracaniu do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono dany obszar Natura 2000. Szczegółowy tryb sporządzania i zakres prac określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000;
- Rębnia** – określa zasady wykonywania całego zespołu czynności, które mają na celu stopniową przemianę pokoleń w lesie w sposób zapewniający równoczesne usuwanie

drzew lub drzewostanów, tworzenie najkorzystniejszych warunków dla zainicjowania i rozwoju nowego pokolenia drzew pożądanych gatunków, kształtowanie odpowiedniej budowy drzewostanu, zapewnienie naturalnej różnorodności biologicznej i trwałości w zmieniających się warunkach środowiska; w zależności od sposobu cięcia, stwarzającego różne możliwości osłony odnowienia przez starodrzew, rozróżnia się dwie grupy rębni, tj. **rębnię zupełną** oznaczoną symbolem I i **rębnie złożone** oznaczone symbolami II – V;

- Rb I** – zalecana dla gatunków światłożądnych - odznacza się jednorazowym usunięciem całego drzewostanu z określonej powierzchni z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestojów lub biogrup drzewostanu rębnego; na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzennie rozgraniczone uprawy równowiekowe; rodzaje rębni – Rb Ia (do 6 ha), Ib (do 4 ha), Ic (do 2 ha);
- Rb II** – odznacza się regularnie rozłożonym użytkowaniem drzewostanu na określonej powierzchni i prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, w średnim lub długim okresie odnowienia; odnowienie naturalne przeważnie gatunków ciężkonasiennych, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego; wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny (wyjątkowo dalsze lata dobrego urodzaju), a powstałe odnowienie łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami (gatunkami światłożądnymi po cięciu uprzątającym) tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości; rębnia częściowa może być stosowana również w drzewostanach złożonych z gatunków światłożądnych, odnawianych naturalnie i sztucznie w krótkim okresie odnowienia;
- Rb III** – polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie gniazd o wielkości 5-50 arów, z osłoną górną lub bez osłony - zależnie od wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew; powstające - pod osłoną boczną lub górną - odnowienie naturalne bądź sztuczne, wymagające osłony w okresie młodocianym, tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy przewyższające wysokością o 1-3 m późniejsze odnowienie naturalne bądź sztuczne, powstające na powierzchni między gniazdami;
- Rb IV** – polega na stosowaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych i tworzeniu ośrodków odnowienia, poszerzanych następnie cięciami brzegowymi w ciągu zazwyczaj długiego okresu odnowienia, które

prowadzą do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przerzedzenia drzewostanu; w rębni tej wykorzystuje się kilka lat nasiennych; efektem tych rębni są drzewostany mieszane, różnowiekowe o złożonej budowie przestrzennej;

Rb V – polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu (powierzchni kontrolnej); proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu; drzewostan zagospodarowany rębnią przerębową powinien cechować się równomiernym rozmieszczeniem zapasu na całej powierzchni, zwarcim pionowym lub schodkowym oraz maksymalnym wypełnieniem przestrzeni koronami drzew w różnym wieku;

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych;

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;

Różnorodność biologiczna - zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów;

SDF – Standardowy Formularz Danych;

Siedliska i gatunki naturowe – siedliska i gatunki wymienione w Załączniku I lub II Dyrektywy Siedliskowej a także Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, dla których ochrony tworzy się obszary Natura 2000;

Siedlisko o priorytetowym znaczeniu dla Wspólnoty* – – siedlisko przyrodnicze zagrożone zanikiem na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, za którego ochronę Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości jego naturalnego zasięgu mieszczącego się na terytorium tych państw. W dokumencie wszystkie siedliska o priorytetowym znaczeniu zostały oznaczone*;

SILP – System Informatyczny Lasów Państwowych – baza danych i oprogramowanie służące bieżącej pracy, planowaniu, kontrolowaniu w Nadleśnictwie;

Stan zachowania/stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 – ustalany jest na podstawie parametrów: populacja, siedlisko oraz szanse zachowania gatunku, ocenianych odrębnie wg skali: FV właściwy, U1 niezadowolający, U2 zły, lub XX w przypadku braku danych. W PAF informacje nt. stanu zachowania danego gatunku w kraju przyjęto w oparciu o dane przekazane w raporcie w 2013 r. do KE z wdrażania zapisów art. 17 Dyrektywy siedliskowej;

Stan zachowania/stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 – ustalany jest na podstawie parametrów: powierzchnia siedliska, struktura i funkcja oraz

szanse zachowania siedliska, ocenianych odrębnie wg. skali: FV właściwy, U1 niezadowalający, U2 zły, lub XX w przypadku braku danych. W PAF informacje nt. stanu zachowania danego siedliska przyrodniczego w kraju przyjęto w oparciu o dane przekazane w raporcie w 2013 r. do KE z wdrażania zapisów art. 17 Dyrektywy siedliskowej;

Starodrzew - drzewa lub drzewostan wykazujący osłabienie funkcji życiowych wskutek późnego wieku;

SOO – specjalny obszar ochrony siedlisk – obszar wyznaczony zgodnie z Dyrektywą siedliskową, w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych lub populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin lub zwierząt lub w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony tych gatunków;

TD – typ drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy; najczęściej zapisywany jest np. w postaci So-Db, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z udziałem sosny; odpowiednio do funkcji lasu typ drzewostanu może przyjmować kierunek gospodarczy lub ochronny;

TSL – typ siedliskowy lasu – podstawowa jednostka w klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmująca powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych, wykazujące podobne, potencjalne możliwości produkcyjne; diagnoza typów siedliskowych lasu jest wykorzystywana przy planowaniu i doborze gatunków drzew preferowanych w danych warunkach siedliska;

TP – trzebieże późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzałości drzewostanu (zasadniczo od 41 lat); celem TP jest doprowadzenie drzewostanu do etapu finalnego, jakim jest drzewostan dojrzały do odnowienia; drzewostan taki powinien cechować się pożądanym składem gatunkowym, wysoką jakością i pełnym zadrzewieniem;

TW – trzebieże wczesne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzewania drzewostanu (zasadniczo 21 – 40 lat); celem TW jest kształtowanie jakości i produktywności drzewostanu, który powinien wówczas osiągnąć pożądaną skład gatunkowy zgodny z celem hodowlanym, cechować się wymaganą liczbą drzew dorodnych i pełnym zadrzewieniem;

Uprawa pochodna – uprawa założona z nasion pochodzących z WDN-ów, plantacji nasiennych i plantacyjnych upraw nasiennych w celu zachowania wartościowych

genotypów zapewniających powstanie drzewostanów o wysokiej jakości hodowlanej i technicznej; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo;

WDN – wyłączony drzewostan nasienny – drzewostan wyłączony z użytkowania rębnego, uznany komisyjnie za nasienny, będący cennym źródłem pozyskiwania nasion z najbardziej wartościowych, rodzimych ekotypów drzew; ewidencję WDN-ów prowadzi Nadleśnictwo, Biuro Nasiennictwa Leśnego BNL i IBL;

Właściwy stan ochrony gatunku – stan, w którym dynamika liczebności populacji wskazuje, że gatunek utrzymuje się w dłuższej perspektywie czasowej, jako trwałe i biologicznie żywotny składnik swych naturalnych siedlisk, naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się i nie ma podstaw, by sądzić, że będzie się zmniejszała w przewidywalnej przyszłości oraz istnieje i prawdopodobnie będzie istnieć wystarczająco duża powierzchnia siedlisk niezbędnych dla długotrwałego zachowania populacji;

Właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego – stan, w którym naturalny zasięg siedliska jest stały lub powiększa się, siedlisko zachowuje specyficzną strukturę i funkcje, konieczne dla jego trwania w dłuższej perspektywie czasowej i są podstawy do przypuszczenia, że zachowa je w dającej się przewidzieć przyszłości, a także właściwy jest stan ochrony typowych dla niego gatunków;

Źródła nasion – drzewa lub drzewostany wytypowane w Nadleśnictwie, przeznaczone do pobierania nasion na bieżące potrzeby odnowieniowe i zalesieniowe; ewidencję prowadzi Nadleśnictwo i BNL.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy

Konieczność sporządzania dokumentu mającego na celu dokonanie oceny oddziaływania na środowisko planu lub programu wynika z przepisów prawa wspólnotowego, w szczególności z wymienionych dalej dyrektywy siedliskowej i dyrektywy w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko SEA (Dyrektywa 2001/42/WE). Natomiast na gruncie prawa krajowego, podstawy ku temu oraz szczegółowe uwarunkowania zawarte są w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094), dalej: ustawa OOS. W art. 46 określono, dla jakich projektów dokumentów przeprowadza się strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Plan urządzenia lasu, ze względu na swą zawartość i zakres planowanych działań może spełniać warunki określone w ust. 2 lub 3 tego artykułu.

Art. 46 pkt 2 stanowi, iż obowiązkowi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko podlegają projekty „*polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie (...) leśnictwa (...) opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*”. Ustęp 3 tego artykułu stwierdza natomiast, że obowiązkowi takiemu podlegają również plany „*(...) których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony*”.

Ustawa OOS obliuguje zatem sporządzających projekty planów urządzenia lasu do przeprowadzenia oceny oddziaływania realizacji takiego planu na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ustawy OOS, organ opracowujący projekt planu sporządza Prognozę zawierającą następujące elementy:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów –

kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.
- Stosownie do treści art. 53. ustawy OOS, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie zostaje uzgodniony z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym.

W toku prac nad dokumentacją dla ocenianego projektu Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Płytnica, uzgodnienia takie uzyskano. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu uzgodnił zakres i stopień szczegółowości Prognozy pismem z dnia 25 sierpnia 2021 r., znak: WPN-I.411.21.2021.MO2, natomiast Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu uzgodnienia tego dokonał pismem z dnia 7 października 2021 r., znak: DN-NS9011.1258.2021.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wskazał, że *Prognoza* powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust 1 i 2 ustawy OOS.

- I. Dla wydzieleń leśnych znajdujących się w obrębie obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (siedliskowego obszaru ochrony siedlisk) prognoza powinna zawierać:
- 1) wykaz i rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru;
 - 2) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na ww. siedliska przyrodnicze, w szczególności pod kątem: zgodności przewidzianych w planie typów gospodarczych drzewostanów i zalecanych składów gatunkowych ze składami odpowiednimi dla siedlisk, zmian struktury wiekowej i występowania/wprowadzania gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;

- 3) wykaz gatunków roślin i zwierząt (innych niż ptaków) będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000, z określeniem ich lokalizacji (adres leśny) lub potencjalnych siedlisk i innych miejsc występowania;
 - 4) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000;
 - 5) opis przewidywanych działań mających na celu minimalizację, zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do celów i przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.
 - 6) analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planem zadań ochronnych;
 - 7) informacje o działaniach ochronnych wynikających z ustanowionego planu zadań ochronnych, jeżeli podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań jest właściwy miejscowo nadleśniczy.
- II. Dla wydzieleń leśnych znajdujących się w obrębie obszaru specjalnej ochrony ptaków:
- 1) wykaz gatunków będących przedmiotami ochrony z ogólną oceną znaczenia obszaru, określeniem ich lokalizacji oraz identyfikacją potencjalnych miejsc ich występowania;
 - 2) analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na poszczególne gatunki ptaków i ich siedliska;
 - 3) opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do przedmiotów ochrony;
 - 4) analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planem zadań ochronnych;
 - 5) informacje o działaniach ochronnych wynikających z ustanowionego planu zadań ochronnych, jeżeli podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań jest właściwy miejscowo nadleśniczy.

Ponadto prognoza powinna zawierać analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na:

- 1) cele ochrony rezerwatu przyrody „Smolary” określone w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2016 r. poz. 4442);
- 2) informacje o realizacji działań ochronnych, o ile takie wynikają z zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Z 2018 r., poz. 137);

- 3) cele ochrony rezerwatu przyrody „Dolina Rurzyca” określone w rozporządzeniu Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 lipca 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2005 r., poz. 1325);
- 4) informacje o realizacji działań ochronnych, o ile takie wynikają z zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 stycznia 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2023 r. poz. 219);
- 5) cele ochrony rezerwatu przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzyca” określone w rozporządzeniu Nr 30/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 7 listopada 2008 r. w (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2008 r. Nr 206, poz. 3351);
- 6) informacje o realizacji zadań ochronnych, o ile takie wynikają z zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 2020 r.;
- 7) cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu wynikające z art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r., poz. 1098);
- 8) populacje gatunków roślin wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- 9) populacje gatunków grzybów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- 10) populacje gatunków zwierząt wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183);
- 11) siedliska przyrodnicze oraz gatunki wymienione w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z wnioskiem RDLP Piła uzgodnił zaproponowany zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Płytnica na lata 2024-2033. Ponadto Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaznaczył, iż zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przez oddziaływanie na środowisko rozumie się również oddziaływanie na zdrowie ludzi, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w treści sporządzanego dokumentu.

2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy

Do określenia przewidywanego oddziaływania ustaleń *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000 w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa zastosowano metody eksperckie z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy.

Dla scharakteryzowania stanu środowiska sporządzono odpowiednie tabele i zestawienia porównawcze a także stosowne analizy dotyczące lasów całego Nadleśnictwa oraz odrębnie gruntów w zasięgu każdego z obszarów Natura 2000.

Przy sporządzaniu *Prognozy* wykorzystano dane zebrane na potrzeby opracowanego *Planu*, które zostały zamieszczone w elaboracie, programie ochrony przyrody oraz opisie taksacyjnym lasu. Informacje te dotyczą głównie lokalizacji siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych.

Głównym elementem, który potencjalnie może mieć znaczący wpływ na środowisko są planowane zabiegi gospodarcze określone dla poszczególnych drzewostanów, dlatego też podstawową metodą analizy jest porównanie rozmieszczenia tych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego.

Przygotowując metodykę opracowania *Prognozy* przyjęto, że analizy powinny zapewnić:

- identyfikację potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych,
- identyfikację i eliminację na obecnym etapie opracowywania *Planu* konkretnych zadań gospodarczych, których negatywne skutki środowiskowe mogłyby być w sprzeczności z wymogami prawa,
- wskazanie metod ograniczania negatywnego wpływu zadań gospodarczych ujętych w *Planie*,
- określenie listy wskaźników i mierników pozwalających monitorować i oceniać prawidłowość realizacji *Planu*,
- określenie obszarów niepewności analizy w ramach opracowywania *Prognozy*.

Do analiz wykorzystano:

- zestawienie danych uzyskanych z bazy programu TAKSATOR zawierających rodzaj planowanych zabiegów w drzewostanach, w których zlokalizowano siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin lub miejsca bytowania zwierząt;
- materiały kartograficzne.

W pierwszej kolejności dokonano wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, czyli wyłączeń, w których zinwentaryzowano stanowiska gatunków chronionych oraz siedliska przyrodnicze i zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczące tych wyłączeń. Następnie szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanego zabiegu na określony drzewostan, siedlisko przyrodnicze lub miejsce występowania gatunku chronionego. Do tego celu posłużyły tabele pomocnicze zawierające sumaryczne zestawienie powierzchni ważniejszych planowanych zabiegów gospodarczych, czyli niektórych zadań z zakresu hodowli lasu (zalesień, odnowień), wskazań gospodarczych dotyczących użytkowania rębного i przedrębного. Część danych przedstawiono graficznie za pomocą diagramów obrazujących rozmiar powierzchniowy zabiegów.

W podobny sposób przeprowadzono odrębne analizy w obszarach Natura 2000.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i opisanii ogólnym.

2.3. Zawartość planu urządzenia lasu

Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* z 2011 r. w skład planu urządzenia lasu nadleśnictwa wchodzi:

- 1) opis taksacyjny lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania sporządzanego projektu planu urządzenia, a w nim:
 - a) dokładna lokalizacja drzewostanu (adres leśny i administracyjny) oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnia;
 - b) opis siedliska leśnego z uwzględnieniem informacji o terenie, glebie, pokrywie gleby i runie leśnym;
 - c) funkcja lasu i cele gospodarowania: typ drzewostanu (o kierunku gospodarczym lub ochronnym, odpowiednio do funkcji lasu) oraz wiek dojrzałości rębnej drzewostanu;
 - d) opis drzewostanu wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki (średnie wymiary drzew, klasa bonitacji drzewostanu, miąższość grubizny, przyrost miąższości);

- e) planowane czynności gospodarcze;
- 2) tabele powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz:
 - a) gatunków drzew w drzewostanie;
 - b) typów siedliskowych lasu;
 - c) klas bonitacji drzewostanów;
 - d) funkcji lasów;
- 3) zestawienie powierzchni lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia według rodzajów użytków gruntowych z podziałem na województwa, powiaty i gminy;
- 4) mapa gospodarcza lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia – przy przyjętej technologii leśnej mapy numerycznej, zwanej dalej LMN – obowiązuje na niej zakres informacji odpowiedni dla skali 1 : 5000 lub większej;
- 5) ogólny opis lasów i gruntów urządzanego obiektu z uwzględnieniem położenia geograficznego, analizy dotychczasowej gospodarki leśnej (wraz z oceną tej gospodarki dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych), opisu stanu lasu i analizy stanu zasobów drzewnych, jak też opisu warunków przyrodniczych i ekonomicznych produkcji leśnej – w praktyce w ogólnym opisie zamieszcza się również cały rozdział dotyczący gospodarki przyszłej, a także protokoły ustaleń komisji założeń planu i narady techniczno-gospodarczej;
- 6) zestawienia powierzchni według czynności gospodarczych, zagregowane z opisów taksacyjnych lub wykazów zadań;
- 7) program ochrony przyrody;
- 8) opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami dotyczącymi:
 - a) maksymalnej ilości drewna przewidzianej do pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu zwanej etatem cięć;
 - b) pielęgnowania upraw, młodników i drzewostanów średnich klas wieku (do rozpoczęcia w nich procesu odnowienia z zastosowaniem rębni);
 - c) zalesień i odnowień;
 - d) ukierunkowań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej wraz z odpowiednimi mapami przeglądowymi;
 - e) ukierunkowań z zakresu gospodarki łowieckiej wraz z odpowiednią mapą przeglądową;
 - f) ukierunkowań z zakresu ubocznego użytkowania lasu;

g) potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej, szczególnie z zakresu turystyki i rekreacji.

Do planu urządzenia lasu – na podstawie odpowiednich przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy o ochronie przyrody – dołącza się również prognozę oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym niezbędne zestawienia i mapy.

Zgodnie z „Instrukcją urządzania lasu” wyróżniono w *Planie* następujące części, w zależności od etapu wykonanych prac projektowych oraz sposobów określania wielkości zadań gospodarczych:

- 1) część inwentaryzacyjną, dotyczącą danych wynikających z dokonanego na gruncie wyróżnienia i opisanie typów siedliskowych lasu, drzewostanów oraz innych elementów niezbędnych do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody, w tym odpowiednie mapy, syntetyczne opisy, zestawienia zbiorcze i tabele;
- 2) część analityczną, dotyczącą analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia wraz z wnioskami na okres przyszły oraz analizy stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju, a także pożądanego stanu na koniec planowanego okresu;
- 3) część planistyczno – prognostyczną, dotyczącą sformułowania celów oraz zadań ochronnych i gospodarczych, a także sposobów realizacji tych zadań, w tym: wykazy i zestawienia przewidywanych czynności ochronnych oraz gospodarczych, prognozy, symulacje, a także programy wraz z odpowiednimi mapami i syntetycznym opisaniem ogólnym.

Zakres i wymagana forma dokumentacji urządzeniowej i wydruku map została ustalona na KZP dla Nadleśnictwa.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są wskazania gospodarcze, będące podstawą do określenia zadań gospodarczych na najbliższy (w zasadzie 10-letni) okres obowiązywania planu urządzenia lasu. Zadania gospodarcze są elementem obligatoryjnym zatwierdzanym decyzją Ministra Środowiska, natomiast wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wyłączeniu, w celu osiągnięcia założeń i celów *Planu*. Propozycja ta jest przez gospodarza terenu na bieżąco weryfikowana i wykonywana na podstawie aktualnego stanu lasu oraz bieżących potrzeb.

Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny. Elementem *Planu*, który podlega ocenie, jest część planistyczna. Aby wykonać prawidłową ocenę wpływu na środowisko należy poznać stopień szczegółowości każdego rodzaju czynności, z jakim zostały one zapisane w *Planie*.

Tab.1 . Stopnie szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń *Planu*

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa	Możliwe w przypadku zatwierdzenia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów – oznaczałoby to negatywny wpływ na zasoby przyrody	Określa maksymalną możliwą do pozyskania miąższość drewna w całym okresie obowiązywania <i>Planu</i>
Rozmiar pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Brak spodziewanego wpływu wielkości rozmiaru na środowisko	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obowiązkowo wykonać w 10-leciu (nie mniej niż)
Odnawianie	Do konkretnego wyłączenia	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem drzewostanu lub błędnego ustalenia siedliska	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem; grunt leśny, w myśl ustawy o lasach, powinien być najpóźniej w ciągu 5 lat od wycięcia odnowiony
Zalesienia	Do konkretnego wyłączenia	Znacząco negatywne – w przypadku zalesienia siedlisk nieleśnych z załącznika I DS	Nie dotyczy Nadleśnictwa
Rębnia I	Do konkretnego wyłączenia	Znacząco negatywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk, zależnie od liczby stanowisk; pozytywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk; mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w okresie lęgowym	Użytkowanie rębnią I (zupełną - przeważnie do 4 ha) wiąże się z usunięciem do 95% miąższości drzewostanu; odnowienie przeważnie sztuczne
Rębnia II, III i IV	Do konkretnego wyłączenia	Mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w okresie lęgowym	Rębnia częściowa, gniazdowa i stopniowa – odnowienie pod osłoną: Rb IIIa odnowienie sztuczne, w pozostałych rębniach przeważnie naturalne
Składy gatunkowe upraw (TD)	Zapis odnoszący się do typów siedliskowych lasu lub typów siedlisk przyrodniczych	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem drzewostanu	Zaplanowane dla każdego TSL lub siedliska przyrodniczego składy gatunkowe są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu
Zalecenia zamieszczone w programie	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach	Zapisy z programu ochrony przyrody mają na celu łagodzenie wpływu	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed

Rodzaj czynności lub zapis w Planie	Szczegółowość informacji zapisana w Planie	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
ochrony przyrody	odniesienie do konkretnych wyłączeń	gospodarki leśnej na środowisko	przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu, itp.

2.4. Główny cele planu urządzenia lasu

Celem planowania urządzeniowego jest opracowanie projektów planów urządzenia lasu zgodnie z wymaganiami przepisów prawa oraz trwale zrównoważonej gospodarki leśnej z odpowiednim uwzględnieniem oczekiwań społecznych w sprawie ochrony środowiska i racjonalnego gospodarowania zasobami. Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* z 2011 r., cel ten osiągnięty jest poprzez realizację zadań planowania urządzeniowego, dotyczących szczególnie:

- 1) inwentaryzacji oraz oceny stanu lasu, w tym siedlisk i drzewostanów, wraz ze sporządzeniem syntetycznego opisu taksacyjnego poszczególnych wyłączeń taksacyjnych, a także wykonaniem odpowiednich zestawień zbiorczych;
- 2) rozpoznania walorów przyrodniczych w lasach oraz określenia sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przyrody;
- 3) rozpoznania podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska;
- 4) zebrania informacji w sprawie programu ochrony przyrody, w tym dotyczących obszaru Natura 2000, wraz z aktualizacją i weryfikacją dotychczasowego programu ochrony przyrody;
- 5) sformułowania celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- 6) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko wraz z opracowaniem wymaganej prognozy;
- 7) rozpoznania ekonomicznych warunków gospodarki leśnej oraz określenia spodziewanych efektów ekonomicznych tej gospodarki w urządzanym nadleśnictwie;
- 8) określenia długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach;

- 9) projektowania pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej);
- 10) ustalenia etatów cięć głównego użytkowania lasu (rębego oraz przedrębnego);
- 11) projektowania odnowień, zalesień oraz zadań z zakresu pielęgnowania lasu;
- 12) określenia kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- 13) określenia kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;
- 14) określenia potrzeb w zakresie remontów i budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji (bez szczegółowych projektów);
- 15) zobrazowania przestrzennego, w formie odpowiednich map, podstawowych danych o urządzanym obiekcie, dotyczących szczególnie: obszarów chronionych i funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz wybranych zadań gospodarki leśnej;
- 16) sporządzenia ogólnego opisu lasów, zawierającego m.in.: ogólną charakterystykę urządzanego obiektu, analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, analizę stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przyszłej, program ochrony przyrody, zestawienia przewidywanych zadań (obligatoryjnych oraz fakultatywnych, zwanych dalej wskazaniem) oraz prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu planistycznego.

Wszystkie te zagadnienia zostały w *Planie* podjęte i omówione z różną szczegółowością.

Cele długookresowe trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, którymi kierowano się podczas opracowywania *Planu*, to:

- zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa,
- zachowania trwałości drzewostanu i ciągłości jego użytkowania,
- zgodności składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk oraz dostosowania składów upraw na siedliskach przyrodniczych do naturalnych składów drzewostanów,
- użytkowania drzewostanów w ramach określonych dla nich wieków rębności,
- zwiększenie odporności ekosystemów leśnych poprzez popieranie różnorodności genowej, gatunkowej i strukturalnej, wykorzystywanie procesów naturalnych i dostosowywanie gatunków do warunków siedliskowych,

- popieranie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych przez preferowanie odnowień naturalnych, wprowadzanie gatunków rodzimych, ochronę cennych biotopów.

Cele średniookresowe stanowią natomiast:

- podział na gospodarstwa wraz z doborem właściwych sposobów zagospodarowania lasu,
- opracowanie programu ochrony przyrody dla obszaru zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- określenie wskazań gospodarczych dla drzewostanów,
- określenie wytycznych w sprawie ochrony lasu, gospodarki łowieckiej oraz potrzeb zakresie infrastruktury technicznej nadleśnictwa.

2.5. Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu

Cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu, zawarte są w konwencjach i porozumieniach międzynarodowych regulujących zasady ochrony wybranych elementów środowiska.

W dalszej części, w sposób syntetyczny opisano najważniejsze w międzynarodowych, unijnych i krajowych dokumentach strategicznych priorytety, cele i zadania odnoszące się do ochrony środowiska.

Podczas analizy powołano się na zapisy, które są najbardziej skorelowane z *Planem* i odnoszą się do działań związanych z planowaniem urządzeniowym.

❖ DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE

Jest to najwyższy z poziomów, na których określane są cele dotyczące ochrony środowiska. Na szczeblu tym uzgodnienia i porozumienia są podejmowane w postaci konwencji, następnie ratyfikowanych przez poszczególne kraje - sygnatariuszy.

Najważniejsze z konwencji ratyfikowanych przez Polskę to:

- **Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, podpisana w Ramsar dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. z 1978 r., Nr 7, poz. 24 z późn. zm.)**

Konwencja (nazywana również konwencją ramsarską) została ratyfikowana przez Polskę w dniu 22 marca 1978 r. Podkreśla potrzebę zachowania obszarów wodno-błotnych oraz ptactwa wodnego. Celem konwencji jest ochrona, utrzymanie oraz racjonalne użytkowanie zasobów wędrownego ptactwa wodnego.

Strony podpisujące Konwencję:

- dbają o utrzymanie obszarów wodno – błotnych zamieszczonych w Spisie Obszarów Wodno-Błotnych o Międzynarodowym Znaczeniu,
- tworzą rezerваты przyrody na obszarach wodno – błotnych zarówno zamieszczonych, jak i niezamieszczonych w Spisie,
- popierają prace badawcze oraz wymianę informacji i publikacji na temat obszarów wodno – błotnych oraz flory i fauny.

➤ **Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. (Dz. U. z 1976 r., Nr 32, poz. 190)**

Celem Konwencji, ratyfikowanej przez Polskę w dniu 29 września 1976 r., jest zapewnienie możliwie najskuteczniejszej ochrony i konserwacji oraz możliwie najbardziej aktywnej rewitalizacji dziedzictwa kulturalnego i naturalnego stron porozumienia. W rozumieniu niniejszej Konwencji za „dziedzictwo kulturalne” uważane są m.in.: stanowiska archeologiczne, natomiast za „dziedzictwo naturalne” m.in.: pomniki przyrody, strefy o ściśle oznaczonych granicach, stanowiące siedlisko zagrożonych zagładą gatunków zwierząt i roślin, miejsca o ściśle oznaczonych granicach, mające wyjątkową powszechną wartość z punktu widzenia nauki, zachowania lub naturalnego piękna.

➤ **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, uchwalona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. (Dz. U. z 2003 r., Nr 2, poz. 17)**

Celem Konwencji Bońskiej, która weszła w życie w Polsce w dniu 1 maja 1996 r., jest ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków wędrownych zwierząt.

Konwencja zawiera wykaz gatunków zwierząt, wobec których Strony są zobowiązane, m.in. do:

- a) ochrony, a jeżeli to możliwe odtworzenia ich siedlisk;
- b) zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu na dane gatunki.

W większości przypadków ochrona gatunków jest tożsama z ochroną lub, w miarę możliwości, odtwarzaniem ich siedlisk. Równocześnie jednak kładzie się nacisk na działania eliminujące lub kompensujące wpływ różnego rodzaju przeszkód na wędrówki zwierząt.

➤ **Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, podpisana w Bernie dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263)**

Konwencja ratyfikowana przez Polskę w dniu 1 stycznia 1996 r. Celem niniejszej konwencji jest ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw, oraz wspieranie współdziałania w tym zakresie. Szczególny nacisk położono na ochronę gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to gatunki wędrowne zagrożone i ginące.

Konwencja wskazuje m. in. na konieczność:

- uwzględnienia potrzeby ochrony obszarów chronionych w politykach dotyczących planowania i rozwoju, tak aby uniknąć lub zmniejszyć pogarszanie się ich stanu;
- zwracania szczególnej uwagi na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania.

➤ **Konwencja o różnorodności biologicznej, podpisana podczas konferencji „Szczyt Ziemi” w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 2002 r., Nr 184, poz. 1532)**

Polska ratyfikowała Konwencję w dniu 19 grudnia 1996 r. Celem Konwencji jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie.

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami.

Strony Konwencji w miarę możliwości i potrzeb zobowiązane są m. in. do:

- a) opracowania (...) programów dotyczących ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (Art. 6);
- b) identyfikacji procesów i kategorii działań, które mają lub mogą mieć znaczny negatywny wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej, oraz monitoringu ich skutków (Art. 7);
- c) ustanawiania systemu obszarów chronionych lub obszarów, na których muszą być podjęte specjalne działania w celu ochrony różnorodności biologicznej (Art. 8);
- d) zarządzania zasobami przyrodniczymi zarówno na obszarach objętych ochroną, jak i poza ich granicami (Art. 8);

- e) wspierania ochrony ekosystemów i naturalnych siedlisk oraz utrzymania zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnym otoczeniu (Art. 8);
- f) zapobiegania wprowadzaniu, kontrolowania lub tępienia tych obcych gatunków, które zagrażają naturalnym ekosystemom, siedliskom i gatunkom (Art. 8).

❖ DOKUMENTY WSPÓLNOTOWE

Szczególnym rodzajem zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego są uregulowania prawne obowiązujące Rzeczpospolitą Polską w związku z jej przystąpieniem do Unii Europejskiej. Podstawowym aktem prawnym, w którym przywołano konieczność „wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego” jest Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.

- **Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - główny akt prawa pierwotnego Unii Europejskiej (obok Traktatu o Unii Europejskiej), wcześniej pod nazwą Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą (1958–1993) oraz Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (1993–2009).**

W art. 11 Traktatu jest mowa, iż „przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Unii, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska”. Aktami prawa wprowadzającymi w życie ustalenia Traktatu są dyrektywy. W zakresie ochrony przyrody, na terenie Nadleśnictwa mają zastosowanie głównie cztery z nich. Są to, wspomniane już uprzednio, dyrektywa ptasia (DP), dyrektywa siedliskowa (DS) oraz dyrektywa odpowiedzialnościowa (DO), a także odnosząca się do procedur ocenowych, dyrektywa SEA. Dyrektywy te zostały transponowane, z różnym skutkiem, do krajowych aktów prawnych.

- **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U UE. 26.01.2010) – wcześniej: Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków - Dyrektywa Ptasia**

Celem Dyrektywy jest ochrona wszystkich gatunków ptaków występujących w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, utrzymanie ich populacji na odpowiednim poziomie oraz zachowanie, utrzymanie lub odtwarzanie biotopów i siedlisk.

Ponadto Dyrektywa wprowadza szereg zakazów i nakazów w stosunku do działań dotyczących populacji ptaków, ogranicza introdukcję gatunków obcych, ustala zasady

i ograniczenia dotyczące gospodarczego i rekreacyjnego wykorzystania ptaków oraz nakazuje kontrolę realizacji ich ochrony oraz jej skutków.

W załącznikach do Dyrektywy wyszczególnione są gatunki, dla których tworzone powinny być obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

➤ **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory – Dyrektywa Siedliskowa (Dz. U. UE.L.92.206.7 z późn. zm.)**

Celem Dyrektywy jest zapewnienie różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny (bez ptaków) i flory na europejskim terytorium państw członkowskich.

Zapisy Dyrektywy mówią o utworzeniu spójnej europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, złożonej z terenów, na których znajdują się typy siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków wymienionych w załącznikach do dokumentu. Ponadto Dyrektywa wprowadza szereg zakazów dotyczących gatunków objętych ochroną.

❖ **PROGRAMOWE DOKUMENTY KRAJOWE**

Na szczeblu krajowym podstawowymi dokumentami wyznaczającymi ramy dla ochrony środowiska przyrodniczego są akty prawne w postaci konstytucji, ustaw i rozporządzeń wykonawczych, oraz polityki, strategii i programy krajowe.

➤ **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej**

Podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody zawarte są w najwyższym dokumencie państwowym. Art. 5 ustawy zasadniczej stanowi, że: „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Zgodnie z art. 31, „ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia, moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw”. Pokazuje to bardzo znaczącą pozycję, jaką przyznano ochronie środowiska, stawiając ją w jednym rzędzie z bezpieczeństwem publicznym, zdrowiem, czy moralnością.

Z kolei art. 74 stanowi, że: „1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom. 2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych. 3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie

środowiska. 4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska”.

Wreszcie, w art. 86 nałożone zostały obowiązki na wszystkich obywateli kraju; mówi on bowiem, iż *”każdy jest zobowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa”*.

➤ **Ustawa o ochronie przyrody**

Najważniejszy akt prawny regulujący kwestie ochrony przyrody w Polsce. Aktualna ustawa z 2004 r., kilkakrotnie nowelizowana, zawiera transpozycję prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego sieci Natura 2000 do prawa krajowego. Art. 2 ust. 1 ustawy stanowi, że: *„ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; 4) siedlisk przyrodniczych; 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; 7) krajobrazu; 8) zieleni w miastach i wsiach; 9) zadrzewień”*.

W odniesieniu do obszarów Natura 2000, w art. 33 ust. 1 stwierdzono, iż *„zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami”*.

Przepisy ustawy o ochronie przyrody w istotny sposób wpływają na możliwość realizacji Planu. Jak podkreślano w Elaboracie oraz Programie ochrony przyrody, aktualnie obowiązujące przepisy były uwzględniane na etapie projektowania zadań i sposobów prowadzenia gospodarki leśnej.

➤ **Ustawa o lasach**

Podstawowy akt prawny regulujący kwestie związane z gospodarką leśną w lasach wszystkich form własności. Gospodarka w lasach jest prowadzona na podstawie planu urządzenia lasu, czyli podstawowego dokumentu regulującego prowadzenie gospodarki leśnej

na terenie nadleśnictwa. Obowiązek sporządzania planu urządzenia lasu wynika wprost z ustawy, gdzie w art. 7 ust. 1 stwierdzono, że „*trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu (...)*”. Plan urządzenia lasu to zgodnie z art. 6. ust. 1 pkt 6, „*podstawowy dokument gospodarki leśnej opracowywany dla określonego obiektu, zawierający opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej.*” Założeniem ustawy jest więc to, że plan urządzenia lasu, zatwierdzony przez Ministra Środowiska, zawiera wytyczne do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, która zgodnie z definicją zawartą w ustawie o lasach, odpowiada w założeniach zrównoważonemu użytkowaniu zasobów, zdefiniowanemu w ustawie o ochronie przyrody. Można więc uznać, że zatwierdzenie projektu Planu przez Ministra Środowiska jest potwierdzeniem, że dokument ten realizuje cele ochrony przyrody.

➤ **Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko**

W ustawie tej zawarte są szczegółowe procedury w zakresie dokonywania oceny oddziaływania planów lub przedsięwzięć na środowisko. *Plan* jest dokumentem, który podlega procedurze oceny oddziaływania na środowisko. W zakresie objętym *Planem*, konieczne jest upewnienie się, czy jego zapisy nie stwarzają zagrożenia wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000. Ponadto ustawa reguluje, w jaki sposób zapewniony musi być udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji, oraz jakie informacje i w jaki sposób mogą być udostępniane społeczeństwu.

Realizacja zadań z zakresu ochrony przyrody ustalonych w aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia), odbywa się między innymi poprzez sporządzanie krajowych strategii, polityk i planów. Do takich opracowań na szczeblu krajowym należą:

➤ **Polityka Ekologiczna Państwa 2030**

Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony zasobów naturalnych, poprawy jakości środowiska, bezpieczeństwa ekologicznego, przeciwdziałania zmianom klimatu oraz wdrażania idei zrównoważonego rozwoju.

W ustaleniach w zakresie objętym *Planem* dokument ten odnosi się do następujących problemów:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody;
- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego;

- realizacja programu zwiększania lesistości;
- realizacja gospodarki łowieckiej;
- dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów wynikających z ochrony sieci obszarów Natura 2000;
- dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedliska, opracowanie wieloletnich planów przebudowy drzewostanów oraz programów kształtowania ich struktury wielopiętrowej.

➤ **Krajowy Program Zwiększania Lesistości – zaktualizowany przez Ministerstwo Środowiska w 2003 r. i 2014 r.**

Zwiększanie lesistości kraju stanowi jeden z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050. Należy zaznaczyć, że decyzje o zalesieniu gruntów muszą być zgodne z planami zagospodarowania przestrzennego gmin, a na obszarach chronionych zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z ich kompetencjami.

➤ **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań**

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 r. Nadrzędnym celem krajowej strategii jest *zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.*

Dla osiągnięcia tego celu, w strategii zadeklarowano szereg działań obejmujących całą przyrodę, bez względu na formę jej użytkowania (obszary objęte ochroną i użytkowane gospodarczo) oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia, które mają sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej.

Działania operacyjne strategii korespondujące w sposób pośredni i bezpośredni z zapisami Planu zawarte są w dziale „ŚRODOWISKO”, w następujących sferach i celach:

- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu”, w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona gatunków zagrożonych i ginących”:

- ochrona ginących gatunków roślin i zwierząt, z uwzględnieniem ich regionalnej zmienności;
- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu”, w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona siedlisk i ekosystemów”:
 - ochrona ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski,
 - racjonalizacja sieci obszarów i obiektów chronionych oraz sposobu zarządzania nimi;
- w sferze „leśnictwo”:
 - uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych,
 - zachowanie pełni zmienności drzew leśnych,
 - pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych,
 - skuteczna ochrona i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych w lasach,
 - ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu,
 - ochrona obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej,
 - zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu.

Sposoby realizacji celów ochrony środowiska zawartych w wyżej wymienionych dokumentach to m.in.:

- przyjęcie etatów użytkowania przedrębego i rębego na poziomie zabezpieczającym zasadę trwałości i wielofunkcyjności lasu;
- realizacja zasady kompleksowej ochrony ekosystemów leśnych poprzez wyróżnienie i uwzględnienie pełnionych przez nie funkcji ochronnych, optymalne dostosowanie wieków rębności poszczególnych gatunków drzew do istniejących warunków przyrodniczych oraz pełnionych funkcji produkcyjnych i ochronnych;
- możliwość stosowania składów gatunkowych upraw odpowiednich do naturalnych składów gatunkowych siedlisk leśnych;
- możliwość unaturalniania drzewostanów antropogenicznie zniekształconych poprzez przebudowę drzewostanów;
- respektowanie konieczności ochrony strefowej chronionych gatunków ptaków zgodnie z zaleceniem Dyrektywy Ptasiej;

- pozostawienie części drzewostanów bez wskazań gospodarczych;
- stosowanie zasad proekologicznych, bezpiecznych sposobów użytkowania lasu (biooleje, okresowe szkolenia, bezpieczne technologie, wyznaczanie szlaków operacyjnych);
- realizacja działań w zakresie szeroko pojętej edukacji leśnej społeczeństwa;
- opracowywanie programów ochrony przyrody i prognoz oddziaływania planu u.l. na środowisko.

2.6. Powiązania *Planu* z innymi dokumentami

Plan urządzenia lasu nie jest dokumentem, w którym występują liczne powiązania z innymi dokumentami planistycznymi. Charakter gospodarki leśnej i projektowanych zabiegów ukierunkowanych na wykonanie określonych czynności w konkretnych, niewielkich wycinkach przestrzeni (wydzieleniach leśnych), determinuje znaczną suwerenność zapisów planu. Istnieją jednak obszary, których uwarunkowania mogą wymuszać dość istotne modyfikacje założeń *Planu*. Dotyczą one następujących dziedzin:

- **planowanie przestrzenne** – niektóre czynności projektowane w *Planie* są zależne od ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; do takich należą zalesienia i przekształcenia gruntów;
- **ochrona przyrody** – zabiegi projektowane w *Planie*, które dotyczą obszarów chronionych – rezerwatów przyrody czy obszarów Natura 2000, powinny wynikać z dokumentów planistycznych (planów ochrony lub planów zadań ochronnych) sporządzonych dla tych form ochrony przyrody; ich zapisy zostały uwzględnione przy sporządzaniu *Planu*;
- **plany urządzenia lasu sąsiednich nadleśnictw** – grunty nadleśnictwa, których dotyczy *Plan* częściowo sąsiadują bezpośrednio z gruntami innych nadleśnictw, co może mieć wpływ na uwarunkowania ochronne siedlisk lub gatunków, których obszary występowania rozciągają się na terenie obu graniczących jednostek.

❖ Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo Płytnica leży na terenie powiatu wałeckiego w województwie zachodniopomorskim oraz na terenie powiatu złotowskiego i pilskiego w województwie wielkopolskim.

Województwo wielkopolskie

Aktualne cele strategii rozwoju województwa skonkretyzowano przestrzennie w ustaleniach „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego” przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, mogące mieć wpływ na opracowywany projekt planu u.l. zawarte są w następujących zapisach:

Cele polityki przestrzennej:

1) Ochrona walorów przyrodniczych

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Ochrona różnorodności biologicznej;
- Ochrona obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych;
- Zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego województwa.

2) Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- Ochrona zasobów leśnych;

Działania mają na celu:

- zachowanie istniejących kompleksów leśnych, ochronę leśnej różnorodności biologicznej oraz przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska leśnego (abiotycznym, biotycznym i antropogenicznym), a także zabezpieczanie najbardziej wrażliwych terenów leśnych od szkód związanych z antropopresją;
- ograniczanie fragmentacji powierzchni leśnych, zwłaszcza inwestycjami liniowymi, oraz przeciwdziałanie otaczaniu lasów zabudową i drogami o dużym natężeniu ruchu;
- zwiększanie lesistości zgodnie z założeniami i wytycznymi Krajowego Programu Zwiększania Lesistości (KPZL);
- zwiększanie powierzchni zalesień i zadrzewień stref wododziałowych decydujących o bilansie wodnym obszaru, pełniących funkcje retencyjne i ochronne, wymagające dostosowania struktury użytkowania odpowiedniej do pełnionej funkcji, a także odcinków dróg migracji zwierząt przechodzących przez rozległe obszary upraw rolnych oraz zwiększanie lesistości na obszarach rolniczych o słabszych kompleksach glebowo rolniczych i na gruntach rekultywowanych

- i zdegradowanych, z uwzględnieniem obszarów o predyspozycjach do zalesień lub przeznaczenie tych gruntów pod uprawy przemysłowe i energetyczne;
- wykluczenie z zalesień gruntów rolnych i śródpolnych użytków zaliczanych do siedlisk priorytetowych oraz miejsc cennych historycznie;
- zwiększanie powierzchni zadrzewień i zakrzewień, szczególnie w rejonach gleb o najwyższej wartości produkcyjnej i niewielkim wskaźniku lesistości;
- udostępnianie lasów społeczeństwu, w tym specjalistyczne zagospodarowanie terenów leśnych o szczególnie określonych funkcjach społecznych (parki narodowe i krajobrazowe, lasy podmiejskie, rejon turystycznorekreacyjne) polegające na poprawie istniejącej infrastruktury turystycznej;
- zachowanie leśnych kompleksów promocyjnych jako formy wprowadzania i promowania zrównoważonej gospodarki leśnej, wspierania badań naukowych i prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa.

Województwo zachodniopomorskie

Aktualne cele strategii rozwoju województwa skonkretyzowano przestrzennie w ustaleniach „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego” przyjętego uchwałą nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.

Wśród celów polityki przestrzennej wymienia się:

1) Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i przeciwdziałanie negatywnym skutkom antropopresji;
- ochrona i racjonalne korzystanie z zasobów wód powierzchniowych i podziemnych;
- ochrona powierzchni ziemi i racjonalne wykorzystanie gleb;
- ochrona i powiększenie powierzchni obszarów leśnych oraz zadrzewionych;

Zalecenia:

- prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- stopniowa przebudowa drzewostanu w celu dostosowania struktury lasu do istniejących warunków siedliskowych;
- wprowadzanie drzewostanów mieszanych;
- zapewnienie nienaruszalności lasów ochronnych;

- zachowanie różnorodności biologicznej i rozwój systemu obszarów chronionych oraz jego integracja z systemami poza regionalnymi.

2) Wzrost i rozwój gospodarczy

Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- prowadzenie trwale zróżnicowanej gospodarki leśnej.

Zalecenia:

- prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju;
- monitoring stanu infrastruktury rekreacyjnej w lasach;
- propagowanie wizji wielofunkcyjności lasu (rola: gospodarcza, ekologiczna, społeczna);
- dążenie do szerszej partycypacji obywateli w zakresie społecznego wykorzystania lasu;
- wspieranie zrównoważonej współpracy gospodarki leśnej z przemysłem drzewno-meblarskim i budownictwem.

❖ **Ogólne dane o regionalnych strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych**

Polityka regionalna województwa wielkopolskiego sformułowana jest w „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030”, przyjętej uchwałą nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 roku, natomiast polityka regionalna województwa zachodniopomorskiego, sformułowana jest w „Strategii rozwoju województwa zachodnio-pomorskiego do roku 2030”, przyjętej uchwałą nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 roku.

Opracowane są także:

- „Projekt umowy partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce”,
- „Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030” przyjęty uchwałą nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.,
- „Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030” przyjęty uchwałą nr XXIX/339/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2021 r.,
- „Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym” przyjęty uchwałą nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r.,

- „Plan gospodarki odpadami dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032” przyjęty uchwałą nr XX/240/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 października 2020 r.,
- „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” przyjęty uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.,
- „Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej” przyjęty uchwałą nr XVI/206/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 4 czerwca 2020 r..

Na szczeblu powiatów opracowano następujące strategie i programy:

1) powiat pільski:

- „Strategia rozwoju powiatu pільskiego do 2030 roku” – projekt po konsultacjach,
- „Program ochrony środowiska dla powiatu pільskiego na lata 2021-2025” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu pільskiego na lata 2021-2025” przyjęte przez Radę Powiatu w Pile Uchwałą nr XXXVI/303/2021 w dniu 26 sierpnia 2021 r.

2) powiat złotowski:

- „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu złotowskiego na lata 2015-2020” przyjęta Uchwałą nr XI/63/2015 Rady Powiatu Złotowskiego z dnia 30 września 2015 r., trwają prace nad projektem „Strategii rozwoju powiatu złotowskiego na lata 2022-2030”,
- „Program ochrony środowiska dla powiatu złotowskiego na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla powiatu złotowskiego na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020” zaktualizowane uchwałą nr XL/288/2014 Rady Powiatu Złotowskiego z dnia 26 marca 2014 r.

3) powiat wałecki:

- „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu wałeckiego na lata 2011-2020” przyjęta Uchwałą nr V/42/2011 Rady Powiatu w Wałczu z dnia 27 kwietnia 2011 r.
- „Program ochrony środowiska dla powiatu wałeckiego na lata 2019-2022 z perspektywą do 2027 roku” przyjęty uchwałą nr VIII/69/2019 Rady Powiatu w Wałczu z dnia 27 czerwca 2019 r.

❖ **Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego**

- Gmina Jastrowie:
 - Strategia rozwoju gminy i miasta Jastrowie na lata 2020-2027,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Jastrowie,
 - Program ochrony środowiska dla gminy i miasta Jastrowie na lata 2018-2022 z perspektywą do roku 2026;
- Gmina Tarnówka:
 - Strategia rozwoju gminy Tarnówka do roku 2030,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tarnówka,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Tarnówka na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025 roku;
- Gmina Szydłowo:
 - Strategia rozwoju gminy Szydłowo na lata 2020-2030,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Szydłowo na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028;
- Gmina Miejska Wałcz:
 - Strategia rozwoju miasta Wałcz do roku 2025,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wałcz,
 - Program ochrony środowiska na lata 2019-2022 dla miasta Wałcz z perspektywą na lata 2023-2026;
- Gmina Wałcz:
 - Strategia rozwoju gminy Wałcz na lata 2016-2025 ,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Wałcz.

Analizę wymienionych opracowań oparto w głównej mierze na uwarunkowaniach i ogólnie przewidywanym wpływie realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania gmin i całego regionu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

W istniejących dokumentach zawarte są przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, edukacji ekologicznej, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii a także włączania aspektów ekologicznych do polityk sektorowych.

2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień *Planu* oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Możliwość oceny realizacji planu urządzenia lasu w odniesieniu do przedsięwzięć mających wpływ na stan środowiska powinien zapewnić w szczególności monitoring następujących wskaźników i zjawisk:

- procentowe zaawansowanie wykonania zadań gospodarczych i ochronnych w obszarach Natura 2000 w okresie realizacji planu urządzenia lasu;
- zgodność składów gatunkowych drzewostanów (w tym nowo zakładanych upraw) z potencjalnym typem lasu na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000;
- występowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie;
- powierzchnia uznanych odnowień naturalnych w obrębie siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000;
- udział powierzchniowy starodrzewów (drzewostanów V, VI, VII, VIII i starszych klas wieku) na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000;
- stan oraz liczba przedmiotów ochrony na terenie nadleśnictwa;
- miąższość drewna martwego (stojącego i leżącego);
- przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie oraz obszarach Natura 2000.

Dotychczas część z przedstawionej wyżej listy zadań podlegała weryfikacji i ocenie podczas wykonywanych przez Inspekcję LP okresowych kontroli działalności nadleśnictw. Do części z ww. zagadnień, w różnym zakresie, ustosunkowuje się również nadleśniczy w „Ocenie gospodarki przeszłej” sporządzanej podczas kolejnych rewizji planu urządzenia lasu. Do czasu wypracowania szczegółowych zasad monitoringu realizacji działań gospodarczych zawartych w planie urządzenia lasu wydaje się za celowe kontynuowanie działań kontrolnych dwukrotnie. Podczas działań kontrolnych należy w większym niż dotychczas zakresie korzystać z doświadczeń pracowników Zespołów Ochrony Lasu.

2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Ze względu na położenie Nadleśnictwa w znacznym oddaleniu od granicy państwowej oraz charakter ocenianego dokumentu, nie stwierdza się możliwości wystąpienia negatywnego transgranicznego oddziaływania *Planu* na środowisko.

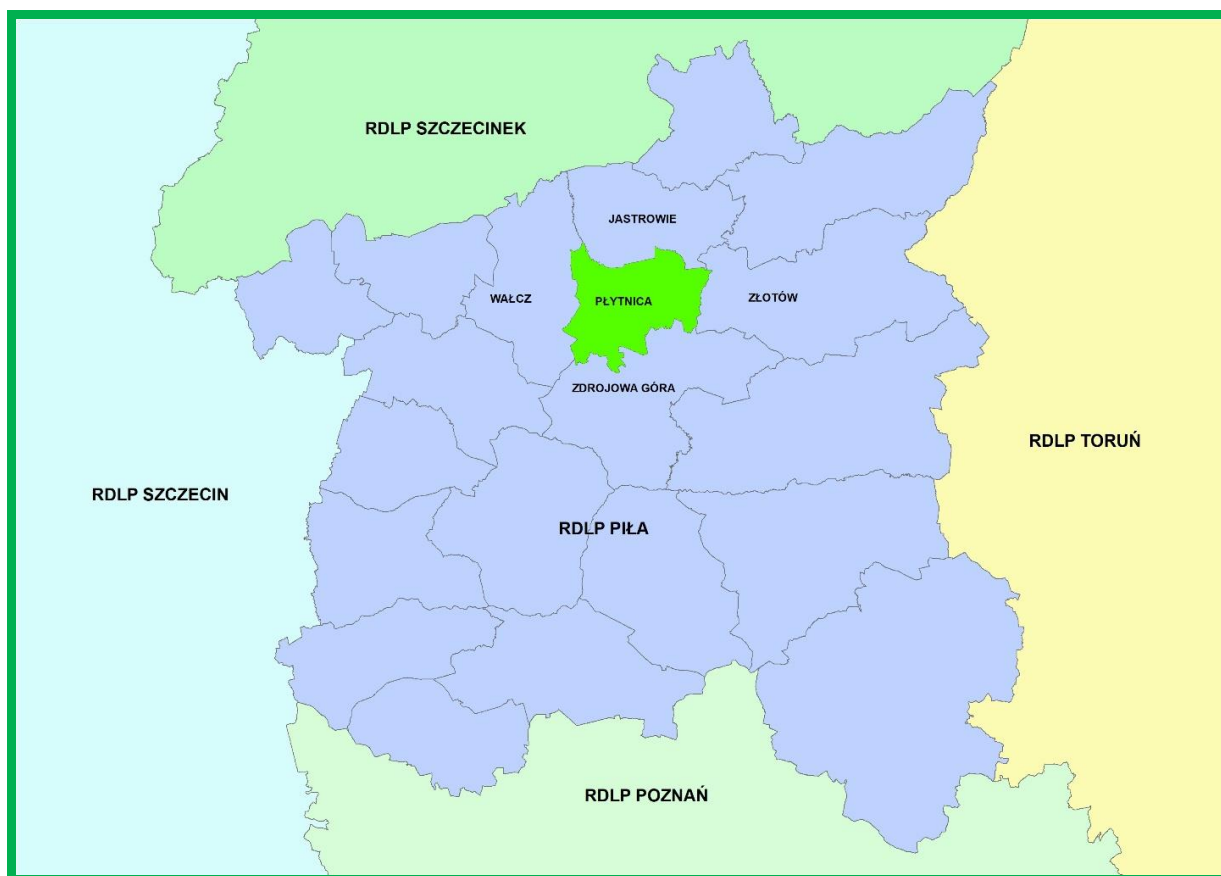
3. OPIS, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA

Szczegółowe dane dotyczące stanu środowiska w zasięgu Nadleśnictwa Płytnica zostały zamieszczone w programie ochrony przyrody oraz w opisanu ogólnym planu urządzenia lasu.

3.1. Ogólna charakterystyka warunków środowiskowych

3.1.1. Położenie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Płytnica podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile. Położone jest w dwóch województwach: wielkopolski i zachodniopomorskim, w powiatach: złotowskim, pilskim i wałeckim. Grunty Nadleśnictwa Płytnica graniczą z gruntami nadleśnictw: Jastrowie, Złotów, Zdrojowa Góra, Wałcz.

Ryc. 1. Położenie Nadleśnictwa w RDLP Piła (źródło: opracowanie własne)

Powierzchnia ogólna gruntów Nadleśnictwa wynosi 16753,19 w tym:

- grunty leśne zalesione – 15622,31 ha,
- grunty leśne niezalesione – 370,39 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną – 454,43 ha,
- grunty nieleśne – 306,06 ha.

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (2010), obszar Nadleśnictwa Płytnica położony jest w:

- Krainie III – Wielkopolsko-Pomorskiej,
 - Mezuregionie – Pojezierza Wałęckiego (III-6),
 - Równiny Wałęckiej (III-7).

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski zmodyfikowanego w 2018 roku, obszar Nadleśnictwa leży w następujących jednostkach:

- 1 – Europa Zachodnia,
 - 924.3 – Pozaalpejska Europa Środkowa,
 - 31 – Niż Środkowoeuropejski,
 - 314-316 – Pojezierza Południowobałtyckie,
 - 314.6-7 – Pojezierze Południowopomorskie,
 - 314.64 – Pojezierze Wałęckie,
 - 314.65 – Równina Wałęcka,
 - 314.68 – Dolina Gwdy.

Według podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz 2008), obszar Nadleśnictwa leży w następujących jednostkach:

- A – Dział Pomorski,
 - A.5 - Kraina Sandrowych Przedpoli Pojezierzy Środkowopomorskich,
 - A.5b – Podkraina Wałęcka,
 - A.5b.3 - Okręg Pojezierza Wałęckiego,
 - A.5b.3.c – Podokręg Wałęcko – Trzcieński,
 - A.5b.4 – Okręg Doliny Gwdy,
 - A.5b.4.a – Podokręg Pilski.

3.1.2. Lesistość

Lesistość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Płytnica wynosi 70,1%. Pozostałą powierzchnię zajmują głównie użytki rolne oraz w mniejszym stopniu – nieużytki, grunty zabudowane i zurbanizowane, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe i tereny komunikacyjne.

3.1.3. Dominujące funkcje lasów

Lasy, z natury wielofunkcyjne, zostały podzielone do celów planowania urządzeniowego na 3 podstawowe (główne) grupy lasów:

- lasy rezerwatowe – 873,65 ha, 5,5%,

- lasy ochronne – 3022,90 ha, 18,9%,
- lasy gospodarcze – 12096,15 ha, 75,6%.

Lasy ochronne i rezerwatowe w stosunku do ogólnej powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa stanowią 24,4%. Szczegółowy podział na kategorie ochronności wraz z lokalizacją przedstawiony jest w tomie IA opisanego ogólnego.

3.2. Walory przyrodniczo-leśne Nadleśnictwa

3.2.1. Rzeźba terenu, typy gleb i warunki siedliskowe

Rzeźba terenu Nadleśnictwa Płytnica ukształtowała się w okresie ostatniego zlodowacenia bałtyckiego, stadiału pomorskiego. Tylko południowa część Nadleśnictwa została ukształtowana przez fazę krajeńską stadiału poznańskiego. Przeważającą część Nadleśnictwa zajmują rozległe pola sandrowe, fragmentami zwydmione, pocięte rynnami glacialnymi, dolinami rzek, bądź obniżeniami wytopiskowymi. W Nadleśnictwie przeważa teren równinny i lekko falisty, nachylony ku południowemu zachodowi. Tylko w części południowo – zachodniej Nadleśnictwa dominuje teren falisty i pagórkowaty.

Biorąc pod uwagę kryteria morfogenetyczne i litologiczne, wyróżniono na terenie Nadleśnictwa następujące jednostki geologiczno-glebowe:

- utwory wodnolodowcowe (piaski sandrowe, piaski jeziorne, utwory pyłowe);
- formy morenowe (piaski zwałowe, gliny zwałowe);
- utwory akumulacji rzecznej (piaski starych tarasów rzecznych, piaski rzeczne);
- utwory bagienne (torfy, mursze);
- utwory eoliczne (zwydmnienia występujące wyspowo wśród sandrów).

W opracowanym w 2021 roku przez firmę Krameko sp. z o.o. z Krakowa operacie glebowo-siedliskowym gleby Nadleśnictwa opisano zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych”, PTG, wydanie IV z 1989 r. W bieżących pracach urządzeniowych opisy siedliska i elementy gleb przedstawiono zgodnie z „Klasyfikacją gleb leśnych Polski” (CILP 2000), wykorzystując Instrukcję urządzania lasu, część II – „Instrukcja wyróżniania i kartowania w Lasach Państwowych typów siedliskowych lasu oraz zbiorowisk roślinnych” (2012).

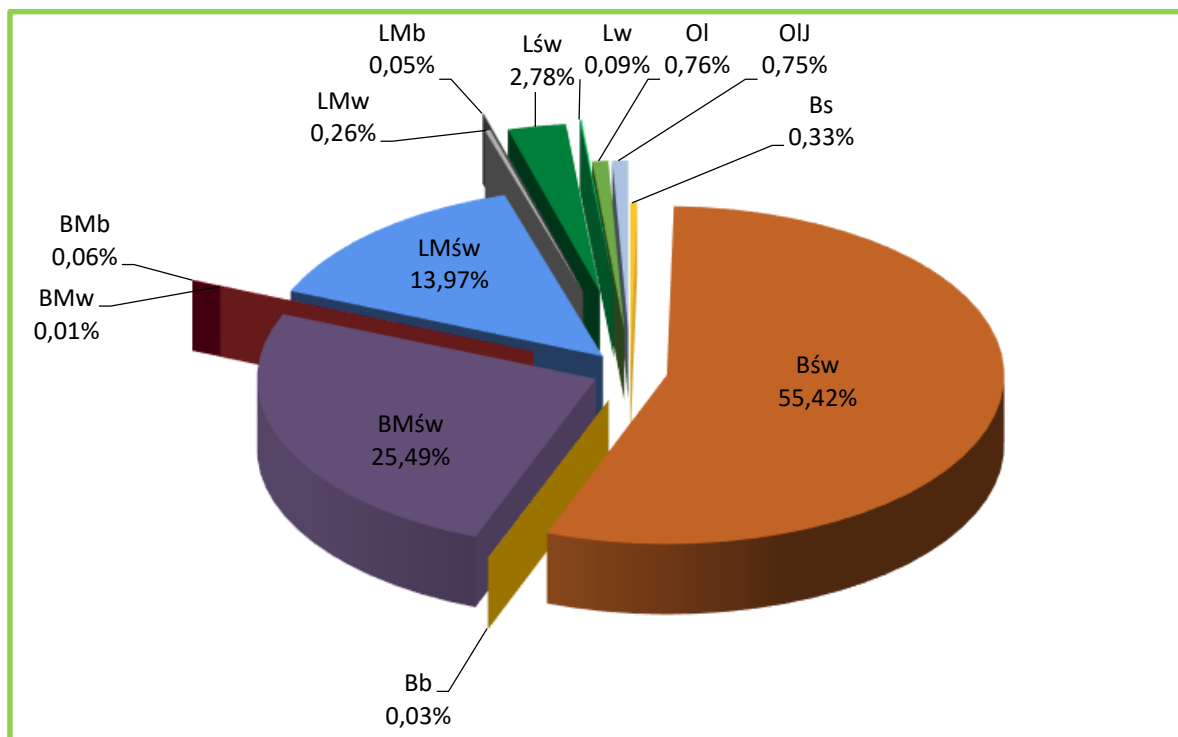
Przeważającym typem gleb w Nadleśnictwie Płytnica są gleby rdzawe, zajmujące 94,02% powierzchni gruntów leśnych. Wykazują one zróżnicowanie cech morfologicznych i zdolności produkcyjnych, w zależności od substratu glebowego i kierunku rozwoju procesów glebotwórczych. Powstały głównie na piaskach sandrowych i zwałowych, tworząc

siedliska Bśw, BMśw oraz mniej żyznego LMśw. Arenosole występujące na powierzchni 248,67 ha (1,56%) są glebami słabo wykształconymi, powstałymi m.in. z piasków wydmych i kwaśnym odczynie w powierzchniowych poziomach. Woda nie jest zatrzymywana co warunkuje suche i świeże warianty uwilgotnienia. Na arenosolach najczęściej tworzą się siedliska Bs, Bśw. Pewne znaczenie mają również gleby brunatne występujące na 180,26 ha (1,13%). Gleby te są dobrze wykształcone i zróżnicowane przez co tworzą nawet bardzo żyzne grądy. Pozostałe gleby występują sporadycznie na niewielkich powierzchniach, niemniej nawet niewielki ich udział wpływa dodatnio na różnorodność biologiczną obszarów leśnych.

Gleby porolne na gruntach leśnych wyodrębniono na 7788,77 ha, to jest 48,7% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa.

Warunki siedliskowe lasów Nadleśnictwa Płytnica stanowią przyrodnicze podstawy niniejszego *Planu*. Siedlisko leśne stanowiące szczególny związek czynników klimatycznych i glebowych powiązany z rzeźbą terenu jest wyróżnikiem danego obszaru stanowiącym niezwykle istotny element planowania hodowlanego. Określenie siedliska, a w szczególności typu siedliskowego lasu, kreuje skład przyszłych drzewostanów i w dalszej perspektywie sposoby ich hodowli.

W Nadleśnictwie Płytnica głównymi typami siedliskowymi lasu są: Bśw – 8862,82 ha (55,42%), BMśw – 4077,33 ha (25,49%) i LMśw – 2234,12 ha (13,97%). Pozostałe siedliska zajmują łącznie 5,12% (Bs, Bb, LMw, LMb, Lśw, Lw, Ol, OlJ) i nie mają w Nadleśnictwie większego znaczenia gospodarczego.

Wykres 1. Udział powierzchniowy typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Płynica

Siedliska borowe występują łącznie na 81,34% powierzchni, a siedliska lasowe na 18,64%. Przyjmując za kryterium różne warunki wilgotnościowe, siedliska zajmują:

- suche – 0,33% powierzchni (53,00 ha),
- świeże – 97,66% powierzchni (15618,91 ha),
- wilgotne – 0,36% powierzchni (57,82 ha),
- bagienne i zalewowe – 1,65% powierzchni (262,97 ha).

3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

Rzeki

Nadleśnictwo Płynica charakteryzuje się bogactwem elementów hydrograficznych. Położone jest w zlewni Odry, dorzeczu Gwdy i Noteci. Zlokalizowane na obszarze Nadleśnictwa rzeki i ciekі płynące w większości w zagłębieniach terenowych o stromych zboczach charakteryzują się stosunkowo wartkim nurtem. Większość rzek z uwagi na liczne, aktywne źródła, jak również dużą ilość opadów są przez cały rok zasobne w wodę.

Jeziora

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Płynica występuje kilkanaście jezior i zbiorników wodnych. Są to głównie jeziora przepływowe, rynnowe, ale i niewielkie zbiorniki położone w zagłębieniach bezodpływowych. Do największych zaliczyć można jeziora: Krąpsko Górne (Łękawe), Krąpsko Średnie (Radlino), Dębno (Dąb). Na granicy

Nadleśnictwa (poza zasięgiem) znajduje się 6 jezior: Chmiel, Chmiel Duży, Lubianka, Trzebieszki, Zdbiczno i Smolno.

W stanie posiadania Nadleśnictwa Płynica znajdują się również grunty pod wodami (bez rowów i bagien) zajmujące powierzchnię 19,29 ha.

Wody podziemne

Stosunki wodne na obszarze Nadleśnictwa Płynica kształtowane są głównie przez opady atmosferyczne i zależą od ich intensywności. Wpływ wody gruntowej na siedliska leśne obrazują warianty uwilgotnienia siedlisk.

W Nadleśnictwie Płynica siedliska o bardzo słabym wpływie wód gruntowych, gdzie dominującą rolę odgrywa woda opadowa zajmują 97,19% powierzchni gruntów leśnych. Są to bory mieszane świeże, lasy mieszane świeże i lasy świeże w pierwszym wariantcie uwilgotnienia. Siedliska świeże w drugim wariantcie uwilgotnienia, czyli znajdujące się pod słabym wpływem wody gruntowej, zajmują 0,47% natomiast bory suche, bez wpływu wody gruntowej zajmują 0,33% powierzchni. Siedliska wilgotne i bagienne, różnej żyzności, o umiarkowanym i dość silnym wpływie wód gruntowych – 0,29%. 1,15% zajmują siedliska bagienne silnie lub bardzo silnie związane z wodą gruntową.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa zlokalizowane są fragmenty dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- Nr 125 „Zbiornik międzymorenowy Wałcz-Piła” – zbiornik czwartorzędowy, którego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 169 tys. m³/d;
- Nr 126 „Zbiornik Szczecinek” – zbiornik czwartorzędowo-trzeciorzędowy, którego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 99 tys. m³/d.

Ocena jakości wód podziemnych prowadzona jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Polskę podzielono na Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd). Nadleśnictwo Płynica znajduje się w zasięgu JCWPd nr 26. Według oceny wód podziemnych prowadzonej przez WIOŚ, stan wód podziemnych w zasięgu Nadleśnictwa Płynica w obydwóch obszarach otrzymał ocenę dobrą, zarówno pod względem ilościowym jak i chemicznym.

3.2.3. Klimat

Na omawianym terenie klimat kształtowany jest głównie pod wpływem mas powietrza polarno – morskiego. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich, przynoszące w sezonie wegetacyjnym ochłodzenie i dużą wilgotność powietrza, natomiast zimą – ocieplenie, często raptowne odwilże, jak również obfite opady śniegu. Wiosną więcej często

wysuszające wiatry wschodnie. Wiatry szczególnie zachodnie mogą przybierać nieraz charakter huraganów, czyniących dotkliwe szkody w drzewostanach. Częstym zjawiskiem są tu późne przymrozki wiosenne, występujące w maju i na początku czerwca.

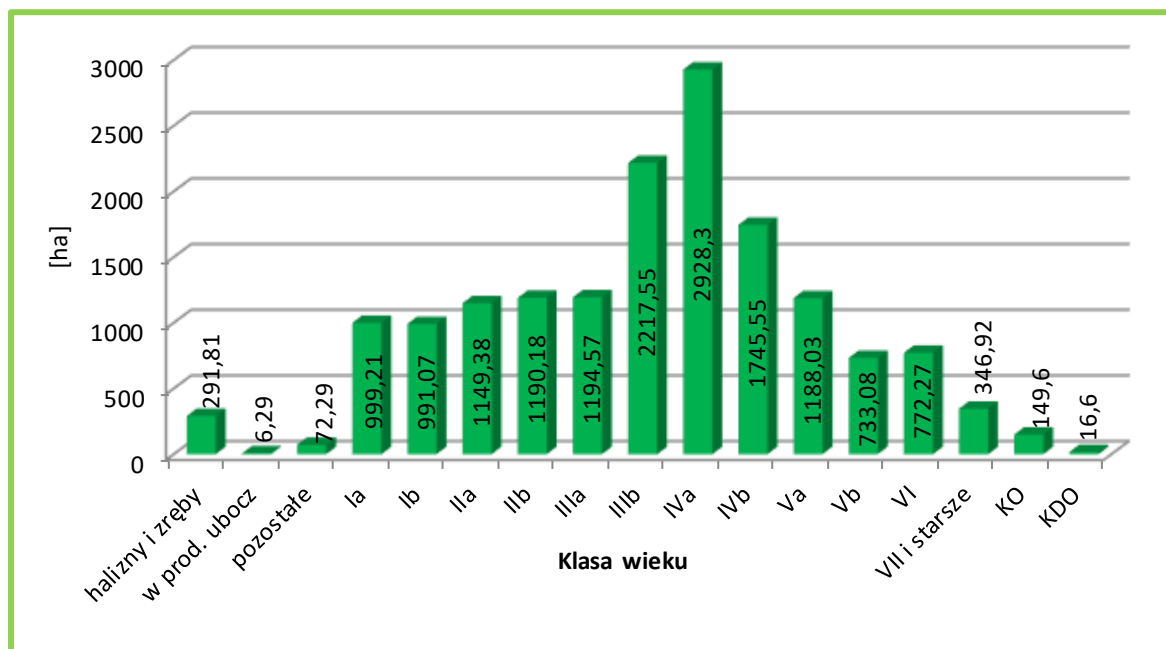
Latem występują niekiedy dłuższe okresy bezdeszczowe (1-2 miesięczne), które w połączeniu z wysokimi temperaturami (+30°C i wyżej) mogą spowodować znaczne osłabienie drzewostanów. Małą ilością opadów charakteryzuje się również początek wiosny.

3.2.4. Drzewostany

Drzewostany są głównym przedmiotem planu urządzenia lasu, dlatego też w *Prognozie* poświęcono im stosunkowo dużo uwagi.

Struktura wiekowa

Analizując – w kontekście oddziaływania na różnorodne zasoby środowiska przyrodniczego – strukturę wiekową drzewostanów danego obiektu oraz prognozowane zmiany tej struktury w okresie obowiązywania *Planu*, na co wpływ ma zarówno zachodzący nieprzerwanie proces starzenia się drzew, jak i podejmowane zabiegi gospodarcze wyprzedzające procesy naturalne, uwagę należy zwrócić na kwestię zachowania środowisk kształtowanych przez poszczególne fazy rozwojowe drzewostanów. Struktura gatunkowa organizmów wykorzystujących poszczególne fazy rozwojowe może znacząco różnić się od siebie, i tak np. taksonów związanych ze starodrzewami (owady saproksyliczne, ptaki zasiedlające dziuple) nie spotkamy w obszarach pokrytych inicjalnymi fazami rozwoju drzewostanów, podobnie jak gatunków związanych ze stadiami wczesno sukcesyjnymi (rośliny światłolubne, niektóre owady i ptaki) – w cienistych i zwartych drzewostanach średniowiekowych. Dlatego też, aby możliwe było zachowanie całego spektrum środowisk leśnych i związanych z nimi gatunków, konieczna jest analiza zmian, jakie zajdą w wyniku realizacji zapisów *Planu*. Należy także mieć na uwadze, że w przeciwieństwie do lasów naturalnych, gdzie poszczególne fazy rozwojowe występują w układach mozaikowych i często małopowierzchniowych, w lasach gospodarczych, pełniących także funkcje użytkowe, rozkład poszczególnych faz musi być bardziej „uporządkowany”, co wynika z uwarunkowań planowania urządzeniowego i potrzeby późniejszej optymalizacji gospodarowania. Niektóre stadia rozwojowe, z uwagi na wykorzystywanie zasobów drzewnych, w lasach gospodarczych występują obecne w bardzo ograniczonym zakresie w porównaniu do lasów naturalnych – dotyczy to zwłaszcza stadium rozpadu.

Wykres 2. Powierzchnia drzewostanów w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2024

W strukturze wiekowej lasów Nadleśnictwa Płytnica dominują drzewostany w podklasach wieku: IVa (2928,30 ha – 18,31%), IIIb (221,55 ha – 13,87%). Grunty niezalesione stanowią 2,31% powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 60 lat.

Struktura pionowa

Nadleśnictwie Płytnica zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, zajmujące 98,70% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe występują nielicznie a drzewostany wielopiętrowe i o budowie przerębowej nie występują wcale. Resztę, to jest 1,07% stanowią drzewostany w KO i KDO.

W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano drzewostany z nalotami – 43,41 ha, drzewostany z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra – 1336,53 ha, drzewostany z podsadzeniami produkcyjnymi – 38,00 ha.

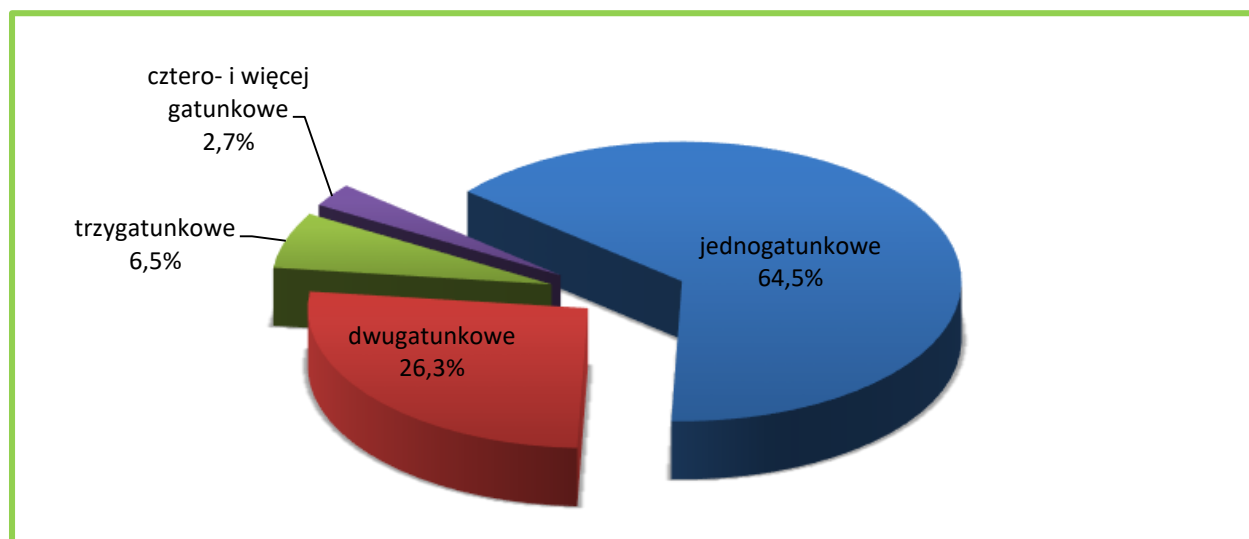
W przyszłości część tych drzewostanów zostanie zapewne opisana jako drzewostany dwupiętrowe. W porównaniu z poprzednim planem u.l. struktura pionowa drzewostanów pozostała na tym samym poziomie.

Bogactwo gatunkowe

Zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów Nadleśnictwa jest pochodną występujących tu siedlisk leśnych. Obecną strukturę gatunkową drzewostanów w aspekcie przyrodniczym oceniono na podstawie udziału gatunków rzeczywistych i panujących. Analizę stanu w efekcie realizacji Planu określono na podstawie udziału gatunków panujących, gdyż tylko

ten rodzaj danych jest możliwy, choć z pewnym przybliżeniem, do określenia na koniec okresu obowiązywania *Planu*. Udział gatunków obliczany jest powierzchniowo, jako suma powierzchni wydzieleni. W przypadku udziału wg gatunków panujących, powierzchnia wydzielenia w całości przypisana jest tylko do 1 gatunku, tj. tego, który występuje w największej ilości w wydzieleniu. W przypadku udziału wg gatunków rzeczywistych, powierzchnia wydzielenia jest rozbijana na części wg udziału każdego z gatunków wchodzących w skład drzewostanu. Udział wg gatunków rzeczywistych jest więc bardziej realnym sposobem opisu składu gatunkowego, jednak niemożliwym do określenia na końcu obowiązywania *Planu*, ponieważ realizacja niektórych zabiegów gospodarczych (trzebieży, podsadzeń itp.) może zmieniać skład drzewostanów w sposób nie ujęty w *Planie*. Brak jest możliwości ustalenia, jak będzie wyglądał skład drzewostanu po trzebieży, jeśli w *Planie* nie ma szczegółowych zapisów dotyczących usuwanych poszczególnych gatunków. Zatem do oceny zmian w składzie gatunkowym drzewostanów w efekcie realizacji *Planu* posłużono się metodą określenia udziału wg gatunków panujących.

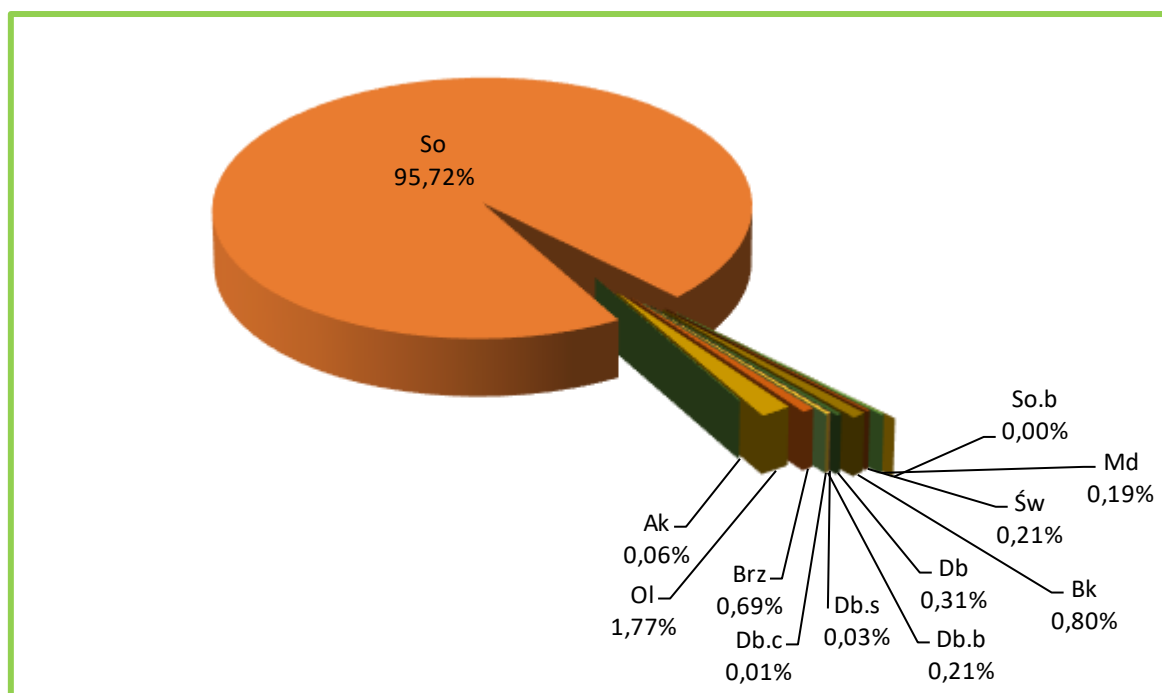
W analizie uwzględniono tylko gatunki występujące w górnej warstwie drzew, określone w opisach taksacyjnych jako skład I piętra sumarycznie dla całego nadleśnictwa.

Wykres 3. Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Plytnica

Drzewostany Nadleśnictwa Plytnica są średnio zróżnicowane pod względem składów gatunkowych. Przeważają drzewostany jednogatunkowe – 64,5%. Następne pod względem zajmowanych powierzchni są drzewostany dwugatunkowe (26,3%). Kolejne to drzewostany trzygatunkowe (6,5%) oraz cztero- i więcej gatunkowe (2,7% powierzchni gruntów zalesionych).

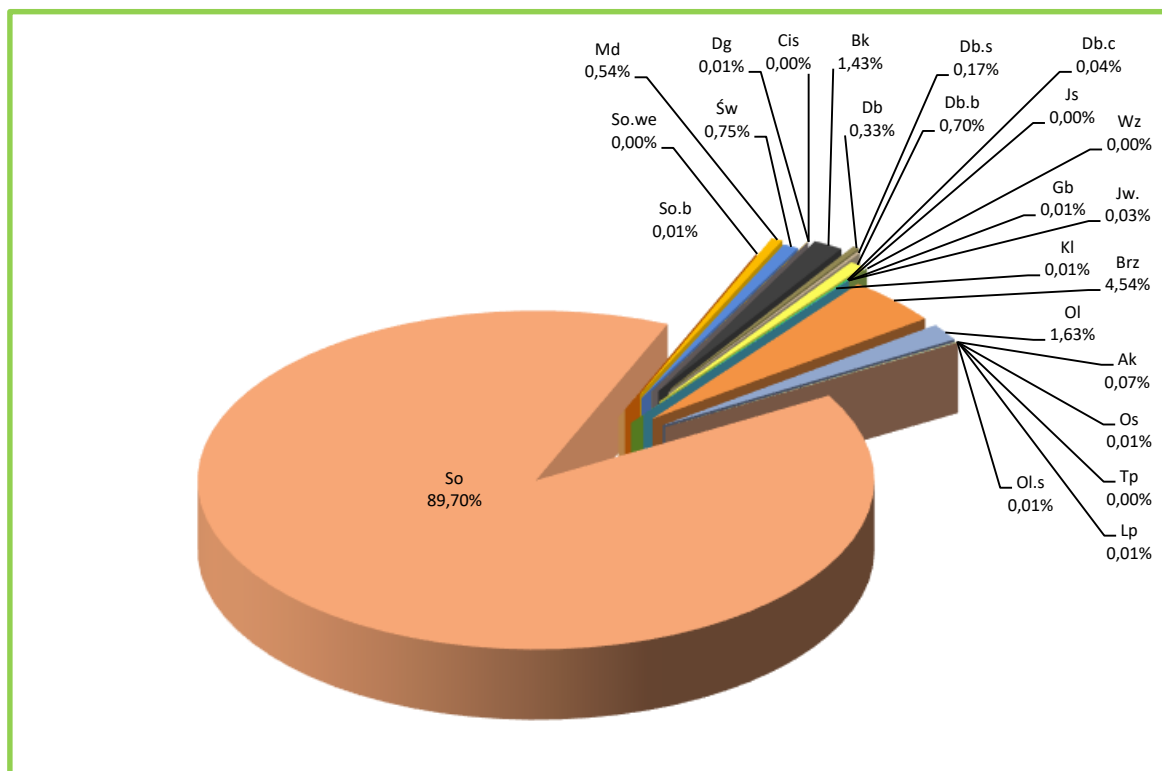
Gatunki panujące i rzeczywiste

Wykres 4. Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie Płytnica

W lasach Nadleśnictwa Płytnica jako gatunki panujące w drzewostanach występuje 12 gatunków drzew. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, panująca na 95,72% powierzchni. Ważniejszymi gatunkami są: Ol – 1,77% oraz Bk – 0,8%. Pozostałe gatunki występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach.

Dla porównania poniżej przedstawiono diagram według rzeczywistego udziału gatunków drzew.

Wykres 5. Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie Płytnica

W składach gatunkowych drzewostanów Nadleśnictwa Płytnica zinwentaryzowano 24 gatunki drzew. W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących mniejszy jest rzeczywisty powierzchniowy udział sosny – o 6,02%. Pozostałe gatunki wchodzi częściej w skład drzewostanu jako gatunki współpanujące i domieszkowe, przez co ich rzeczywisty udział w powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa jest większy lub na podobnym poziomie jak udział gatunków panujących.

Pochodzenie

Dla większości drzewostanów Nadleśnictwa Płytnica, z uwagi na brak informacji, trudno jednoznacznie określić pochodzenie. Można jedynie przypuszczać, że drzewostany iglaste pochodzą głównie z odnowień sztucznych, a liściaste oprócz sadzenia bądź siewu odnawiano również sposobem naturalnym przez samosiew lub odrośla. Jednakże wszystkie te drzewostany przy ocenie pochodzenia zaliczono do grupy „z odnowienia sztucznego + brak informacji”. Grupę drzewostanów pochodzących z odnowienia naturalnego stanowią więc drzewostany młodsze, powstałe najczęściej po rębni częściowej oraz samosiewy brzożowe, olszowe, bukowe, dębowe, sosnowe, co do których nie było wątpliwości o ich naturalnym pochodzeniu.

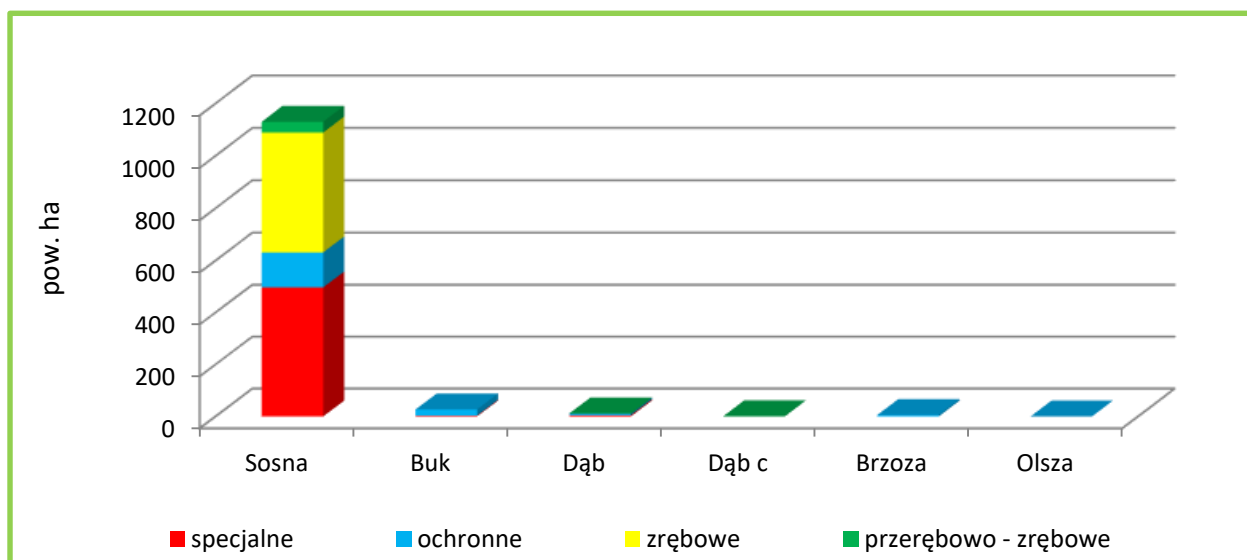
W lasach Nadleśnictwa, oprócz drzewostanów występujących od wielu pokoleń na gruntach leśnych, są także takie, które powstały w wyniku zalesienia gruntów będących okresowo w użytkowaniu rolniczym. W całym Nadleśnictwie zinwentaryzowano 7631,66 ha zalesień porolnych. Łącznie stanowią 48,9% powierzchni gruntów zalesionych.

Porolność zalesień wyszczególniona jest w opisach taksacyjnych drzewostanów oraz uwidoczniła na mapie przeglądowej ochrony lasu.

Starodrzew

Bardzo istotna z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych na obszarach leśnych jest obecność starszych drzewostanów, a także pojedynczych drzew lub ich grup. Drzewa takie są siedliskiem wielu organizmów ze wszystkich grup systematycznych, od mikroorganizmów po duże kręgowce. W wyniku zachodzących procesów starzenia i obumierania, dostarczają one także do ekosystemu zasobów martwej materii organicznej (drzew martwych w różnych stopniach rozkładu), bardzo ważnego składnika lasów, decydującego o ich bogactwie, różnorodności i witalności. Uwagę na ten aspekt zwrócono w Programie ochrony przyrody.

W Nadleśnictwie Płytница drzewostany ponad 100-letnie zajmują łącznie 1174,71 ha, co stanowi 7,5% powierzchni gruntów zalesionych.

Wykres 6. Powierzchnia gatunków panujących w drzewostanach ponad 100-letnich wg gospodarstw

Głównym gatunkiem panującym w drzewostanach ponad 100-letnich w Nadleśnictwie jest sosna zwyczajna – 96,2%. Ważnymi, z uwagi na stopień naturalności i wysoki wskaźnik różnorodności biologicznej, są także drzewostany z panującymi bukiem (2,3%) i dębami (1,2%).

Pod względem podziału na gospodarstwa można stwierdzić, że 38,9% powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich znajduje się w gospodarstwie zrębowym, 42,9% w gospodarstwie specjalnym, 14,5% w gospodarstwie lasów ochronnych oraz 3,7% w gospodarstwie przerębowo-zrębowym.

Drewno martwych drzew

Martwe drewno w lesie jest środowiskiem życia wielu gatunków organizmów, zwłaszcza saprotroficznych grzybów i saproksylicznych owadów oraz gniazdujących w dziuplach ptaków. Zawarte w martwym drewnie substancje odżywcze wracają powoli do obiegu dzięki działalności reducentów i powiązanych z nimi zależnościami pokarmowymi innych organizmów.

W Nadleśnictwie Płynica zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, wykonano dodatkowy pomiar drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, w oparciu o § 62 IUL, tj. na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej.

Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów; drzew ściętych i wyrwanych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. Na podstawie pomiarów drewna martwego wykonanych w ramach inwentaryzacji miąższości w Nadleśnictwie Płynica zinwentaryzowano 227240,33 m³ drewna martwego. W przeliczeniu na ha powierzchni leśnej daje to 16,69 m³/ha ogółem w Nadleśnictwie, w tym: drzew stojących – 7,20 m³/ha; drzew leżących – 9,49 m³/ha. Najwięcej martwego drewna jest w grupie lasów świeżych i wilgotnych – 21,76 m³/ha.

Na posiedzeniu KZP dla Nadleśnictwa Płynica ustalono, że zachodzi potrzeba, szacunkowego określenia ilości martwego drewna na obszarach, które nie zostały objęte pomiarem na powierzchniach próbnych kołowych. W związku z powyższym wykonano dodatkowe czynności, podczas prac taksacyjnych, związane z pomiarem drewna martwego na tzw. kępach ekologicznych na powierzchniach upraw i młodników I klasy wieku. W wyniku tych czynności zinwentaryzowano łącznie 1 435 m³ martwego drewna.

Pomiary drewna martwego wykonywano po wystąpieniu wiatrów o charakterze orkanu w lutym 2022 r., a przed pracami związanymi z uprzątnięciem powalonych i połamanych drzew. W sumie na gruntach leśnych zalesionych w Nadleśnictwie zinwentaryzowano 228 675,33 m³ martwego drewna (14,64 m³/ha).

Wskazania dotyczące postępowania z drewnem martwych drzew zawarto w Programie ochrony przyrody, gdzie zasadnie postuluje się dążenie do sukcesywnego zwiększania jego ilości.

Zniekształcenia

Borowacenie

Borowacenie polega na zniekształceniu ekosystemów leśnych w wyniku ujemnego oddziaływania zbyt dużego udziału sosny lub świerka rosnących na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. Zjawisko to wpływa również negatywnie na skład gatunkowy runa oraz strukturę i cechy fizyko-chemiczne gleby. Przeprowadzone w Programie ochrony przyrody analizy wskazują, iż objawy borowacenia występują na powierzchni 5562,53 ha, czyli w 35,6% drzewostanów, przy czym zdecydowanie przeważa borowacenie 3842,10 ha (24,6%); wskazuje to na niedostateczną ilość liściastych gatunków domieszkowych w składach drzewostanów. Borowacenie średnie występuje na powierzchni 1482,12 ha (9,5%), a borowacenie mocne zidentyfikowano na 1,5% (238,31 ha) powierzchni analizowanych siedlisk leśnych.

Monotypizacja

Monotypizacja, czyli ujednolicenie gatunkowe lub wiekowe drzewostanów, jest kolejną formą zniekształcenia ekosystemów leśnych. Monotypizację wyróżnia się wtedy, gdy drzewostany jednogatunkowe i jednowiekowe występują w zasadzie na zwartych powierzchniach ok. 100 ha, w kompleksach ponad 200 ha. Formę tej degradacji zasadniczo wyróżnia się dla sosny i świerka. Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w warunkach Nadleśnictwa Płynica monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

O zniekształceniu drzewostanów może decydować obecność w składzie gatunków obcego pochodzenia, niespotykanych w rodzimej dendroflorze – zjawisko to określa się mianem neofityzacji. Gatunki obce mogą pochodzić z wprowadzania w celach gospodarczych, bądź wnikać do lasów jako samoistni przybysze z terenów sąsiednich (ogródków, terenów ruderalnych, wzdłuż tras komunikacyjnych i rzek).

W Nadleśnictwie Płynica problem neofityzacji ma niewielkie znaczenie. Wyróżniono 10 drzewostanów (11,92 ha) z panującym gatunkiem obcym: dębem czerwonym (2), robinią akacjową (7), sosną Banksa (1) oraz 45 drzewostanów, gdzie gatunki obce: dąb czerwony, daglezwia zielona, robinia akacjowa, sosna Banksa i sosna wejmutka są gatunkami

domieszkowymi. W sumie gatunki obce według rzeczywistego udziału zajmują 19,36 ha, co w skali Nadleśnictwa stanowi 0,1% powierzchni gruntów zalesionych.

Zinwentaryzowano również 237 wyłączeń, w których gatunki obce występują pojedynczo lub miejscami oraz 17 wyłączeń gdzie gatunki obce wyróżniono w warstwach: podszytu, samosiewu, zakrzewień, przestoi i zadrzewień. Oprócz gatunków wymienionych wcześniej, występuje tu jeszcze czeremcha późna, kasztanowiec biały, robinia akacjowa, sosna Banksa, sosna czarna, sosna wejmutka, śnieguliczka biała i żywotnik olbrzymi.

3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa

Na gruntach Nadleśnictwa Płytnica i w jego zasięgu terytorialnym występują następujące rodzaje chronionych obiektów przestrzennych i punktowych, powołanych na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- 3 rezerwy przyrody: „Smolary”, „Dolina Rurzyca”, „Wielkopolska Dolina Rurzyca”;
- 1 obszar chronionego krajobrazu: „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy”;
- 2 obszary Natura 2000: PLB300012 Puszcza nad Gwdą, PLH300017 Dolina Rurzyca;
- 11 użytków ekologicznych
- 28 pomników przyrody;
- 11 stref ochrony gatunkowej.

Tab. 2. Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Płytnica

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita [ha]	Pow. w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie N-ctwa					
				las	%	grunty nieleśne	%	Razem	9/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerwy przyrody	3	1591,30	1158,49	893,96	95,4	43,06	4,6	937,02	80,9
Obszary chronionego krajobrazu	1	95502,81	19709,97	16096,17	98,2	298,18	1,8	16394,35	83,2
Obszary Natura 2000 - OSO	1	77678,90	18610,34	16218,84	98,2	299,77	1,8	16518,61	88,8
Obszary Natura 2000 - SOO	1	1766,04	1185,20	919,37	95,5	43,19	4,5	962,56	81,2
Użytki ekologiczne	11	53,82	53,82	23,50	43,7	30,32	56,3	53,82	100,0
Pomniki przyrody	28	-	-	-	-	-	-	-	-

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. całkowita [ha]	Pow. w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie N-ctwa					
				las [ha]	%	grunty nieleśne [ha]	%	Razem [ha]	9/4 %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ochrona gatunkowa -strefy ochrony	11	120,86	120,86	120,00	99,3	0,86	0,7	120,86	100,0

3.3.1. Rezerwat przyrody

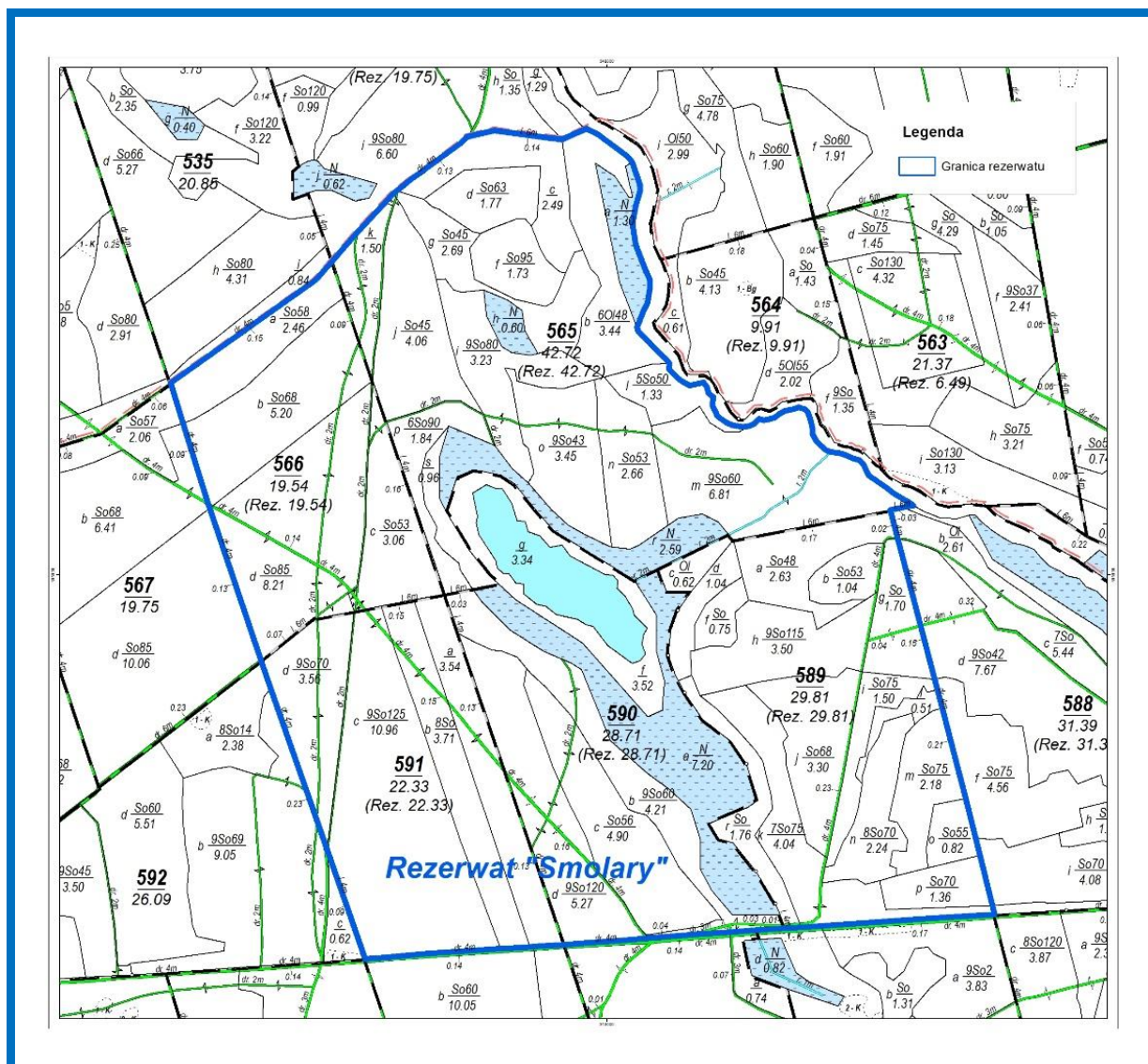
➤ Rezerwat przyrody „Smolary”

Rezerwat położony jest w województwie wielkopolskim, powiecie pilskim, gminie Szydłowo, leśnictwie Głowaczewo w oddziałach 565, 566, 589, 590, 591.

Uznany został Zarządzeniem Ministra OŚNiL z dnia 26.11.1990 r. (MP z 1990 Nr 48, poz. 366) oraz Obwieszczeniem Wojewody Wielkopolskiego z dnia 4.10.2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31.12.1998 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 123, poz. 2401). Aktualnym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2016 r. poz. 4442), gdzie wskazano powierzchnię 143,20 ha, wynikającą z powierzchni działek ewidencyjnych o nr 565, 566, 589, 590, 591, obręb ewidencyjny Zabrodzie.

W aktualnie opracowywanym planie urządzenia lasu na lata 2024-2033 łączna powierzchnia wymienionych działek wynosi 143,11 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 125,55 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 2,53 ha,
- grunty nieleśne - 15,03 ha.

Ryc. 2. Mapa sytuacyjna rezerwatu „Smolary” (źródło: opracowanie własne)

Celem ochrony jest zachowanie naturalnej roślinności torfowiskowej mechowisk, obfitującej w rzadkie gatunki mszaków.

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533), rezerwat został zaliczony do:

I. Rodzaj rezerwatu - torfowiskowy (T);

II. Typ i podtyp rezerwatu:

a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

- typ: biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf);
- podtyp: biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp);

b) ze względu na główny typ ekosystemu:

- typ: torfowiskowy (bagienny) (ET);

- podtyp: *torfowisk przejściowych* (tp).

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 5 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wlk. z 2018 r. poz. 137).

Tab. 3. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej w rezerwacie „Smolary”

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych wg PUL na lata 2024-2032
1	2	3	4
1.	Usuwanie drzew i krzewów	Usuwanie olszy szarej i pomarszczonej, modrzewi, świerka oraz czeremchy amerykańskiej z pozyskaniem drewna. Wyrwanie lub wycinanie młodych osobników poniżej szyi korzeniowej; wynoszenie uzyskanej biomasy poza płaty siedlisk przyrodniczych (na podstawie wyników monitoringu, o którym mowa w działaniu ochronnym nr 12)	Płaty siedlisk przyrodniczych 7140 i 7230 w oddz. 565a, 565b, 565r, 590a
2.	Usuwanie drzew i krzewów	Usuwanie drzew i krzewów z pozyskaniem drewna. Wyrwanie lub wycinanie młodych osobników poniżej szyi korzeniowej; wynoszenie uzyskanej biomasy poza płaty siedlisk przyrodniczych (na podstawie wyników monitoringu, o którym mowa w działaniu ochronnym nr 10)	Płaty siedlisk przyrodniczych 7140 i 7230 w oddz. 565a, 565b, 590a, 590f
3.	Koszenie	Koszenie z pozostawianiem 50% powierzchni nieskoszonej (co roku innej) z usunięciem biomasy poza płaty siedlisk przyrodniczych. Co dwa lata przez cały okres obowiązywania planu ochrony; od 15 sierpnia do 30 września	Płaty siedliska przyrodniczego 7230 w oddz. 565a, 565b
4.	Uporządkowanie i kontrola antroposji w obrębie jeziora Smolary	Okresowe kontrole ruchu turystycznego w strefie brzegowej w ramach rutynowych patroli Straży Leśnej. Działanie realizowane przez cały okres obowiązywania planu ochrony.	Oddz. 590f, 590g
5.	Eliminacja nielegalnych połowów w jeziorze Smolary	Kontrola linii brzegowej w celu zapobieżenia nielegalnym połowom ryb i niszczeniu roślinności przybrzeżnej. Działanie realizowane przez cały okres obowiązywania planu ochrony.	Oddz. 590f, 590g
6.	Poprawa stanu borów chrobotkowych	Usuwanie całości martwego drewna, w tym gałęzi, z wyniesieniem go poza płaty siedlisk przyrodniczych. Nie rzadziej niż raz na 5 lat w okresie obowiązywania planu ochrony. Utrzymywanie zwarcia drzewostanu na poziomie 70-80% w razie konieczności wycinanie pojedynczych drzew. Działanie ciągłe, realizowane na podstawie wyników monitoringu o którym mowa w działaniu ochronnym nr 10.	Oddz. 565d, 589a, 589j, 589o, 590c
7.	Poprawa dostępności miejsc lęgowych gągoła i nurogęsi	Rozwieszenie i utrzymanie sprawności technicznej skrzynek lęgowych. Działanie ciągłe realizowane przez cały okres obowiązywania planu.	Okolice rzeki Rurzyca na terenie Nadleśnictwa Płynica
8.	Monitoring poziomu wód	Montaż na mszarze i obsługa 8 studzienek piezometrycznych. Odczyty co trzy miesiące przez cały okres obowiązywania planu ochrony.	Oddz. 565r, 590a, 590f
9.	Monitoring roślinności	Wykonanie nie mniej niż trzech zdjęć fitosocjologicznych metodą Braun – Blanqueta w każdym typie roślinności. Co 5 lat	Cały teren rezerwatu

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych wg PUL na lata 2024-2032
1	2	3	4
10.	Monitoring flory torfowiskowej	Określenie rozmieszczenia i liczebności rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, w tym w szczególności wymienionych w §2 ust. 2 pkt 2. W pierwszych trzech latach przed realizacją działań 1 i 2, następnie co 5 lat.	Cały teren rezerwatu
11.	Monitoring populacji usuwanych gatunków drzew i krzewów	Określenie rozmieszczenia i liczebności olszy szarej i pomarszczonej, modrzewi, świerków oraz czeremchy amerykańskiej. Po realizacji działania ochronnego nr 1, najpóźniej w czwartym roku obowiązywania planu ochrony, następnie co 5 lat.	W miejscach realizacji działania ochronnego nr 1

*lokalizacja wyłączeń leśnych wg Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Płytznica na lata 2023-2032

Poniższa tabela przedstawia obowiązujące działania ochronne na obszarze rezerwatu z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji.

Tab. 4. Zestawienie wyłączeń i wskazań gospodarczych zaliczonych do rezerwatu przyrody „Smolary” na terenie Nadleśnictwa Płytznica

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
1.	08-20-1-06-565 -a -00	1,3	BAGNO	-
2.	08-20-1-06-565 -b -00	3,44	D-STAN	BRAK WSK
3.	08-20-1-06-565 -c -00	2,49	D-STAN	BRAK WSK
4.	08-20-1-06-565 -d -00	1,77	D-STAN	BRAK WSK
5.	08-20-1-06-565 -f -00	1,73	D-STAN	BRAK WSK
6.	08-20-1-06-565 -g -00	2,69	D-STAN	BRAK WSK
7.	08-20-1-06-565 -h -00	0,6	BAGNO	-
8.	08-20-1-06-565 -i -00	3,23	D-STAN	BRAK WSK
9.	08-20-1-06-565 -j -00	4,06	D-STAN	BRAK WSK
10.	08-20-1-06-565 -k -00	1,5	D-STAN	BRAK WSK
11.	08-20-1-06-565 -l -00	1,33	D-STAN	BRAK WSK
12.	08-20-1-06-565 -m -00	6,81	D-STAN	BRAK WSK
13.	08-20-1-06-565 -n -00	2,66	D-STAN	BRAK WSK
14.	08-20-1-06-565 -o -00	3,45	D-STAN	BRAK WSK
15.	08-20-1-06-565 -p -00	1,84	D-STAN	BRAK WSK
16.	08-20-1-06-565 -r -00	2,59	BAGNO	-
17.	08-20-1-06-565 -s -00	0,96	D-STAN	BRAK WSK
18.	08-20-1-06-565 --a -00	0,13	DROGI L	-
19.	08-20-1-06-565 --b -00	0,14	LINIE	-
20.	08-20-1-06-566 -a -00	2,46	D-STAN	BRAK WSK
21.	08-20-1-06-566 -b -00	5,2	D-STAN	BRAK WSK
22.	08-20-1-06-566 -c -00	3,06	D-STAN	BRAK WSK
23.	08-20-1-06-566 -d -00	8,21	D-STAN	BRAK WSK
24.	08-20-1-06-566 --a -00	0,15	DROGI L	-

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
25.	08-20-1-06-566 --b -00	0,09	DROGI L	-
26.	08-20-1-06-566 --c -00	0,23	LINIE	-
27.	08-20-1-06-566 --d -00	0,14	DROGI L	-
28.	08-20-1-06-589 -a -00	2,63	D-STAN	BRAK WSK
29.	08-20-1-06-589 -b -00	1,04	D-STAN	BRAK WSK
30.	08-20-1-06-589 -c -00	0,62	D-STAN	BRAK WSK
31.	08-20-1-06-589 -d -00	1,04	D-STAN	BRAK WSK
32.	08-20-1-06-589 -f -00	0,75	D-STAN	BRAK WSK
33.	08-20-1-06-589 -g -00	1,7	D-STAN	BRAK WSK
34.	08-20-1-06-589 -h -00	3,5	D-STAN	BRAK WSK
35.	08-20-1-06-589 -i -00	1,5	D-STAN	BRAK WSK
36.	08-20-1-06-589 -j -00	3,3	D-STAN	BRAK WSK
37.	08-20-1-06-589 -k -00	4,04	D-STAN	BRAK WSK
38.	08-20-1-06-589 -l -00	0,51	D-STAN	BRAK WSK
39.	08-20-1-06-589 -m -00	2,18	D-STAN	BRAK WSK
40.	08-20-1-06-589 -n -00	2,24	D-STAN	BRAK WSK
41.	08-20-1-06-589 -o -00	0,82	D-STAN	BRAK WSK
42.	08-20-1-06-589 -p -00	1,36	D-STAN	BRAK WSK
43.	08-20-1-06-589 -r -00	1,76	D-STAN	BRAK WSK
44.	08-20-1-06-589 --a -00	0,63	DROGI L	-
45.	08-20-1-06-589 --b -00	0,19	LINIE	-
46.	08-20-1-06-590 -a -00	7,2	BAGNO	-
47.	08-20-1-06-590 -b -00	4,21	D-STAN	BRAK WSK
48.	08-20-1-06-590 -c -00	4,9	D-STAN	BRAK WSK
49.	08-20-1-06-590 -d -00	5,27	D-STAN	BRAK WSK
50.	08-20-1-06-590 -f -00	3,52	RETENCJA	-
51.	08-20-1-06-590 -f -00	3,34	WODY STOJĄCE	-
52.	08-20-1-06-590 --a -00	0,07	DROGI L	-
53.	08-20-1-06-590 --b -00	0,04	LINIE	-
54.	08-20-1-06-590 --c -00	0,16	DROGI L	-
55.	08-20-1-06-591 -a -00	3,54	D-STAN	BRAK WSK
56.	08-20-1-06-591 -b -00	3,71	D-STAN	BRAK WSK
57.	08-20-1-06-591 -c -00	10,96	D-STAN	BRAK WSK
58.	08-20-1-06-591 -d -00	3,56	D-STAN	BRAK WSK
59.	08-20-1-06-591 --a -00	0,15	DROGI L	-
60.	08-20-1-06-591 --b -00	0,28	LINIE	-
61.	08-20-1-06-591 --c -00	0,13	DROGI L	-
RAZEM		143,11		

W Planie w wyłączeniach leżących w granicach rezerwatu przyrody nie zaplanowano żadnych wskazań gospodarczych.

Zgodnie z zapisami *Planu*, wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie powinny być prowadzone w porozumieniu z RDOŚ, stosując się do zadań zawartych w obowiązującym planie ochrony.

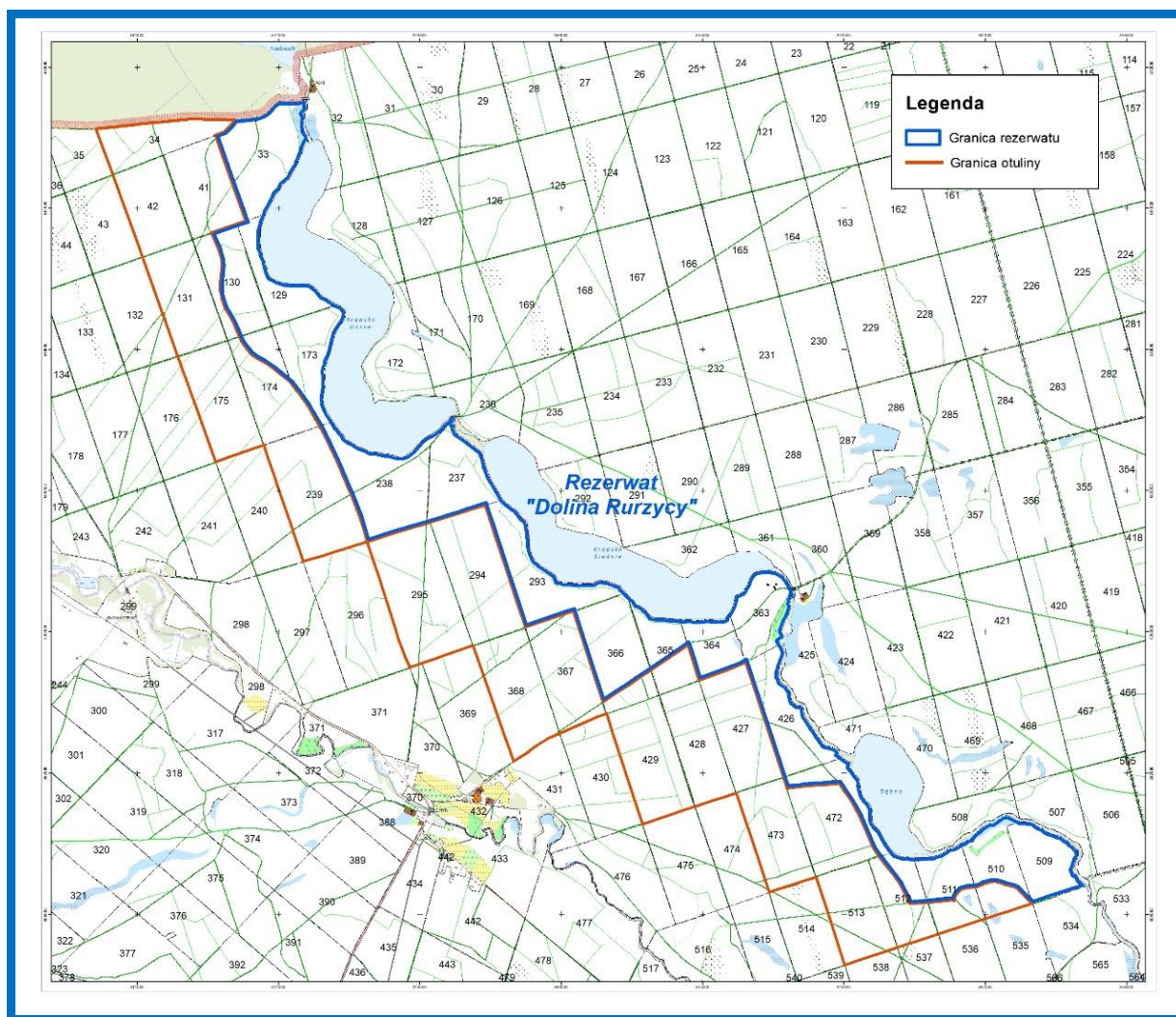
➤ **Rezerwat przyrody „Dolina Rurzycy”**

Rezerwat położony jest w województwie zachodniopomorskim, powiecie wałeckim, gminie Wałcz, na gruntach skarbu państwa w zarządzie Nadleśnictwa Płytnica oraz gruntach innej własności (ANR i ZZMiUW). Uznany został Rozporządzeniem Nr 13/2005 Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 14 lipca 2005 r. (D.U. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 59, poz. 1325). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 3 listopada 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2022 r. poz. 4912) w sprawie rezerwatu przyrody "Dolina Rurzycy".

Łączna powierzchnia rezerwatu wynosi 552,04 ha, w tym na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Płytnica 340,20 ha. W Nadleśnictwie Płytnica obejmuje fragmenty leśnictw Piaski, Głowaczewo i Wrzosey, oddziały: 33, 129, 130a, b, d-g, i, ~d-~g, 173, 174a,b, ~c, ~d, 237, 238, 293, 363, 364, 365a-d, ~a, ~b, 366a-i, ~a, ~b, 426, 472a,b,g,~a,~b, 509, 510a-h,~a, 511a-c,~a, 512a,c,~b.

Udział poszczególnych kategorii gruntów przedstawia się następująco:

- grunty zalesione i niezalesione - 327,18 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 5,29 ha,
- grunty nieleśne - 7,73 ha.

Ryc. 3. Mapa sytuacyjna rezerwatu „Dolina Rurzyca” (źródło: opracowanie własne)

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. Nr 60, poz. 533), rezerwat został zaliczony do:

I. Rodzaj rezerwatu - *krajobrazowy* (K);

II. Typ i podtyp rezerwatu:

a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

- typ: *krajobrazów* (PKr);

- podtyp: *krajobrazów naturalnych* (kn);

b) ze względu na główny typ ekosystemu:

- typ: *różnych ekosystemów* (EE);

- podtyp: *mozaiki różnych ekosystemów* (me).

Obszar rezerwatu objęty jest ochroną:

- ściśłą w oddziałach: 33h,i,k; 129a,b,c,d,g,h; 130a; 173a,c,d,i; 237b,c,f,g; 238a,b,c,f,i; 293a,b,d,f,i; 363b; 364a,b,c,d,f; 365a; 366a,c; 426a,c,d; 472a,g; 509a,b,c; 510b,d,g; 512a, na pow. 119,44 ha;
- czynną w oddziałach: 33b,f,g,j; 173f,j; 238h; 363a,c,d,g; 365c,d; 366d,f,g,h,i; 426f; 509d,f; 510a,c,f,h; 511a,b,c; 512c, na pow. 88,46 ha;
- krajobrazową w oddziałach: 33a,c,d,l,m; 129f,i; 130b,d,f,g,i; 173b,g,h; 174a,b; 237a,d; 238d,g; 293c,g,h; 363f; 364g,h; 365b; 366b; 426b,g,h; 472b, na pow. 127,31 ha.

Rezerwat posiada plan ochrony rezerwatu zatwierdzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 grudnia 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2023 r., poz. 219).

Tab. 5. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej oraz krajobrazowej w rezerwacie „Dolina Rurzyca”

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych	
			adres wg PUL na lata 2014-2023	adres wg PUL na lata 2024-2033
1	2	3	4	5
Działania z zakresu ochrony krajobrazowej				
1.	Zabiegi o charakterze czyszczeń oraz trzebieży w młodszych stadiach rozwojowych (<80 lat) drzewostanów sosnowych. Eliminowanie gatunków obcych z podszytu.	W okresie trwania planu wykonanie 1-2 nawrotów cięć przedrębnych. Zabiegi należy przeprowadzić w okresie od początku października do końca lutego. Nie stosować metod zrywki mogących uruchomić wzmożony spływ powierzchniowy oraz niszczenie bioty chrobotków. Należy pozostawiać na gruncie drzewa w wieku > 80 lat, drzewa biocenotyczne, rozpieracze, częściowo obumarłe dziuplaste, rosnące wbiogrupach etc.	Oddziały: 129f 130g 130b 130d 130f 130i 173b 173h 173k 174b 237c 238d 293i 366b 33d 33c 33j 129i 130i 173g 174a 426b 426g 426h 472b 293c	Oddziały: 129f 130g 130b 130d 130f 130i 173b 173h 173g 174b 237a 238d 293g 366b,c 33d 33c 33l 129i 130i 173g 174a 426b 426g 426h 472b 293c

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych	
			adres wg PUL na lata 2014-2023	adres wg PUL na lata 2024-2033
1	2	3	4	5
			293g 293h 293j 293l 364g 364h 365b 237g 238g 293i 293j	293c 293c 293h 293c 364g 364h 365b 237d 238g 293g 293h
Działania z zakresu ochrony czynnej				
2.	Zabiegi regulujące zwarcie koron oraz usuwanie martwego drewna w celu hamowania procesu eutrofizacji w płatach borów chrobotkowych oraz na stanowiskach chrobotków.	Wycinka drzew w celu regulacji i utrzymywania rozluźnionego zwarcia koron (max 70-80%), odsłanianie luk w drzewostanach o punktowym (min. kilka m ²) lub płatowym (powierzchnia minimum 1 ara) występowaniu kobierców chrobotków. Usuwanie całej biomasy martwego drewna z płatów zbiorowisk borów chrobotkowych oraz w ich bliskim sąsiedztwie (w tym wcześniej opadłych, obumarłych gałęzi i konarów).	Oddziały: 365d 366i 366g 366d 366h 509d 509f 510h	Oddziały: 365d 366f 366a 366c 366d 509d 509f 510h
3.	Zwalczanie ekspansywnych gatunków obcych geograficznie roślin stanowiących konkurencję dla rodzimych gatunków flory oraz przyczyniających się do ubożenia różnorodności biologicznej w rezerwacie.	Mechaniczne zwalczanie ekspansywnych gatunków obcych geograficznie roślin w podszycie, w szczególności czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> i świdośliwki kłosowej <i>Amelanchier spicata</i> z częstotliwością zależną od potrzeb. Działanie realizować poza sezonem lęgowym ptaków.	W miejscach występowania na obszarze rezerwatu (w obrębie borów chrobotkowych oraz sosnowych lasów gospodarczych poza strefą ścisłą).	
4.	Utrzymanie ekstensywnych łąk pomechowskich.	Koszenie 50% powierzchni łąk (co dwa lata) w terminie od 15 sierpnia do 30 września, przez cały okres obowiązywania planu, z pozostawieniem 50% powierzchni nieskosizonej (co dwa lata inne). Zbiór biomasy po zakończeniu zabiegów i jej usunięcie poza obręb siedliska.	Oddział 33b	Oddział 33b
5.	Monitoring pojawiania się gatunków owadów stanowiących zagrożenie dla drzewostanów obecnych w rezerwacie.	Prowadzenie przez Lasy Państwowe monitoringu owadów metodami zgodnymi z aktualnie obowiązującą Instrukcją Ochrony Lasu. Wyniki monitoringu powinny być dostępne dla służb ochrony przyrody oraz wykonawców przyszłego planu ochrony.	Obszar ekosystemów leśnych na obszarze całego rezerwatu z zastrzeżeniem, że ew. ścinka drzew będzie wykonywana poza obszarem ochrony ścisłej.	
6.	Utrzymanie czystości	Zbiórka odpadów z miejsc ich nagromadzenia oraz wywóz poza obszar rezerwatu – w terminach i z częstotliwością zależną od potrzeb.	Obszar całego rezerwatu	
7.	Utrzymanie oraz uzupełnienie infrastruktury związanej z ruchem turystycznym oraz miejsc udostępnianych dla	Utrzymanie oraz uzupełnienie infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu dla celów edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa poprzez: wykonanie pomostu w celu ograniczenia niszczenia strefy roślinności brzegowej w	Obszar ochrony czynnej i krajobrazowej.	

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych	
			adres wg PUL na lata 2014-2023	adres wg PUL na lata 2024-2033
1	2	3	4	5
	amatorskiego połowu ryb i rybactwa.	miejscu przybijania kajaków, z wykorzystaniem materiałów naturalnych – zadanie fakultatywne, - urządzenie miejsca postojowego wraz z punktem obsługi ruchu turystycznego, - wykonanie stopni drewniano-ziemnych na odcinkach ścieżek z miejsc postoju do brzegu jeziora, biegnących na skarpach (zadanie do wykonania w miarę potrzeb), - utrzymanie (remonty, konserwacja) pola biwakowego „Wrzosa” na powierzchni 3,6 ha - dla ograniczenia penetracji rezerwatu, - utrzymanie we właściwym stanie miejsc postojowych, bieżące remonty barier i oznakowania według potrzeb. - utrzymanie w sprawności mostu w oddz. 238 a, utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) legalnych pomostów wędkarskich w strefach dopuszczonych, z zachowaniem odległości min. 250 m pomiędzy nimi. Monitoring natężenia ruchu turystycznego na szlaku pieszym, rowerowym i wodnym – w terminach zależnych od potrzeb.		
8.	Wykonanie ekspertyzy z zakresu biomanipulacji rybackiej oraz wdrożenie jej zaleceń w użytkowaniu rybackim.	Ekspertyza biomanipulacji (wskazanie metod i częstotliwości zabiegów odłowów – zarybiania) z udziałem specjalistów od siedlisk przyrodniczych, hydrochemii i ichtiofauny. Ekspertyza powinna zawierać: - analizę stanu jakościowego (struktury) i ilościowego zespołu ryb; - wytyczne dotyczące odłowów ryb spokojnego żeru tj. optymalne metody, wielkość i częstotliwość; - wytyczne dotyczące właściwego dla jezior rodzaju i ilości materiału zarybieniowego ryb drapieżnych niezbędnego do zwiększenia ich udziału w rybostanie do poziomu 20-25% biomasy zespołu; - metody przewidziane do oceny efektywności biomanipulacji rybackiej	Jeziora w obszarze rezerwatu.	
9.	Zabezpieczenie przeciwpożarowe rezerwatu.	Utrzymanie we właściwym stanie dróg pożarowych wraz z mostami w granicach rezerwatu i miejsc poboru wody. Utrzymanie we właściwym stanie dróg pożarowych wraz z mostami w granicach rezerwatu i miejsc poboru wody.	Droga Szwecja–Piaski (oddz. 33) oraz Czechyń–Wrzosa (oddz. 425).	
10.	Monitoring stanu cennych ekosystemów oraz gatunków.	Monitoring chronionych i zagrożonych ekosystemów w rezerwacie: torfowisk soligenicznych, źródeł, borów chrobotkowych, chronionych i zagrożonych gatunków roślin (w tym mchów), porostów, grzybów oraz zwierząt.	Obszar całego rezerwatu (w miejscach występowania).	
11.	Oznakowanie rezerwatu	Konserwacja lub wymiana tablic urzędowych i regulaminowych postawionych przy granicy rezerwatu oraz ich ewentualna wymiana (według potrzeb).	Granice rezerwatu	

Poniższa tabela przedstawia obowiązujące działania ochronne na obszarze rezerwatu z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji.

Tab. 6. Zestawienie wyłączeń i wskazań gospodarczych zaliczonych do rezerwatu przyrody „Dolina Rurzyca” na terenie Nadleśnictwa Płynica

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
1.	08-20-1-02-129 ~a -00	0,13	LINIE	-
2.	08-20-1-02-129 -a -00	0,99	SUKCESJA	-
3.	08-20-1-02-129 -b -00	1,29	D-STAN	BRAK WSK
4.	08-20-1-02-129 -c -00	1,03	D-STAN	BRAK WSK
5.	08-20-1-02-129 -d -00	1,3	D-STAN	BRAK WSK
6.	08-20-1-02-129 -f -00	2,88	D-STAN	TP
7.	08-20-1-02-129 -g -00	2,2	D-STAN	BRAK WSK
8.	08-20-1-02-129 -h -00	4,06	D-STAN	BRAK WSK
9.	08-20-1-02-129 -i -00	2,19	D-STAN	TP
10.	08-20-1-02-130 ~d -00	0,22	DROGI L	-
11.	08-20-1-02-130 ~f -00	0,18	LINIE	-
12.	08-20-1-02-130 ~g -00	0,02	DROGI L	-
13.	08-20-1-02-130 -a -00	2,1	D-STAN	BRAK WSK
14.	08-20-1-02-130 -b -00	1,33	D-STAN	TW
15.	08-20-1-02-130 -d -00	5,73	D-STAN	TP
16.	08-20-1-02-130 -f -00	4,28	D-STAN	TW
17.	08-20-1-02-130 -g -00	1,03	D-STAN	TP
18.	08-20-1-02-130 -i -00	2,61	D-STAN	TP
19.	08-20-1-02-173 ~a -00	0,24	DROGI L	-
20.	08-20-1-02-173 ~b -00	0,05	LINIE	-
21.	08-20-1-02-173 -a -00	0,39	D-STAN	BRAK WSK
22.	08-20-1-02-173 -b -00	3,13	D-STAN	TW
23.	08-20-1-02-173 -c -00	2,47	D-STAN	BRAK WSK
24.	08-20-1-02-173 -d -00	4,27	D-STAN	BRAK WSK
25.	08-20-1-02-173 -f -00	1,12	D-STAN	BRAK WSK
26.	08-20-1-02-173 -g -00	6,92	D-STAN	TP
27.	08-20-1-02-173 -h -00	1,13	D-STAN	TP
28.	08-20-1-02-173 -i -00	1,68	D-STAN	BRAK WSK
29.	08-20-1-02-173 -j -00	0,78	D-STAN	BRAK WSK
30.	08-20-1-02-174 ~c -00	0,14	DROGI L	-
31.	08-20-1-02-174 ~d -00	0,17	LINIE	-
32.	08-20-1-02-174 -a -00	3,23	D-STAN	TP
33.	08-20-1-02-174 -b -00	2,45	D-STAN	TP
34.	08-20-1-02-33 ~a -00	0,22	DROGI L	-
35.	08-20-1-02-33 ~b -00	0,04	DROGI L	-
36.	08-20-1-02-33 ~c -00	0,21	DROGI L	-
37.	08-20-1-02-33 ~d -00	0,03	LINIE	-
38.	08-20-1-02-33 -a -00	0,3	TURYST	-
39.	08-20-1-02-33 -b -00	2,09	BAGNO	-

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
40.	08-20-1-02-33 -c -00	7,06	D-STAN	TP
41.	08-20-1-02-33 -d -00	3,24	D-STAN	TP
42.	08-20-1-02-33 -f -00	7,51	D-STAN	BRAK WSK
43.	08-20-1-02-33 -g -00	2,7	D-STAN	BRAK WSK
44.	08-20-1-02-33 -h -00	0,89	D-STAN	BRAK WSK
45.	08-20-1-02-33 -i -00	1,44	D-STAN	BRAK WSK
46.	08-20-1-02-33 -j -00	3,96	D-STAN	BRAK WSK
47.	08-20-1-02-33 -k -00	1,7	D-STAN	BRAK WSK
48.	08-20-1-02-33 -l -00	2,13	D-STAN	TW
49.	08-20-1-02-33 -m -00	0,15	SZCZ CHR	-
50.	08-20-1-05-363 --a -00	0,27	DROGI L	-
51.	08-20-1-05-363 --b -00	0,17	DROGI L	-
52.	08-20-1-05-363 -a -00	5,63	D-STAN	BRAK WSK
53.	08-20-1-05-363 -b -00	0,72	BAGNO	-
54.	08-20-1-05-363 -c -00	1,44	Ł	-
55.	08-20-1-05-363 -d -00	0,14	D-STAN	BRAK WSK
56.	08-20-1-05-363 -f -00	10,14	D-STAN	BRAK WSK
57.	08-20-1-05-363 -g -00	0,96	D-STAN	BRAK WSK
58.	08-20-1-05-364 --a -00	0,11	DROGI L	-
59.	08-20-1-05-364 --b -00	0,12	LINIE	-
60.	08-20-1-05-364 -a -00	1,09	D-STAN	BRAK WSK
61.	08-20-1-05-364 -b -00	0,95	D-STAN	BRAK WSK
62.	08-20-1-05-364 -c -00	1,89	D-STAN	BRAK WSK
63.	08-20-1-05-364 -d -00	6,98	D-STAN	BRAK WSK
64.	08-20-1-05-364 -f -00	0,3	BAGNO	-
65.	08-20-1-05-364 -g -00	0,85	D-STAN	TP
66.	08-20-1-05-364 -h -00	1,36	D-STAN	TP
67.	08-20-1-05-365 --a -00	0,06	DROGI L	-
68.	08-20-1-05-365 --b -00	0,02	LINIE	-
69.	08-20-1-05-365 -a -00	1,42	D-STAN	BRAK WSK
70.	08-20-1-05-365 -b -00	2,14	D-STAN	TW
71.	08-20-1-05-365 -c -00	0,72	D-STAN	BRAK WSK
72.	08-20-1-05-365 -d -00	5,6	D-STAN	BRAK WSK
73.	08-20-1-05-426 --a -00	0,01	DROGI L	-
74.	08-20-1-05-426 --b -00	0,38	DROGI L	-
75.	08-20-1-05-426 --c -00	0,14	LINIE	-
76.	08-20-1-05-426 -a -00	0,33	BAGNO	-
77.	08-20-1-05-426 -b -00	1,9	D-STAN	TP
78.	08-20-1-05-426 -c -00	11,05	D-STAN	BRAK WSK
79.	08-20-1-05-426 -d -00	1,93	D-STAN	BRAK WSK
80.	08-20-1-05-426 -f -00	1,99	D-STAN	BRAK WSK

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
81.	08-20-1-05-426 -g -00	2,41	D-STAN	TP
82.	08-20-1-05-426 -h -00	4,83	D-STAN	TP
83.	08-20-1-05-472 --a -00	0,07	DROGI L	-
84.	08-20-1-05-472 --b -00	0,09	LINIE	-
85.	08-20-1-05-472 -a -00	7,12	D-STAN	BRAK WSK
86.	08-20-1-05-472 -b -00	3,7	D-STAN	TP
87.	08-20-1-05-472 -g -00	0,91	D-STAN	BRAK WSK
88.	08-20-1-05-509 -a -00	2,37	D-STAN	BRAK WSK
89.	08-20-1-05-509 -b -00	1,24	D-STAN	BRAK WSK
90.	08-20-1-05-509 -c -00	5,09	D-STAN	BRAK WSK
91.	08-20-1-05-509 -d -00	3,36	D-STAN	TP
92.	08-20-1-05-509 -f -00	7,04	D-STAN	TP
93.	08-20-1-05-510 --a -00	0,2	LINIE	-
94.	08-20-1-05-510 -a -00	1,49	BAGNO	-
95.	08-20-1-05-510 -b -00	1,87	D-STAN	BRAK WSK
96.	08-20-1-05-510 -c -00	0,96	Ł	-
97.	08-20-1-05-510 -d -00	2,81	D-STAN	BRAK WSK
98.	08-20-1-05-510 -f -00	4,04	D-STAN	BRAK WSK
99.	08-20-1-05-510 -g -00	2,12	D-STAN	BRAK WSK
100.	08-20-1-05-510 -h -00	1,7	D-STAN	TP
101.	08-20-1-05-511 --a -00	0,13	LINIE	-
102.	08-20-1-05-511 -a -00	4,11	D-STAN	BRAK WSK
103.	08-20-1-05-511 -b -00	2,8	D-STAN	BRAK WSK
104.	08-20-1-05-511 -c -00	4,19	D-STAN	BRAK WSK
105.	08-20-1-05-512 --b -00	0,2	LINIE	-
106.	08-20-1-05-512 -a -00	2,63	D-STAN	BRAK WSK
107.	08-20-1-05-512 -c -00	3,15	D-STAN	BRAK WSK
108.	08-20-1-06-237 -a -00	2,86	D-STAN	TP
109.	08-20-1-06-237 -b -00	0,4	BAGNO	-
110.	08-20-1-06-237 -c -00	2,74	D-STAN	BRAK WSK
111.	08-20-1-06-237 -d -00	10,99	D-STAN	TP
112.	08-20-1-06-237 -f -00	2,26	D-STAN	BRAK WSK
113.	08-20-1-06-237 -g -00	3,56	D-STAN	BRAK WSK
114.	08-20-1-06-238 --a -00	0,6	DROGI L	-
115.	08-20-1-06-238 --b -00	0,06	LINIE	-
116.	08-20-1-06-238 --c -00	0,01	ROWY	-
117.	08-20-1-06-238 --d -00	0,14	DROGI L	-
118.	08-20-1-06-238 -a -00	1,68	D-STAN	BRAK WSK
119.	08-20-1-06-238 -b -00	4,44	D-STAN	BRAK WSK
120.	08-20-1-06-238 -c -00	4,29	D-STAN	BRAK WSK
121.	08-20-1-06-238 -d -00	2,86	D-STAN	TP

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
122.	08-20-1-06-238 -f -00	4,97	D-STAN	BRAK WSK
123.	08-20-1-06-238 -g -00	12,55	D-STAN	TP
124.	08-20-1-06-238 -h -00	2,48	D-STAN	BRAK WSK
125.	08-20-1-06-238 -i -00	2,46	D-STAN	BRAK WSK
126.	08-20-1-06-293 ~-a -00	0,08	LINIE	-
127.	08-20-1-06-293 -a -00	1,39	D-STAN	BRAK WSK
128.	08-20-1-06-293 -b -00	1,79	D-STAN	BRAK WSK
129.	08-20-1-06-293 -c -00	17,58	D-STAN	TP
130.	08-20-1-06-293 -d -00	3,43	D-STAN	BRAK WSK
131.	08-20-1-06-293 -f -00	1,17	D-STAN	BRAK WSK
132.	08-20-1-06-293 -g -00	1,08	D-STAN	TW
133.	08-20-1-06-293 -h -00	0,66	D-STAN	TW
134.	08-20-1-06-293 -i -00	1,84	D-STAN	BRAK WSK
135.	08-20-1-06-366 ~-a -00	0,4	DROGI L	-
136.	08-20-1-06-366 ~-b -00	0,08	LINIE	-
137.	08-20-1-06-366 -a -00	0,73	D-STAN	BRAK WSK
138.	08-20-1-06-366 -b -00	1,61	D-STAN	TW
139.	08-20-1-06-366 -c -00	3,66	D-STAN	BRAK WSK
140.	08-20-1-06-366 -d -00	1,7	D-STAN	TP
141.	08-20-1-06-366 -f -00	1,28	D-STAN	BRAK WSK
142.	08-20-1-06-366 -g -00	6,42	D-STAN	TW
143.	08-20-1-06-366 -h -00	6,94	D-STAN	TP
144.	08-20-1-06-366 -i -00	2,16	D-STAN	TP
RAZEM		340,20		

Podsumowując powyższy wykaz, można stwierdzić, że w granicach rezerwatu przyrody „Dolina Rurzyca” zaplanowano:

- 1) trzebieże wczesne (TW) – 9 wyłączeń o łącznej pow. 22,78 ha (6,7% pow. rezerwatu);
- 2) trzebieże późne (TP) – 28 wyłączeń o łącznej pow. 123,26 ha (36,2% pow. rezerwatu);
- 3) drzewostany bez wskazań – 63 wyłączenia o łącznej pow. 180,00 ha (52,9% pow. rezerwatu);
- 4) grunty leśne niezalesione, związane z gospodarką leśną i nieleśne bez wskazań – 44 wyłączenia o łącznej pow. 14,16 ha (4,2% pow. rezerwatu).

Powyższe zabiegi są zgodne z planem ochrony rezerwatu i **nie wpłyną negatywnie na cel ochrony**, jakim jest zachowanie cennych zbiorowisk roślinnych, rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz unikatowych krajobrazów przyrody wraz z urozmaiconą rzeźbą terenu, tj. naturalnych lasów rosnących na stromych zboczach, czystych jezior tworzących długie ciągi rynien oraz pagórkowatego terenu z meandrującą rzeką w głębokiej dolinie.

W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wyznaczono otulinę, położoną w całości na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Płynica. W Zarządzeniu z 2022 r. powierzchnia otuliny wynosiła 539,69 ha.

Ze względu na sposób rozliczania powierzchni ewidencyjnej na potrzeby planu urządzenia lasu na lata 2024-2033 i przeniesienie jej do opisów taksacyjnych powierzchnia uległa zmianie i aktualnie wynosi 540,89 ha. Przebieg granicy otuliny jest zgodny z Zarządzeniem z 2022 r. i obejmuje grunty Nadleśnictwa w oddz.: 34, 41, 42, 130c,h,j~a,~b,~c, 131, 174 c-j, ~a,~b, 175, 239, 294, 295, 365f, ~c, 366j,k,~c, 367, 368, 427, 428, 429, 472c,d,f, ~c, 473, 510i,j,k, 511d,f,~b, ~c, 512b,d, ~a, 513.

W *Planie*, w wyłączeniach wchodzących w skład otuliny rezerwatu przyrody „Dolina Rurzyca” zaplanowano:

- 1) trzebieże wczesne w oddz.: 34a,b, 131i, 174i, 294a, 295h, 295l, 367a, 368g, 428d;
- 2) trzebieże późne w oddz.: 42c,d, 130c, 175a, 239c,d,g,h,j, 294g, 295b,d,j,k,n, 367c, 368a,c, 428i, 429a,c,d, 472d, 473b, 513a,c;
- 3) rębnie Ib, zabiegi agrotechniczne oraz odnowienia w oddz.: 41a,c, 42b, 174f, 175b, 295g, 365f, 366j, 368f, 427b, 428c, 513d;
- 4) rębnie IIIa, zabiegi agrotechniczne oraz odnowienia w oddz.: 4ld,g, 174h, 239a;
- 5) czyszczenia wczesne w oddz. 428b;
- 6) czyszczenia późne na w oddz.: 34c, 42a;
- 7) zabiegi pielęgnacyjne w oddz.: 295f, 368d, 513b oraz poprawki w oddz. 513b.

Zgodnie z art. 13 ust. 3b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336) projekt *Planu* w części dotyczącej otuliny rezerwatu wymaga uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w zakresie ustaleń mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody rezerwatu przyrody.

Na tej podstawie w dniu 28 lipca 2023 r., wysłano w tej sprawie wniosek do RDOŚ w Szczecinie (znak TU-400-10-2023). Pismem z dnia 29 sierpnia 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie uzgodnił zaplanowane zadania z zakresu

gospodarki leśnej w granicach otuliny rezerwatu przyrody „Dolina Rurzycy”, pod następującymi warunkami:

- 1) zabiegi przeprowadzone zostaną w okresie od 16 października do końca lutego, tj. poza okresem lęgu i wychowu potomstwa zwierząt oraz po zakończeniu okresu wegetacyjnego roślin;
- 2) prace rozłożone zostaną czasowo w okresie 9 lat obowiązywania PUL;
- 3) zaplanowane prace gospodarcze należy przeprowadzić z uwzględnieniem zapisów zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1522, z późn. zm.);
- 4) w oddz. 41,42 oraz oddz. 239 stanowiących siedliska włośчатки przed przystąpieniem do rębni należy przeprowadzić kontrolę pod kątem występowania w drzewostanie drzew dziuplastych, które należy pozostawić w drzewostanie (z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego);
- 5) pozyskane drewno powinno zostać niezwłocznie usunięte z obszaru otuliny z uwagi na możliwość ubożenia bioróżnorodności entomofauny związanej z martwym drewnem;
- 6) informację o wykonaniu przedmiotowych prac wnioskodawca przedstawi w rocznych sprawozdaniach, w pierwszym kwartale roku następującego po ich wykonaniu.

Przeprowadzenie zaplanowanych działań przy uwzględnieniu ww. warunków **nie będzie miało negatywnego wpływu** na zachowanie przedmiotu ochrony rezerwatu przyrody „Dolina Rurzycy”, tj. zachowanie cennych zbiorowisk roślinnych, rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz unikatowych krajobrazów przyrody wraz z urozmaiconą rzeźbą terenu tj. naturalnych lasów rosnących na stromych zboczach, czystych jezior tworzących długie ciągi rynien oraz pagórkowaty teren z meandrującą rzeką w głębokiej dolinie.

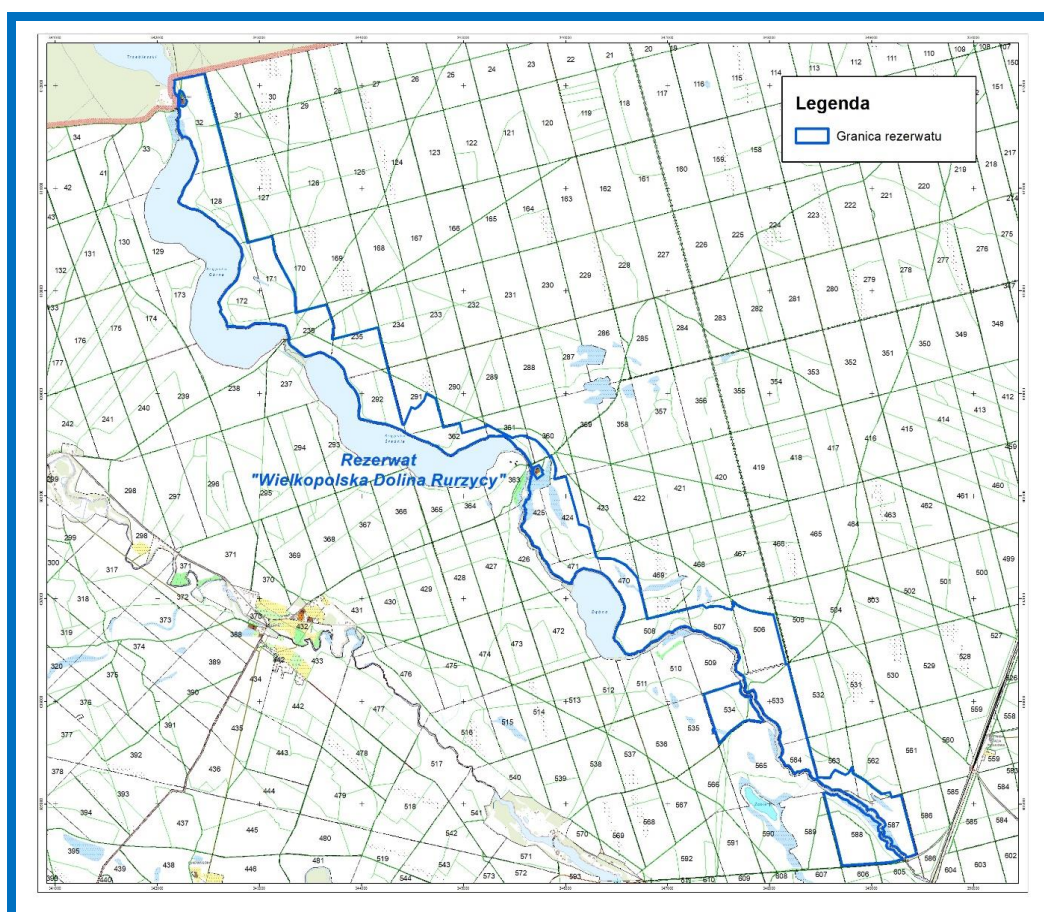
➤ **Rezerwat przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzycy”**

Rezerwat położony jest w województwie wielkopolskim, powiatach pilskim i złotowskim, gminach Szydłowo i Jastrowie, na gruntach skarbu państwa zarządzanych przez Nadleśnictwa Płytnica i Jastrowie oraz gruntach innej własności. Uznany został Rozporządzeniem Nr 30/08 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 7 listopada 2008 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (D. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 206, poz. 3351).

Łączna powierzchnia rezerwatu wynosi 896,06 ha, w tym na gruntach Nadleśnictwa Płytnica 453,71 ha. W Nadleśnictwie Płytnica obejmuje fragmenty leśnictw: Piaski, Wrzosey i Głowaczewo, pododdziały: 32a-f,h-m,~b,~d, ~g, 128a-f,~a,~b, 171a-k,~a,~b, 172, 235c-j,~c,~d, 236, 291c,~c,~d, 292a-f,~a,~c, 360d-g,~d, 361d-g,~c,~f, 362b-k,~c,~d, 424b-l,~b, 425a,d-j,~a,~c, 470c-i,~b,~c, 471a-g,~a,~b, 506c-h,~a, 507b-g,~d~f, 508a-d,~a,~b, 533a-i,~a,~c, 534, 562f-h,~b,~c, 563h,i,~b,~c, 564a-f,~a,~b, ~d,587a-h,~a,~b, 588.

Udział poszczególnych kategorii gruntów przedstawia się następująco:

- grunty zalesione i niezalesione - 420,92 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 12,49 ha,
- grunty nieleśne - 20,30 ha.

Ryc. 4. Mapa sytuacyjna rezerwatu „Wielkopolska Dolina Rurzyca”(źródło: opracowanie własne)

Rezerwat utworzono w celu zachowania cennych zbiorowisk roślinnych, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz unikatowych krajobrazów przyrody wraz z urozmaiconą rzeźbą terenu, tj. naturalnych lasów rosnących na stromych zboczach, czystych jezior tworzących długie ciągi rynien oraz pagórkowatego terenu z meandrującą rzeką w głębokiej dolinie.

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody, rezerwat został zaliczony do:

I. Rodzaj rezerwatu - *krajobrazowy* (K);

II. Typ i podtyp rezerwatu:

a) ze względu na dominujący przedmiot ochrony:

- typ: *krajobrazów* (PKr);

- podtyp: *krajobrazów naturalnych* (kn);

b) ze względu na główny typ ekosystemu:

- typ: *różnych ekosystemów* (EE);

- podtyp: *mozaiki różnych ekosystemów* (me).

Rezerwat posiada zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzyca” zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 października 2021 r.

Tab. 7. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej w rezerwacie „Wielkopolska Dolina Rurzyca”

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych dane wg PUL na lata 2014-2023	Lokalizacja działań ochronnych	
			adres wg PUL na lata 2014-2023	adres wg PUL na lata 2024-2033
1	2	3	4	5
1.	Usuwanie nalożu i podrostu drzew i krzewów bez naruszania struktury gleby oraz runa, z pozyskaniem drewna w okresie zimowym	Na powierzchni 19,38 ha	425d, 533j, 587h, 588a	425d, 533i, 587h, 588a
2.	Koszenie roślinności zielnej w terminie 15.08-30.09 z pozostawieniem 50% powierzchni nieskoszonych. Zbiór pokosu i jego usunięcie poza teren rezerwatu	Na powierzchni 19,38 ha	425d, 533j, 587h, 588a	425d, 533i, 587h, 588a
3.	Usuwanie drzew i krzewów z płatów siedlisk wrzosowisk	Na powierzchni 1,55 ha	533a, 506h	533a, 506h
4.	Popieranie gatunków pożądanych – tworzenie mało powierzchniowych ogrodzeń zabezpieczających odnowienie gatunków pożądanych (Gb). Sukcesywne, domieszkowe nasadzenia graba w przypadku jego braku w drzewostanach i podszybie, inicjujące przebudowę struktury drzewostanu.	Na powierzchni 20,87 ha	129d	129d
5.	Utrzymywanie zwarcia drzewostanu na poziomie 70-80% - w razie konieczności wycinanie pojedynczych drzew	Na powierzchni 12,74 ha	235c, 534c	235c, 534c
6.	Usuwanie całości martwego drewna, w tym gałęzi, z wyniesieniem go poza teren rezerwatu	Na powierzchni 12,74 ha	235c, 534c	235c, 534c
7.	Demontaż grodzień upraw leśnych*		362i, 471b, 471d, 471f, 242k	362i, 471b, 471d, 471f, 242k
8.	Rozwieszenie i utrzymanie sprawności technicznej skrzynek lęgowych		Okolice rzeki Rurzyca oraz	

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych dane wg PUL na lata 2014-2023	Lokalizacja działań ochronnych	
			adres wg PUL na lata 2014-2023	adres wg PUL na lata 2024-2033
1	2	3	4	5
	dla gągoła i nurogęsi		jezior Krąpsko Górne	
9.	Monitoring gatunków owadów żerujących na drzewach	Na powierzchni 897,48 ha	Cały teren rezerwatu	
10.	Monitoring gatunków obcych, ze szczególnym uwzględnieniem drzew	Na powierzchni 897,48 ha	Cały teren rezerwatu	
11.	Monitoring stanu ochrony siedliska 7230	Na powierzchni 15,00 ha	425d, 533j, 587h, 588a	425d, 533i, 587h, 588a
12.	Monitoring stanu ochrony siedliska 7220		Na reprezentatywnej liczbie płatów	
13.	Monitoring stanu ochrony siedliska 9110, 9130, 9160		Na reprezentatywnej liczbie płatów	
14.	Monitoring stanu ochrony siedliska 91E0		Na reprezentatywnej liczbie płatów	
15.	Monitoring stanu ochrony siedliska 91T0	Na powierzchni 12,36	235c, 534c	235c, 534c
16.	Monitoring stanu ochrony lipiennika Loesela <i>Liparis loeselii</i>	Na powierzchni 3,62 ha	588a	588a
17.	Monitoring stanu sierpowca błyszczącego <i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Na powierzchni 6,56 ha	588a, 587h	588a, 587h

*w podanych adresach nie występują uprawy leśne i grodzienia, są to drzewostany w późniejszych fazach rozwoju.

Poniższa tabela przedstawia obowiązujące działania ochronne na obszarze rezerwatu z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji.

Tab. 8. Zestawienie wyłączeń i wskazań gospodarczych zaliczonych do rezerwatu przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzyca” na terenie Nadleśnictwa Płytznica

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
1.	08-20-1-02-128 --a -00	0,58	DROGI L	–
2.	08-20-1-02-128 --b -00	0,07	LINIE	–
3.	08-20-1-02-128 -a -00	15,05	D-STAN	BRAK WSK
4.	08-20-1-02-128 -b -00	4,5	D-STAN	BRAK WSK
5.	08-20-1-02-128 -c -00	1,15	D-STAN	BRAK WSK
6.	08-20-1-02-128 -d -00	5,37	D-STAN	BRAK WSK
7.	08-20-1-02-128 -f -00	1,64	D-STAN	BRAK WSK
8.	08-20-1-02-171 --a -00	0,54	DROGI L	–
9.	08-20-1-02-171 --b -00	0,09	LINIE	–
10.	08-20-1-02-171 -a -00	1,11	D-STAN	BRAK WSK
11.	08-20-1-02-171 -b -00	2,76	D-STAN	BRAK WSK
12.	08-20-1-02-171 -c -00	4,3	D-STAN	BRAK WSK
13.	08-20-1-02-171 -d -00	2,76	D-STAN	BRAK WSK
14.	08-20-1-02-171 -f -00	4,03	D-STAN	BRAK WSK
15.	08-20-1-02-171 -g -00	0,4	BAGNO	–

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
16.	08-20-1-02-171 -h -00	0,57	D-STAN	BRAK WSK
17.	08-20-1-02-171 -i -00	0,96	D-STAN	BRAK WSK
18.	08-20-1-02-171 -j -00	2,89	D-STAN	BRAK WSK
19.	08-20-1-02-171 -k -00	1,1	D-STAN	BRAK WSK
20.	08-20-1-02-172 --a -00	0,19	DROGI L	-
21.	08-20-1-02-172 --b -00	0,19	LINIE	-
22.	08-20-1-02-172 -a -00	0,57	D-STAN	BRAK WSK
23.	08-20-1-02-172 -b -00	0,61	D-STAN	BRAK WSK
24.	08-20-1-02-172 -c -00	4,21	D-STAN	BRAK WSK
25.	08-20-1-02-172 -d -00	1	D-STAN	BRAK WSK
26.	08-20-1-02-172 -f -00	6,75	D-STAN	BRAK WSK
27.	08-20-1-02-172 -g -00	1,56	D-STAN	BRAK WSK
28.	08-20-1-02-172 -h -00	7,53	D-STAN	BRAK WSK
29.	08-20-1-02-172 -i -00	0,94	D-STAN	BRAK WSK
30.	08-20-1-02-172 -j -00	0,66	D-STAN	BRAK WSK
31.	08-20-1-02-235 --c -00	0,3	DROGI L	-
32.	08-20-1-02-235 --d -00	0,24	DROGI L	-
33.	08-20-1-02-235 -c -00	11,17	D-STAN	BRAK WSK
34.	08-20-1-02-235 -d -00	0,92	D-STAN	BRAK WSK
35.	08-20-1-02-235 -f -00	1,07	D-STAN	BRAK WSK
36.	08-20-1-02-235 -g -00	1,09	D-STAN	BRAK WSK
37.	08-20-1-02-235 -h -00	4,23	D-STAN	BRAK WSK
38.	08-20-1-02-235 -i -00	0,78	D-STAN	BRAK WSK
39.	08-20-1-02-235 -j -00	1,01	D-STAN	BRAK WSK
40.	08-20-1-02-236 --a -00	0,21	DROGI L	-
41.	08-20-1-02-236 --b -00	0,83	DROGI L	-
42.	08-20-1-02-236 --c -00	0,08	LINIE	-
43.	08-20-1-02-236 -a -00	8,3	D-STAN	BRAK WSK
44.	08-20-1-02-236 -b -00	2,93	D-STAN	BRAK WSK
45.	08-20-1-02-236 -c -00	3,88	D-STAN	BRAK WSK
46.	08-20-1-02-236 -d -00	0,93	D-STAN	BRAK WSK
47.	08-20-1-02-236 -f -00	3	D-STAN	BRAK WSK
48.	08-20-1-02-236 -g -00	0,65	D-STAN	BRAK WSK
49.	08-20-1-02-236 -h -00	1	D-STAN	BRAK WSK
50.	08-20-1-02-32 --b -00	0,75	DROGI L	-
51.	08-20-1-02-32 --c -00	0,06	LINIE	-
52.	08-20-1-02-32 --d -00	0,06	L ENERG	-
53.	08-20-1-02-32 --g -00	0,08	DROGI L	-
54.	08-20-1-02-32 -a -00	3,87	D-STAN	BRAK WSK
55.	08-20-1-02-32 -b -00	1,35	D-STAN	BRAK WSK
56.	08-20-1-02-32 -c -00	9,5	D-STAN	BRAK WSK
57.	08-20-1-02-32 -d -00	0,3	SUKCESJA	-
58.	08-20-1-02-32 -f -00	1,54	D-STAN	BRAK WSK
59.	08-20-1-02-32 -h -00	0,64	SUKCESJA	-
60.	08-20-1-02-32 -i -00	4,41	D-STAN	BRAK WSK
61.	08-20-1-02-32 -j -00	1,21	BAGNO	-
62.	08-20-1-02-32 -k -00	5,47	D-STAN	BRAK WSK

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
63.	08-20-1-02-32 -l -00	1,15	D-STAN	BRAK WSK
64.	08-20-1-02-32 -m -00	2,27	D-STAN	BRAK WSK
65.	08-20-1-05-291 -~c -00	0,06	DROGI L	-
66.	08-20-1-05-291 -~d -00	0,11	DROGI L	-
67.	08-20-1-05-291 -c -00	9,91	D-STAN	BRAK WSK
68.	08-20-1-05-292 -~a -00	0,05	DROGI L	-
69.	08-20-1-05-292 -~b -00	0,06	DROGI L	-
70.	08-20-1-05-292 -~c -00	0,46	LINIE	-
71.	08-20-1-05-292 -a -00	0,24	D-STAN	BRAK WSK
72.	08-20-1-05-292 -b -00	4,68	D-STAN	BRAK WSK
73.	08-20-1-05-292 -c -00	3,98	D-STAN	BRAK WSK
74.	08-20-1-05-292 -d -00	8,87	D-STAN	BRAK WSK
75.	08-20-1-05-292 -f -00	3,28	D-STAN	BRAK WSK
76.	08-20-1-05-360 -~d -00	0,02	DROGI L	-
77.	08-20-1-05-360 -d -00	0,44	BAGNO	-
78.	08-20-1-05-360 -f -00	2,49	D-STAN	BRAK WSK
79.	08-20-1-05-360 -g -00	1,16	D-STAN	BRAK WSK
80.	08-20-1-05-361 -~c -00	0,07	DROGI L	-
81.	08-20-1-05-361 -~d -00	0,11	LINIE	-
82.	08-20-1-05-361 -~f -00	0,02	DROGI L	-
83.	08-20-1-05-361 -d -00	0,69	D-STAN	BRAK WSK
84.	08-20-1-05-361 -f -00	1,56	D-STAN	BRAK WSK
85.	08-20-1-05-361 -g -00	3,32	D-STAN	BRAK WSK
86.	08-20-1-05-362 -~c -00	0,26	DROGI L	-
87.	08-20-1-05-362 -~d -00	0,12	LINIE	-
88.	08-20-1-05-362 -b -00	2,98	D-STAN	BRAK WSK
89.	08-20-1-05-362 -c -00	3,09	D-STAN	BRAK WSK
90.	08-20-1-05-362 -d -00	1,35	D-STAN	BRAK WSK
91.	08-20-1-05-362 -f -00	1,67	D-STAN	BRAK WSK
92.	08-20-1-05-362 -g -00	1,37	D-STAN	BRAK WSK
93.	08-20-1-05-362 -h -00	1,02	D-STAN	BRAK WSK
94.	08-20-1-05-362 -i -00	0,53	D-STAN	BRAK WSK
95.	08-20-1-05-362 -j -00	1,25	D-STAN	BRAK WSK
96.	08-20-1-05-362 -k -00	0,31	D-STAN	BRAK WSK
97.	08-20-1-05-424 -~b -00	0,32	LINIE	-
98.	08-20-1-05-424 -b -00	4,08	D-STAN	BRAK WSK
99.	08-20-1-05-424 -c -00	3,11	D-STAN	BRAK WSK
100.	08-20-1-05-424 -d -00	3,03	BAGNO	-
101.	08-20-1-05-424 -f -00	0,74	D-STAN	BRAK WSK
102.	08-20-1-05-424 -g -00	0,72	D-STAN	BRAK WSK
103.	08-20-1-05-424 -h -00	1,25	D-STAN	ODN-LUK
104.	08-20-1-05-424 -i -00	1,31	D-STAN	BRAK WSK
105.	08-20-1-05-424 -j -00	2,45	D-STAN	BRAK WSK
106.	08-20-1-05-424 -k -00	3,25	D-STAN	BRAK WSK
107.	08-20-1-05-424 -l -00	4,76	D-STAN	BRAK WSK
108.	08-20-1-05-425 -~a -00	0,06	DROGI L	-
109.	08-20-1-05-425 -~b -00	0,16	DROGI L	-

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
110.	08-20-1-05-425 ~c -00	0,18	LINIE	-
111.	08-20-1-05-425 -a -00	1,67	D-STAN	BRAK WSK
112.	08-20-1-05-425 -d -00	5,88	BAGNO	-
113.	08-20-1-05-425 -f -00	2,42	D-STAN	BRAK WSK
114.	08-20-1-05-425 -g -00	3,75	D-STAN	BRAK WSK
115.	08-20-1-05-425 -h -00	3,47	D-STAN	BRAK WSK
116.	08-20-1-05-425 -i -00	1,94	D-STAN	BRAK WSK
117.	08-20-1-05-425 -j -00	0,98	D-STAN	BRAK WSK
118.	08-20-1-05-470 ~b -00	0,07	DROGI L	-
119.	08-20-1-05-470 ~c -00	0,08	LINIE	-
120.	08-20-1-05-470 -c -00	7,83	D-STAN	CP
121.	08-20-1-05-470 -d -00	1,19	BAGNO	-
122.	08-20-1-05-470 -f -00	1,18	D-STAN	BRAK WSK
123.	08-20-1-05-470 -g -00	1,25	D-STAN	BRAK WSK
124.	08-20-1-05-470 -h -00	2,6	D-STAN	BRAK WSK
125.	08-20-1-05-470 -i -00	2,3	D-STAN	BRAK WSK
126.	08-20-1-05-471 ~a -00	0,08	DROGI L	-
127.	08-20-1-05-471 ~b -00	0,31	LINIE	-
128.	08-20-1-05-471 -a -00	1,76	D-STAN	BRAK WSK
129.	08-20-1-05-471 -b -00	1,22	D-STAN	TW
130.	08-20-1-05-471 -c -00	0,91	D-STAN	TP
131.	08-20-1-05-471 -d -00	0,77	D-STAN	BRAK WSK
132.	08-20-1-05-471 -f -00	2,24	D-STAN	BRAK WSK
133.	08-20-1-05-471 -g -00	1,43	D-STAN	BRAK WSK
134.	08-20-1-05-506 ~a -00	0,23	DROGI L	-
135.	08-20-1-05-506 -c -00	4,44	D-STAN	BRAK WSK
136.	08-20-1-05-506 -d -00	7,53	D-STAN	BRAK WSK
137.	08-20-1-05-506 -f -00	3,39	D-STAN	BRAK WSK
138.	08-20-1-05-506 -g -00	6,66	D-STAN	BRAK WSK
139.	08-20-1-05-506 -h -00	0,51	PAS PPOŻ	-
140.	08-20-1-05-507 ~d -00	0,09	DROGI L	-
141.	08-20-1-05-507 ~f -00	0,28	LINIE	-
142.	08-20-1-05-507 -b -00	6,23	D-STAN	BRAK WSK
143.	08-20-1-05-507 -c -00	7,38	D-STAN	BRAK WSK
144.	08-20-1-05-507 -d -00	1,78	D-STAN	BRAK WSK
145.	08-20-1-05-507 -f -00	2,05	D-STAN	BRAK WSK
146.	08-20-1-05-507 -g -00	0,14	PAS PPOŻ	-
147.	08-20-1-05-508 ~a -00	0,43	DROGI L	-
148.	08-20-1-05-508 ~b -00	0,1	LINIE	-
149.	08-20-1-05-508 -a -00	2,79	D-STAN	BRAK WSK
150.	08-20-1-05-508 -b -00	7,57	D-STAN	BRAK WSK
151.	08-20-1-05-508 -c -00	3,92	D-STAN	BRAK WSK
152.	08-20-1-05-508 -d -00	3,92	D-STAN	BRAK WSK
153.	08-20-1-05-533 ~a -00	0,23	DROGI L	-
154.	08-20-1-05-533 ~b -00	0,3	DROGI L	-
155.	08-20-1-05-533 ~c -00	0,29	LINIE	-
156.	08-20-1-05-533 -a -00	1,04	PAS PPOŻ	-

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
157.	08-20-1-05-533 -b -00	2,32	D-STAN	BRAK WSK
158.	08-20-1-05-533 -c -00	1,53	D-STAN	BRAK WSK
159.	08-20-1-05-533 -d -00	5,68	D-STAN	BRAK WSK
160.	08-20-1-05-533 -f -00	7,58	D-STAN	BRAK WSK
161.	08-20-1-05-533 -g -00	4,78	D-STAN	BRAK WSK
162.	08-20-1-05-533 -h -00	1,9	D-STAN	BRAK WSK
163.	08-20-1-05-533 -i -00	2,99	D-STAN	BRAK WSK
164.	08-20-1-05-534 --a -00	0,11	DROGI L	-
165.	08-20-1-05-534 --b -00	0,1	DROGI L	-
166.	08-20-1-05-534 --c -00	0,14	LINIE	-
167.	08-20-1-05-534 -a -00	0,81	D-STAN	BRAK WSK
168.	08-20-1-05-534 -b -00	3,59	D-STAN	BRAK WSK
169.	08-20-1-05-534 -c -00	1,7	D-STAN	BRAK WSK
170.	08-20-1-05-534 -d -00	2,45	D-STAN	BRAK WSK
171.	08-20-1-05-534 -f -00	0,99	D-STAN	BRAK WSK
172.	08-20-1-05-534 -g -00	1,29	D-STAN	BRAK WSK
173.	08-20-1-05-534 -h -00	1,35	D-STAN	BRAK WSK
174.	08-20-1-05-534 -i -00	6,6	D-STAN	BRAK WSK
175.	08-20-1-05-534 -j -00	0,62	BAGNO	-
176.	08-20-1-05-562 --b -00	0,12	DROGI L	-
177.	08-20-1-05-562 --c -00	0,06	DROGI L	-
178.	08-20-1-05-562 -f -00	0,74	D-STAN	BRAK WSK
179.	08-20-1-05-562 -g -00	2,69	D-STAN	BRAK WSK
180.	08-20-1-05-562 -h -00	0,8	D-STAN	BRAK WSK
181.	08-20-1-05-563 --b -00	0,06	DROGI L	-
182.	08-20-1-05-563 --c -00	0,09	LINIE	-
183.	08-20-1-05-563 -h -00	3,21	D-STAN	BRAK WSK
184.	08-20-1-05-563 -i -00	3,13	D-STAN	BRAK WSK
185.	08-20-1-05-564 --a -00	0,04	DROGI L	-
186.	08-20-1-05-564 --b -00	0,33	LINIE	-
187.	08-20-1-05-564 -a -00	1,43	D-STAN	BRAK WSK
188.	08-20-1-05-564 -b -00	4,13	D-STAN	BRAK WSK
189.	08-20-1-05-564 -c -00	0,61	D-STAN	BRAK WSK
190.	08-20-1-05-564 -d -00	2,02	D-STAN	BRAK WSK
191.	08-20-1-05-564 -f -00	1,35	D-STAN	BRAK WSK
192.	08-20-1-05-587 --a -00	0,21	DROGI L	-
193.	08-20-1-05-587 --b -00	0,37	LINIE	-
194.	08-20-1-05-587 -a -00	4,89	D-STAN	BRAK WSK
195.	08-20-1-05-587 -b -00	0,76	D-STAN	BRAK WSK
196.	08-20-1-05-587 -c -00	0,95	BAGNO	-
197.	08-20-1-05-587 -d -00	1,54	D-STAN	BRAK WSK
198.	08-20-1-05-587 -f -00	3,59	D-STAN	BRAK WSK
199.	08-20-1-05-587 -g -00	2,78	D-STAN	BRAK WSK
200.	08-20-1-05-587 -h -00	2,95	BAGNO	-
201.	08-20-1-06-588 --a -00	0,32	DROGI L	-
202.	08-20-1-06-588 --b -00	0,03	LINIE	-
203.	08-20-1-06-588 -a -00	3,63	BAGNO	-

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Wsk. gosp.
1	2	3	4	5
204.	08-20-1-06-588 -b -00	2,61	D-STAN	BRAK WSK
205.	08-20-1-06-588 -c -00	5,44	D-STAN	TP
206.	08-20-1-06-588 -d -00	7,67	D-STAN	TP
207.	08-20-1-06-588 -f -00	4,56	D-STAN	BRAK WSK
208.	08-20-1-06-588 -g -00	1,99	D-STAN	BRAK WSK
209.	08-20-1-06-588 -h -00	1,06	D-STAN	TP
210.	08-20-1-06-588 -i -00	4,08	D-STAN	TP
RAZEM		453,71		

Podsumowując powyższy wykaz, można stwierdzić, że w granicach rezerwatu przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzyca” zaplanowano:

- 1) czyszczenia późne (CP) – 1 wyłączenie o pow. 7,83 ha (1,7% pow. rezerwatu);
- 2) odnowienie luk (ODN-LUK) – 1 wyłączenie o pow. 1,25 ha (0,3% pow. rezerwatu);
- 3) trzebieże wczesne (TW) – 1 wyłączenie o pow. 1,22 ha (0,3% pow. rezerwatu);
- 4) trzebieże późne (TP) – 5 wyłączeń o łącznej pow. 19,16 ha (4,2% pow. rezerwatu);
- 5) drzewostany bez wskazań – 132 wyłączenia o łącznej pow. 390,52 ha (86,1% pow. rezerwatu);
- 6) grunty leśne niezalesione, związane z gospodarką leśną i nieleśne bez wskazań – 70 wyłączeń o łącznej pow. 33,73 ha (7,4% pow. rezerwatu).

Powyższe zabiegi wynikają z potrzeb hodowlanych drzewostanów i **nie wpłyną negatywnie na cel ochrony**, jakim jest zachowanie cennych zbiorowisk roślinnych, rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz unikatowych krajobrazów przyrody wraz z urozmaiconą rzeźbą terenu, tj. naturalnych lasów rosnących na stromych zboczach, czystych jezior tworzących długie ciągi rynien oraz pagórkowatego terenu z meandrującą rzeką w głębokiej dolinie.

3.3.2. Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

➤ **OChK „Pojezierze Walecki i Dolina Gwdy”**

W zasięgu Nadleśnictwa Płytnica zlokalizowany jest jeden obszar chronionego krajobrazu: „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy”.

• Województwo wielkopolskie

Obszar ten utworzono dnia 01.07.1989 r. Uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 11, poz. 95), potwierdzoną Rozporządzeniem Nr 1/90 Wojewody Pilskiego z dnia 27 grudnia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 2, poz. 2), następnie Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Pilskiego, Nr 13, poz. 83).

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, zostało wydane Rozporządzenie Nr 212/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2006 r w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Pojezierze Waleckie i Dolina Gwdy” (Dz. Urz. Woj. Wlk., z 2006 r., Nr 201, poz. 4770). W wyniku błędów proceduralnych, popełnionych w postępowaniu legislacyjnym, przepisy te zostały unieważnione Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 stycznia 2011 roku (Nr IV SA/Po 709/10). W związku z powyższym, dla tego obszaru nie obowiązują zakazy, o których mowa w art. 24 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity, Dz. U. 2020 r., poz. 1614).

• Województwo zachodniopomorskie

Po zmianach związanych z podziałem administracyjnym kraju, podjęto Uchwałę Nr VI/76/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 25 kwietnia 2019r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr VI/76/19 poz. 3031).

Obszar obecnie nie posiada aktualnie wprowadzonych zakazów dotyczących gospodarki leśnej czy też wskazań ochronnych.

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów w zakresie ochrony ekosystemów leśnych odnoszą się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk.

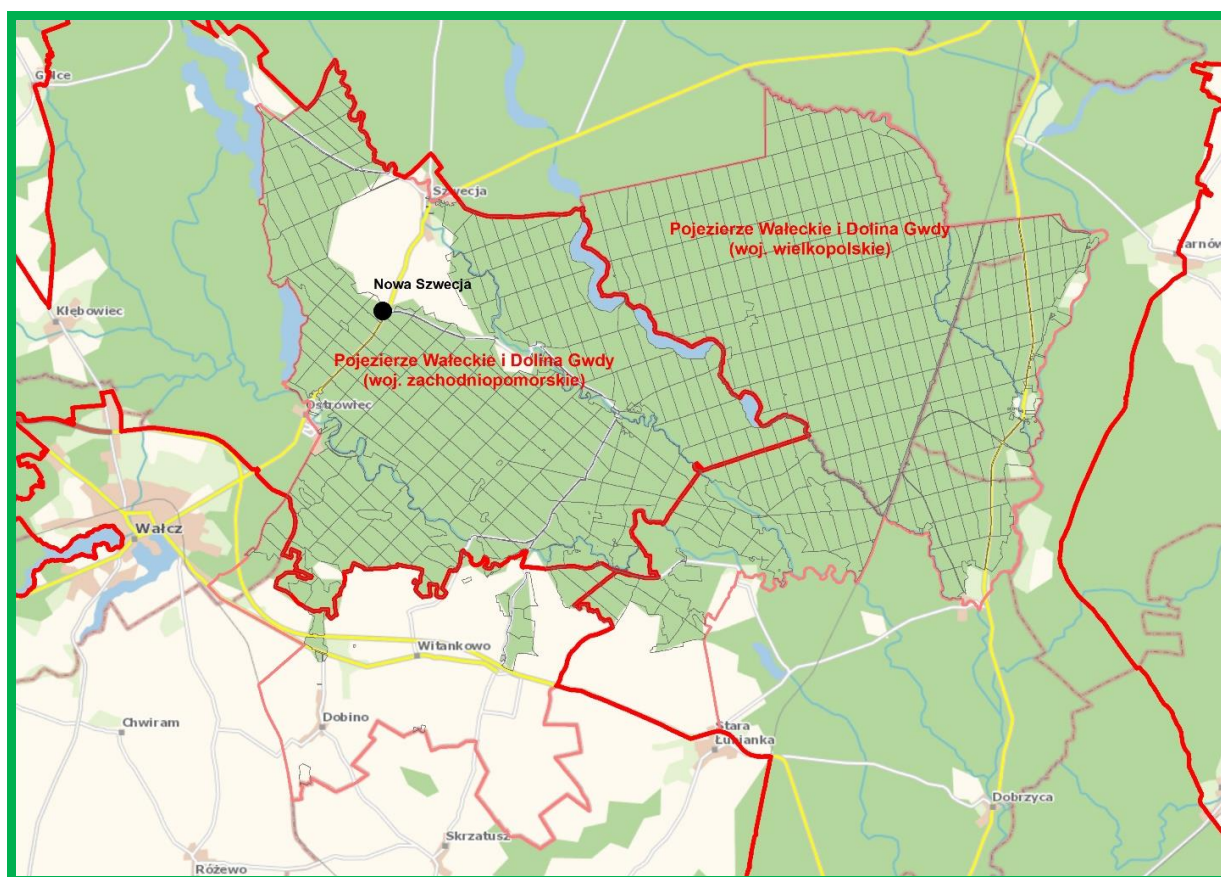
Obszar położony jest na terenie województw wielkopolskiego (58375 ha) i zachodniopomorskiego (37127,81 ha), w powiatach: pilskim (gmina Szydłowo), złotowskim (gmina Jastrowie) oraz waleckim (Miasto Wałcz, gmina Wałcz). Łączna powierzchnia obszaru wynosi 95502,81 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Płynica znajduje się ok. 20,6% powierzchni obszaru to jest 19709,97 ha z czego na gruntach Nadleśnictwa – 16394,35 ha, w tym:

- grunty zalesione i niezalesione - 15649,16 ha,
- grunty związane z gospodarką leśną - 447,01 ha,
- grunty nieleśne - 298,18 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w:

- województwie zachodniopomorskim, oddz.: 33-105, 129-148, 173-194, 198-214, 237-261, 293-332, 363-3398, 399a-d, ~a-~c, 426-449, 472-483, 484a,b, 509-519, 545;
- województwie wielkopolskim, oddz.: 1-32, 106-128, 149-172, 215-236, 262-292, 334-362, 401-425, 450-471, 491-508, 520-544, 546-631.

Ryc. 5. Obszary chronionego krajobrazu na tle Nadleśnictwa Płynica

„Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” jest mozaiką siedlisk biotopów i ekosystemów o bardzo dużych walorach przyrodniczych. Jego krajobraz tworzą doliny rzek, jeziora i torfowiska. Występują tu kwaśne i żyzne buczyny, kwaśne dąbrowy, bory sosnowe, łągi olszowo-jesionowe, bagienne olsy wokół jezior i grądy. Na tym terenie można spotkać cenne

gatunki ptaków: bielika, rybołowa, orlika krzykliwego, kanię czarną. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt stałego występowania wolnościowego stada żubrów.

Flora roślin naczyniowych odznacza się znacznym udziałem gatunków rzadkich i zagrożonych takich jak: bagnica torfowa, cis pospolity, czermień błotna, fiołek przedziwny, modrzewnica europejska, storczyk plamisty, pływacz drobny, narecznica grzebieniasta, rosiczka długolistna, rosiczka okrągłolistna, rosiczka pośrednia, widłak spłaszczony, wilczomleczeń błotny, wełnianka wąskolistna, żurawina błotna.

Należy podkreślić, iż aktualnie dla obszaru w województwie nie obowiązują zakazy dotyczące gospodarki leśnej oraz wskazań ochronnych. Jeżeli nawet w najbliższej przyszłości takie byłyby ustanowione, to nie będą się odnosić do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk, która wynika z realizacji powyższego Planu.

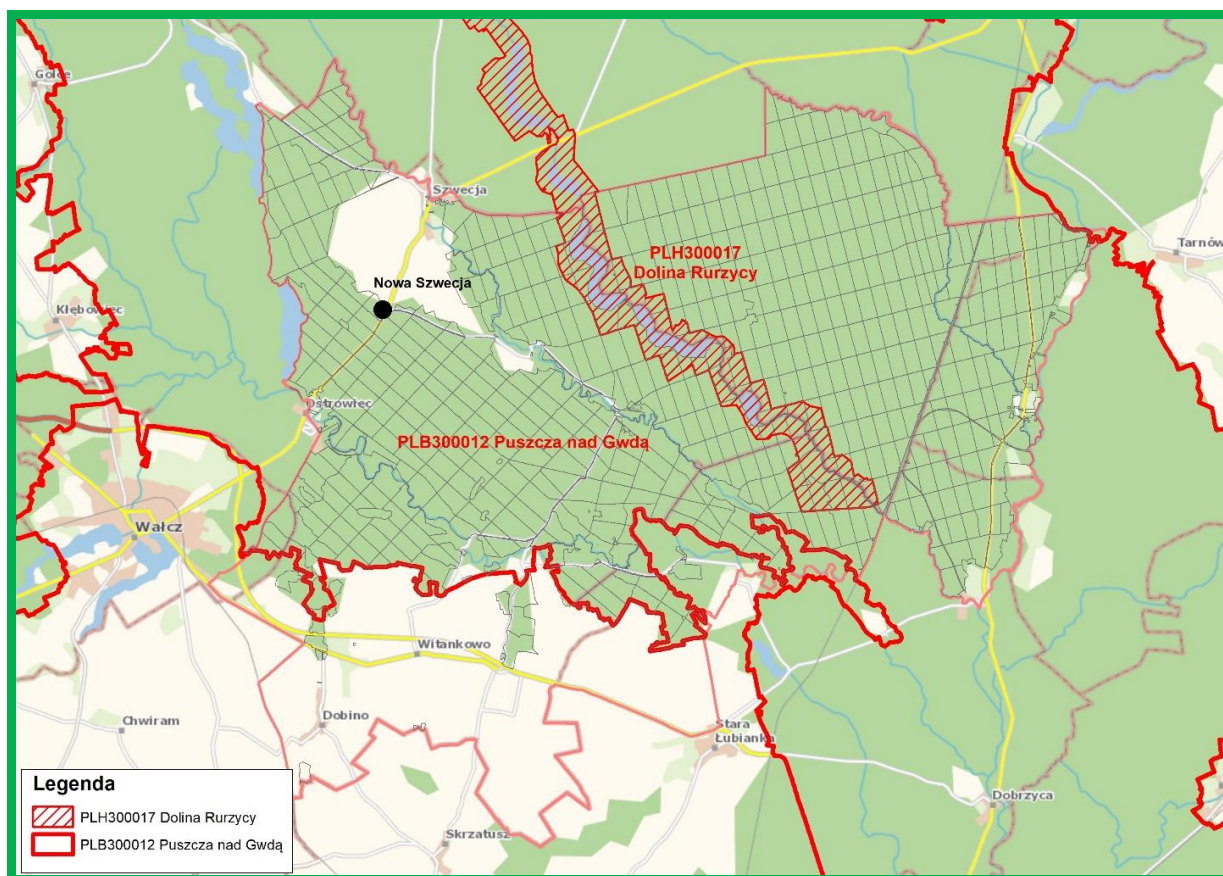
3.3.3. Obszary Natura 2000

Według stanu na 01.01.2023 r. w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Płytznica występują następujące obszary Natura 2000:

- PLB300012 Puszcza nad Gwdą,
- PLH300017 Dolina Rurzycy.

Tab. 9. Zestawienie powierzchni obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Lp.	Kod obszaru	Nazwa obszaru	Pow. całkowita (ha)	Pow. w zasięgu N-ctwa (ha)	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa		
					las (ha)	grunty nieleśne (ha)	razem (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8
SPECJALNE OBSZARY OCHRONY PTAKÓW (OSO) NATURA 2000							
1.	PLB300012	Puszcza nad Gwdą	77678,90	18610,34	16218,84	299,77	16518,61
SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOO) NATURA 2000							
2.	PLH300017	Dolina Rurzycy	1766,04	1185,20	919,37	43,19	962,56

Ryc. 6. Nadleśnictwo Płytznica na tle obszarów Natura 2000 (źródło: opracowanie własne)

➤ PLB300012 Puszcza nad Gwdą

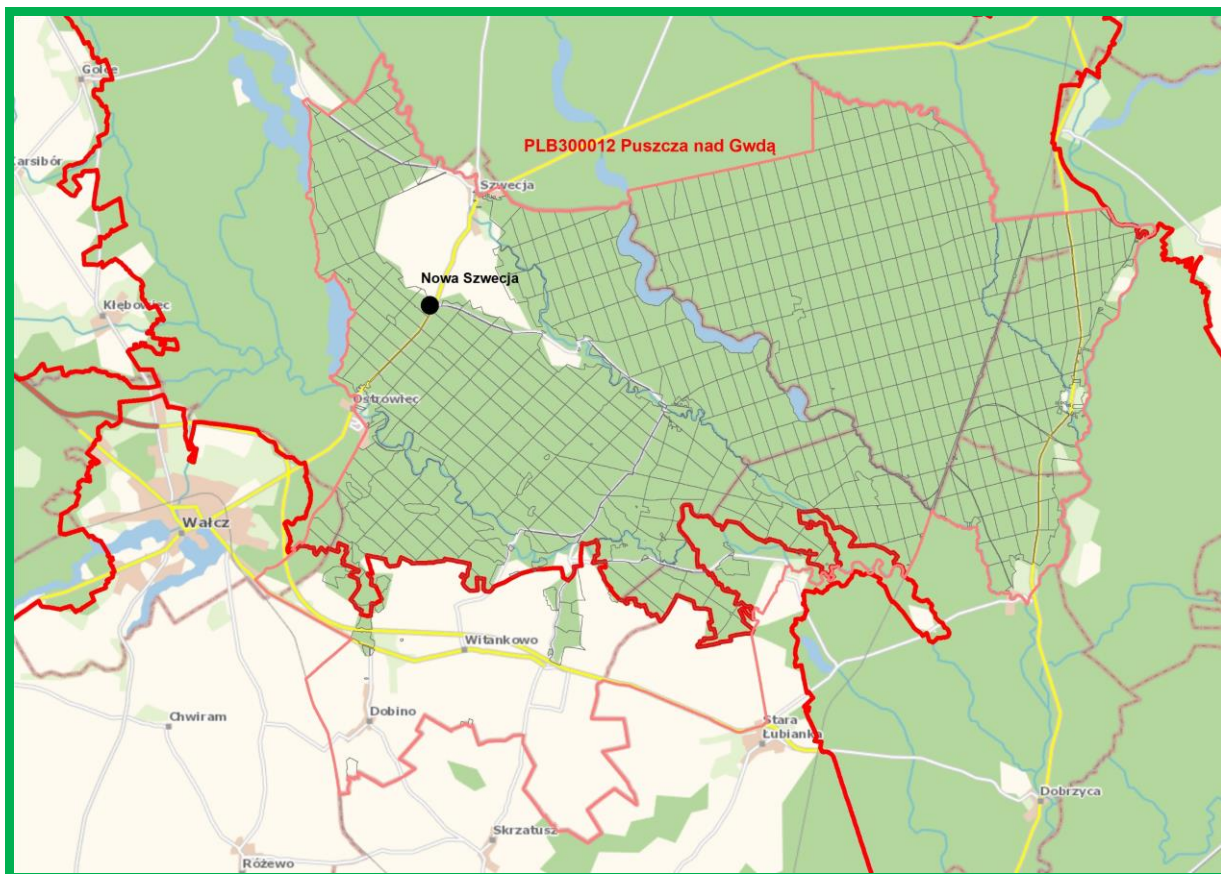
Obszar specjalnej ochrony ptaków powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1275, z dnia 28.09.2007 r.). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. (Dz.U. 2008, Nr 25, poz. 133, z dnia 04.02.2011 r.).

Obszar zajmuje powierzchnię 77678,90 ha. Położony jest w południowowschodniej części Pomorza Zachodniego, na pograniczu dwóch województw: północnej części województwa wielkopolskiego (50 116,40 ha) i południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego (27 562,50 ha).

W zasięgu Nadleśnictwa obszar obejmuje 18610,34 ha, czyli 24,0% ogólnej powierzchni OSO, w tym grunty zarządzane przez Nadleśnictwo – 16518,61 ha (98,6% powierzchni Nadleśnictwa). Udział poszczególnych kategorii w gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo przedstawia się następująco:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 15 766,47 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 452,37 ha;
- grunty nieleśne – 299,96 ha.

W Nadleśnictwie obszar obejmuje wyłączenia w oddziałach: 1-260; 261a-f,k,~b,~c; 262-315; 316a-k,~a,~b~h; 317-332; 333a,c,~a~b; 334-398; 399a-,~a~c; 401-485, 486a,c-k,~a,~b; 491-574; 576-612; 613a-k,~a~c; 614-631.

Ryc. 7. Zasięg obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą w zasięgu Nadleśnictwa
(źródło: opracowanie własne)

PLB300012 Puszcza nad Gwdą jest ostoją ptaków o znaczeniu międzynarodowym (IBA PL018). Występuje tu co najmniej 31 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, z czego co najmniej 25 gatunków zaliczanych jest do lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Występuje tu również 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt (PCK). Bardzo ważna ostoja lęgowa lelka, lerki i włochatki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: gągoł, nurogęs, włochatka (PCK), kania czarna (PCK), kania ruda (PCK), lelek, lerka, puchacz (PCK), rybołów (PCK), zimorodek.

W Standardowym Formularzu Danych (SDF) wg aktualizacji na marzec 2022 r. wymieniono 31 gatunków ptaków z Załącznika I DP. Przedmiot ochrony stanowi 16 gatunków z oceną B (5) oraz C (11). Gatunki te w tabeli oznaczono przez zacielenienie.

**Tab. 10. Gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występujące na terenie obszaru PLB300012
Puszcza nad Gwdą, ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków**

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego
1	2	3	4	5
1.	A021	Bąk	<i>Botaurus stellaris</i>	D
2.	A027	Czapla biała	<i>Egretta alba</i>	D
3.	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	C
4.	A031	Bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	D
5.	A038	Łabędź krzykliwy	<i>Cygnus cygnus</i>	C
6.	A067	Gagoł	<i>Bucephala clangula</i>	B
7.	A070	Nurogęs	<i>Mergus merganser</i>	C
8.	A072	Trzmielojad	<i>Pernis apivorus</i>	D
9.	A073	Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>	C
10.	A074	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	C
11.	A075	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	C
12.	A081	Błotniak stawowy	<i>Circus aeruginosus</i>	D
13.	A089	Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>	D
14.	A094	Rybołów zwyczajny	<i>Pandion haliaetus</i>	C
15.	A119	Kropiatka	<i>Porzana porzana</i>	D
16.	A120	Zielonka	<i>Porzana parva</i>	D
17.	A122	Derkacz	<i>Crex crex</i>	D
18.	A127	Żuraw	<i>Grus grus</i>	C
19.	A215	Puchacz	<i>Bubo bubo</i>	C
20.	A217	Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>	D
21.	A223	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	B
22.	A224	Lelek zwyczajny	<i>Caprimulgus europaeus</i>	B
23.	A229	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	B
24.	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	C
25.	A238	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	D
26.	A246	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	B
27.	A255	Świergotek polny	<i>Anthus campestris</i>	D
28.	A307	Jarzębatka	<i>Sylvia nisoria</i>	D
29.	A320	Mucholówka mała	<i>Ficedula parva</i>	C
30.	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	D
31.	A379	Ortolon, trznadel	<i>Emberiza hortulana</i>	D

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa Płytnica zajmują łącznie 1170,19 ha, czyli ok. 7% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkami panującymi w tych drzewostanach są: So (1125,74 ha), Bk (24,19 ha), Db (13,89 ha), Dbb (0,58 ha), Dbc (0,58 ha), Brz (5,18 ha), Ol (0,03 ha). Drzewostany ponad 100-letnie z siedliskami przyrodniczymi zajmują 42,52 ha, w tym: 9110 – 2,79 ha, 9130 – 24,03 ha, 9160 – 2,25 ha, 9190 – 2,49 ha, 91T0 – 10,96 ha.

Plan zadań ochronnych

Obszar PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2015 r. poz. 2773, z dnia 23.04.2015 r.), doprecyzowanym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2017 r. poz. 4387), w którym w odniesieniu do działań ochronnych wskazano podmioty odpowiedzialne za ich wykonanie oraz z dnia 27 września 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. 2023 r. poz. 5126) zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012, gdzie zmieniono cele działań ochronnych.

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki ptaków stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą przedstawiono w dalszej części Prognozy.

➤ PLH300017 Dolina Rurzyca

Obszar PLH300017 Dolina Rurzyca został zatwierdzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 13 lutego 2009 r., przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE) (Dz. Urz. U. E. z dnia 13-02-2009, L 43, str.63).

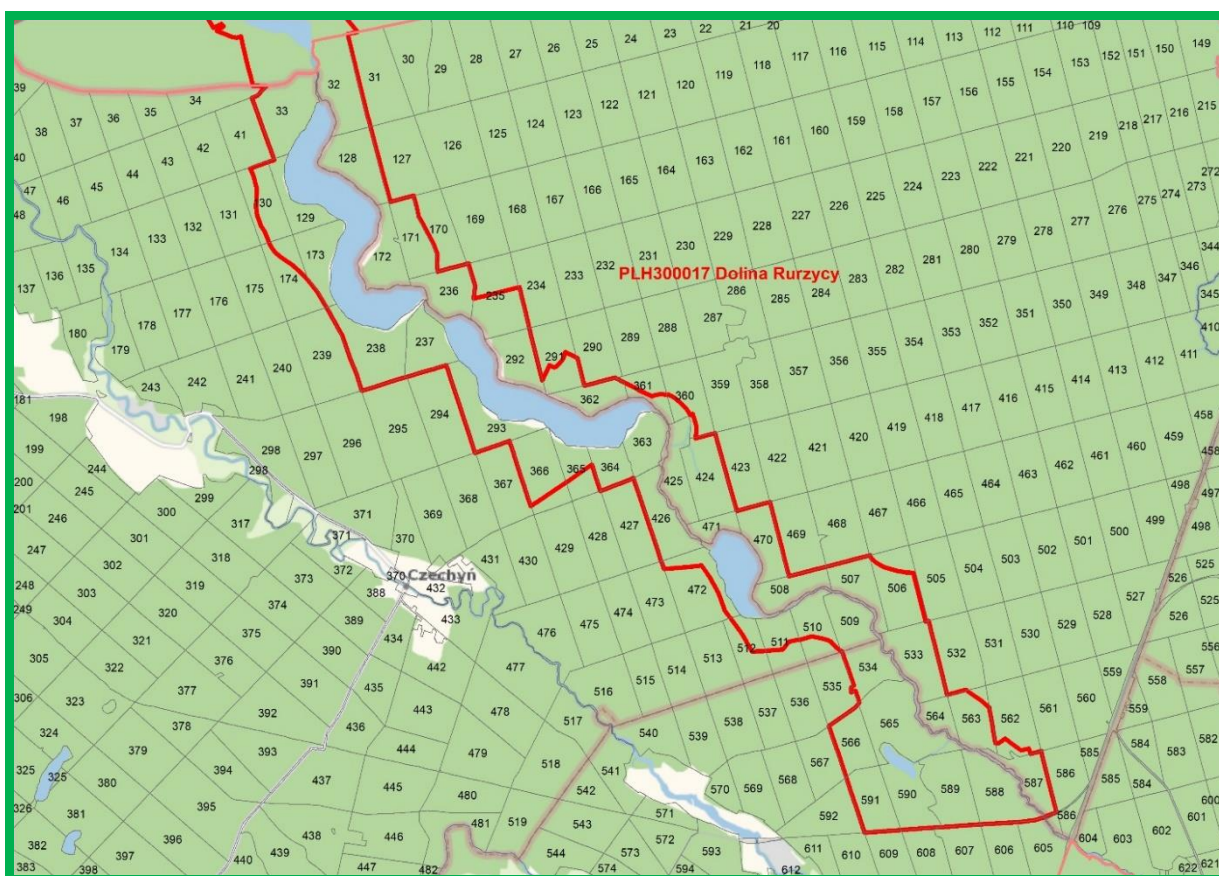
Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Rurzyca (PLH300017) (Dz. U. 2021, poz. 2109 z dn. 23.11.2021 r.), położony wzdłuż rzeki Rurzyca w województwach zachodniopomorskim i wielkopolskim, powiatach wałeckim, pilskim

i złotowskim, w gminach Wałcz, Jastrowie, Szydłowo. Zajmuje powierzchnię 1766,04 ha, w tym w zasięgu Nadleśnictwa 1185,20 ha. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo wynosi 962,56 ha w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 897,22 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 22,15 ha;
- grunty nieleśne – 43,19 ha.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo położone są w:

- województwie zachodniopomorskim, oddz.: 33, 129, 130a, b,d-g,i,~d~g, 173, 174a,b, ~c,~d, 237, 238, 293, 363, 364, 365a-d, ~a,~b, 366a-f, ~a,~b, 426, 472a,b,g,~a, ~b, 509, 510a-h, ~a, 511a-c, ~a, 512a,c,~b;
- województwie wielkopolskim, oddz.: 32,128,171 172, 235c-j,~c,~d, 236, 291c,~c,~d,292, 360d-g,~d, 361d,f,g,~c,~d,~f, 362,424, 425, 470, 471, 506c-h,~a, 507, 508, 533, 534, 562g,h~b, 563c-i,~b~d, 564, 565, 566, 587a-h,~a,~b, 588, 589, 590, 591.

Ryc. 8. PLH300017 Dolina Rurzyca w zasięgu Nadleśnictwa

Obszar obejmuje dolinę rzeki Rurzyca, która wypływa z jeziora Krąpsko Małe i płynie malowniczą, głęboko wciętą doliną, po czym wpada do rzeki Gwdy. Jej długość wynosi 25

km. Teren ten jest rynną odpływową dawnych wód lodowcowych, wypełnioną torfami oraz mułami i piaskami jeziornymi, w której znajduje się sześć jezior polodowcowych połączonych rzeką Rurycą. Obszar w większości porośnięty jest przez lasy iglaste i naturalne lasy mieszane na stromych zboczach doliny oraz źródłkowe olszyny. Tylko niewielkie fragmenty obszaru zajęte są przez łąki i inne tereny otwarte.

Obszar wyróżnia się kompleksem unikalnych, doskonale zachowanych źródeł i torfowisk niskich, bogactwem flory i rzadkich fitocenoz torfotwórczych.

W SDF-ie dla obszaru odnotowano 14 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 11 o znaczeniu ogólnym A, B lub C. Dodatkowo, według danych PGL LP, w obszarze występuje również siedlisko niżowych łąk użytkowanych ekstensywnie (6510), które nie jest wymienione w SDF. Przedmioty ochrony oznaczono w tabeli kolorem.

Tab. 11. Typy siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w PLH300017 Dolina Rurzyca

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wydzieleń	Powierzchnia wydzieleń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne w podwodnymi łąkami ramienic	B	311,77	1	3,34
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	17,5	-	-
3.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	C	16,71	-	-
4.	4030	Suche wrzosowiska	D	1,43	1	1,04
5.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	D	0,59	1	0,60
6.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	C	14,15	5	14,33
7.	7220	Źródła wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	2,34	13	0,89
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A	26,75	7	17,72
9.	9110	Kwaśne buczyny	C	90,02	6	10,44
10.	9130	Żyzne buczyny	C	5,83	-	-
11.	9160	Grąd subatlantycki	C	20,89	1	1,30
12.	91D0*	Bory i lasy bagienne	D	3,28	2	1,67
13.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	75,2	27	36,44
14.	91T0*	Sosnowy bór chrobotkowy	C	64,23	20	83,99
RAZEM					84	171,76
Siedliska przyrodnicze nie wymienione w SDF						

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wydzieli	Powierzchnia wydzieli [ha]
1	2	3	4	5	6	7
15.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	-	-	2	2,40
RAZEM					2	2,40

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Na gruntach Nadleśnictwa Płytznica zinwentaryzowano 8 typów siedlisk przyrodniczych (3140, 7140, 7220, 7230, 9110, 9160, 91E0, 91T0) będących przedmiotem ochrony na łącznej powierzchni 171,76 ha.

W SDF-ie dla obszaru odnotowano również 6 gatunków zwierząt oraz 2 gatunki roślin z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Przedmioty ochrony oznaczono w tabeli kolorem.

Tab. 12. Gatunki flory wymienione w załącznikach do Dyrektywy oraz ocena znaczenia gatunków w PLH300017 Dolina Rurzyca

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Płazy				
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	D	Nie stwierdzono na gruntach LP
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	D	33b,h; 425j, 426a,d, 470c, 507d,f, 511a, 533c,i, 587h
Bezkręgowce				
1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	D	363c, 565a
1032	Skójką gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>	D	Nie stwierdzono na gruntach LP
1014	Poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>	B	425d, 533i, 565a, 587h, 588a
1016	Poczwarówka jajowata	<i>Vertigo moulinsiana</i>	A	425d, 533i, 565a, 587h, 588a
Rośliny				
6216	Haczykowiec błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	B	588a
1903	Lipiennik Loesela	<i>Liparis loeseli</i>	A	510a, 565a, 587h, 588a

Drzewostany ponad 100-letnie

Drzewostany ponad 100-letnie w PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa Płytznica zajmują powierzchnię 233,45 ha, czyli 26 % powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkiem panującym w tych drzewostanach jest sosna zwyczajna (100%). Drzewostany ponad 100-letnie z siedliskami przyrodniczymi

zajmują 12,63 ha, w tym: kwaśna buczyna (9110) – 1,67 ha, sosnowy bór chrobotkowy (91T0) – 10,96 ha.

Plan zadań ochronnych

Obszar PLH300017 Dolina Rurzyca posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 23 czerwca 2014 r., (Dz. Urz. Woj. Zach., poz. 2698, z dnia 30.06.2014 r.). Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 marca 2018r. (Dz. Urz. Woj. Zach., poz. 1611, z dnia 9.04.2018 r.), zmieniono działania ochronne dla przedmiotów ochrony.

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki stanowiące przedmioty ochrony w obszarze PLH300017 Dolina Rurzyca przedstawiono w dalszej części Prognozy.

3.3.4. Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Tab. 13. Wykaz użytków ekologicznych w Nadleśnictwie Płytznica

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj użytku	Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
1.	76g	Walcz Maliny	0,33	N	Uchwała Nr XXVIII/144/08 Rady Gminy w Walczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowisk, stanowisko rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
	76i		2,68	N	
2.	396g	Walcz Czechyń	1,02	Ls	Uchwała Nr XXVIII/145/08 Rady Gminy w Walczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowiska mszarowego, stanowisko rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
3.	323i	Walcz Czechyń	5,78	Ls	Uchwała Nr XXVIII/146/08 Rady Gminy w Walczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowiska mszarowego, stanowisko rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania
	324i		0,85	Ls	

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj użytku	Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
	380a		1,93	N	różnorodności biologicznej.
4.	395h	Wałcz Czechyń	4,73	N	Uchwała Nr XXVIII/147/08 Rady Gminy w Wałczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowiska mszarnego, stanowisko rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
5.	80g	Wałcz Maliny	2,03	Ps	Uchwała Nr XXVIII/148/08 Rady Gminy w Wałczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowisk, stanowiska rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
	80m		5,06	Ls	
	80r		2,89	N	
	80s		1,64	Ps	
	80y		0,96	N	
6.	383g	Wałcz Ostrowiec	0,47	N	Uchwała Nr XXVIII/149/08 Rady Gminy w Wałczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowiska mszarnego, stanowisko rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
7.	377b	Wałcz Czechyń	4,45	N	Uchwała Nr XXVIII/150/08 Rady Gminy w Wałczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowiska mszarnego, stanowisko rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
8.	78m	Wałcz Maliny	0,36	N	Uchwała Nr XXVIII/151/08 Rady Gminy w Wałczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowiska i śródleśnego oczka wodnego, stanowisko rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
9.	319j	Wałcz Czechyń	0,80	N	Uchwała Nr XXVIII/152/08 Rady Gminy w Wałczu z dnia 28 października 2008 r. Ekosystem torfowiska, stanowisko rzadkich i chronionych roślin mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
	320k		1,96	N	
	321h		2,28	N	
	322g		1,05	N	
	375c		1,49	N	
10.	258l	Wałcz Ostrowiec	1,53	N	Uchwała Nr XIII/59/2011 Rady Gminy w Wałczu z dnia 29 listopada 2011 r. „UROCZYSKO OSTROWIECKIE” Ochrona podmokłych pastwisk i nieużytków okresowo zalewanych wodami położonych w monokulturach sosnowych, będących miejscem występowania chronionych roślin i zwierząt oraz mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.
	258m		1,31	N	
	259f		0,26	N	
	259g		2,44	Ps	
	259h		0,27	N	
	259i		1,10	Ps	
	314b		0,38	N	
	315f		0,77	Ps	
	315g		0,75	Ps	

Lp.	Położenie		Pow. [ha]	Rodzaj użytku	Podstawa prawna utworzenia Opis obiektu, walory przyrodnicze
	oddz. poddz.	gmina leśnictwo			
1	2	3	4	5	6
11.	628g	Szydłowo Struga	2,25	N	Uchwała Nr XXIV/133/08 Rady Gminy Szydłowo z dnia 28 sierpnia 2008 r.(zmiana: Uchwała Nr XLIV/312/10 z dnia 03.09.2010 r.) „UROCZYSKO KRĘPSKO” Ochrona populacji roślin rzadkich i chronionych związanych z terenami podmokłymi z elementami torfowiska przejściowego.
OGÓŁEM			53,82		

Użytki ekologiczne obejmują 30 wyłączeń o łącznej powierzchni 53,82 ha. Wyznaczone są na gruntach nieleśnych (bagna, pastwiska) lub gruntach leśnych niezalesionych (przeznaczonych do szczególnej ochrony). Są to głównie tereny podmokłe na glebach hydrogenicznych, częściowo z torfowiskami będącymi siedliskami przyrodniczymi z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej.

Wprowadzone uchwałami odpowiednich gmin zakazy dotyczące użytków ekologicznych dotyczą:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- uszkodzenia i zanieczyszczania gleby,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
- zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz

wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,

- zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych
- umieszczania tablic reklamowych.

Dla gruntów opisanych w *Planie* jako użytki ekologiczne nie zaplanowano wskazań gospodarczych. Należy zauważyć, że pewien wpływ mogą mieć wskazania gospodarcze zaplanowane w wyłączeniach bezpośrednio przylegających do tych obiektów, ponieważ często są to ekosystemy torfowiskowe, na których zdiagnozowano siedliska przyrodnicze Natura 2000 (7110, 7140, 91D0, 91E0). Dla ochrony siedlisk torfowiskowych ważne jest utrzymywanie stref buforowych przy wykonywaniu cięć rębnych w ich najbliższym sąsiedztwie. Po analizie można stwierdzić, że:

- przy oddz. 320k (7140), w oddz. 320j o pow. 3,81 ha zaplanowano na pow. manipulacyjnej 2,96 ha Rb IB (100%), pozostawiając pozostałą część wydzielienia jako pas o szerokości ok. 25 m od brzegu torfowiska;
- przy oddz. 258l (bez siedliska N2000), w oddz. 258k o pow. 1,44 ha zaplanowano na pow. manipulacyjnej 0,81 ha Rb IB (100%), oraz w oddz. 258j o pow. 1,22 ha zaplanowano na pow. manipulacyjnej 0,99 ha, pozostawiając pozostałą część wydzieleń jako pas o szerokości ok. 25 m od brzegu użytku;
- przy oddz. 323i (bez siedliska N2000), w oddz. 323k o pow. 2,59 ha zaplanowano na pow. manipulacyjnej 1,19 ha Rb IIIA (30%);
- przy oddz. 259g (bez siedliska N2000), w oddz. 259n o pow. 1,98 ha zaplanowano na pow. manipulacyjnej 1,70 ha Rb IIIA (40%), oraz w oddz. 258o o pow. 1,52 ha zaplanowano na pow. manipulacyjnej 1,07 ha.

Planowanie cięć zupełnych (RB IB) przy uwzględnieniu pozostawiania stref buforowych przy krawędzi użytków ekologicznych oraz nie lokalizowanie gniazd zupełnych przy wykonywaniu rębni częściowych (Rb IIIA) w odległości ok. 25 m od krawędzi użytków **nie wpłynie negatywnie na cele ochrony** określone w uchwałach powołujących te obiekty.

3.3.5. Pomniki przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Płytnica występuje 28 drzew uznanych za pomniki przyrody, rozmieszczonych w 15 wyłączeniach.

Znajdujące się na gruntach Nadleśnictwa pomniki przyrody nie są bezpośrednio zagrożone w wyniku realizacji zaprojektowanych zabiegów, ponieważ ta forma ochrony przyrody nie może być nimi objęta. Obiekty te zostały zinwentaryzowane, a ich wykaz wraz z lokalizacją został zamieszczony w programie ochrony przyrody.

W wyłączeniach z występującymi pomnikami zaplanowano:

- a) pielęgnację gleby – oddz. 550g,
- b) trzebieże wczesne (TW) – oddz. 213j,
- c) trzebieże późne (TP) – oddz. 93a,
- d) rębnie złożone częściowe (IIA) – oddz. 309c,
- e) rębnie złożone stopniowe (IIIB) – oddz. 387d,
- f) bez wskazań gospodarczych – oddz.: 11d, 32j, 92j, 129d, 172f, 196i, 262a, 263a, 550g, 552a, 624k.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zapisami zawartymi w programie ochrony przyrody pomniki przyrody powinny być oznakowane w terenie. Występowanie pomników przyrody wyszczególniono w opisach taksacyjnych oraz oznaczono na odpowiednich mapach tematycznych dołączonych do *Planu*.

Aby zapobiec przypadkowemu uszkodzeniu drzew będących pomnikami, zaleca się nanieść ich lokalizację na szkice powierzchni manipulacyjnej i planować szlaki zrywkowe uwzględniając ich położenie. Przy użytkowaniu rębnym (oddz.: 309c, 387d) należy pozostawić biogrupy obejmujące bezpośrednie sąsiedztwo pomników. Należy prowadzić nadzór nad pracą robotników leśnych, co dotyczy zarówno ścinki, jak i zrywki drewna, również w przypadku prowadzenia ciec pielęgnacyjnych (TW, TP w oddz.: 93a, 213j).

Zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody, jednym z podstawowych zakazów, jakie mogą być wprowadzone w odniesieniu do pomników przyrody jest zakaz ich niszczenia lub uszkodzania. Przy przestrzeganiu zasad dotyczących prawidłowego oznaczenia oraz prowadzenia nadzoru przy pracach gospodarczych nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego wpływu ocenianego *Planu* na pomniki przyrody.

3.3.6. Ochrona gatunkowa

Jak podano w Programie ochrony przyrody, informacje o występowaniu na gruntach Nadleśnictwa chronionych gatunków uzyskano z różnych źródeł, przede wszystkim z opracowań i dokumentacji sporządzanych dla form ochrony przyrody, danych Nadleśnictwa, literatury oraz obserwacji własnych. Część informacji o występowaniu chronionych gatunków uzyskano także podczas taksacji drzewostanów w terenie.

Tab. 14. Zestawienie gatunków podlegających ochronie na gruntach Nadleśnictwa Płynica

Grupa organizmów	Gatunki objęte ochroną ścisłą	Gatunki objęte ochroną częściową	Razem	Gatunki wymienione w załącznikach Dyrektyw EU*	Gatunki ujęte w Czerwonych Księgach lub Listach
1	2	3	5	6	7
Grzyby	1	-	1	-	-
Porosty	1	4	5	-	2
Widłaki	-	3	3	-	3
Mchy	5	10	15	1	-
Rośliny naczyniowe	5	12	17	1	9
Ślimaki	2	-	2	2	2
Owady	2	-	2	2	2
Płazy	6	5	11	11	11
Gady	-	5	5	2	4
Ptaki	92	3	95	31	95
Ssaki	8	11	19	7	19

*Gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej i z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej

Rośliny, grzyby i porosty chronione

Na gruntach Nadleśnictwa Płynica stwierdzono stanowiska **41** gatunków roślin, porostów i grzybów objętych prawną ochroną, w tym: **12** – ścisłą, **29** – częściową.

Występowanie gatunków chronionych uwidocznione zostało w opisach taksacyjnych oraz na odpowiednich mapach tematycznych, w tym mapach będących załącznikiem do Prognozy. Pospolite gatunki mszaków (brodawkowiec czysty, gajnik lśniący, roketnik pospolity, widłoząb kędzierzawy, widłoząb miotłowy), które nie były szczegółowo zinwentaryzowane, nie były oznaczane na mapach.

Zwierzęta chronione

Lista chronionych gatunków zwierząt została sporządzona w oparciu o wszelkie dostępne dane. Na tej podstawie liczbę gatunków chronionych na terenie Nadleśnictwa Płynica określono na **134** gatunki zwierząt objętych prawną ochroną, w tym: **4 gatunki bezkręgowców, 11 płazów, 5 gadów, 95 ptaków i 19 ssaków.**

W dalszej części Prognozy zamieszczono wykaz oraz przedstawiono analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na chronione gatunki występujące na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa (rośliny) oraz podawane z obszaru Nadleśnictwa, czyli z obszaru jego zasięgu terytorialnego (zwierzęta). Część z tych gatunków zasiedla tereny nieleśne, doliny rzeczne, zbiorniki wodne, łąki, pastwiska itp., w związku z czym nie będą one

zasadniczo objęte oddziaływaniem *Planu*. W analizach wpływu *Planu* na chronione gatunki odniesiono się jedynie do tych gatunków, na które *Plan* może mieć wpływ, a więc głównie do gatunków typowo leśnych lub gatunków, które są związane ze środowiskami nieleśnymi, ale zabiegi wykonywane w *Planie* mogą oddziaływać na ich siedliska.

3.3.7. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na formy ochrony przyrody

Rezerваты przyrody

Planowanie działań w rezerwach przyrody, w myśl ustawy o ochronie przyrody, może odbywać się wyłącznie w planach ochrony sporządzanych dla tych rezerwatów lub w postaci zadań ochronnych zatwierdzanych przez organ nadzorujący, czyli Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.

W rezerwacie przyrody „Smolary” nie zaplanowano żadnych wskazań gospodarczych.

W rezerwacie przyrody „Dolina Rurzyca” zaplanowano cięcia pielęgnacyjne (TW, TP) na łącznej powierzchni 146,04 ha, co stanowi 42,9% całej powierzchni rezerwatu. Zaplanowane zabiegi wynikają z planu ochrony rezerwatu. Przeprowadzenie tych zabiegów pod warunkiem przestrzegania zapisów wynikających z planu ochrony (termin wykonania X-II, zrywka nasiębna, pozostawienie drzew biocenotycznych oraz w wieku >80 lat) nie wpłynie negatywnie na cele ochrony w rezerwacie.

Dla przyrody „Dolina Rurzyca” uzgodniono zabiegi w otulinie. Wykonanie ich pod warunkami wskazanymi przez RDOŚ nie będzie miało negatywnego wpływu na zachowanie przedmiotów ochrony w rezerwacie.

Rezerwat przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzyca” nie posiada planu ochrony, lecz zadania ochronne. Biorąc pod uwagę aktualny stan drzewostanów, w uzgodnieniu z RDLP w Pile i RDOŚ w Poznaniu zaplanowano czynności związane z wykonaniem zabiegów hodowlanych (CP, ODN-LUK) na łącznej powierzchni 9,08 ha oraz cięcia pielęgnacyjne (TW TP) na łącznej powierzchni 20,38 ha, co łącznie stanowi 6,5% całkowitej powierzchni rezerwatu.

Przeprowadzenie tych zabiegów pod warunkiem przestrzegania zapisów podobnych jak w przypadku rezerwatu przyrody „Dolina Rurzyca” (termin wykonania X-II, zrywka nasiębna, pozostawienie drzew biocenotycznych oraz w wieku >80 lat) nie wpłynie negatywnie na cele ochrony w rezerwacie.

Ogólnie należy więc stwierdzić, że oceniany *Plan* dla Nadleśnictwa Płytnica, przy uwzględnieniu powyższych wskazań, nie będzie implikował negatywnych oddziaływań na cele ochrony rezerwatów przyrody.

Obszary chronionego krajobrazu

W obszarze chronionego krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” obecnie nie obowiązują ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów. Pewne ograniczenia występują w części OChK leżącej na terenie województwa zachodniopomorskiego, jednak nie dotyczą one gospodarki leśnej.

W związku z tym nie stwierdza się, aby zapisy *Planu* mogły negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody realizowaną w ramach tej formy ochrony przyrody. Jeżeli nawet w najbliższej przyszłości takie byłyby ustanowione, to nie będą się odnosić do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk, która wynika z realizacji powyższego *Planu*.

Obszary Natura 2000

Obszary Natura 2000 występujące w zasięgu Nadleśnictwa Płytnica posiadają plany zadań ochronnych.

Analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planem zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą oraz PLH300017 Dolina Rurzyca, jak również wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na przedmioty ochrony przedstawiono w dalszej części *Prognozy*.

Użytki ekologiczne

W programie ochrony przyrody przedstawiono zakazy wprowadzone uchwałami odpowiednich rad gmin dotyczących użytków ekologicznych.

Użytki ekologiczne wyznaczone są na gruntach nieleśnych (bagna, pastwiska) lub gruntach leśnych niezalesionych (przeznaczonych do szczególnej ochrony), dla których w *Planie* nie projektowano wskazań gospodarczych. Po dokonanej analizie wpływu na czynności zaplanowane w wyłączeniach bezpośrednio przylegających do krawędzi wyznaczonych użytków wskazano potencjalne miejsca negatywnego oddziaływania i przedstawiono planowane działania minimalizujące wpływ ich wykonania na cele ochrony w użytkach ekologicznych.

Pomniki przyrody

W programie ochrony przyrody przedstawiono postępowanie odnośnie pomników przyrody, dotyczące przestrzegania zakazów wynikających z ustanowienia tej formy ochrony, właściwego oznakowania w terenie oraz uzgadniania ewentualnych działań z właściwym organem (Radą Gminy lub RDOŚ).

Aby zapobiec przypadkowemu uszkodzeniu drzew będących pomnikami przyrody przy wykonywaniu pozyskania drewna, wskazano potencjalne miejsca negatywnego oddziaływania i przedstawiono działania minimalizujące ograniczające ten wpływ.

Ochrona gatunkowa

W programie ochrony przyrody przedstawiono metody ochrony w stosunku do roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową, dotyczące m.in. wprowadzenia stwierdzonych stanowisk do opisu taksacyjnego oraz do leśnej mapy numerycznej, ewentualnego pozostawienia biogrup na zrębach, wytyczenia szlaków zrywkowych, przeprowadzenia szkoleń dla pracowników z rozpoznawania cennych gatunków, pozostawiania drzew martwych i zamierających oraz bardziej szczegółowe wytyczne dla wybranych gatunków zwierząt.

Analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na populacje gatunków roślin i zwierząt chronionych przedstawiono w dalszej części *Prognozy*.

Tab. 15. Przewidywane oddziaływanie Planu na formy ochrony przyrody

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w Planie lub Prognozie	Przewidywane oddziaływanie
1	2	3	4	5
1.	Rezerваты przyrody	„Smolary” – brak wskazań w Planie	Wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie powinny być prowadzone zgodnie z planem ochrony rezerwatu; są to prace nie wynikające z realizacji Planu.	0
		„Dolina Rurzyca” – TW (9 wyd. 22,78 ha), TP (28 wyd. 123,26 ha)	Wszelkie prace związane z prowadzeniem działań ochronnych w rezerwacie powinny być prowadzone pod warunkami przedstawionymi w planie ochrony rezerwatu – termin wykonania trzebieży od początku października do końca lutego, zrywka nie uszkadzająca białych chrobotków, z pozostawianiem drzew biocenotycznych i w wieku >80 lat, usuwanie biomasy z płatów zbiorowisk borów chrobotkowych. Prace w otulinie rezerwatu – pod warunkami wskazanymi przez RDOŚ – termin zabiegów od	+

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w <i>Planie</i> lub <i>Prognozie</i>	Przewidywane oddziaływanie
1	2	3	4	5
			16 października do końca lutego, na siedliskach włośchatki przed przystąpieniem do rębni należy przeprowadzić kontrole pod kątem występowania drzew dziuplastych, które należy pozostawić, pozyskane drewno niezwłocznie usunąć z obszaru otuliny, przedstawić roczne sprawozdania wykonania prac do RDOŚ.	
		„Wielkopolska Dolina Rurzyca” – CP (1 wydz. 7,83 ha), ODN-LUK (1 wydz. 1,25 ha), TW (1 wydz. 1,22 ha), TP (5 wydz. 19,16 ha)	Brak planu ochrony – czynności wykonywać zgodnie z zadaniami ochronnymi ustanowionymi przez RDOŚ.	+
2.	Obszary chronionego krajobrazu	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów.	Nie stwierdza się, aby zapisy <i>Planu</i> mogły negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody realizowaną w ramach tej formy ochrony przyrody.	+
3.	Obszary Natura 2000	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na obszary Natura 2000 zamieszczono w rozdziałach 4.2. i 4.3. Prognozy.		
4.	Użytki ekologiczne	Użytkowanie rębne w bezpośrednim sąsiedztwie oddz.: 258l, 259g, 320k, 323i.	Wyznaczenie i pozostawienie stref buforowych bez cięć zupełnych i bez lokalizowania gniazd w strefie ok. 25 m od granic użytków – oddz.: 258k,j, 259n,o, 320j,323k.	+
6.	Pomniki przyrody	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów, w których występują pomniki, oddz.: 93a, 213j, 309c, 387d.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody, opisach taksacyjnych oraz w warstwach leśnej mapy numerycznej. Pozostawienie kęp wokół pomników przy użytkowaniu rębnym w oddz.: 309c, 387d. Wyznaczenie szlaków zrywkowych z uwzględnieniem lokalizacji pomników w oddz. 93a, 213j. Prowadzenie nadzoru nad pracą robotników leśnych, zarówno przy ścinie, jak i zrywce drewna, w oddz. 93a, 213j, 309c, 387d.	+
7.	Ochrona gatunkowa	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na gatunki chronione zamieszczono w rozdziałach 4.1.3. i 4.1.4. Prognozy.		

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

- + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;
- 0 (zero) – brak znaczącego wpływu,
- (minus) wpływ ujemny, negatywny.

3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona według planu urządzenia lasu nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Jednakże niektóre zapisy *Planu* wymagają dokładniejszej analizy bądź wyjaśnień. Dotyczą one:

- gruntów położonych w zasięgu obszarów Natura 2000;
- gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- projektów w zakresie infrastruktury technicznej.

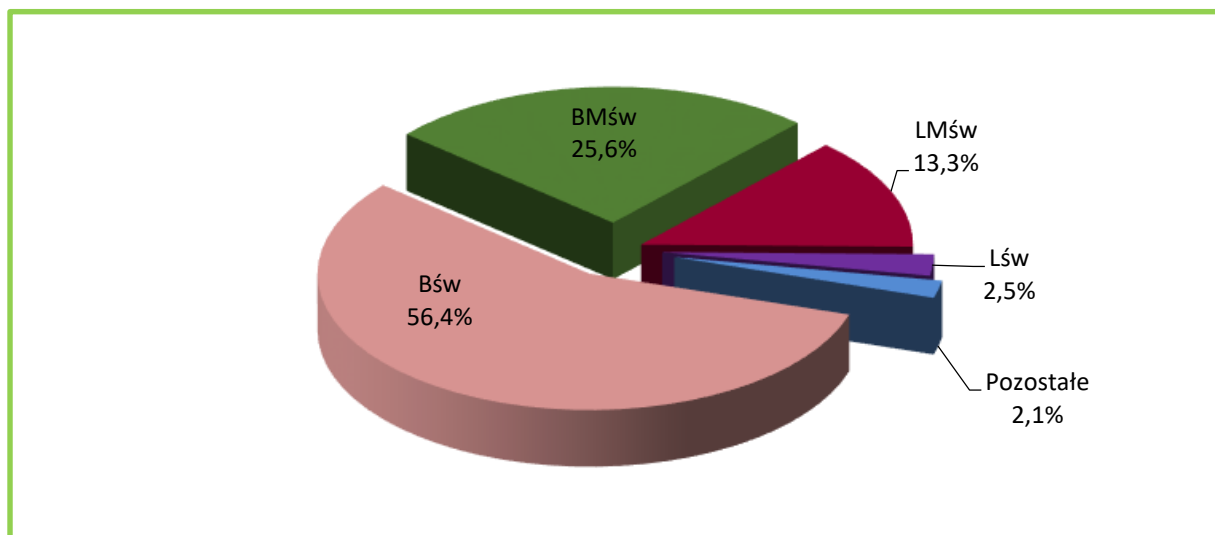
3.4.1. Obszary Natura 2000

Zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczą prowadzenia gospodarki leśnej m.in. na terenach objętych ochroną w postaci obszarów Natura 2000. Ich wpływ na elementy chronionych siedlisk przyrodniczych oraz na miejsca występowania gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono dany obszar, przedstawiono w dalszej części *Prognozy*. W tym punkcie dokonano oceny zasobów leśnych na początek okresu obowiązywania *Planu*, tj. wg stanu na 1.01.2024 r.

➤ PLB300012 Puszcza nad Gwdą

W zasięgu Nadleśnictwa Płytnica obszar zajmuje powierzchnię 77678,90 ha, w tym zasięgu Nadleśnictwa 18610,34 ha. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo wynosi 16518,61 ha w tym:

• grunty leśne zalesione i niezalesione	– 15768,18 ha;
• grunty związane z gospodarką leśną	– 450,66 ha;
• grunty nieleśne	– 299,77 ha.

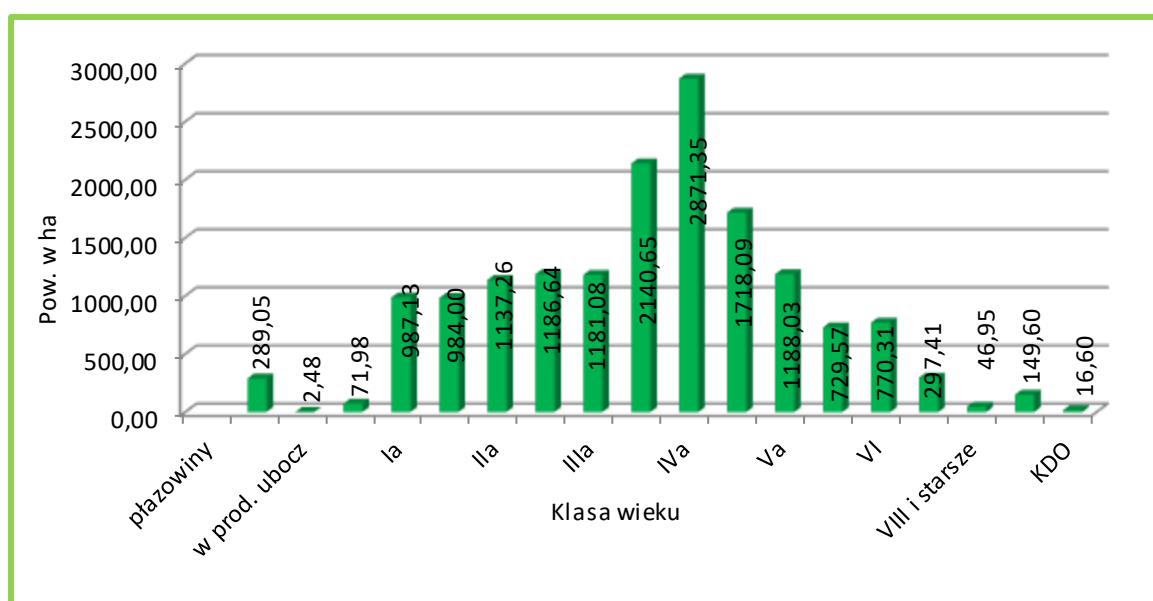

Wykres 7. Udział typów siedliskowych lasu w PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa

Tło siedliskowe obszaru tworzą Bśw – 8694,05 ha (56,4% powierzchni gruntów zalesionych obszaru) oraz BMśw – 3948,44 ha (25,6%). Przyjmując za kryterium różne warunki wilgotnościowe to największą powierzchnię zajmują siedliska świeże – 97,8% (15086,70 ha), pozostałe – 2,2% (317,97 ha).

Struktura wiekowa

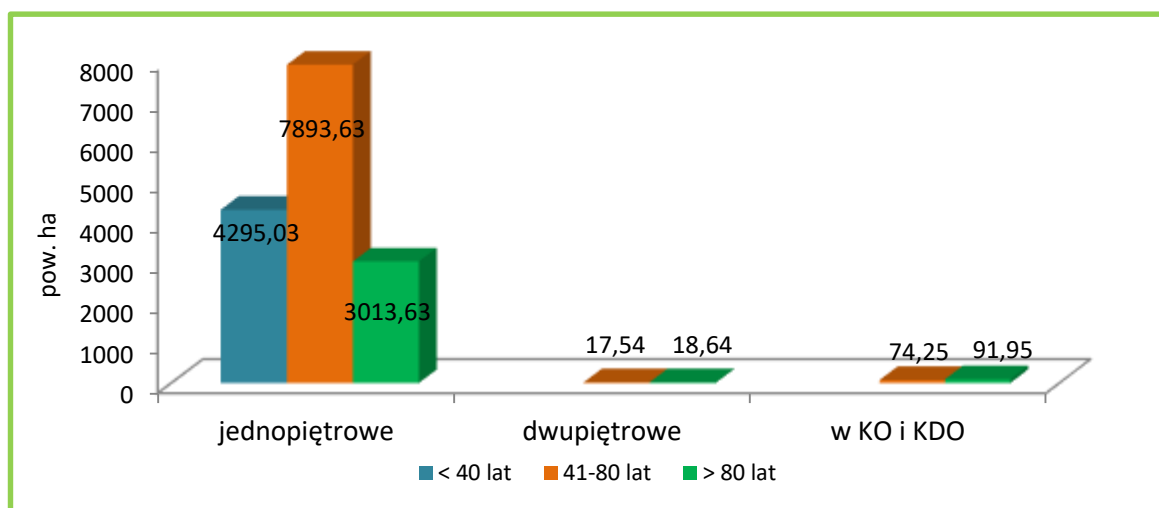
W strukturze wiekowej drzewostanów OSO na gruntach Nadleśnictwa dominują drzewostany w wieku 61-70 lat, czyli IVa podklasy wieku; zajmują one 18,6 % powierzchni gruntów zalesionych. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 57 lat.

Wykres 8. Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa

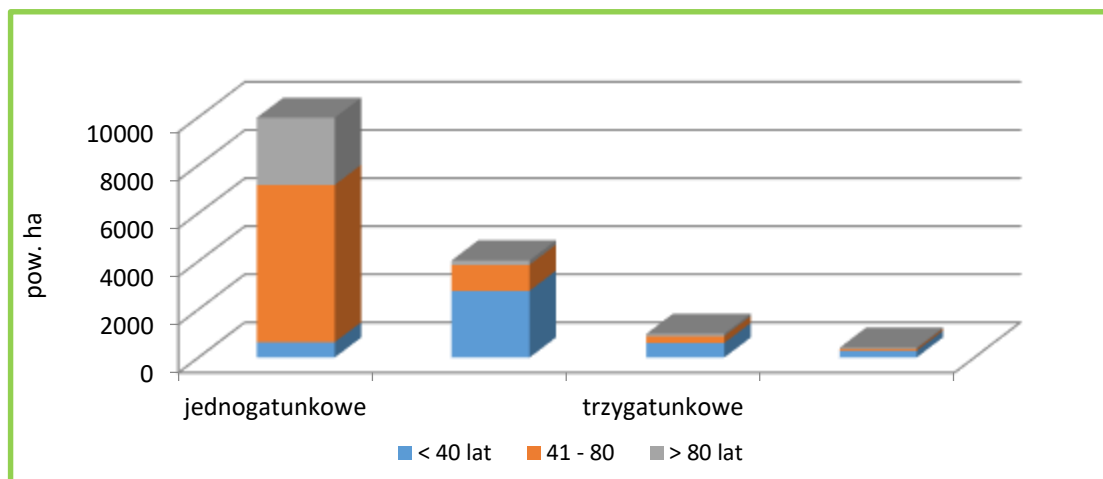
Struktura pionowa

W PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa Płynica występują drzewostany jednopiętrowe, dwupiętrowe i w KO i KDO.

Wykres 9. Struktura pionowa drzewostanów wg grup wiekowych w PLB300012 Puszcza nad Gwdą w Nadleśnictwie Płynica

Bogactwo gatunkowe

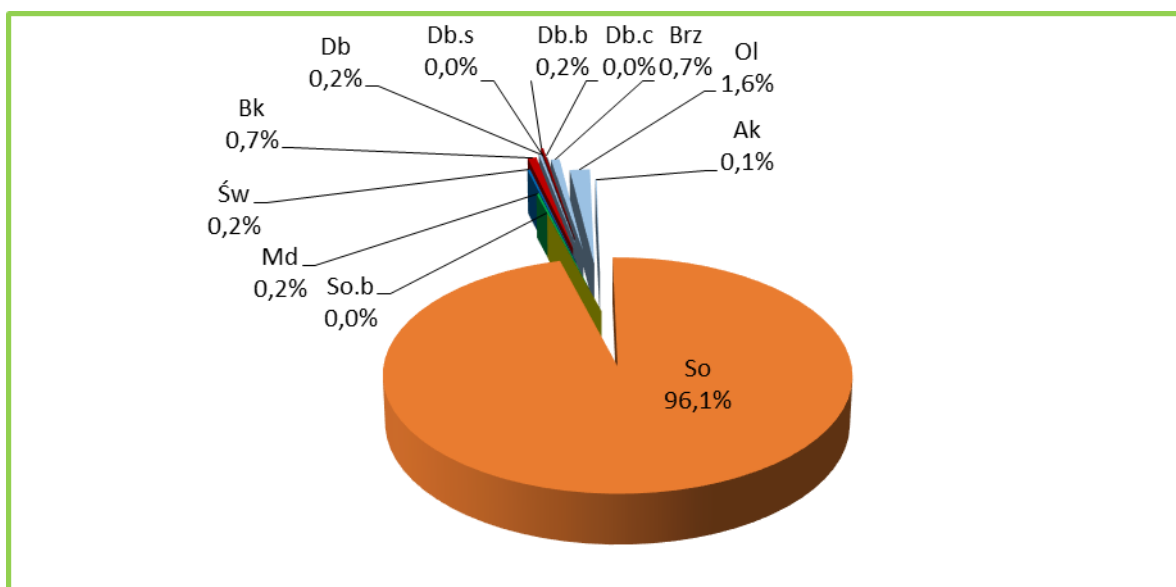
Wykres 10. Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa Płynica

Drzewostany w OSO na gruntach Nadleśnictwa Płynica są średnio zróżnicowane. Przeważają drzewostany jednogatunkowe – 64,7%.

Gatunki panujące i rzeczywiste

W PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa Płynica gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna panująca na powierzchni 14806,68 ha. W rzeczywistym

składzie gatunkowym drzewostanów obok sosny zwyczajnej pojawia się olsza czarna (1,6%) i brzoza brodawkowata (0,7%).

Wykres 11. Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa Płynica

Pochodzenie

Na gruntach obszaru przeważają drzewostany dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 14962,82 ha (97,2%). 434,86 ha (2,8%) stanowią drzewostany pochodzące z samosiewu. Drzewostany na gruntach porolnych występują na powierzchni 7417,59 ha.

Starodrzew

Drzewostany ponad 80-letnie w obszarze ptasim PLB300012 Puszcza nad Gwdą zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Płynica zajmują łącznie 3124,22 ha, czyli 19,8% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkiem panującym w tych drzewostanach jest sosna zwyczajna (96,4%).

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy mocnego borowacenia występują na powierzchni 234,41 ha (1,5%) słabego i średniego widoczne są na 5125,63 ha (33,3%). Na pozostałej powierzchni (10044,63 ha) oznak borowacenia nie stwierdzono (65,2%).

Monotypizacja

Monotypizacja jest wyróżniana wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja*

częściowa) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*). Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w obszarze PLB300012 Puszcza nad Gwdą monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Neofityzacja jest formą degeneracji fitocenozy leśnej polegającą na występowaniu gatunków obcego pochodzenia (tzw. neofitów) w zbiorowiskach leśnych, wskutek ich samoistnego wnikania (*synantropizacji*) lub celowego wprowadzania ze względów gospodarczych.

Tab. 16. Powierzchnia drzewostanów z gatunkami obcego pochodzenia w Nadleśnictwie Płytnica

Lp.	Gatunek obcego pochodzenia	Wg gatunków panujących		Wg rzeczywistego udziału gatunków drzew	
		Liczba wydz.	Pow. ha	Liczba wydz.	Pow. ha
1	2	3	4	5	6
1.	Dąb czerwony	2	1,51	13	6,41
2.	Daglezja zielona	-	-	4	1,01
3.	Robinia akacjowa	7	9,64	23	10,54
4.	Sosna Banksa	1	0,77	2	0,83
5.	Sosna wejmutka	-	-	1	0,28
RAZEM NADLEŚNICTWO		10	11,92	43	19,07

W PLB300012 Puszcza nad Gwdą na gruntach Nadleśnictwa Płytnica problem neofityzacji ma niewielkie znaczenie. Wyróżniono 10 drzewostanów (11,92 ha) z panującym gatunkiem obcym: dębem czerwonym (2), robinią akacjową (7), sosną Banksa (1) oraz 45 drzewostanów, gdzie gatunki obce: dąb czerwony, daglezja zielona, robinia akacjowa, sosna Banksa i sosna wejmutka są gatunkami domieszkowymi. W sumie gatunki obce według rzeczywistego udziału zajmują 19,07 ha, co w skali Nadleśnictwa stanowi 0,1% powierzchni gruntów zalesionych.

Ochrona gatunkowa

Zwierzęta chronione

Informacje odnośnie występowania, rodzaju ochrony i kategorii zagrożenia dla gatunków zwierząt przedstawiono w rozdziale 3.3.5. Dla większości gatunków trudno określić ich jednoznaczną lokalizację (np. ptaki), inne są na tyle popularne, że występują na terenie całego Nadleśnictwa. Gatunki, dla których lokalizacja została określona wyszczególnione zostały w opisach taksacyjnych i w warstwach leśnej mapy numerycznej.

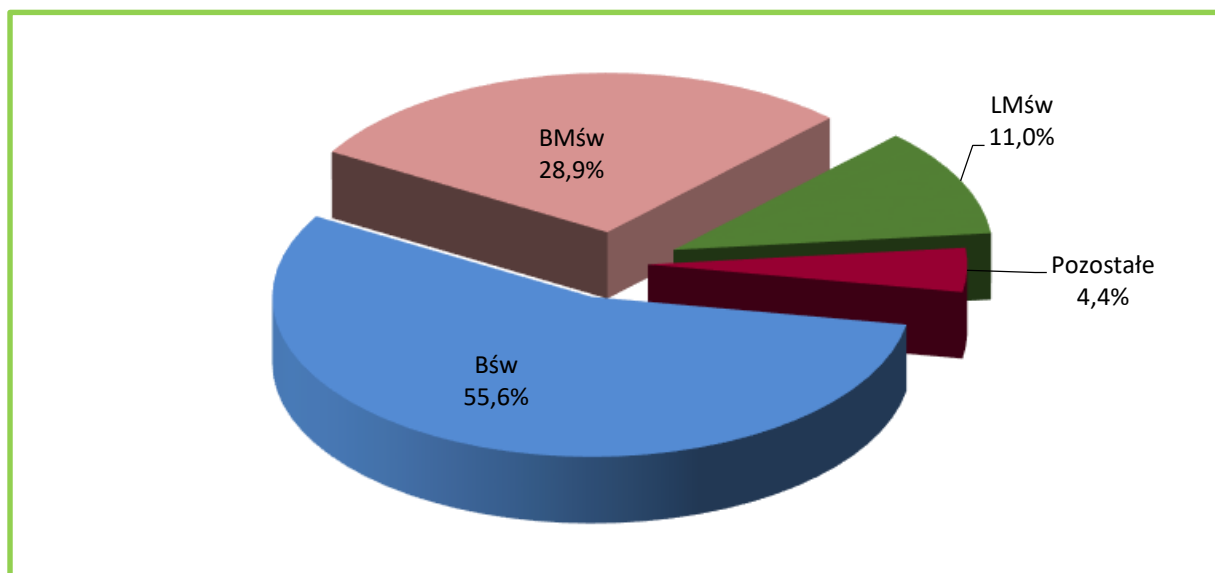
Siedliska przyrodnicze

Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa Płytница w zasięgu obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą zajmują powierzchnię 255,47 ha, tj. 1,55% powierzchni obszaru na gruntach Nadleśnictwa (16518,61 ha). Najliczniej występują siedliska łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) – 143,80 ha.

➤ PLH300017 Dolina Rurzyca

W zasięgu Nadleśnictwa Płytница obszar zajmuje powierzchnię 1766,04 ha, w tym zasięgu Nadleśnictwa 1185,20 ha. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo wynosi 962,56 ha w tym:

- grunty leśne zalesione i niezalesione – 897,22 ha;
- grunty związane z gospodarką leśną – 22,15 ha;
- grunty nieleśne – 43,19 ha.

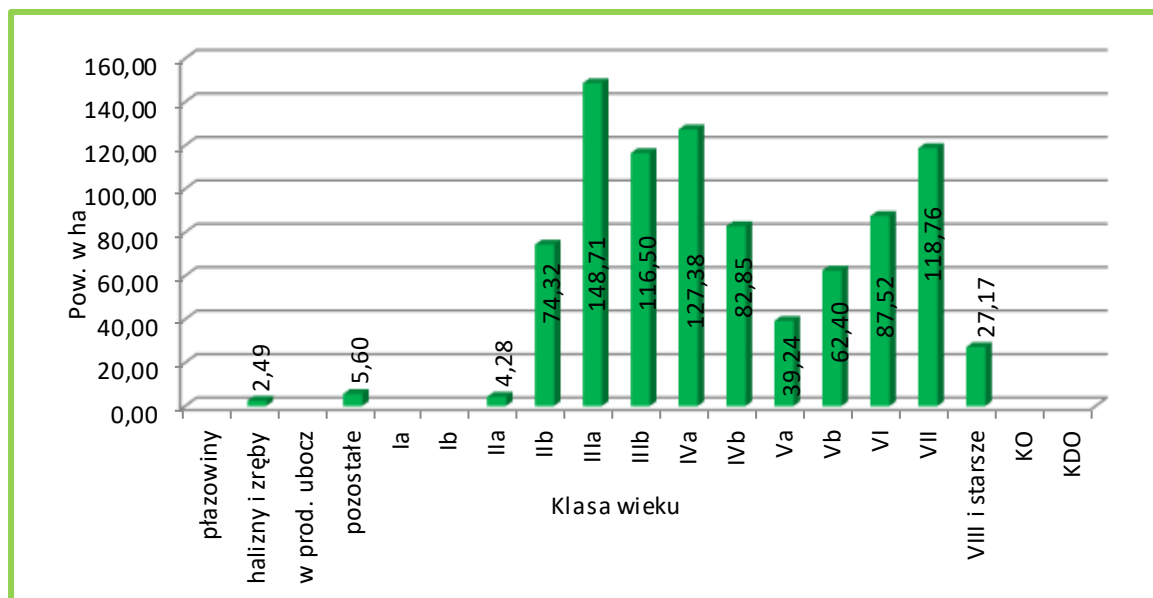

Wykres 12. Udział typów siedliskowych lasu w PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa

Tło siedliskowe obszaru tworzą Bśw – 494,71 ha (55,6% powierzchni gruntów zalesionych obszaru) oraz BMśw – 256,59 ha (28,9%). Przyjmując za kryterium różne warunki wilgotnościowe to największą powierzchnię zajmują siedliska świeże – 95,6% (849,57 ha), pozostałe – 4,4% (39,56 ha).

Struktura wiekowa

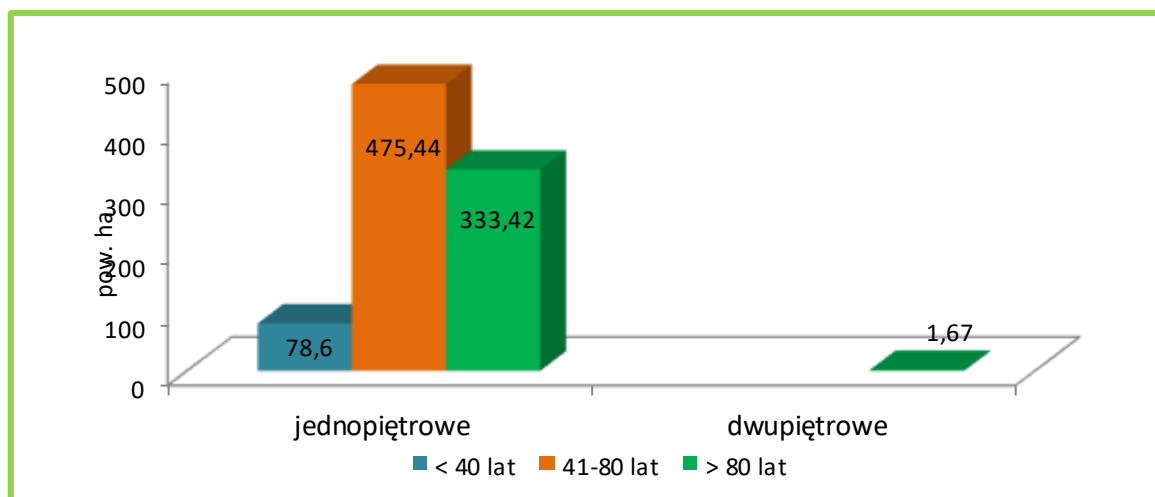
W strukturze wiekowej drzewostanów SOO na gruntach Nadleśnictwa dominują drzewostany w wieku 41-50 lat, czyli IIIa podklasy wieku; zajmują one 16,7 % powierzchni gruntów zalesionych. Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 58 lat.

Wykres 13. Zestawienie powierzchni wg klas wieku w PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa

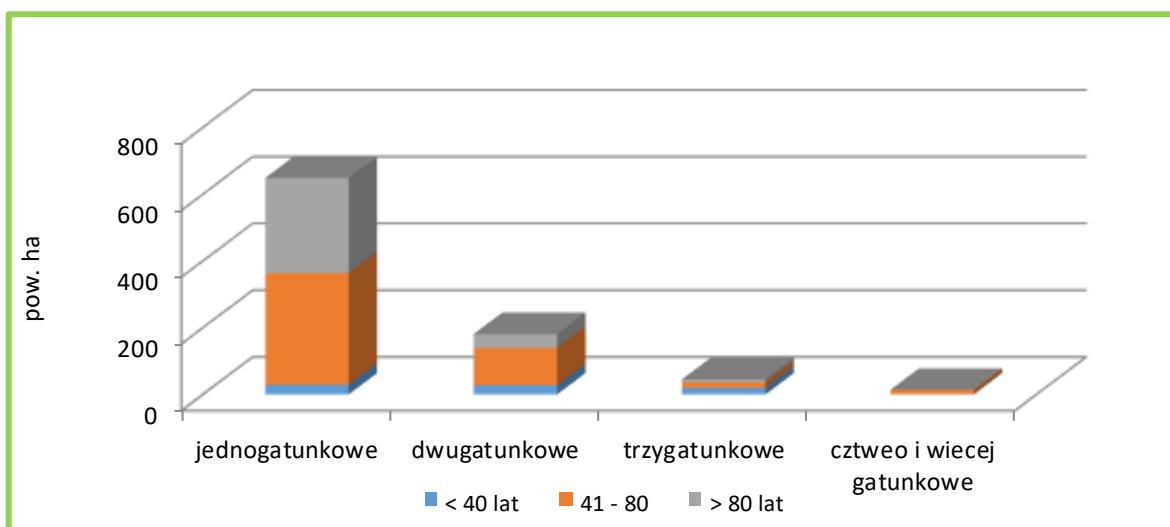
Struktura pionowa

W PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa Płynica występują drzewostany jednopiętrowe i dwupiętrowe.

Wykres 14. Struktura pionowa drzewostanów wg grup wiekowych w PLH300017 Dolina Rurzyca w Nadleśnictwie Płynica

Bogactwo gatunkowe

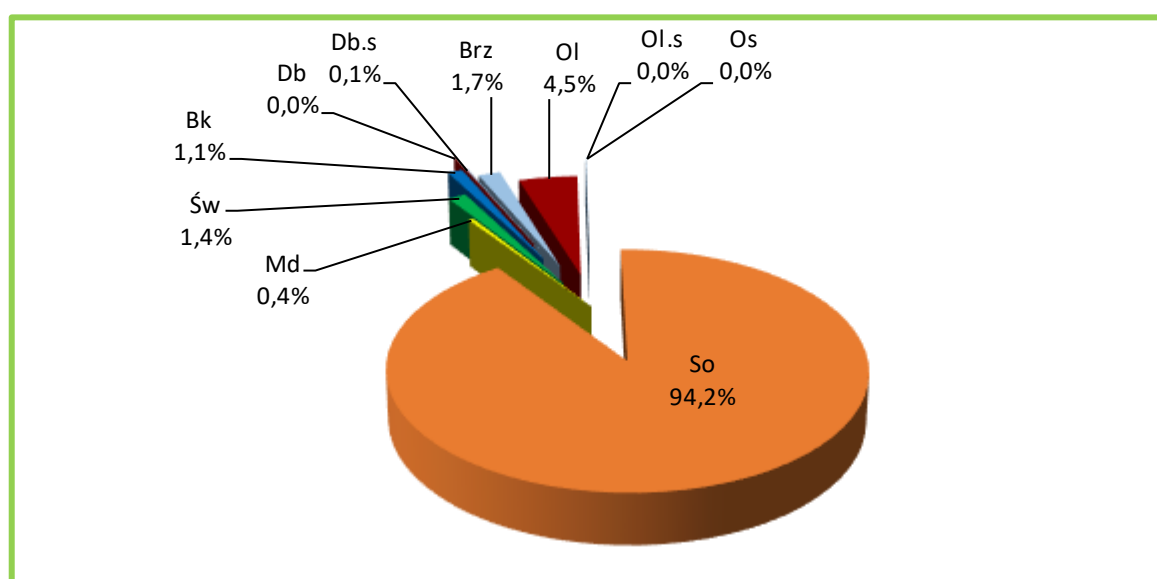

Wykres 15. Charakterystyka bogactwa gatunkowego wg grup wiekowych w PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa Płynica

Drzewostany w SOO na gruntach Nadleśnictwa Płynica są średnio zróżnicowane. Przeważają drzewostany jednogatunkowe – 73,0%.

Gatunki panujące i rzeczywiste

W PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa Płynica gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna panująca na powierzchni 835,82. W rzeczywistym składzie gatunkowym drzewostanów obok sosny zwyczajnej pojawia się olsza czarna (0,5%) i brzoza brodawkowata (1,7%).

Wykres 16. Udział powierzchniowy gatunków rzeczywistych w PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa Płynica

Pochodzenie

Na gruntach obszaru przeważają drzewostany dla których nie można jednoznacznie ustalić pochodzenia – 847,53 ha (95,3%). 41,60 ha (4,7%) stanowią drzewostany pochodzące z samosiewu. Drzewostany na gruntach porolnych występują na powierzchni 348,03 ha.

Starodrzew

Drzewostany ponad 100-letnie w obszarze siedliskowym PLH300017 Dolina Rurzyca zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Płynica zajmują łącznie 233,45 ha, czyli 26,0% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych obszaru. Gatunkiem panującym w tych drzewostanach jest sosna zwyczajna (100,0%).

Zniekształcenia

Borowacenie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż objawy słabego i średniego borowacenia widoczne są na 36,1% (321,34 ha). Na pozostałej powierzchni oznak borowacenia nie stwierdzono (63,9%).

Monotypizacja

Monotypizacja jest wyróżniana wówczas, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi 50-80% powierzchni kompleksu leśnego (*monotypizacja częściowa*) lub ponad 80% (*monotypizacja pełna*). Biorąc pod uwagę te kryteria, należy stwierdzić, że w obszarze PLH300017 Dolina Rurzyca monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

W PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa Płynica w 59 poddodziałach na powierzchni 181,95 ha w warstwie podszytu występuje czeremcha późna (amerykańska).

Ochrona gatunkowa

Rośliny chronione

Na gruntach Nadleśnictwa Płynica w PLH300017 Dolina Rurzyca stwierdzono dwa gatunki roślin objętych prawną ochroną (haczykowiec błyszczący, lipiennik Loesela).

Zwierzęta chronione

Informacje odnośnie występowania, rodzaju ochrony i kategorii zagrożenia dla gatunków zwierząt przedstawiono w rozdziale 3.3.5. Dla większości gatunków trudno określić ich jednoznaczną lokalizację (np. ptaki), inne są na tyle popularne, że występują na

terenie całego Nadleśnictwa. Gatunki, dla których lokalizacja została określona wyszczególnione zostały w opisach taksacyjnych i w warstwach leśnej mapy numerycznej.

Siedliska przyrodnicze

Siedliska przyrodnicze na gruntach Nadleśnictwa Płytnica w zasięgu obszaru PLH300017 Dolina Rurzyca zajmują powierzchnię 153,95 ha, tj. 16,6% powierzchni obszaru na gruntach Nadleśnictwa (926,59 ha). Najliczniej występują siedliska sosnowego boru chrobotkowego (91T0) – 83,99 ha oraz łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0) – 36,44 ha.

3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia

Plan w wykazie zadań z zakresu hodowli lasu zawiera między innymi zestawienie zadań dotyczących gruntów przeznaczonych do zalesienia. W *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019, poz. 1839) określono jako mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha. Rozporządzenie uwzględnia zalesienia:

- pastwisk lub łąk na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią;
- nieużytków na glebach bagiennych;
- nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody (...) lub w otulinach form ochrony przyrody (...).

Na terenie Nadleśnictwa Płytnica nie występują grunty przeznaczone do zalesienia.

3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej

Plan urządzenia lasu potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej określa jako potencjalne, w sposób ramowy, bez konkretnej lokalizacji. Nie jest więc podstawą ich realizacji. Plan urządzenia lasu nie zawiera projektów:

- budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- budowy i remontów budynków mieszkalnych, budynków gospodarczych i innych,
- budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 września 2019 r. (Dz. U. z 2019, poz. 1839) przedsięwzięcia te mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla takich przedsięwzięć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko stwierdza organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i do nich zwracać się będzie Nadleśnictwo po opracowaniu szczegółowych projektów. Na podstawie *Planu* Nadleśnictwo nie może występować o decyzję, a więc nie ma potrzeby w prognozie przeprowadzać analizy wpływu na środowisko wymienionych zamierzeń.

3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody a gospodarką leśną

Ewentualne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić kolizja między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, to:

- realizacja użytkowania rębnego w drzewostanach, w których stwierdzono stanowiska roślin chronionych lub miejsca bytowania zwierząt chronionych, bez odpowiedniej ochrony tych miejsc oraz bez przestrzegania terminów wykonania zabiegów;
- zmiana w ramach użytkowania lasu lub zabiegów hodowlanych właściwej dla danego gatunku chronionego lub siedliska przyrodniczego struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów;
- zakładanie upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji *Planu*

Wśród problemów z zakresu ochrony przyrody, istotnych z punktu widzenia sporządzania *Planu* oraz jego realizacji, należy wymienić:

- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk (programów ochrony zatwierdzonych przez Ministra Środowiska);
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków.

3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Planu*

Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania raz na 10 lat dla każdego nadleśnictwa nakłada ustawa o lasach. Tak więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

W związku z tym, że nie ma możliwości odstępiania od realizacji planu, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie ze sobą brak jego realizacji.

Trzeba zaznaczyć, że właściwe planowanie urządzeniowe oraz realizacja tego planowania jest jednym z elementów nakreślających sens prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Brak *Planu* przyczyniłby się do niekontrolowanego korzystania z zasobów leśnych oraz możliwego zniszczenia wielu cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należałoby przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. W terenie gdzie brak większych zakładów przemysłowych, stanowiska pracy utworzone w Nadleśnictwie oraz w firmach związanych z prowadzeniem prac leśnych i przetwórstwem drewna są dla miejscowej ludności bardzo ważne. Zaniechanie realizacji *Planu* wiązałoby się z koniecznością likwidacji miejsc pracy w tych firmach i wzrostem bezrobocia.

Ekonomiczne skutki braku realizacji *Planu*, poza skutkami finansowymi dla Lasów Państwowych, to także straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest znaczący.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* trzeba wspomnieć o konieczności jak najszybszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. Drewno, którego pozyskanie odbywa się głównie w nadleśnictwach, należy do grupy surowców odnawialnych, a dotychczasowa gospodarka leśna, oparta o plany urządzenia lasu, sprzyja powiększaniu się zasobów drzewnych w skali kraju, umożliwiając tym samym szersze ich wykorzystanie.

W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce, np. materiały sztuczne, plastiki, metale – w meblarstwie, czy węgiel – w domowych kotłowniach. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie za sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Innym przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest ograniczenie ingerencji w naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Dla wielu gatunków i siedlisk jest to efekt pożądaný, natomiast dla innych zdecydowanie negatywny. Część siedlisk i niektóre gatunki zwierząt i roślin dla zachowania ich typowych biotopów wymagają ingerencji człowieka, czasami wręcz w formie gospodarczego użytkowania.

4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PLANU NA ŚRODOWISKO I OBSZARY NATURA 2000

4.1. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko

4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

- różnorodność gatunkową – bogactwo grzybów, roślin i zwierząt,
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków,
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

Różnorodność gatunkowa

W zakresie oceny wpływu *Planu* na ten element mogą być analizowane zapisy dotyczące:

- wpływu projektowanych zabiegów na różnorodność gatunkową grzybów, roślin i zwierząt,
- wpływu projektowanych zabiegów na zróżnicowanie gatunkowe drzewostanów.

W pierwszym przypadku jednoznaczna ocena nie jest możliwa, gdyż realizacja *Planu* może odmiennie wpływać na różne grupy gatunków. Jedne działania oddziałujące pozytywnie na jakąś grupę organizmów mogą negatywnie wpływać na inną. Szerzej zostało to omówione w innych rozdziałach Prognozy. Generalnie podkreślić należy, iż przedstawiane zalecenia i sposoby ograniczania negatywnego wpływu mają na celu umożliwienie zachowania szerokiego spektrum gatunków w zakresie odpowiadającym poszczególnym, różnorodnym ekosystemom i przy ich zastosowaniu przewidywane jest zachowanie różnorodności gatunkowej organizmów właściwych tym ekosystemom.

Zapisy *Planu* przyczynią się do ochrony różnorodności gatunkowej poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i w warstwach leśnej mapy numerycznej. Informacja taka pozwoli

odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków, co przyczyni się do ich zachowania.

Oceniając zaprojektowane działania pod kątem ich wpływu na różnorodność gatunkową drzewostanów, odnieść się trzeba głównie do zamieszczonej w *Planie* tabeli zawierającej proponowane typy drzewostanów (TD) i składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Tabela ta dla każdego typu siedliskowego lasu określa optymalny TD (lub kilka TD) oraz proponowane składy upraw z określeniem przedziału procentowego udziału każdego gatunku.

Tab. 17. Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych występujących w Nadleśnictwie

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs	So	So 90, Brz 10	I,IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych płatach siedliska pod warunkiem nieobjęcia rębnią całego płatu.
		Bśw				
Bór bagienny typowy	91D0-2	Bb	So	So 90, Brz.om i in. 10	*	* Zakaz użytkowania rębneho, pozostawienie martwych drzew na gruncie, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu
		BMb (rzadko)	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40		
Bory i lasy bagienne	91D0	BMb	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40	*	
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb	So Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i in. 10	*	
		LMb (rzadko)				
Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	BMśw	So Bk	Bk 50, So 30, Db i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dąb bezszypułkowy
		LMśw	Bk	Bk 70, So 20, Db i in. 10		
		Lśw	Bk	Bk 70, Db i in. 30		
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	Lśw	Bk	Bk 80, Db, Lp i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV.	W domieszce dęby z przewagą dębu szypułkowego
		LMśw (rzadko)				
		Lw	Bk	Bk 70, Db 20, Wz, Js, Ol i in. 10		
Grąd subatlantycki	9160	Lśw	Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego
		Lw	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp, Wz i in. 20		

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
		LMśw	Bk Db	Db 50 Bk 30 Gb, Lp i inne 20		
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMśw	Db	Db 70, Gb,, Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV.	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego
		Lśw	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20		
		LMw (rzadko)				
		Lw	Db	Db 70, Bk, Gb, Lp i in. 30		
Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190-2	BMśw BMw	So Db	Db 50, So 30, Bk i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV.	
		LMśw, LMw, Lśw	Db	Db 80, Bk i in. 20		
			Bk Db	Db 60, Bk 30, So i inne 10		
Cieptolubne dąbrowy	9110-1		Db	Db 80, Brz, Lp i inne 20	Rębnie złożone II,III,IV.	Bez względu na siedlisko leśne. Konieczność eliminacji Gb.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	Lł	Tp	Tp 70, Js, Wz i inne 30	Rębnie złożone II,IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Dbs, Wz, Ol, Jw, Brz, Kl i inne. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	Ol	Js Ol	Ol 50, Js 30, Wz i inne 20	Rębnie złożone, na siedl. Ol również rębnia zupełna	
		OlJ				
		Lw	Ol	Ol 80, Wz i inne 20		
LMw (rzadko)	Ol Db	Db 50, Ol 30 Wz i inne 20				
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	Ol	Ol	Ol 90, Js i inne 10		Bierne formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Lł	Wz Js Db	Db 40, Js 30, Wz 20, Ol i inne 10	Rębnie złożone II, IV.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i inne
		Lw				Niezbędne okresowe zalewy. Należy unikać gat. obcych geogra-ficznie i ekologicznie.

Przyjęte orientacyjne składy gatunkowe upraw zabezpieczają zachowanie właściwej struktury gatunkowej drzewostanów na rozpoznanych leśnych siedliskach przyrodniczych. Przedstawione w programie ochrony przyrody wskazówki i proponowane sposoby zagospodarowania, jakimi należy się kierować podczas wykonywania zabiegów gospodarczych w drzewostanach na siedliskach chronionych, spowodują zwiększenie różnorodności, zarówno poprzez odpowiedni dobór gatunków, różnorodność faz rozwojowych, zróżnicowaną budowę pionową, jak i udział martwego drewna. Ponadto zwiększeniu różnorodności gatunkowej sprzyja wprowadzanie drzew i krzewów biocenotycznych po wykonaniu cięć odnowieniowych oraz kształtowanie stref ekotonowych domieszkami biocenotycznymi.

Gdyby w *Planie* uwzględniano jedynie potrzeby gospodarcze i możliwości produkcji drewna, pula stosowanych gatunków byłaby znacznie mniejsza. Wymogi zapewnienia różnorodności gatunkowej powodują, że zakres stosowanych gatunków jest dostosowany do naturalnych właściwości siedlisk leśnych.

Różnorodność genetyczna

W *Planie* wyszczególnione są obiekty bazy nasiennej, z której pozyskiwany jest materiał siewny do produkcji sadzonek. Są to obiekty wyselekcjonowane pod względem cech jakościowych i pod tym kątem mogą być oceniane jako ograniczające różnorodność biologiczną. Należy jednak podkreślić, że *Plan* nie jest dokumentem, który ustala i definiuje te zadania. Selekcja nasiennej nie jest elementem stanowionym w planach urządzenia lasu, a wynika z innych przepisów prawa krajowego (ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym, rozporządzenia wykonawcze Ministra Środowiska), więc nie może być oceniana jako element *Planu*.

Różnorodność ekosystemów

W celu zachowania różnorodności ekosystemów *Plan* zwraca uwagę m.in. na:

- wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk,
- pozostawianie w stanie naturalnym cieków, zbiorników wodnych, bagien, torfowisk, itp.,
- zachowanie lasów łęgowych i olsów,
- zwiększanie udziału starych drzew w lasach, pozostawianie drzew dziuplastych,
- kształtowanie strefy ekotonowej na obrzeżach lasu,
- czynną ochronę ekosystemów łąkowych.

Realizacja planowanych zadań gospodarczych zgodnie z przedstawionymi uwagami nie tylko nie wpłynie niekorzystnie na występujące w Nadleśnictwie ekosystemy, ale powinna przyczynić się do zwiększenia ich ilości i naturalności.

Leśne siedliska przyrodnicze

Podczas wykonanej w Lasach Państwowych powszechnej inwentaryzacji zasobów przyrodniczych, obejmującej siedliska przyrodnicze oraz siedliska dzikiej fauny i flory, na gruntach Nadleśnictwa Płytznica zidentyfikowano 7 typów leśnych siedlisk przyrodniczych. Szczegółowe wyniki inwentaryzacji omówiono w programie ochrony przyrody. Informację o typie siedliska przyrodniczego zamieszczono również w opisach taksacyjnych, a ich rozmieszczenie przedstawiono na mapach załączonych do programu ochrony przyrody.

Tab. 18. Zestawienie powierzchni leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Płytznica

Lp.	Siedliska przyrodnicze Nadleśnictwa		Wyłączenia z siedliskiem poza SOO		Wyłączenia z siedliskiem w SOO		Łącznie	
	Kod	Nazwa	Liczba wydz.	Pow. ha	Liczba wydz.	Pow. ha	Liczba wydz.	Pow. ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	9110	Kwaśne buczyny	9	13,45	6	10,45	15	23,90
2.	9130	Żyzne buczyny	15	44,69	-	-	15	44,69
3.	9160	Grądy subatlantyckie	5	5,51	1	1,30	6	6,81
4.	9190	Kwaśne dąbrowy	5	6,86	-	-	5	6,86
5.	91D0*	Bory i lasy bagienne	5	8,23	2	1,67	7	9,90
6.	91E0*	Łęgi olszowe i jesionowe	80	143,80	27	36,44	107	180,24
7.	91T0*	Sosnowy bór chrobotkowy	10	36,22	20	83,99	25	120,21
RAZEM			129	258,76	56	133,85	185	392,61

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000 zajmują łącznie 392,61 ha. Dominującym siedliskiem są łęgi olszowe i jesionowe (91E0) stanowiące 48,8% powierzchni wszystkich leśnych siedlisk przyrodniczych. W granicach obszaru siedliskowego leśne siedliska przyrodnicze zajmują 133,85 ha.

Analiza przedstawiona w tabeli 19 dotyczy siedlisk przyrodniczych w wyłączeniach położonych poza obszarem siedliskowym (129 wydzieleń na łącznej powierzchni 258,76 ha). Analiza siedlisk położonych w SOO przedstawiona jest w dalszej części *Prognozy*.

Zamieszczone w tabeli rodzaje planowanych zadań z zakresu użytkowania głównego (cięcia pielęgnacyjne i rębne) dotyczą okresu od 01.01.2024 r. do 31.12.2033 r.

Tab. 19. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania głównego w drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 poza granicami obszarów siedliskowych

Lp.	Kod	Liczba pododdz.	Pow. ogólna siedliska	Rodzaje planowanych zadań			Brak zadań	Przewidywany wpływ ¹⁾
		szt.		Pielęgnowanie drzewostanów**	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		
1	2	3	4	powierzchnia w ha			8	9
1.	9110	9	13,45	2,86	-	6,54	1,31	+
2.	9130	15	44,69	16,13	-	22,67	3,10	+
3.	9160	5	5,51	1,14	-	-	4,37	+
4.	9190	5	6,86	4,37	-	-	2,49	+
5.	91D0*	5	8,23	-	-	-	8,23	brak
6.	91E0*	80	143,80	-	-	-	143,80	brak
7.	91T0*	8	36,22	26,18	-	-	10,04	+
RAZEM		129	258,76	50,68	-	29,21	174,33	

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi, m.in. TW, TP,

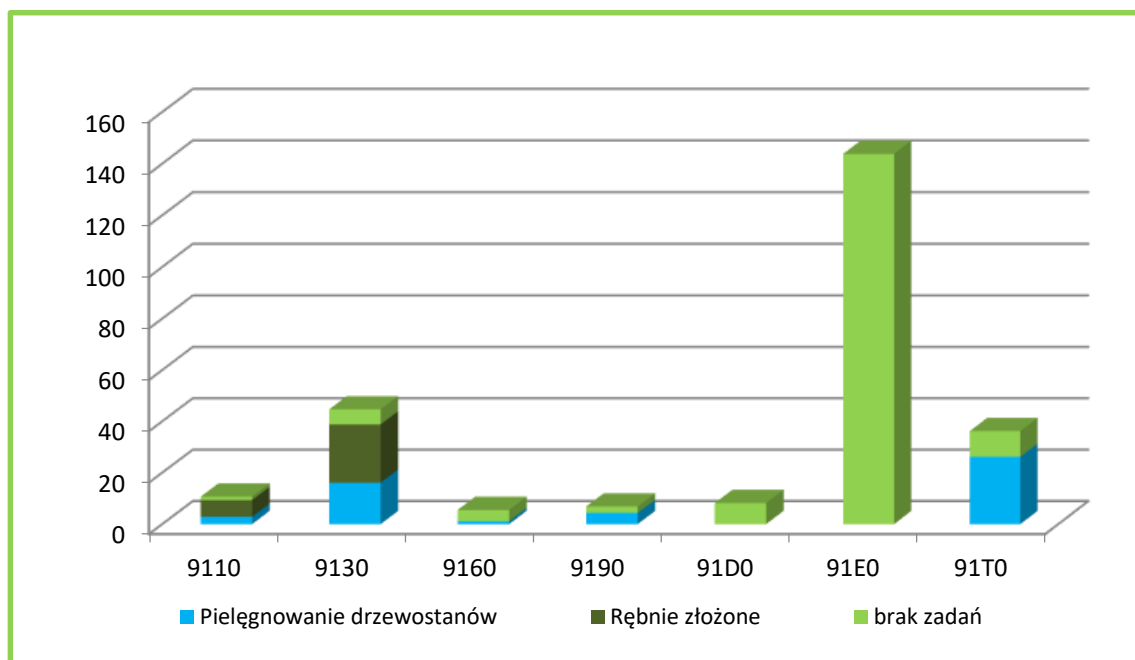
¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na znane stanowiska:

+ (**plus**) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (**zero**) – wpływ obojętny,

- (**minus**) – wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Wykres 17. Rodzaje planowanych cięć w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych

W analizowanym *Planie* postępowanie na siedliskach przyrodniczych zostało omówione przede wszystkim w programie ochrony przyrody.

Wnioski wynikające z analizy powierzchni i rodzaju zabiegów określonych dla drzewostanów z zainwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi, zlokalizowanymi na gruntach Nadleśnictwa poza obszarami siedliskowymi Natura 2000, są następujące:

Kwaśne buczyny (9110)

Drzewostan główny kwaśnej buczyny tworzy buk, gatunkami domieszkowymi są dąb bezszypułkowy, sosna zwyczajna. W rezerwacie przyrody „Wielkopolska Dolina Rurzyca” jest to także drzewostan II piętrowy z panującą sosną zwyczajną i bukiem w II piętrze.

Tab. 20. Wykaz siedlisk kwaśnych buczyn (9110) poza granicami obszaru siedliskowego w Nadleśnictwie Płytznica

Lp.	Adres leśny	Pow.	TSL	TD	Rodzaj pow.	Kod siedliska	Wskazania gospodarcze
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	08-20-1-04-343 -h -00	0,64	LMśw	Bk	D-STAN	9110	BRĄK WSK
2.	08-20-1-04-271 -k -00	0,67	LMśw	Bk	D-STAN	9110	BRĄK WSK
3.	08-20-1-07-399 -a -00	1,59	LMśw	Bk	D-STAN	9110	IIB - 40%
4.	08-20-1-07-398 -l -00	0,78	LMśw	Bk	D-STAN	9110	TP
5.	08-20-1-07-398 -d -00	3,83	LMśw	Bk	D-STAN	9110	IIB - 60%
6.	08-20-1-07-397 -j -00	2,08	LMśw	Bk	D-STAN	9110	TP
7.	08-20-1-07-396 -m -00	1,50	LMśw	Bk	D-STAN	9110	CP
8.	08-20-1-09-576 -f -00	1,24	LMśw	Bk	D-STAN	9110	ODN-ZŁOŻ
9.	08-20-1-09-447 -f -00	1,12	LMśw	Bk	D-STAN	9110	IIBU - 60%

Kwaśne buczyny zinwentaryzowano w 9 drzewostanach o łącznej powierzchni 13,45 ha. Wskazania gospodarcze określono dla 7 wyłączeń, planując pielęgnację młodników i drzewostanów oraz odnowienie złożone na powierzchni 5,60 ha oraz rębnie złożone częściowe (IIB, IIBU) na powierzchni 6,54 ha.

Zachowanie właściwego stanu ochrony kwaśnych buczyn polega głównie na zapewnieniu trwałego dominującego udziału buka w drzewostanie. Sposób postępowania hodowlano-ochronnego z drzewostanami bukowymi polega na stosowaniu cięć częściowych (Rb II), polegających na stopniowej redukcji górnego piętra, co jest warunkiem naturalnego odnowienia i rozwoju tego gatunku. Okres od pierwszego cięcia do cięcia uprzętającego wynosi 20 – 30 lat. W tym czasie pozyskuje się maksymalnie 95% miąższości drzewostanu. Pozostała część powinna tworzyć zwarte fragmenty (kępy), które pozostaną do naturalnej śmierci, stanowiąc miejsce dla rozwoju gatunków związanych ze starodrzewami i martwym grubym drewnem.

W programie ochrony przyrody wskazano zalecenia do prowadzenia działań hodowlanych na siedlisku kwaśnej buczyny (9110):

- typ drzewostanu, orientacyjny skład gatunkowy upraw oraz sposoby zagospodarowania zgodny z tabelą (dla LMśw 9110 – TD Bk, 7Bk, 2So 1Db i inne, Rb II);
- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją),
- usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska;
- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu;
- pozostawianie martwego drewna;
- usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni, a wykonanie cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Żyzne buczyny (9130)

W postaci naturalnej lub zbliżonej do naturalnej charakteryzują się czystym drzewostanem bukowym, ewentualnie z niewielką domieszką dębu oraz lipy.

Tab. 21. Wykaz siedlisk żyznych buczyn (9130) poza granicami obszaru siedliskowego w Nadleśnictwie Płytница

Lp.	Adres leśny	Pow.	TSL	TD	Rodzaj pow.	Kod siedliska	Wskazania gospodarcze
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	08-20-1-09-484 -c -00	2,79	LMśw	Bk	D-STAN	9130	BRAK WSK
2.	08-20-1-09-545 -d -00	4,78	LMśw	Bk	D-STAN	9130	IVA
3.	08-20-1-09-545 -i -00	7,43	Lśw	Bk	D-STAN	9130	IVA
4.	08-20-1-09-546 -a -00	10,73	LMśw	Bk	D-STAN	9130	TP
5.	08-20-1-09-546 -b -00	1,08	LMśw	Bk	D-STAN	9130	TP
6.	08-20-1-09-546 -c -00	1,23	LMśw	Bk	D-STAN	9130	TP
7.	08-20-1-09-576 -d -00	3,97	LMśw	Bk	D-STAN	9130	IIAU
8.	08-20-1-09-576 -i -00	2,45	Lśw	Bk	D-STAN	9130	IIBU
9.	08-20-1-09-576 -j -00	1,25	LMśw	Bk	D-STAN	9130	TP
10.	08-20-1-09-576 -k -00	2,27	LMśw	Bk	D-STAN	9130	BRAK WSK
11.	08-20-1-09-576 -l -00	2,61	Lśw	Bk	D-STAN	9130	IIAU
12.	08-20-1-09-577 -c -00	0,96	Lśw	Bk	D-STAN	9130	AGROT
13.	08-20-1-09-595 -b -00	1,43	Lśw	Bk	D-STAN	9130	IIB
14.	08-20-1-09-595 -j -00	0,88	Lśw	Bk	D-STAN	9130	ODN-LUK
15.	08-20-1-09-615 -j -00	0,83	Lśw	Bk	D-STAN	9130	BRAK WSK

Żyzne buczyny zinwentaryzowano w 15 drzewostanach o łącznej powierzchni 44,69 ha. Wskazania gospodarcze określono dla 13 wyłączeń, planując: pielęgnację drzewostanów, melioracje agrotechniczne i odnowienie luk na powierzchni 16,13 ha oraz rębnie złożone (IIAU, IIB, IIBU, IVA) na łącznej powierzchni 22,67 ha

Zachowanie właściwego stanu ochrony żyznych buczyn polega głównie na zapewnieniu trwałego dominującego udziału buka w drzewostanie. Sposób postępowania hodowlano-ochronnego z drzewostanami bukowymi polega na stosowaniu cięć częściowych lub stopniowych (Rb II, IV), polegających na stopniowej redukcji górnego piętra, co jest warunkiem naturalnego odnowienia i rozwoju tego gatunku. Okres od pierwszego cięcia do cięcia uprzętającego wynosi 20 – 30 lat w przypadku Rb II oraz 30-40 lat w przypadku Rb IV. Rozłożenie w czasie cięć rębnych z pewnością jest korzystne dla stanu ochrony siedliska. W tym czasie pozyskuje się maksymalnie 95% miąższości drzewostanu. Pozostała część powinna tworzyć zwarte fragmenty (kępy), które pozostaną do naturalnej śmierci, stanowiąc miejsce dla rozwoju gatunków związanych ze starodrzewami i martwym grubym drewnem.

W programie ochrony przyrody wskazano zalecenia do prowadzenia działań hodowlanych na siedlisku żyznej buczyny (9130):

- typ drzewostanu, orientacyjny skład gatunkowy upraw oraz sposoby zagospodarowania zgodny z tabelą (dla LMśw, Lśw 9130 – TD Bk, 8Bk, 2Db, Lp i inne, Rb II, IV);
- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją),
- usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska;
- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrożający trwałości lasu;
- pozostawianie martwego drewna;
- usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni, a wykonanie cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Grądy subatlantyckie (9160)

Siedlisko grądu subatlantyckiego tworzy drzewostan z gatunkami głównymi takimi jak: grab, dąb, buk, lipa, klon oraz gatunkami domieszkowymi: jawor, wiąz, jesion.

Tab. 22. Wykaz siedlisk grądów subatlantyckich (9160) poza granicami obszaru siedliskowego w Nadleśnictwie Płytница

Lp.	Adres leśny	Pow.	TSL	TD	Rodzaj pow.	Kod siedliska	Wskazania gospodarcze
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	08-20-1-08-98 -r -00	0,75	LMśw	BkDb	D-STAN	9160	BRAK WSK
2.	08-20-1-02-129 -d -00	1,3	LMśw	BkDb	D-STAN	9160	BRAK WSK
3.	08-20-1-01-149 -n -00	0,88	LMśw	BkDb	D-STAN	9160	BRAK WSK
4.	08-20-1-09-574 -g -00	1,5	Lśw	Db	D-STAN	9160	BRAK WSK
5.	08-20-1-09-595 -g -00	1,14	LMśw	BkDb	D-STAN	9160	TP
6.	08-20-1-09-615 -o -00	1,24	Lśw	Db	D-STAN	9160	BRAK WSK

Grądy subatlantyckie zainwentaryzowano w 5 drzewostanach o łącznej powierzchni 5,51 ha. Wskazania gospodarcze określono dla 1 wyłączenia na powierzchni 1,14 ha, planując pielęgnację drzewostanu. Pozostałe wyłączenia pozostawiono bez wskazań.

Brak zadań na większości powierzchni nie spowoduje zaniku ani zmniejszenia powierzchni siedliska. Właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanu przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska, jeśli będzie wykonywane zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w programie ochrony przyrody.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni, a wykonanie cięć pielęgnacyjnych zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Kwaśne dąbrowy (9190)

Siedlisko to tworzą drzewostany z panującym dębem, czasem z udziałem buka, brzozy i sosny, o ubogim runie z dominacją gatunków borowych.

Tab. 23. Wykaz siedlisk kwaśnych dąbrów (9190) poza granicami obszaru siedliskowego w Nadleśnictwie Płytница

Lp.	Adres leśny	Pow.	TSL	TD	Rodzaj pow.	Kod siedliska	Wskazania gospodarcze
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	08-20-1-03-92 -i -00	1,43	Lśw	Db	D-STAN	9190	TP
2.	08-20-1-03-92 -m -00	1,57	LMśw	Db	D-STAN	9190	TP
3.	08-20-1-04-272 -b -00	1,91	LMśw	Db	D-STAN	9190	BRAK WSK
4.	08-20-1-10-498 -g -00	0,58	LMśw	Db	D-STAN	9190	BRAK WSK
5.	08-20-1-10-552 -k -00	1,37	LMśw	Db	D-STAN	9190	TP

Kwaśne dąbrowy zainwentaryzowano w 5 drzewostanach o łącznej powierzchni 6,86 ha. Wskazania gospodarcze określono dla 3 wyłączeń na powierzchni 4,37 ha, planując pielęgnację drzewostanu. Pozostałe wyłączenia pozostawiono bez wskazań.

Właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych drzewostanu przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów składających się na stan siedliska, jeśli będzie wykonywane zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w programie ochrony przyrody:

- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych),
- usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska;
- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu;
- pozostawianie martwego drewna;
- usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni, a wykonanie cięć pielęgnacyjnych zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Bory i lasy bagienne (91D0)

W warunkach Nadleśnictwa Płytница siedlisko borów i lasów bagiennych występuje w dwóch podtypach: 91D0-1 – brzezina bagienna oraz 91D0- 2 – sosnowy bór bagienny. Należy podkreślić, że są to siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym, dlatego też za ich ochronę Wspólnota Europejska jest szczególnie odpowiedzialna.

Tab. 24. Wykaz siedlisk borów i lasów bagiennych (91D0) poza granicami obszaru siedliskowego w Nadleśnictwie Płytница

Lp.	Adres leśny	Pow.	TSL	TD	Rodzaj pow.	Kod siedliska	Wskazania gospodarcze
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	08-20-1-07-324 -i -00	0,85	Bb	So	SZCZ CHR	91D0	-
2.	08-20-1-07-377 -b -00	4,45	BMb	BrzSo	SZCZ CHR	91D0	-
3.	08-20-1-07-380 -a -00	1,93	Bb	So	SZCZ CHR	91D0	-
4.	08-20-1-07-381 -h -00	0,27	BMb	BrzSo	SUKCESJA	91D0	-
5.	08-20-1-09-438 -h -00	0,73	BMb	SoBrz	SUKCESJA	91D0	-

Bory i lasy bagienne (91D0) zainwentaryzowano w 5 wyłączeniach, na gruntach leśnych niezalesionych, objętych szczególną ochroną lub przeznaczonych do sukcesji, dla których nie planowano żadnych wskazań gospodarczych.

- sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

Tab. 25. Wykaz łągów olchowo-jesionowych (91E0) poza granicami obszaru siedliskowego w Nadleśnictwie Płytznica

Lp.	Adres łąsny	Pow.	TSL	TD	Rodzaj pow.	Kod siedliska	Wskazania gospodarcze
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	08-20-1-01-4 -c -00	0,52	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
2.	08-20-1-01-4 -f -00	0,30	OL	OL	SUKCESJA	91E0	-
3.	08-20-1-01-5 -c -00	0,61	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
4.	08-20-1-01-6 -a -00	0,69	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
5.	08-20-1-02-40 -j -00	1,12	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
6.	08-20-1-02-46 -l -00	0,93	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
7.	08-20-1-03-80 -m -00	5,06	OL	OL	SZCZ CHR	91E0	-
8.	08-20-1-03-80 -r -00	2,89	OL	OL	SZCZ CHR	91E0	-
9.	08-20-1-03-83 -f -00	0,65	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
10.	08-20-1-03-84 -b -00	1,94	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
11.	08-20-1-03-84 -g -00	0,71	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
12.	08-20-1-03-84 -l -00	3,05	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
13.	08-20-1-08-89 -a -00	0,75	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
14.	08-20-1-01-106 -b -00	2,38	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
15.	08-20-1-02-134 -g -00	1,26	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
16.	08-20-1-08-148 -l -00	1,02	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
17.	08-20-1-08-148 -m -00	3,24	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
18.	08-20-1-08-207 -l -00	3,47	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
19.	08-20-1-08-207 -s -00	0,68	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
20.	08-20-1-08-208 -j -00	1,65	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
21.	08-20-1-08-211 -b -00	4,22	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
22.	08-20-1-01-215 -b -00	0,52	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
23.	08-20-1-01-215 -f -00	1,40	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
24.	08-20-1-08-254 -a -00	6,41	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
25.	08-20-1-08-254 -f -00	0,80	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
26.	08-20-1-04-271 -j -00	0,52	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
27.	08-20-1-04-272 -f -00	0,71	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
28.	08-20-1-06-298 -p -00	0,40	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
29.	08-20-1-08-309 -d -00	1,76	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
30.	08-20-1-08-309 -f -00	0,44	OL	OL	SUKCESJA	91E0	-
31.	08-20-1-08-310 -b -00	0,94	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
32.	08-20-1-08-310 -i -00	1,54	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
33.	08-20-1-08-328 -a -00	5,02	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
34.	08-20-1-08-328 -b -00	2,95	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
35.	08-20-1-08-329 -c -00	2,47	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
36.	08-20-1-04-343 -f -00	2,00	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
37.	08-20-1-04-345 -a -00	2,69	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
38.	08-20-1-04-346 -f -00	0,74	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
39.	08-20-1-07-372 -g -00	1,41	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
40.	08-20-1-07-372 -h -00	0,45	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK

Lp.	Adres leśny	Pow.	TSL	TD	Rodzaj pow.	Kod siedliska	Wskazania gospodarcze
1	2	3	4	5	6	7	8
41.	08-20-1-07-372 -i -00	0,47	OL	OL	SUKCESJA	91E0	-
42.	08-20-1-08-384 -d -00	1,62	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
43.	08-20-1-08-385 -h -00	0,70	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
44.	08-20-1-07-399 -g -00	1,58	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
45.	08-20-1-04-410 -k -00	3,00	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
46.	08-20-1-06-432 -o -00	0,33	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
47.	08-20-1-06-432 -p -00	0,76	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
48.	08-20-1-09-433 -g -00	0,80	LMW	OL DB	D-STAN	91E0	BRAK WSK
49.	08-20-1-09-439 -j -00	0,76	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
50.	08-20-1-09-440 -g -00	1,68	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
51.	08-20-1-09-440 -h -00	0,94	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
52.	08-20-1-09-448 -b -00	0,70	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
53.	08-20-1-09-448 -f -00	1,28	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
54.	08-20-1-09-448 -g -00	7,10	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
55.	08-20-1-09-449 -a -00	1,86	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
56.	08-20-1-09-449 -b -00	1,69	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
57.	08-20-1-04-455 -i -00	1,24	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
58.	08-20-1-04-456 -c -00	1,95	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
59.	08-20-1-09-481 -d -00	4,13	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
60.	08-20-1-09-481 -k -00	1,26	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
61.	08-20-1-09-482 -g -00	2,31	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
62.	08-20-1-09-483 -d -00	0,68	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
63.	08-20-1-09-483 -i -00	5,06	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
64.	08-20-1-09-483 -k -00	4,04	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
65.	08-20-1-10-493 -p -00	0,84	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
66.	08-20-1-10-494 -a -00	0,64	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
67.	08-20-1-06-516 -o -00	1,26	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
68.	08-20-1-09-519 -j -00	3,34	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
69.	08-20-1-10-520 -j -00	*0,52	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
70.	08-20-1-10-521 -b -00	0,56	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
71.	08-20-1-09-541 -a -00	0,27	OL	OL	SUKCESJA	91E0	-
72.	08-20-1-09-544 -g -00	1,48	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
73.	08-20-1-09-545 -a -00	2,04	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
74.	08-20-1-09-545 -g -00	4,42	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
75.	08-20-1-09-612 -d -00	3,54	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
76.	08-20-1-10-622 -f -00	1,03	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
77.	08-20-1-09-625 -a -00	5,67	OLJ	JS OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
78.	08-20-1-10-627 -h -00	0,59	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
79.	08-20-1-10-628 -m -00	0,32	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK
80.	08-20-1-10-629 -j -00	1,03	OL	OL	D-STAN	91E0	BRAK WSK

* pow. siedliska zredukowana

W Nadleśnictwie łęgi zidentyfikowano w 80 wyłączeniach, na łącznej powierzchni 143,80 ha. W tych wyłączeniach nie zaplanowano żadnych wskazań gospodarczych.

W programie ochrony przyrody dla tego siedliska zamieszczono następujące zalecenia:

- podtyp „olsy źródliskowe” należy wyłączyć z użytkowania rębego;
- przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją).
- pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrożający trwałości lasu;
- pozostawianie martwego drewna;
- dostosowanie stosunków wodnych do potrzeb siedliska (budowa zastawek, montaż rur przelewowych w tamach bobrowych);
- w przypadku planowania cięć zupełnych wokół siedliska (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) w drzewostanach przylegających wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości minimum ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

Analizując wskazania dotyczące użytkowania rębego w najbliższym sąsiedztwie wydzieleń z siedliskiem 91E0 można stwierdzić, że w *Planie* nie projektowano cięć rębnych wokół tych wyłączeń.

Ten typ ekosystemu zachowuje się bez ingerencji człowieka, więc ochrona bierna przewidziana w *Planie* na pewno nie spowoduje pogorszenia parametrów siedliska, lecz pozwoli zachować ciągłość siedliska w dłuższej perspektywie czasowej, wykraczającej poza okres obowiązywania *Planu*.

Sosnowy bór chrobotkowy (91T0)

Siedlisko charakteryzuje się stosunkowo mało zwartym drzewostanem sosnowym, niemal całkowitym brakiem podszytu oraz występowaniem bardzo licznych chrobotków (*Cladonia*) w runie. W warunkach Nadleśnictwa Płytница drzewostan tworzy sosna zwyczajna II- III bonitacji, z pojedynczo występującą brzoza brodawkowatą.

Tab. 26. Wykaz borów chrobotkowych (91T0) poza granicami obszaru siedliskowego w Nadleśnictwie Płynica

Lp.	Adres leśny	Pow.	TSL	TD	Rodzaj pow.	Kod siedliska	Wskazania gospodarcze
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	08-20-1-03-185 -f -00	1,76	Bs	So	D-STAN	91T0	BRAK WSK
2.	08-20-1-06-294 -d -00	2,65	Bśw	So	D-STAN	91T0	BRAK WSK
3.	08-20-1-06-295 -a -00	0,64	Bśw	So	D-STAN	91T0	BRAK WSK
4.	08-20-1-03-186 -c -00	3,89	Bśw	So	D-STAN	91T0	TP
5.	08-20-1-04-408 -a -00	6,69	Bśw	So	D-STAN	91T0	TP
6.	08-20-1-06-474 -c -00	3,33	Bśw	So	D-STAN	91T0	TP
7.	08-20-1-06-609 -b -00	10,05	Bśw	So	D-STAN	91T0	TP
8.	08-20-1-08-90 -k -00	1,44	Bs	So	D-STAN	91T0	BRAK WSK
9.	08-20-1-08-97 -d -00	3,55	Bs	So	D-STAN	91T0	BRAK WSK
10.	08-20-1-10-524 -i -00	2,22	Bs	So	D-STAN	91T0	TP

Na terenie Nadleśnictwa siedlisko zainwentaryzowano w 10 drzewostanach o łącznej powierzchni 36,22 ha. Pielęgnację drzewostanów zaprojektowano w 5 wyłączeniach na łącznej powierzchni 26,18 ha. Pozostałe drzewostany pozostawiono bez wskazań gospodarczych.

W programie ochrony przyrody dla tego siedliska zamieszczono zalecenia związane z pozostawieniem fragmentów drzewostanu do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu.

Na podstawie przedstawionej analizy wpływu planowanych czynności gospodarczych w drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych poza obszarem siedliskowym można stwierdzić, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania**, a realizacja czynności zgodnie z zaleceniami z programu ochrony przyrody przyczyni się do ich zachowania we właściwym stanie.

Nieleśne siedliska przyrodnicze

Podczas inwentaryzacji zasobów przyrodniczych w Lasach Państwowych zidentyfikowano na gruntach Nadleśnictwa Płynica 8 nieleśnych siedlisk przyrodniczych. Dokładną lokalizację oraz powierzchnię wyłączeń, w których zainwentaryzowano nieleśne siedliska przyrodnicze zamieszczono w programie ochrony przyrody.

Tab. 27. Zestawienie powierzchni nieleśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Płytznica

Lp.	Siedliska przyrodnicze Nadleśnictwa		Wyłączenia z siedliskiem poza SOO		Wyłączenia z siedliskiem w SOO		Łącznie	
	Kod	Nazwa	Liczba wydz.	Pow. ha	Liczba wydz.	Pow. ha	Liczba wydz.	Pow. ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne w podwodnymi łakami ramienic	-	-	1	3,34	1	3,34
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	3	14,08	-	-	3	14,08
3.	4030	Suche wrzosowiska	18	24,48	1	1,04	19	25,52
4.	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	4	3,94	2	2,40	6	6,34
5.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	10	13,35	1	0,60	11	13,95
6.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	6	7,89	5	14,33	11	22,22
7.	7220	Źródła wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	-	-	13	0,89	13	0,89
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	-	-	7	17,72	7	17,72
RAZEM			41	63,74	30	40,32	71	104,06

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

Wyłączenia z nieleśnymi siedliskami przyrodniczymi Natura 2000 zajmują łącznie 104,06 ha, w tym w granicach obszarów siedliskowych 40,32 ha (39,0% wszystkich siedlisk nieleśnych). Najwięcej jest suchych wrzosowisk (4030) – 25,52 ha (24,5%).

Dalsza analiza dotyczy siedlisk przyrodniczych w wyłączeniach położonych poza obszarem siedliskowym (siedliska 3150, 4030, 6510, 7110, 7140 – 41 wydziałów na łącznej powierzchni 63,74 ha). Analiza siedlisk położonych w obszarach siedliskowych przedstawiona jest w dalszej części *Prognozy*.

Plan nie określa szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych. W programie ochrony przyrody znalazły się jedynie ramowe zalecenia dotyczące ochrony tych siedlisk. Ogólnie można stwierdzić, że skupiają się one głównie wokół zachowania ich naturalnego charakteru.

Pewny wpływ *Planu* może nastąpić w wyniku planowania zabiegów związanych z użytkowaniem drzewostanów w najbliższym sąsiedztwie siedlisk wodnych i torfowiskowych, dlatego też należy przeanalizować czynności gospodarcze zaplanowane w wyłączeniach otaczających te obiekty. Dla tych siedlisk wskazane jest przetrzymywanie

drzewostanów wokół wód i torfowisk do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu.

Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (3150)

Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (3150) zainwentaryzowano w 3 wyłączeniach (oddz.: 316h, 576h, 614c).

Analizując wskazania gospodarcze związane z użytkowaniem rębny należy stwierdzić, że wokół siedlisk w oddz. 576h i 614c zaplanowano rębnie częściowe (Rb IIA, IIB, IIBU), które nie powodują jednorazowego odsłonięcia pokrywy gleby. Taki sposób zagospodarowania nie będzie miał negatywnego wpływu na siedlisko 3150.

Suche wrzosowiska – 4030

Siedlisko 4030 to dwa pasy wrzosowisk po obu stronach drogi ppoż. nr 14 ciągnące się przez kilka oddziałów.

Zapisy zawarte w programie ochrony przyrody dotyczące m.in. zaleceń do usuwania podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy) oraz użytkowania kośnego z usunięciem biomasy przyczynia się do ochrony tego siedliska.

Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie 6510

Dla tych siedlisk z powodu swego antropogenicznego charakteru wskazane jest utrzymywanie zabiegów związanych z koszeniem lub wypasem na poziomie niskiej lub średniej intensywności. Dodatkowo w programie ochrony przyrody zawarto zalecenia m.in. dotyczące zakazu zalesiania oraz w miarę potrzeby usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy).

Taki sposób ujęcia w *Planie* będzie miało pozytywny wpływ na siedliska łąkowe.

Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) (7110)

Siedlisko 7110 wyróżniono w 10 wydzieleniach (oddz.: 64d, 76g,i, 395h, 396g, 257h, 258f, 313f,h, 383g), na powierzchni 13,95 ha.

Główne zagrożenie wynikające z realizacji *Planu* może wystąpić w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) w najbliższym sąsiedztwie torfowiska. W takim przypadku zapisy zawarte w programie ochrony przyrody dotyczą wyznaczenia strefy buforowej, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odsłaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności

związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.

Analizując cięcia rębne, można stwierdzić, iż w najbliższym sąsiedztwie oddz. 258f oraz 313h zaplanowano rębnie zupełne (Rb IB) w oddz. 258g oraz 313h. Przy wykonywaniu rozplanowania wyznaczono strefy buforowe o szer. ok. 25 m, od krawędzi torfowiska. Należy dopilnować, aby przy realizacji cięć strefy te pozostały bez cięć zupełnych. Przestrzeganie tych zaleceń nie wpłynie negatywnie na siedlisko.

Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (7140)

Siedlisko 7140 wyróżniono w 6 wydzieleniach (oddz.: 319j, 320k, 321h, 322g, 375c, 511f), na powierzchni 7,89 ha.

Podobnie jak w przypadku siedliska 7110 należy przeanalizować planowane cięcia rębne w najbliższym sąsiedztwie torfowisk przejściowych.

Można stwierdzić, iż w najbliższym sąsiedztwie oddz. 320k zaplanowano rębnię zupełną (Rb IB) w oddz. 320j (pow. wydz. 3,81 ha, pow. manipulacyjna do Rb IB – 2,96 ha). W tym przypadku wyznaczono pas o szerokości ok. 25 m od krawędzi torfowiska, nie planując w nim użytkowania rębnią zupełną. Należy przypomnieć, że oddz. 320k jest użytkiem ekologicznym i zagrożenie wynikające z użytkowania w oddz. 320j było już analizowane w poprzednim rozdziale.

Taki sposób ujęcia w *Planie* będzie miało pozytywny wpływ na siedliska torfowiskowe.

Na podstawie przedstawionej analizy wpływu planowanych czynności gospodarczych na nieleśne siedliska przyrodnicze można stwierdzić, że *Plan nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania*, a realizacja czynności zgodnie z zaleceniami z programu ochrony przyrody przyczyni się do ich zachowania we właściwym stanie.

4.1.2. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja *Planu* nie będzie wpływać bezpośrednio na zdrowie i życie ludzi. Charakter zaplanowanych zadań do wykonania dotyczy w zasadzie kształtowania drzewostanów i pozyskania drewna. Na terenie, na którym prowadzone będą prace związane z pozyskaniem drewna mogą wystąpić pewne zagrożenia, tak dla wykonawców tych prac, jak i dla osób postronnych. Z tego też względu przy ścinie drzew powinny być ściśle przestrzegane przepisy BHP, teren oznakowany tablicami ostrzegawczymi, a ruch na niektórych drogach i ścieżkach przebiegających przez powierzchnię roboczą zamknięty lub regulowany.

Uciążliwy dla osób przebywających w lesie może być również hałas z pracujących pilarek spalinowych i z pojazdów wykorzystywanych do zrywki i wywozu drewna. Planując prace leśne w oddziałach położonych w sąsiedztwie miejsc wypoczynku bądź obozowisk należy zwrócić uwagę, by były one prowadzone poza okresem wakacyjnym.

Analizując lokalizację takich miejsc na gruntach Nadleśnictwa Płytnica oraz planowane cięcia związane z pozyskaniem drewna można stwierdzić, iż w pobliżu miejsca biwakowania (oddz. 363f) oraz w pobliżu obozowisk harcerskich (oddz.: 55g, 56f, 91a,d, 193i) zaplanowano cięcia pielęgnacyjne (TP) oraz cięcia rębne (Rb IB). Należy zwrócić szczególną uwagę przy planowaniu terminu wykonania tych zabiegów – aby czynności związane z pozyskaniem i wywozem drewna wykonać poza okresem urlopowym (tj. poza VI – IX).

Przy analizie wpływu *Planu* na ludzi warto podkreślić jego edukacyjną rolę. Będący częścią *Planu* program ochrony przyrody jest jednym z ważniejszych instrumentów kształtowania świadomości ekologicznej miejscowego społeczeństwa. W tym celu w programie zapisano potrzebę szerokiego prezentowania zawartych w nim rozwiązań i informacji.

Obowiązujące w Lasach Państwowych przepisy prawne obligują Nadleśnictwo do opracowania „Programu edukacji leśnej społeczeństwa”, na lata obejmujące plan urządzenia lasu. Przy realizacji działalności edukacyjnej Nadleśnictwo powinno wykorzystywać dane zawarte w programie ochrony przyrody.

4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione

Grupę gatunków zwierząt, dla których wykonano analizę wpływu realizacji planowanych prac leśnych, stanowią gatunki chronione, co do których istnieją informacje o występowaniu w zasięgu Nadleśnictwa. Ocenę oddziaływania czynności gospodarczych zawartych w *Planie* wykonano na podstawie wskazań gospodarczych w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami zwierząt, jak również poprzez analizę zaleceń ochronnych opisanych w programie ochrony przyrody. Dla części gatunków nie ma danych o konkretnej lokalizacji ich miejsc bytowania, dlatego też wzięto pod uwagę planowane zabiegi w drzewostanach stanowiących ich potencjalne siedlisko.

Na potrzeby analizy potencjalnego wpływu zapisów projektu *PUL* na zwierzęta wyróżniono określone ich grupy. Należą do nich:

1. Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami projektu *PUL* w postaci wskazań gospodarczych (grupa nie obejmująca ptaków);
2. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa Płynica. W stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w projekcie *PUL* generuje podobne zagrożenia (grupa nie obejmująca ptaków);
3. Gatunki występujące regularnie na terenach leśnych pod zarządem Nadleśnictwa Płynica;
4. Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów pod zarządem Nadleśnictwa Płynica na odpowiednich dla nich siedliskach z drzewostanami w określonym wieku (grupa nie obejmująca ptaków);
5. Gatunki występujące w określonych, znanych lokalizacjach (grupa nie obejmująca ptaków);
6. Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi;
7. Gatunki ptaków związane z wodami i torfowiskami, gniazdujące w bliskim sąsiedztwie tych siedlisk;
8. Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku;
9. Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków iglastych;
10. Gatunki ptaków związane z drzewostanami z dominacją gatunków liściastych.

Tab. 28. Wpływ planowanych czynności gospodarczych na zwierzęta chronione

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy <i>Planu</i>	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6
Gatunki, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami <i>Planu</i> w postaci wskazań gospodarczych. Ssaki: bóbr europejski, jeż, kret, mopek zachodni, mroczek późny, nocek duży, nocek rudy, ryjówka	Brak zapisów w <i>Planie</i> dla powierzchni siedlisk zajmowanych przez wskazane gatunki zwierząt	0	0	0	Z uwagi na zajmowane przez wskazane gatunki siedliska, tj. a) wody płynące i stojące (ściśle związane z wodami); b) bezpośrednie otoczenie zbiorników wodnych brzegów rzek i mniejszych cieków; c) tereny nieleśne (ruderalne, rolnicze, łąki, zabudowane, tereny zieleni

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
aksamitna, ryjówka malutka, rzęsorek mniejszy, rzęsorek rzeczek, wiewiórka, wydra Gady i Płazy: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropucha paskówka, ropucha szara, traszka grzebieniasta, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba śmieszka, żaba trawna, żaba wodna, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata					urządzonej – parki, cmentarze, ogródki działkowe); nie przewiduje się, aby zapisy Planu mogły w jakikolwiek sposób przyczynić się do istotnych zmian w stanie zachowania populacji wymienionych w tej grupie gatunków zwierząt. Nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływań zarówno o charakterze bezpośrednim, jak i pośrednim. W tej sytuacji ocenia się, że zapisy Planu dla wskazanej grupy gatunków zwierząt są obojętne.
Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa Płytznica. W stosunku do tej grupy wykonywanie czynności związanych z realizacją każdego typu zabiegu gospodarczego zapisanego w Planie generuje podobne zagrożenia. Ssaki: bóbr europejski, jeż, kret, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka, wiewiórka, wydra Gady i Płazy: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, ropucha paskówka, ropucha szara, traszka grzebieniasta, żaba jeziorkowa, żaba moczarowa, żaba śmieszka, żaba trawna, żaba wodna, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata	odnowienia, pielęgnacje upraw, pielęgnacje młodszych drzewostanów, trzebieże późne, rębnie złożone, rębnia zupełne.	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie (wszystkie wskazane gatunki) oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników (wskazane gatunki płazów, gadów i bezkręgowców), obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do grupy płazów i gadów.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie (wszystkie wskazane gatunki) oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników (wskazane gatunki płazów, gadów i bezkręgowców) na powierzchni dróg leśnych w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do grupy płazów i gadów.</u> Oddziaływanie 3: W przypadku cięć rębnych zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego w stosunku do siedlisk wszystkich wskazanych gatunków.</u> Działanie minimalizujące: 1. Ochrona w miarę technicznych

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
					możliwości widocznych osobników płazów i gadów w czasie wykonywanych czynności związanych z realizacją wskazania gospodarczego. 2. Zachowanie wokół zbiorników (również stawów bobrowych) i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 3. W trakcie realizacji zabiegów rębnych na powierzchni leśnej pozostawiać fragmenty dobrze zachowanego starodrzewia. Z kolei w obrębie drzewostanów, które sąsiadują bezpośrednio z wodami, torfowiskami, bagnami, terenami podmokłymi wyznaczać strefy buforowe poprzez unikanie cięć zupełnych.
Gatunki występujące regularnie na terenach leśnych Nadleśnictwa Płynica Ssaki: wilk	Odnawienia, pielęgnacje upraw, pielęgnacje młodszych drzewostanów, trzebieże późne, rębna złożona, rębna zupełna.	-1	-1	0	W związku z brakiem aktualnych doniesień na temat istniejących miejsc rozrodu wilka na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Płynica, nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania zapisów projektu PUL na ten gatunek.
Gatunki, które potencjalnie mogą być spotykane na większości gruntów Nadleśnictwa Płynica na odpowiednich dla nich siedliskach z drzewostanami w określonym wieku Ssaki: bóbr europejski, jeż, kret, mopek zachodni, mroczek późny, nocek duży, nocek rudy, nocek wąsatek, ryjówka aksamitna, ryjówka mała, rzęsorek mniejszy, rzęsorek rzeczek, wiewiórka, wilk, wydra	odnawienia, pielęgnacje upraw, pielęgnacje młodszych drzewostanów	0	0	0	Wskazane gatunki związane są ze starszymi drzewostanami lub ich obrzeżami, dlatego nie przewiduje się, aby planowane zabiegi z zakresu odnowień oraz pielęgnacji mogły oddziaływać na tę grupę zwierząt.
	trzebieże późne, rębne złożone, rębna zupełna.	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników, obecnych na powierzchni z drzewostanem, w obrębie, którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. Oddziaływanie 2: płoszenie oraz/lub niezamierzone zabijanie pojedynczych osobników na powierzchni dróg leśnych w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd

Gatunek lub grupa gatunków		Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
			Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
						samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszcy pracowników leśnych. Oddziaływanie 3: W przypadku cięć rębnych lub użytkowania przedrębego zmiana warunków siedliskowych. Działanie minimalizujące: brak Brak praktycznych możliwości zastosowania skutecznych działań minimalizujących przewidywany wpływ, dlatego nie formułuje się ich dla tej grupy gatunków. Jednocześnie nie przewiduje się, aby zdiagnozowane zagrożenia miały istotny wpływ na wielkość populacji wskazanych gatunków po przeprowadzeniu planowanych prac na powierzchniach leśnych. Oddziaływanie 4: niezamierzone zniszczenie miejsc letnich kryjówek oraz/lub zabicie tym samym pojedynczych osobników w dziuplach drzew na powierzchni leśnej objętej zabiegiem. Działanie minimalizujące: Pozostawianie na powierzchniach leśnych starych drzew dziuplastych oraz stojących drzew martwych lub obumierających z odstającą korą z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia oraz przypadków zagrożenia trwałości lasu.
Gatunki występujące w określonych lokalizacjach	bóbr europejski	ciecia pielęgnacyjne – 55,41 ha, rębnie złożone – 10,89 ha, pielęgnacja gleby – 2,65 ha brak wskazań – 200,61 ha	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie . <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Działania minimalizujące: 1. Zachowanie wokół zbiorników i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego.
	poczwarówka jajowata, poczwarówka zwężona	brak wskazań	0	0	0	brak

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy <i>Planu</i>	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
czerwończyk nieparek	brak wskazań	0	0	0	brak
zalotka większa	brak wskazań	0	0	0	brak
kumak nizinny	cięcia pielęgnacyjne – 2,34 ha brak wskazań – 5,42 ha	-1	-1	0	
traszka grzebieniasta	cięcia pielęgnacyjne – 5,19 ha brak wskazań – 2,66 ha	-1	-1	0	
wydra	brak wskazań	0	0	0	brak
Gatunki ptaków, których siedliska znajdują się poza powierzchniami leśnymi objętymi zapisami <i>Planu</i> w postaci wskazań gospodarczych.	brak wskazań	0	0	0	brak
Gatunki ptaków terenów otwartych (polan, zrębów), a także związane z uprawami leśnymi: błotniak stawowy, bocian biały, dzwonec, gąsiorek, jastrząb, kobuz, kos, kszysk, lerka, makolągwa, perkoz, pliszka siwa, pokląskwa, srokoś	brak wskazań pielęgnacji młodszych drzewostanów	0	0	0	Nie przewiduje się, aby pozostawienie bez wskazań gospodarczych powierzchni jakichkolwiek drzewostanów miało istotny wpływ na wskazaną grupę ptaków. Podobnie bez wpływu pozostają wskazania gospodarcze przewidziane dla młodszych i starszych drzewostanów. Powierzchnie z takimi drzewostanami nie stanowią atrakcyjnych siedlisk dla wskazanej grupy ptaków, przez co realizacja zapisów projektu pul w takich miejscach będzie dla tej grupy neutralna.
Gatunki ptaków związane z wodami i torfowiskami, gniazdujące w bliskim sąsiedztwie tych siedlisk:	odnowienia, pielęgnacja upraw, pielęgnacja młodszych drzewostanów	0	0	0	Planowany zabieg nie obejmie siedlisk wskazanej grupy gatunków.

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
błotniak stawowy, czajka czapla siwa, derkacz, kania czarna, kania ruda, kokoszka, kormoran, łabędź niemy, perkoz dwuczuby, perkozek, zimorodek, żuraw	trzebieże późne rębnie złożone rębnia zupełna	-1	-1	-1	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów na odnawianych powierzchniach. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Oddziaływanie 2: Zmiana warunków siedliskowych. <u>Wymaga działania minimalizującego.</u> Działania minimalizujące: 1. Zachowanie wokół zbiorników i wzdłuż cieków oraz większych rowów z wodą płynącą lub stojącą buforu, w obrębie którego nie będą wykonywane żadne czynności związane z realizacją planowego wskazania gospodarczego. 2. Pozostawianie drzew dziuplastych na powierzchniach leśnych
Gatunki ptaków związane z drzewostanami w różnym wieku: bielik, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł średni, grubodziób, jastrząb, kania czarna, kania ruda, kapturka, kobuz, kos, krogulec, kukułka, lerka, makolągwa, mucholówka żałobna, myszołów, pełzacz leśny, piecuszek, piegża, pustułka, rudzik, sosnówka, strzyżyk, świergotek drzewny, świstunka leśna, wilga, żuraw	brak wskazań	+1	+1	0	brak
	pielęgnacje młodszych drzewostanów trzebieże późne	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie oraz/lub utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Działanie minimalizujące: Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. Przed wykonaniem planowanego zabiegu pielęgnacyjnego dokonać kontroli powierzchni pod kątem występowania dużych gniazd w koronach drzew, po czym w sytuacji ich potwierdzenia chronić je przed zniszczeniem w czasie realizowanych prac leśnych. Przeszkolenie osób nadzorujących prace leśne, kontrola powierzchni pod kątem występowania gniazd w koronach drzew przez posiadających

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
					stosowną wiedzę pracowników przed wykonaniem zabiegu. Odpowiednie przeszkolenie pracowników wykonujących prace leśne na powierzchni drzewostanu oraz osób nadzorujących te prace tak, aby w sytuacji zaobserwowania zasiedlonego gniazda w warstwie podszytu lub w gałęziach drzew nie wykonywali czynności związanych z zabiegiem pielęgnacyjnym w bezpośrednim otoczeniu takiego miejsca.
	rębnia złożona z krótkim okresem odnowienia (III)	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/ oraz utrata lęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Działanie minimalizujące: 1. Na powierzchni leśnej z cięciem rębnym pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z cięciem rębnym zabezpieczyć fragmenty starodrzewu do ich naturalnego rozpadu.

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy Planu	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do Planu
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
	rębnia złożona ze średnim lub długim okresem odnowienia (Rb II, Rb III, Rb IV)	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata łęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Działanie minimalizujące: 1. Na powierzchni leśnej z zabiegiem pozostawiać drzewa dziuplaste. 2. Na wszystkich powierzchniach leśnych z zabiegiem zabezpieczyć fragmenty starodrzewu do ich naturalnego rozpadu.
	rębnia zupełna	-1	-1	0	Oddziaływanie 1: płoszenie lub/oraz utrata łęgów wskazanych gatunków w sytuacji ich obecności na powierzchni z drzewostanem, w obrębie którego realizowane jest wskazanie gospodarcze; lub na jego obrzeżach. <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Oddziaływanie 2: płoszenie wskazanych gatunków w czasie czynności towarzyszących realizacji wskazania gospodarczego – transport drewna, dojazd samochodami do powierzchni leśnej oraz ruch pieszy pracowników leśnych. Brak technicznych możliwości przeciwdziałania temu zagrożeniu. Oddziaływanie 3: Zmiana warunków siedliskowych <u>Wymaga działań minimalizujących.</u> Działanie minimalizujące: 1. Przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się wizję terenową w wydzieleniu leśnym w którym planuje się te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych. W przypadku ich

Gatunek lub grupa gatunków	Zapisy <i>Planu</i>	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
		Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
					wystąpienia należy podjąć odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące. 2. Na powierzchni leśnej objętej rębnią pozostawiać drzewa dziuplaste. 3. Na wszystkich powierzchniach leśnych objętych rębnią zabezpieczyć fragmenty starodrzewia do ich naturalnego rozpadu.

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

- + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;
- 0 (zero) – brak znaczącego wpływu,
- (minus) wpływ ujemny, negatywny,
- 1. oddziaływanie krótkoterminowe,
- 2. oddziaływanie średnioterminowe,
- 3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol negatywnego oddziaływania długookresowego).

Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków.

Oddziaływanie zapisów *Planu* na gatunki ptaków objęte ochroną w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków oceniono osobno. Zestawienie zaplanowanych w ich zasięgu zabiegów przedstawia poniższa tabela.

Tab. 29. Zestawienie zapisów *Planu* w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Płytница

Gatunek	Znana liczba stanowisk lub siedlisko	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w miejscach występowania	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w <i>Planie</i> lub potrzeby ochrony	Przewidywane oddziaływanie			Uwagi, wnioski do <i>Planu</i>
				Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	
1	2	3	4	5	6	7	8
Bielik	Wyznaczono 1 strefę ochronną w leśnictwie Piaski	W strefie całorocznej (19,10 ha) – brak wskazań gospodarczych. W strefie okresowej (41,79 ha); zabiegi pielęgnacyjne - 31,45 ha	Termin ochrony okresowej (1.01 – 31.07)	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie
Sóweczka	Wyznaczono 2 strefy ochrony: w leśnictwach Czechny i Ostrowiec	W strefie całorocznej (1,88 ha) – brak wskazań gospodarczych.		-1	+1	+1	Drobne powierzchnie otwarte na skutek rębni zupełnych lub cięć zupełnych na gniazdach, są korzystne dla rozwoju tego gatunku
Włochatka	Wyznaczono 7 stref ochrony: w leśnictwach Czechny (3 strefy), Ostrowiec, Bukowa Góra, Piaski, Maliny	W strefie całorocznej (7,42 ha) – brak wskazań gospodarczych		-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej.
Kania ruda	Wyznaczono 1 strefę ochronną w leśnictwie Bukowa Góra	W strefie całorocznej (2,49 ha) – brak wskazań gospodarczych. W strefie okresowej (48,18 ha); zabiegi pielęgnacyjne -24,16 ha	Termin ochrony okresowej (1.03 – 31.08)	-1	+1	+1	Przestrzeganie terminów ochrony okresowej, rozłożenie planowanych cięć w czasie

Analiza określonych w *Planie* zabiegów gospodarczych pozwala stwierdzić, że przy przestrzeganiu zaleceń dotyczących w szczególności terminów wykonywania prac, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania *Planu* na wymienione chronione gatunki zwierząt, w tym na stan ich populacji. Środki łagodzące ewentualne krótkotrwale negatywne skutki działań gospodarczych przedstawiono w dalszej części *Prognozy*.

Zagadnienia dotyczące ochrony zwierząt opisano również w programie ochrony przyrody, w kontekście zachowania bogactwa gatunkowego. Zaleca się między innymi:

- ochronę zbiorników wodnych, miejsc rozrodu płazów i gadów,

- pozostawianie wzdłuż zbiorników i cieków wodnych stref ochronnych w postaci nieużytkowanych zrębami zupełnymi drzewostanów; strefy te stanowią potencjalne miejsca bytowania wielu gatunków ptaków,
- zachowanie olsów i innych naturalnych zbiorowisk jako ostoi rzadkich gatunków zwierząt,
- zwiększanie udziału zasobów drewna martwego i rozkładającego się oraz ochrona związanych z nimi zwierząt i mikroorganizmów,
- wyznaczanie i pozostawianie drzew dziuplastych do ich naturalnego rozkładu.

Taki sposób postępowania przyczyni się do ochrony potencjalnych miejsc bytowania różnych, cennych gatunków zwierząt.

4.1.4. Oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione

Analizę wpływu zapisów *Planu* na rośliny chronione i rzadkie wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wyłączeniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Tab. 30. Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na rośliny chronione

Lp	Nazwa polska	Liczba wyłączeń - ogółem	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych						Przewidywany wpływ ¹⁾	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu, uwagi i wnioski do <i>Planu</i>
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu		
			Liczba wyłączeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Bagno zwyczajne	9	-	-	-	-	-	9	brak	Ogólne zasady ochrony roślin chronionych; zachowanie środowiska występowania, ochrona torfowisk, brak użytkowania na siedliskach bagiennych, kształtowanie stosunków wodnych
2.	Bielistka siwa	23	-	-	7	-	-	16	–	
3.	Bobrek trójlistkowy	17	-	-	-	-	-	17	brak	
4.	Centuria pospolita	1	-	-	-	-	-	1	brak	
5.	Chrobotek reniferowy	8	-	-	5	-	-	3	–	Ochrona istniejących egzemplarzy i płatów podczas prowadzenia zabiegów gospodarczych np. poprzez pozostawianie biogrup oraz omijanie przy wyznaczaniu szlaków
6.	Grzybienie białe	2	-	-	-	-	-	2	brak	
7.	Gwiazdosz lageniforme	1	-	-	1	-	-		–	
8.	Haczykowiec błyszczący	4	-	-	-	-	-	4	brak	

Lp	Nazwa polska	Liczba wyłączeń - ogółem	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych						Przewidywany wpływ ¹⁾	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu, uwagi i wnioski do <i>Planu</i>
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	Brak zabiegu		
			Liczba wyłączeń							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9.	Kruszczyk rdzawoczerwony	2	-	-	2	-	-		–	zrywkowych
10.	Kukułka plamista	3	-	-	-	-	-	3	brak	
11.	Kukułka krwista	1	-	-	-	-	-	1	brak	
12.	Kukułka szerokolistna	6	-	-	-	-	-	6	brak	
13.	Lipiennik Loesela	4	-	-	-	-	-	4	brak	
14.	Mącznica lekarska	2	-	-	1	-	-	1	–	
15.	Modrzewnica zwyczajna	5	-	-	-	-	-	5	brak	
16.	Nasięźrzał pospolity	3	-	-	-	-	-	3	brak	
17.	Pomocnik baldaszkowy	5	-	-	3	-	2	-	–	
18.	Rosiczka okrągłolistna	9	-	-	-	-	-	9	brak	
19.	Torfowiec kończysty	21	-	-	-	-	-	21	brak	
20.	Wawrzynek wilczełyko	5	1	–	1	-		3	–	
21.	Widłak spłaszczony	3	-	-	1	-	1	1	–	
22.	Widłak goździsty	11	-	-	7	-		4	–	
23.	Widłak jałowcowaty	42	3	1	1	1	3	23	–	

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol negatywnego oddziaływania długookresowego).

Symbol „brak” odnosi się do gatunków zinwentaryzowanych w wyłączeniach leśnych, w których nie planuje się działań gospodarczych oraz do stanowisk na gruntach nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań.

Symbol „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie trzebieże i cięcia rębne nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji. Są to najczęściej gatunki pospolite w skali Nadleśnictwa, nawet jeżeli liczba stwierdzonych stanowisk nie jest znacząca.

Symbol „-” przypisano gatunkom, dla których należy wskazać sposoby ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu niektórych działań wynikających z *Planu*. Dotyczy to następujących gatunków:

- bielistka siwa,
- gwiazdosz lageniforme,
- chrobotek reniferowy,
- kruszczyk rdzawoczerwony,
- mącznica lekarska,
- pomocnik baldaszkowy,
- wawrzynek wilczełyko,
- widłak spłaszczony,
- widłak goździsty,
- widłak jałowcowaty.

W celu ochrony rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków flory Nadleśnictwo powinno realizować następujące zalecenia:

- nanoszenie przed rozpoczęciem prac stanowisk cennych gatunków na odpowiednie mapy (np. szkic zrębowy, szkic odnowieniowy), a w razie potrzeby zaznaczenie w terenie,
- działania gospodarcze muszą być prowadzone w sposób niezagrażający trwaniu populacji (np. poprzez pozostawianie biogrup na zrębach, wytyczanie szlaków zrywkowych z ominięciem występujących płatów cennej flory),
- nowe stanowiska cennej roślinności w odpowiedni sposób powinny być katalogowane i kartowane (np. uzupełniając kronikę w programie ochrony przyrody),
- należy przeprowadzać szkolenia pracowników z rozpoznawania cennych gatunków.

Przestrzeganie powyższych zaleceń pozwoli zastosować odpowiednie środki łagodzące negatywne skutki działań gospodarczych już na etapie planowania i przed podjęciem prac w lesie.

Przy prowadzeniu gospodarki leśnej należy uwzględnić wymagania zawarte w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej* (Dz. U. z 2017, poz. 2408).

4.1.5. Oddziaływanie na wodę

Jednym z ważniejszych czynników wpływających na trwałość lasów, pozostającym w zakresie oddziaływania *Planu* na środowisko, jest ograniczenie procesów degradacji stosunków wodnych.

Lasy chroniące zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, tj. położone przy rzekach i jeziorach oraz lasy na siedliskach wilgotnych i bagiennych uznane zostały za lasy ochronne – wodochronne; zajmują one 6,6% powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa.

W drzewostanach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników i cieków wodnych ograniczono zastosowanie zrębów zupełnych (Rb I) do najsłabszych siedlisk leśnych. Przy planowaniu cięć rębnych z zastosowaniem rębni zupełnej (Rb I) i gniazdowej zupełnej (Rb IIIa) projektowano pozostawienie stref ochronnych o szerokości około 20 – 40 m. Strefy te pozostawiono bez użytkowania rębego.

Zagadnienia gospodarki wodnej zostały opisane w programie ochrony przyrody, gdzie zawarto zasady, jakimi powinno się kierować Nadleśnictwo, aby utrzymać obecny stan i poziom wód gruntowych. Spośród nich można wymienić:

- ochronę brzegów zbiorników wodnych przed dewastacją;
- wyznaczanie stref ochronnych wokół jezior, których brzegi stwarzają korzystne warunki dla rozwoju rekreacji;
- zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych;
- zachowanie śródleśnych nieużytków, jak np.: bagna, trzęsawiska, mszary, torfowiska, w tym zakaz ich osuszania i zalesiania;
- zakaz zalesiania łąk i pastwisk, które mają kluczowe znaczenie przyrodnicze;
- ograniczenie melioracji odwadniających do niezbędnego minimum;
- lokalne zbieranie wód, np. w rowach bez odpływu;
- odnawianie podmokłych, trudnych do odnowienia gruntów z wykorzystaniem samosiewu lub stosowaniem wielolatek, bez przygotowania gleby ciężkim sprzętem i bez stosowania rabatowałków; dopuszczalne są tu również uzasadnione odstępstwa od zalecanego składu gatunkowego;
- zachowanie w dolinach rzek i w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych lasów łągowych, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych jako regulatorów wilgotności siedlisk.

4.1.6. Oddziaływanie na powietrze

Rodzaj planowanych czynności i zadań gospodarczych ujętych w *Planie* pozwala stwierdzić, że nie będą one miały znaczącego wpływu na powietrze. Wynika to z dużego rozproszenia czasowo – przestrzennego prowadzonych prac leśnych. Zabiegi gospodarcze wykonywane są punktowo, najczęściej na niewielkiej powierzchni, w stosunkowo krótkim czasie. Emisja spalin pochodzących z pilarek oraz ciężkiego sprzętu przeznaczonego do zrywki i wywozu drewna będzie krótkotrwała i niewielka.

4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Zawarte w *Planie* działania gospodarcze z zakresu pozyskania i hodowli lasu mogą wpłynąć krótkotrwale, nieznacznie negatywnie na powierzchnię gleby.

W przypadku prac związanych z pozyskaniem drewna uszkodzenia mogą nastąpić podczas prowadzenia zrywki i wywozu. *Plan* nie zawiera wskazań w tym zakresie. Zalecenia odnośnie minimalizowania szkód powstających w wyniku pozyskania drewna znajdują się w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej* (Dz. U. z 2017, poz. 2408).

Inną grupą zadań zawartych w *Planie* są czynności związane z pracami odnowieniowymi i zalesieniowymi. Wytyczne odnośnie sposobów przygotowania gleby, sadzenia drzew i pielęgnacji upraw przedstawione są w innych dokumentach branżowych, np. w *Zasadach hodowli lasu*.

4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz leśny jest przestrzennym układem elementów przyrodniczych takich jak: roślinność (drzewa, krzewy, runo), rzeźba terenu, woda powierzchniowa oraz elementów będących wynikiem działalności człowieka: drogi, szlaki zrywkowe, linie energetyczne, infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, obiekty kultu religijnego, pomniki historii itp.

O walorach estetyczno-krajobrazowych lasu decydują: przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu, występowanie cieków i zbiorników wodnych, cenne gatunki roślin i zwierząt.

Wpływ *Planu* na krajobraz przejawia się głównie w kształtowaniu przestrzeni przyrodniczej, związanej z wyznaczaniem drzewostanów do użytkowania rębego na najbliższe 10-lecie, a zwłaszcza z wyborem drzewostanów do Wpływ *Planu* na krajobraz przejawia się głównie w kształtowaniu przestrzeni przyrodniczej, związanej z wyznaczaniem

drzewostanów do użytkowania rębego na najbliższe 10-lecie, a zwłaszcza z wyborem drzewostanów do wycięcia zrębami zupełnymi. W celu podniesienia estetyki powierzchni zrębowych, podczas opracowywania planu cięć kierowano się zapisami Zasad hodowli lasu, w tym wytycznymi w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Wytyczne te zawarto również w programie ochrony przyrody.

Stosowanie zrębów zupełnych ograniczono do niezbędnego minimum, głównie do:

- drzewostanów przewidzianych do odnowienia gatunkami światłożądnymi, na siedliskach borowych, jak również na siedliskach silnie zachwaszczonych;
- drzewostanów, których natychmiastowe wycięcie podyktowane jest względami sanitarnymi;
- innych drzewostanów, w których uzyskanie odnowienia naturalnego jest niemożliwe lub mocno utrudnione.

Należy podkreślić, że powierzchnia zrębu zupełnego nie może przekraczać przy rębni Ia – 6 ha, Ib – 4 ha, a dla zrębów przebiegających wzdłuż całego oddziału maksymalna szerokość nie może być większa niż odpowiednio 80 i 60 metrów. W celu urozmaicenia przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń taksacyjnych, drogi leśne, rowy, itp. W użytkach rębnych planowano do pozyskania do 95% miąższości. Reszta, w formie kęp starodrzewu wraz z niższymi warstwami lasu, powinna pozostać na gruncie do naturalnej śmierci.

Taka realizacja użytkowania rębego będzie mieć korzystny wpływ na urozmaicenie struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów, a planowane rozmieszczenie cięć przyczyni się do większego zróżnicowania kompleksów leśnych i stopniowego eliminowania monokultur.

Ze względów ochronnych oraz z uwagi na estetykę krajobrazu przy ciekach i zbiornikach wodnych planowano stosowanie rębni złożonych wszędzie tam, gdzie możliwe jest uzyskanie odnowienia naturalnego, na słabych siedliskach przy projektowaniu rębni zupełnej (Ib) oraz gniazdowej zupełnej (IIIa) pozostawiono bez użytkowania pasy ochronne o szerokości 20-40 metrów.

Pozytywnie na walory krajobrazu wpłynie ciągłe dostosowywanie drzewostanów do warunków siedliskowych, połączone często z przebudową litych drzewostanów iglastych na lasy mieszane lub liściaste, urozmaicone pod względem składu gatunkowego.

Podniesieniu walorów estetycznych lasu mają służyć również zasady zawarte w programie ochrony przyrody, dotyczące kształtowania stref ekotonowych, czyli łagodnych stref przejściowych między sąsiadującymi biocenozami. Zalecenia te dotyczą między innymi:

wprowadzania możliwie dużej gamy gatunków o wysokich walorach estetycznych na obrzeżach lasu, rozluźnienia warstwy drzew i zagęszczenia warstwy krzewów.

Na tej podstawie można przyjąć, że wpływ zapisów *Planu* na krajobraz będzie korzystny.

4.1.9. Oddziaływanie na klimat

Projektowane do wykonania w bieżącym 10-leciu zadania gospodarcze nie będą miały wpływu na klimat obszaru. Oddziaływanie byłoby zauważalne tylko wówczas, gdyby działania te prowadziły do znaczącego zwiększenia lub zmniejszenia powierzchni zalesionej, co nie jest planowane.

Wpływ czynności zawartych w *Planie* może mieć jednak charakter lokalny, związany np. z osłoną przed wiatrami, wilgotnością powietrza, temperaturą. Panujące na zrębie zupełnym warunki mikroklimatyczne są zupełnie odmienne od tych, które występują na tej samej powierzchni przed usunięciem drzewostanu. Aby złagodzić niekorzystne zjawiska związane z pojawieniem się w lesie powierzchni otwartej, podczas planowania przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń, przebieg dróg, sieć rowów melioracyjnych, itp. elementów liniowych, łatwych do identyfikacji w terenie. Należy podkreślić, że ustawa o lasach nakłada obowiązek odnowienia zrębów w okresie do pięciu lat od wykonania cięć. O terminowości wykonania prac odnowieniowych decyduje przede wszystkim gospodarz terenu. Z reguły tam, gdzie nie ma zagrożeń od owadów, powierzchnia obsadzana jest w drugim roku po wykonaniu cięcia rębego.

Reasumując można stwierdzić, że planowane czynności gospodarcze nie będą mieć znaczącego wpływu na klimat.

4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne

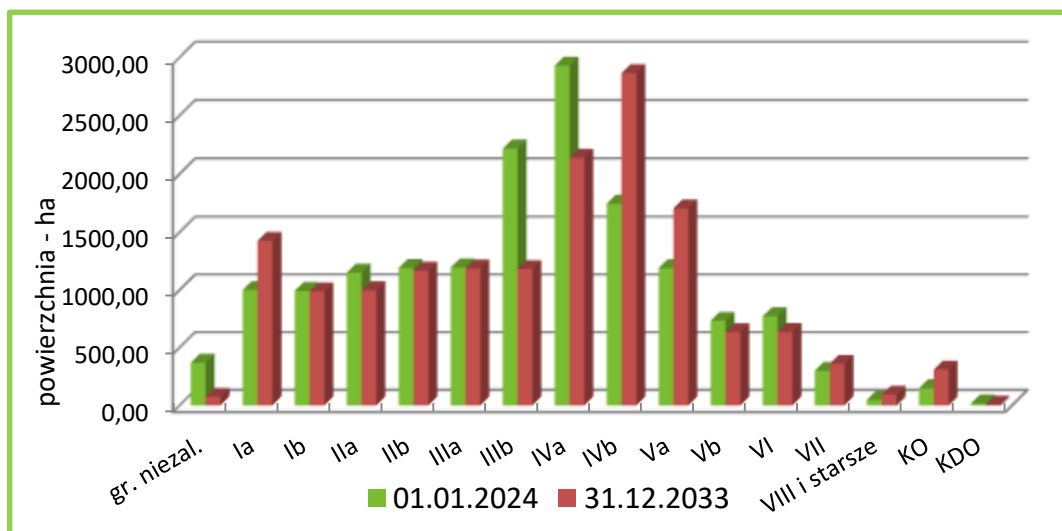
Głównym zasobem naturalnym, na jaki wpływ ma realizacja *Planu*, są zasoby drzewne. Ponieważ drewno jest surowcem o wielkich możliwościach wykorzystania, zapotrzebowanie na produkty i wyroby drzewne stale wzrasta.

Gospodarka leśna, zgodnie z ustawą o lasach, prowadzona jest na zasadach trwałości lasu oraz zachowania i powiększania zasobów drzewnych.

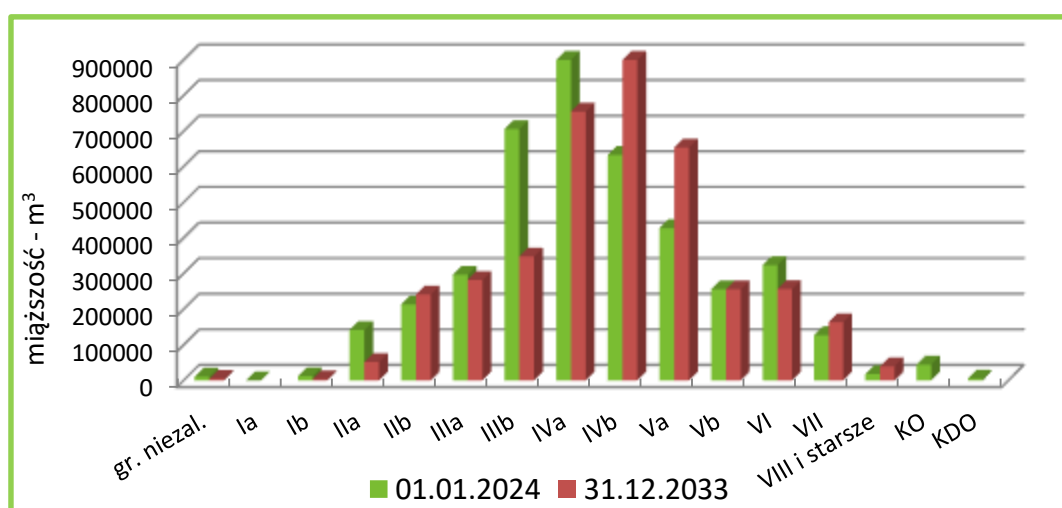
Jednym z podstawowych zadań planu urządzenia lasu jest kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzanej jednostce, dzięki optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz ustaleniu możliwości lokalizacji cięć rębnych w wielkości przyjętej za optymalną. Etat cięć rębnych określa rozmiar grubizny do

pozyskania w drzewostanach dojrzałych do odnowienia, natomiast etat cięć przedrębnych jest to wielkość przewidziana do pozyskania w drzewostanach młodszych w ramach zabiegów pielęgnacyjnych. Suma obu etatów daje maksymalną ilość drewna przewidzianą do pozyskania w okresie obowiązywania *Planu* (10 lat) i zapisana jest w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Porównanie struktury wiekowej wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu* przedstawiają diagramy.

Wykres 18. Porównanie powierzchni klas wieku na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu*

Wykres 19. Porównanie miąższości klas wieku na początku i końcu okresu obowiązywania *Planu*

Według stanu na 1.01.2024 r. zasoby drzewne w lasach Nadleśnictwa określone zostały na 4182396 m³ grubizny brutto, co przy powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych wynoszącej 15992,70 ha, daje przeciętną zasobność na poziomie 263 m³/ha. W wyniku realizacji zapisów *Planu*, prawdopodobna wielkość zasobów drzewnych na stan 31.12.2033 r. kształtować się będzie na poziomie 4133946 m³ grubizny brutto, powierzchnia gruntów leśnych wynosić będzie 15768,18 ha, a średnia zasobność drzewostanów będzie wynosić 262 m³/ha. Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa na koniec okresu wzrośnie o 3 lata i wynosić będzie 63 lat.

Na tej podstawie można przyjąć, że prowadzenie gospodarki leśnej w oparciu o *Plan* nie będzie miało znacząco negatywnego oddziaływania na kształtowanie zasobów drzewnych.

4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Płytница wykonano inwentaryzację obiektów dziedzictwa kulturowego. Inwentaryzację przeprowadził w 2020 r. archeolog dr Jarosław Rola, zgodnie z wytycznymi wypracowanymi przez Zespół zadaniowy ds. inwentaryzacji archeologicznej gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwa wchodzące w skład RDLP w Pile.

Inwentaryzację wykonano w oparciu o informacje o obiektach dziedzictwa kulturowego korzystając z następujących źródeł:

- informacji o obiektach nieruchomych i stanowiskach archeologicznych ujętych w ewidencjach zabytków, przekazanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatura w Pile;
- analizie numerycznego modelu terenu obejmującego grunty zarządzane przez Nadleśnictwo;
- wypełnionych ankiet przekazanych przez leśniczych poszczególnych leśnictw;
- weryfikacji otrzymanych informacji w terenie z wykorzystaniem numerycznego modelu terenu.

Uzyskano w ten sposób listę 522 obiektów, w tym ujętych w ewidencjach konserwatorskich (np. cmentarze, stanowiska archeologiczne), pozostałości różnorodnej zabudowy (mieszkalnej bądź gospodarczej) oraz obejmujące różnorodne formy terenowe, takie jak mielerze i domniemane miejsca produkcji potażu. W trakcie lustracji terenowych zweryfikowano niektóre obiekty negatywnie – jako formy naturalne. Te obiekty pozostały w danych źródłowych i nie będą przedstawione w Programie Ochrony Przyrody.

W zależności od sytuacji prawnej obiektów przyjęto następujący podział na kategorie:

- Kategoria 1: obiekty ujęte w ewidencji zabytków;
- Kategoria 2: obiekty zgłoszone lub zaproponowane do ujęcia w ewidencji zabytków;
- Kategoria 3: obiekty nieujęte w ewidencji zabytków o potencjalnych walorach historycznych.

Każdy z obiektów objętych inwentaryzacją po zakończeniu prac i analizie danych otrzymał status określający zalecane sposoby prowadzenia zabiegów gospodarczych według podziału:

- Status 1: bez działań gospodarczych w obrębie stanowiska;
- Status 2: działania gospodarcze z ograniczeniami;
- Status 3: działania gospodarcze bez ograniczeń.

Ostatecznie na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Płytznica ustalono listę 160 obiektów, na podstawie których można opisać dziedzictwo archeologiczne i kulturowe oraz właściwie zaprojektować działania gospodarcze w obszarach bezpośrednio oddziałujących na obiekty.

Tab. 31. Wyniki inwentaryzacji dziedzictwa kulturowego – grupy obiektów zidentyfikowanych na gruntach Nadleśnictwa Płytznica

Lp.	Kategoria	Status	Ogólna nazwa grupy obiektów	Liczba obiektów
1	2	3	4	5
Obiekty ujęte w ewidencji zabytków				
1.	1	1	Zabytki archeologiczne objęte ochroną archeologiczno-konserwatorską - kurhany	4
2.	1	3	Punkty osadnicze	8
3.			Ślady osadnictwa	10
5.			Osady	1
Obiekty zgłoszone lub zaproponowane do ujęcia w ewidencji zabytków				
6.	2	1	Kurhany	4
7.			Grodziska	1
8.			Aleje drzew	1
Obiekty nieujęte w ewidencji zabytków, o potencjalnych walorach historycznych				
9.	3	2	Kamień kierunkowy	11
10.			Stara brukowana droga	14
11.			Aleje drzew	6
12.			Ślady starej zabudowy	2
13.			Bunkier	11
14.			Stara stacja kolejowa	1
15.	3	3	Ślady starej zabudowy	71
16.			Stara droga	1
17.			Stara strzelnica	9
18.			Stary bród	2
19.			Stara stacja kolejowa	2

Lp.	Kategoria	Status	Ogólna nazwa grupy obiektów	Liczba obiektów
1	2	3	4	5
20.			Pozostałości osady	1
Łączna liczba obiektów				160

Stanowiska archeologiczne

Na gruntach Nadleśnictwa Płytnica występuje 160 obiektów objętych ochroną archeologiczno-konserwatorską. Są to: grodziska, cmentarzyska, kurhany, ślady osadnictwa, osady i obozowiska z dawnych epok.

Tab. 32. Rodzaje planowanych czynności w drzewostanach ze stanowiskami archeologicznymi

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	AZP/Nr	Rodzaj powierzchni wg SILP	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	5	6	7
1.	08-20-1-08-312 -d -00	3,32	34-24/60	D-STAN	TP
2.	08-20-1-09-484 -c -00	2,79	34-25/56	D-STAN	BRAK WSK
3.	08-20-1-09-625 -m -00	0,43	24-25/55	D-STAN	BRAK WSK
4.	08-20-1-09-625 -n -00	0,52	24-25/55	D-STAN	BRAK WSK
Razem status 1		7,06			
5.	08-20-1-02-32 -h -00	0,64	32-25/3	SUKCESJA	—
6.	08-20-1-03-61 -h -00	8,83	32-24/14 32-24/15	D-STAN	TW
7.	08-20-1-03-62 -f -00	9,21	32-24/13	D-STAN	TW
8.	08-20-1-03-69 -h -00	9,37	32-24/21	D-STAN	TP
9.	08-20-1-04-406 -a -00	5,59	33-26/2	D-STAN	TW
10.	08-20-1-04-461 -f -00	4,57	33-26/1	D-STAN	TW
11.	08-20-1-06-243 -a -00	9,09	35-25/1	D-STAN	TW
12.	08-20-1-06-371 -g -00	0,99	35-25/6	D-STAN	TW
13.	08-20-1-07-487 -c -00	1,52	34-25/27	D-STAN	TW
14.	08-20-1-08-316 -l -00	4,44	34-24/53 34-24/54	D-STAN	BRAK WSK
15.	08-20-1-08-384 -j -00	1,13	34-24/8	R	—
16.	08-20-1-08-387 -d -00	3,10	34-24/11	D-STAN	IIIB
17.	08-20-1-09-433 -c -00	3,62	33-25/10		
18.	08-20-1-09-449 -f -00	3,24	34-25/7 34-25/21	R	R
19.	08-20-1-09-449 -i -00	5,07	34-25/3	D-STAN	TP
20.	08-20-1-10-520 -c -00	1,97	33-26/4	D-STAN	TP
Razem status 3		72,38			
Ogółem kategoria 1		79,44			

Tab. 33. Rodzaje planowanych czynności w drzewostanach, w których zinwentaryzowano obiekty zgłoszone lub zaproponowane do ujęcia w ewidencji zabytków

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni wg SILP	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	6	7
1.	08-20-1-05-357 -c -00	25,23	D-STAN	IB
2.	08-20-1-09-576 -a -00	3,76	D-STAN	CW
3.	08-20-1-10-552 -a -00	2,78	D-STAN	BRAK WSK
4.	08-20-1-10-553 -i -00	0,46	D-STAN	BRAK WSK
Razem		32,23		

Tab. 34. Rodzaje planowanych czynności w drzewostanach, w których zinwentaryzowano obiekty nieujęte w ewidencji zabytków o potencjalnych walorach historycznych.

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni wg SILP	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	6	7
1.	08-20-1-01-16 -d -00	9,97	D-STAN	TW
2.	08-20-1-01-21 -a -00	1,52	PAS PPOŻ	—
3.	08-20-1-01-152 -a -00	15,23	D-STAN	IB
4.	08-20-1-01-160 -c -00	1,40	PAS PPOŻ	—
5.	08-20-1-01-227 -a -00	1,60	PAS PPOŻ	—
6.	08-20-1-02-236 -a -00	8,30	D-STAN	BRAK WSK
7.	08-20-1-04-266 --a -00	0,14	DROGI L	—
8.	08-20-1-04-267 --a -00	0,13	DROGI L	—
9.	08-20-1-04-268 --a -00	0,11	DROGI L	—
10.	08-20-1-04-269 --a -00	0,12	DROGI L	—
11.	08-20-1-04-270 --a -00	0,19	DROGI L	—
12.	08-20-1-04-346 --a -00	0,10	DROGI L	—
13.	08-20-1-04-347 --b -00	0,01	DROGI L	—
14.	08-20-1-05-285 -a -00	19,77	D-STAN	IB
15.	08-20-1-05-286 -g -00	8,68	D-STAN	IB
16.	08-20-1-05-360 -a -00	12,35	D-STAN	TP
17.	08-20-1-05-534 --a -0	0,11	DROGI L	—
18.	08-20-1-06-178 -f -00	0,60	DROGI L	—
19.	08-20-1-06-243 -c -00	0,66	DROGI L	—
20.	08-20-1-06-565 --a -00	0,13	DROGI L	—
21.	08-20-1-06-605 --a -00	0,11	DROGI L	—
22.	08-20-1-07-318 -h -00	3,43	D-STAN	TW
23.	08-20-1-07-373 -b -00	3,79	D-STAN	CP
24.	08-20-1-07-373 -c -00	0,72	D-STAN	TP
25.	08-20-1-07-373 -d -00	2,89	D-STAN	PIEL
26.	08-20-1-07-379 -j -00	2,61	D-STAN	TP

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni wg SILP	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	6	7
27.	08-20-1-07-390 -g -00	3,83	D-STAN	BRAK WSK
28.	08-20-1-07-393 -g -00	2,21	D-STAN	BRAK WSK
29.	08-20-1-08-148 --a -00	2,89	DROGI L	–
30.	08-20-1-08-195 -d -00	6,09	D-STAN	TP
31.	08-20-1-08-195 -g -00	1,73	D-STAN	BRAK WSK
32.	08-20-1-08-196 -a -00	1,31	D-STAN	BRAK WSK
33.	08-20-1-08-196 -b -00	3,45	D-STAN	TP
34.	08-20-1-08-196 -g -00	0,40	LZ	–
35.	08-20-1-08-197 -b -00	1,17	D-STAN	BRAK WSK
36.	08-20-1-08-197 -d -00	2,02	D-STAN	TP
37.	08-20-1-08-197 -f -00	3,30	D-STAN	TP
38.	08-20-1-08-197 -g -00	1,23	D-STAN	TP
39.	08-20-1-09-439 --a -00	0,42	DROGI L	–
40.	08-20-1-09-573 --a -00	0,27	DROGI L	–
41.	08-20-1-10-521 -i -00	7,36	D-STAN	TP
42.	08-20-1-10-552 -a -00	2,78	D-STAN	BRAK WSK
43.	08-20-1-10-553 -k -00	0,24	DROGI L	–
Razem status 2		132,72		
44.	08-20-1-01-106 -b -00	2,38	D-STAN	BRAK WSK
45.	08-20-1-01-106 -f -00	2,31	D-STAN	BRAK WSK
46.	08-20-1-01-106 -j -00	0,60	D-STAN	BRAK WSK
47.	08-20-1-01-149 -d -00	1,86	D-STAN	BRAK WSK
48.	08-20-1-01-4 -o -00	0,61	BUD INNE	–
49.	08-20-1-02-32 -f -00	1,54	D-STAN	BRAK WSK
50.	08-20-1-03-135 -g -00	0,56	D-STAN	BRAK WSK
51.	08-20-1-03-180 -j -00	1,73	D-STAN	TP
52.	08-20-1-03-49 -a -00	6,20	D-STAN	TP
53.	08-20-1-03-55 -k -00	2,69	D-STAN	TP
54.	08-20-1-03-61 -g -00	3,86	D-STAN	TP
55.	08-20-1-03-61 -j -00	0,83	D-STAN	TP
56.	08-20-1-03-67 -d -00	5,72	D-STAN	TP
57.	08-20-1-03-71 -a -00	3,07	D-STAN	TP
58.	08-20-1-03-75 -a -00	4,72	D-STAN	TP
59.	08-20-1-03-79 -c -00	2,13	D-STAN	TP
60.	08-20-1-03-79 -h -00	1,03	D-STAN	TP
61.	08-20-1-04-271 -b -00	10,30	D-STAN	TP
62.	08-20-1-04-271 -h -00	0,38	D-STAN	TP

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni wg SILP	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	6	7
63.	08-20-1-04-343 ~a -00	0,23	DROGI L	—
64.	08-20-1-04-409 d -00	3,49	D-STAN	BRAK WSK
65.	08-20-1-04-410 -l -00	2,29	D-STAN	IIIB
66.	08-20-1-04-411 h -00	2,34	D-STAN	TP
67.	08-20-1-04-451 a -00	17,75	D-STAN	TP
68.	08-20-1-04-456 a -00	3,78	D-STAN	BRAK WSK
69.	08-20-1-05-287 k -00	2,78	D-STAN	BRAK WSK
70.	08-20-1-06-238 -a -00	1,68	D-STAN	BRAK WSK
71.	08-20-1-06-242 -h 00	6,77	D-STAN	TP
72.	08-20-1-06-242 -l -00	0,40	D-STAN	TP
73.	08-20-1-06-242 -m -00	2,24	SUKCESJA	—
74.	08-20-1-06-298 b -00	6,08	D-STAN	BRAK WSK
75.	08-20-1-06-298 g -00	3,12	D-STAN	BRAK WSK
76.	08-20-1-06-298 -k -00	1,49	D-STAN	TP
77.	08-20-1-06-370 -i -00	1,82	LZ	—
78.	08-20-1-06-370 k -00	1,07	D-STAN	BRAK WSK
79.	08-20-1-06-371 a -00	15,86	D-STAN	BRAK WSK
80.	08-20-1-06-432 -b -00	2,01	R	—
81.	08-20-1-06-432 -j -00	0,14	LZ	—
82.	08-20-1-06-432 -r -00	0,12	LZ	—
83.	08-20-1-06-475 -h -00	1,81	D-STAN	BRAK WSK
84.	08-20-1-06-516 -i -00	2,00	D-STAN	TP
85.	08-20-1-06-624 -d -00	7,76	D-STAN	TP
86.	08-20-1-07-251 -i -00	4,95	D-STAN	BRAK WSK
87.	08-20-1-07-306 -l -00	6,45	D-STAN	TP
88.	08-20-1-07-307 -c -00	1,55	D-STAN	TP
89.	08-20-1-07-318 -g -00	0,98	D-STAN	TP
90.	08-20-1-07-381 -i -00	8,00	D-STAN	TP
91.	08-20-1-07-388 -b -00	2,80	D-STAN	TP
92.	08-20-1-07-388 -h -00	0,26	LZ	—
93.	08-20-1-07-388 -m -00	1,30	D-STAN	TP
94.	08-20-1-07-389 -a -00	9,98	D-STAN	TP
95.	08-20-1-07-490 -k -00	1,23	ZRAŁ	AGROT
96.	08-20-1-08-104 -a -00	4,08	D-STAN	TP
97.	08-20-1-08-190 -c -00	4,70	D-STAN	BRAK WSK
98.	08-20-1-08-190 -j -00	5,12	D-STAN	TP
99.	08-20-1-08-206 -g -00	5,12	D-STAN	TP

Lp.	Adres leśny	Pow. [ha]	Rodzaj powierzchni wg SILP	Rodzaj zaplanowanej czynności
1	2	3	6	7
100	08-20-1-08-206 -h -00	1,41	D-STAN	IIIA
101	08-20-1-08-208 -l -00	5,65	D-STAN	TP
102	08-20-1-08-309 -c -00	5,24	D-STAN	IIA
103	08-20-1-08-326 -a -00	0,69	D-STAN	TW
104	08-20-1-08-326 -d -00	3,97	D-STAN	TP
105	08-20-1-08-333 -f -00	7,99	D-STAN	BRAK WSK
106	08-20-1-09-433 -c -00	3,62	R	—
107	08-20-1-09-433 -d -00	0,35	LZ	—
108	08-20-1-09-434 -a -00	0,86	D-STAN	TP
109	08-20-1-09-442 -a -00	0,16	PLAC	—
110	08-20-1-09-447 -d -00	9,43	D-STAN	IIA
111	08-20-1-09-449 -f -00	3,24	R	—
112	08-20-1-09-484 -i -00	6,86	D-STAN	PIEL
113	08-20-1-09-485 -d -00	4,75	D-STAN	ODN-LUK
114	08-20-1-09-572 -a -00	3,96	D-STAN	TP
115	08-20-1-09-575 -h -00	5,19	D-STAN	PIEL
116	08-20-1-09-613 -j -00	1,64	D-STAN	TW
117	08-20-1-09-615 -n -00	3,46	D-STAN	ODN-ZŁOŻ
118	08-20-1-09-615 -p -00	4,76	D-STAN	BRAK WSK
119	08-20-1-10-491 -f -00	3,40	D-STAN	TP
120	08-20-1-10-492 -a -00	2,31	D-STAN	BRAK WSK
121	08-20-1-10-550 -ax -00	1,26	D-STAN	TP
122	08-20-1-10-551 -j -00	2,65	D-STAN	PIEL
123	08-20-1-10-552 -b -00	0,70	SUKCESJA	—
124	08-20-1-10-578 -m -00	2,40	D-STAN	TP
125	08-20-1-10-578 -p -00	1,64	D-STAN	TP
Razem status 3		283,66		
Ogółem kategoria 3		413,31		

Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów, takie jak CW, CP, TW i TP nie mają wpływu na stan i zachowanie stanowisk archeologicznych, jeśli nie powoduje bezpośredniego naruszania tych obiektów. Przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych należy uwzględnić lokalizację szczególnie tych obiektów, które mają własną tzw. manifestację terenową, to znaczy są widoczne w terenie.

Potencjalne zagrożenie może wystąpić w przypadku stanowisk archeologicznych położonych w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego i dotyczyć może prac związanych z przygotowaniem gleby pod uprawę.

Analizując powyższy wykaz można wytypować kilka miejsc potencjalnie konfliktowych.

W oddz. 357c (status 1 - bez działań w obrębie stanowiska) zaplanowano Rb IB, gdzie zlokalizowany jest kurhan (obiekt o własnej manifestacji terenowej). Przy planowaniu pozostawienia kęp na zrębie należy koniecznie wziąć pod uwagę miejsce występowania tego stanowiska i tam wyznaczyć odpowiedniej wielkości biogrupę.

W oddz.: 152a, 285a, 286g (status 2 - działania z ograniczeniami) zaplanowano Rb IB. W tych oddziałach wyróżniono kamienie kierunkowe – obiekty o wysokich walorach, które nie powinny być uszkodzone zarówno podczas ścinki, jak i zrywki pozyskanego drewna.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków archeologicznych i opiece nad zabytkami*, w rejonie znanych stanowisk archeologicznych przed rozpoczęciem działań związanych z naruszeniem pokrywy gleby konieczne jest uzyskanie opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Na tej podstawie można uznać, że projektowane w *Planie* zabiegi gospodarcze nie zagrażają obiektom archeologicznym, a zamieszczenie w opisach taksacyjnych i programie ochrony przyrody informacji o występowaniu stanowisk powinno przyczynić się do ich zachowania w niepogorszonej formie.

Cmentarze i miejsca pamięci

W trakcie prac taksacyjnych zinwentaryzowano na gruntach Nadleśnictwa Płytznica nieczynne cmentarze, miejsca pamięci i miejsca kultu religijnego. Krótką charakterystykę tych obiektów zamieszczono w programie ochrony przyrody, a ich lokalizację zaznaczono na mapie przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych, która stanowi załącznik do programu ochrony przyrody.

Dla cmentarzy stanowiących odrębne wyłączenia nie planowano wskazań gospodarczych. W drzewostanach, w których występują miejsca pamięci nie stanowiące wyłączeń (oddz. 64f, 333n) zaplanowano cięcia pielęgnacyjne (TW, TP). Należy zwrócić szczególną uwagę przy pozyskaniu i zrywce, aby nie dopuścić do ich uszkodzenia, zaznaczając ich lokalizację na szkicach i wytyczając szlaki zrywkowe w odpowiedniej odległości od tych miejsc.

Zapisy w *Planie* pozwolą zachować pamięć o tych miejscach.

4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu na środowisko*

Zbiorczej oceny przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko dokonano na podstawie analiz cząstkowych zawartych we wcześniejszych rozdziałach. Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie wynika wprost ze średniej ocen cząstkowych, ale jest oceną subiektywną, popartą wiedzą i doświadczeniem autora *Prognozy*.

Tab. 35. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych	Uzasadnienie do oceny oddziaływania
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+3	+2	+3	-1	Analiza oddziaływania ustaleń <i>Planu</i> na poszczególne elementy środowiska wskazuje, że łączne oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko będzie pozytywne.	W trakcie opracowywania <i>Planu</i> zinwentaryzowano i uwidoczniono na mapach występujące w Nadleśnictwie cenne ekosystemy leśne i nieleśne, siedliska przyrodnicze, gatunki chronione roślin i zwierząt, stanowiska archeologiczne oraz cmentarze i miejsca pamięci . Przeanalizowano wpływ <i>Planu</i> na inne elementy środowiska takie jak np.: klimat, wodę, zasoby naturalne itp. Niektóre planowane zadania mogą w trakcie realizacji oddziaływać okresowo negatywnie (rębnie zupełne), krótkoterminowo, i w tych przypadkach zaproponowano sposoby wyeliminowania lub ograniczenia tego rodzaju wpływu. Jednak oddziaływanie łączne planowanych zadań gospodarczych nie będzie negatywne dla któregośkolwiek elementu środowiska.
2.	Ludzie	+3	+3	+1	-1	-1		
3.	Zwierzęta	+2	+2	0	0	-1		
4.	Rośliny	+1	+1	0	0	-1		
5.	Woda	+3	+3	0	0	-1		
6.	Powietrze	+3	0	0	0	0		
7.	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0		
8.	Krajobraz	+1	+1	0	0	-1		
9.	Klimat	0	0	0	0	0		
10.	Zasoby naturalne	+3	+3	+2	-1	-1		
11.	Zabytki	0	0	-1	0	-1		
12.	Dobra materialne	0	0	-1	0	0		

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. oddziaływanie średnioterminowe, 3. oddziaływanie długoterminowe

4.2. Oddziaływanie Planu na obszar specjalnej ochrony ptaków

4.2.1. PLB300012 Puszcza nad Gwdą

PLB300012 Puszcza nad Gwdą w zasięgu Nadleśnictwa Płytnica zajmuje powierzchnię 18610,34 ha (24% ogólnej powierzchni OSO), z czego na gruntach Nadleśnictwa – 16518,61 ha (98,6% powierzchni Nadleśnictwa).

Należy zaznaczyć, że obszar Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą posiada plan zadań ochronnych, którego zapisy znalazły się w programie ochrony przyrody.

Poniżej przedstawiono analizę zgodności planowanych zabiegów gospodarczych z planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą ustanowionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2015 r. poz. 2773) zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2017 r., poz. 4387).

Tab. 36. Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na gatunki ptaków stanowiących przedmioty ochrony w PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Gatunek ten wyspecjalizował się do życia w rozległych kompleksach leśnych. Są to najczęściej najstarsze drzewostany, w obrębie lub w bezpośrednim sąsiedztwie których znajdują się śródleśne ciekі, bagna, zbiorniki wodne. Na gruntach Nadleśnictwa w tym obszarze nie stwierdzony. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk.

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych.	
2.	Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> C	1	0	brak	brak	brak	Spotykany na polach uprawnych, szczególnie w okresie wiosennym. Siedliska te nie występują na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru.	Nie przewiduje się wpływu <i>Planu</i> na ten gatunek.
		2	0	brak	brak	brak		
		3	0	brak	brak	brak		
3.	Gągoł <i>Bucephala clangula</i> B	1	0	0	-1	-1	Zasiedla stare dziuplaste drzewa w pobliżu rzek i zbiorników wodnych. Może występować na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa w zasięgu obszaru. Zagrożenia: zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odl. do 1 km od zbiorników wodnych i rzek; niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych.	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.
		2	0	0	-1	-1		
		3	0	0	0	0		
4.	Nurogęs <i>Mergus merganser</i> C	1	0	-1	-1	-1	Bieżące lub stojące wody o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami. Zagrożenia: zmniejszanie się powierzchni drzewostanów dojrzałych w odl. do 1 km od zbiorników wodnych i rzek; niedobór drzew dziuplastych w pobliżu większych cieków i zbiorników wodnych.	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.
		2	0	-1	-1	-1		
		3	0	0	0	0		

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	Kania czarna <i>Milvus migrans</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łęgowisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; zmniejszenie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów łęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych.
6.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany, w pobliżu terenów otwartych z udziałem zbiorników wodnych i łąk. Na gruntach Nadleśnictwa uznana jedna strefa. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą łęgowisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; zmniejszenie się powierzchni odpowiednich żerowisk w wyniku zalesiania łąk i innych terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów łęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych.
7.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Może występować na terenach leśnych, w sąsiedztwie zbiorników wodnych. Na gruntach Nadleśnictwa uznana jedna strefa. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów łęgowych,

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych.	ochrona żerowisk.
8.	Rybołów zwyczajny <i>Pandion haliaetus</i> C	1 2 3	0 0 0	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Preferuje skraje starych borów sosnowych, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła. Lęgnię się na obrzeżach drzewostanów w pobliżu jezior i stawów hodowlanych. Wymogiem jest obecność wysokich sosen o płaskich koronach, dogodnych do założenia gniazda. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – niedobór drzew optymalnych do założenia gniazda, jakimi są wyeksponowane albo rosnące w luźnym zwarcu sosny > 100 lat (a zwłaszcza > 150 lat) o parasolowatych koronach, zlokalizowane < 1 km od większych zbiorników wodnych; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych, zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych.
9.	Żuraw <i>Grus grus</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Gniazduje najczęściej w wilgotnych, zabagnionych terenach leśnych, zwykle w oddaleniu od siedzib ludzkich; żeruje na łąkach i polach uprawnych. Pewne zagrożenie może być związane z płoszeniem w trakcie wyprowadzania lęgu w tym miejscu. Zagrożenia: ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	Ochrona żerowisk, ochrona siedlisk lęgowych i żerowiskowych położonych na trwałych użytkach zielonych.
10.	Puchacz <i>Bubo bubo</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare drzewostany w pobliżu terenów otwartych (zbiorniki wodne). Zagrożenia: usuwanie lub	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew,

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; niepokojenie ptaków w wyniku prowadzenia prac leśnych; ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk na terenach otwartych, również położonych na trwałych użytkach zielonych.
11.	Włochatka <i>Aegolius funereus</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Spotykana w lasach z udziałem świerka, często w pobliżu terenów otwartych (zrębów, upraw, bagien). Do gniazdowania często wykorzystuje dziuple dzięcioła czarnego. Na gruntach Nadleśnictwa uznano 7 stref. Zagrożenia: usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; Zmniejszenie udziału świerka w drzewostanach; usuwanie drzew dziuplastych; ograniczanie powierzchni żerowisk poprzez zalesianie terenów otwartych.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, ochrona żerowisk, zachowanie drzew dziuplastych, zapewnienie dostępności świerka pospolitego.
12.	Lelek zwyczajny <i>Caprimulgus europaeus</i> B	1 2 3	0 0 0	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, zrębów, młodników. Spotkać go można na wrzosowiskach. Zagrożenia: zalesienie śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk.	Ochrona biotopów, ochrona powierzchni lęgowych.
13.	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Drzewostany w najbliższym sąsiedztwie wód płynących, strome piaszczyste brzegi. Zagrożenia: likwidacja nadrzecznych zadrzewień i	Ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.

Lp.	Nazwa gatunku oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony				Ogólne uwagi o gatunkach ptaków i ich ostojach oraz zagrożenia wykazane w PZO, które mogą być związane z prowadzeniem gospodarki leśnej	Działania ochronne wynikające z PZO, przedstawione w programie ochrony przyrody
			zalesienia i odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
							zakrzewień, stanowiących czatownie zimorodka.	
14.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Wszelkiego typu drzewostany powyżej 80 lat. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – szczególnie zwartych kompleksów lasów w wieku ponad 100 lat; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanów skutkujące utratą lęgówisk; usuwanie z lasu martwych i obumierających drzew skutkujące utratą siedlisk.	Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew, zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna, zwiększenie bazy żerowej.
15.	Lerka <i>Lullula arborea</i> B	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Otwarte tereny (zręby, uprawy) przy ścianie sosnowych, prześwietlonych borów. Zagrożenia: zalesianie śródleśnych i przyleśnych terenów skutkujące utratą siedlisk.	Ochrona biotopów, ochrona powierzchni lęgowych.
16.	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i> C	1 2 3	0 0 0	-1 -1 0	-1 -1 0	-1 -1 0	Stare liściaste i mieszane lasy o bogatym podszyciu. Wymaga ponad 80–100 letnich drzewostanów, cienistych, próchniejących i z liczną entomofauną, która zapewni mu pokarm. Preferuje miejsca wilgotne i zacienione, np. zalewiska. Zagrożenia: niedostatek drzewostanów o cechach odpowiednich dla gatunku – szczególnie zwartych kompleksów lasów bukowych w wieku ponad 100 lat; usuwanie lub ograniczanie powierzchni starodrzewi lasów bukowych, upraszczanie struktury gatunkowej, piętrowej i wiekowej drzewostanu skutkujące utratą lęgówisk; usuwanie drzew dziuplastych.	Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych, zachowanie drzew dziuplastych, ochrona buczyn.

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*,

2) Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Liczebność populacji gatunku wskazuje na to że: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),
- **Kryterium 2:** Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),
- **Kryterium 3:** Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Wpływ *Planu* na przedmioty ochrony można dokonać analizując zapisy zawarte w załączniku Nr 5 do planu zadań ochronnych. Przedstawiono tam zakres zadań ochronnych, który należy wdrożyć m.in. na obszarze Nadleśnictwa Płynica.

Tab. 37. Analiza zapisów Planu w stosunku do zakresu działań ochronnych wynikających z PZO dla obszaru PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Analiza zapisów w <i>Planie</i>
1	2	3
Zapewnienie minimalnego udziału starych drzew	Dostosowanie dotychczas prowadzonej działalności do potrzeb zachowania przedmiotów ochrony – poprzez planowanie urządzania lasu z uwzględnieniem zasady obecności w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w granicach obszaru Natura 2000, nie mniej niż 20% drzewostanów wieku powyżej 80 lat w tym 5% drzewostanów w wieku powyżej 100 lat (z uwzględnieniem klasy odnowienia, klasy do odnowienia oraz kęp pozostawionych po zrębach i po cięciach uprzętających w rębniach złożonych). Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W zasięgu OSO na gruntach Nadleśnictwa Płynica powierzchnia drzewostanów > 80 lat (z uwzględnieniem KO i KDO) wynosi 3124,22 ha (tj. 20,3% gr. leśnych zalesionych), w tym 1170,19 ha w wieku >100 lat (7,6%). Na koniec obowiązywania Planu powierzchnia wzrośnie o 548,44 ha (o 3,6%). Dodatkowo powierzchnia ta będzie jeszcze większa, jeśli uwzględni się pozostawianie minimum 5% przy cięciach zupełnych i uprzętających w rębniach częściowych.
Ochrona żerowisk	Zapobieganie zmniejszaniu się powierzchni żerowisk poprzez utrzymywanie dotychczasowego przeznaczenia gruntów na terenach otwartych – bagien i łąk o optymalnym uwodnieniu, wrzosowisk, luk (za wyjątkiem tych, które w pul są przeznaczone do odnowienia), pasów przeciwpożarowych, a w razie potrzeby podejmowanie zabiegów powstrzymujących sukcesję lasu na ww. terenach. Działanie ciągłe w okresie obowiązywania pzo.	W <i>Planie</i> nie planowano zalesień powierzchni otwartych. Znajdują się zalecenia do wykaszania łąk i wrzosowisk.
Zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych	Dostosowanie dotychczas prowadzonej działalności do potrzeb zachowania przedmiotów ochrony – poprzez zapewnienie trwałej dostępności drzewostanów lęgowych w obszarze Natura 2000 przez pozostawianie na pasach, smugach i strefach cięć rębnych o powierzchni większej od 1 ha (bez względu na grupę rębni) kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu na obszarze równym 5% powierzchni manipulacyjnej pasa, smugi lub strefy. Drzewa w pozostawionych biogrupach nie podlegają użytkowaniu, są pozostawiane do naturalnej śmierci i rozkładu z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi. Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu w przypadku	W <i>Planie</i> uwzględniono przy planowaniu rębnym pozostawianie biogrup o powierzchni minimum 5% w stosunku do powierzchni manipulacyjnej.

Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Analiza zapisów w Planie
1	2	3
	zagrożenia trwałości lasu i bezpieczeństwa ludzi, na powierzchniach zrębów mniejszych niż 1 ha oraz w przypadku bloku upraw pochodnych czy zachowawczych, jeśli stanowią je gatunki drzew, dla których założono dany blok. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	
Zwiększenie liczby potencjalnych miejsc lęgowych	Pozostawienie drzew optymalnych do założenia gniazda przez rybołowa: pojedynczych wysokich wyeksponowanych sosen albo kęp kilku rosnących w luźnym zwarciu sosen > 100 lat (docelowo do osiągnięcia > 150 lat), o parasolowatych koronach, zlokalizowanych < 1 km od wybranych większych zbiorników wodnych (po jednej sośnie lub kępie sosen/ 1 km od brzegu jeziora), w odległości powyżej 500 m od zabudowań i ruchliwych dróg. Działanie ciągłe w okresie obowiązywania pzo.	Na gruntach Nadleśnictwa Płytница przy większych zbiornikach wodnych – wzdłuż rzeki Rurzyca, jeziora Dębno, Średnie Krąpsko, Górne Krąpsko, Długie Krąpsko, Małe Krąpsko wyznaczono rezerваты przyrody – „Dolina Rurzyca” i „Wielkopolska Dolina Rurzyca”. W Planie nie ma wskazań związanych z użytkowaniem rębny w rezerwach, więc nie będą usuwane optymalne drzewa do założenia gniazd.
Zapewnienie dostępności świerka pospolitego	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się dostępności świerka pospolitego jako gatunku preferowanego przez włośchatkę, poprzez uwzględnianie obecności świerka pospolitego w drzewostanach i innych warstwach lasu. Ograniczenie pozyskania świerka w drzewostanach rębnych, preferowanie go w biogrupach drzew pozostawionych do fizjologicznej śmierci. Popieranie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych świerka pospolitego z odnowień naturalnych, który tworzy grupy i kępy. Nie dotyczy siedlisk przyrodniczych: 4030, 7110, 7120, 7140, 7210, 7230, 9110, 9130, 9160, 9170, 9190, 91F0, 91I0. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W programie ochrony przyrody zawarto informacje związane z porozumieniem w sprawie prowadzenia działań ochronnych związanych z czynną ochroną włośchatki i sóweczki. W związku z niekorzystną sytuacją zdrowotną drzewostanów świerkowych, zapisy dotyczące realizacji działań ochronnych związanych z zapewnieniem dostępności świerka pospolitego będą realizowane poprzez szersze stosowanie tego gatunku w odnowieniach naturalnych i sztucznych (poza siedliskami przyrodniczymi, w których świerk jest gatunkiem obcym ekologicznie).
Zachowanie drzew dziuplastych	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się miejsc lęgowych, poprzez pozostawianie w drzewostanach drzew dziuplastych, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W Planie zawarto zalecenia odnośnie pozostawiania drzew dziuplastych i obumierających w drzewostanach, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych
Ochrona biotopów	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni biotopów lelka i lerki, poprzez ochronę śródleśnych terenów otwartych, w tym powierzchni nieleśnych – łąk, muraw oraz luk (za wyjątkiem tych, które w planie urządzenia lasu są przeznaczone do odnowienia) w drzewostanach, w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami.	W Planie nie ma gruntów przeznaczonych do zalesienia. Na siedliskach borowych preferowaną rębnią jest rębnią zupełna, która z pewnością dostarczy odpowiednich biotopów w trakcie obowiązywania

Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Analiza zapisów w Planie
1	2	3
	Preferowanie zrębowego sposobu zagospodarowania lasów na siedliskach borowych. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Planu.
Ochrona buczyn	Zapobiegnięcie zmniejszenia się powierzchni buczyn, przez zapewnienie stałego minimalnego udziału lasów z dominacją buka zwyczajnego, przez stałą dostępność w granicach Natura 2000 nie mniej niż 100 ha drzewostanów bukowych w wieku powyżej 80 lat, w tym co najmniej 50 ha w wieku ponad 100 lat. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Aktualna powierzchnia drzewostanów ponad 80 letnich (z uwzględnieniem KO i KDO) z panującym bukiem wynosi 41,56 ha (29,32 ha ponad 100 letnich). Na koniec okresu obowiązywania Planu powierzchnia drzewostanów zarówno w wieku powyżej 80 lat oraz 100 nieznacznie zmaleje (1,93 ha). Należy zaznaczyć, że grunty w zarządzie Nadleśnictwa Płytница (16518,61 ha) stanowią zaledwie 21,3% całości obszaru. Działanie należy rozpatrywać w odniesieniu do całego obszaru Natura 2000.
Utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna.	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się ilości dogodnych siedlisk, poprzez utrzymanie lub zwiększanie ilości martwego drewna w lesie. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	Zapisy zawarte w programie ochrony przyrody dotyczące pozostawiania drzew obumierających w drzewostanach, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu.
Zwiększenie bazy żerowej	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się bazy żerowej, poprzez pozostawianie wszystkich możliwych pni po zrębach do ich naturalnego rozkładu oraz niestosowanie ich karczowania i korowania. Działanie nie dotyczy powierzchni zagrożonych masowymi pojawami szkodników drzew. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W Planie nie ma wskazań związanych z karczowaniem bądź pozostawianiem wszystkich możliwych pni po zrębach.
Ochrona powierzchni lęgowych.	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni lęgowych, poprzez tolerowanie obecności drzewostanów o zadrzewieniu poniżej 0,5 na siedliskach borowych, szczególnie boru suchego. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	W warunkach Nadleśnictwa Płytница TSL Bs wyznaczono w 16 wyłączeniach na łącznej powierzchni 53,00 ha. Są to drzewostany bez wskazań gospodarczych (27,19 ha) bądź przeznaczone do cięć pielęgnacyjnych (TW, TP – 25,81 ha).
Ochrona lasów wzdłuż brzegów jezior i rzek.	Zapobiegnięcie zmniejszeniu się powierzchni drzewostanów dojrzałych w pobliżu zbiorników wodnych i rzek poprzez pozostawianie wyłączonych z cięć rębnych pasów o szerokości do 30 m od brzegów jezior i po obu stronach rzek o korycie szerszym niż 1,5 m. Dla nurogęsi w obrębie pasów pozostawianie	Na gruntach Nadleśnictwa Płytница przy większych zbiornikach wodnych – wzdłuż rzeki Rurzyca, jeziora Dębno, Średnie Krąpsko, Górne Krąpsko, Długie Krąpsko, Małe Krąpsko wyznaczono rezerwy

Działania ochronne	Zakres działań ochronnych	Analiza zapisów w Planie
1	2	3
	wykrotów i złamanych drzew, jeśli nie stanowią one zagrożenia bezpieczeństwa ludzi. Termin wykonania: działanie ciągłe w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych.	przyrody – „Dolina Rurzycy” i „Wielkopolska Dolina Rurzycy”. W Planie nie ma wskazań związanych z użytkowaniem rębny w rezerwatach, więc nie będą usuwane pasy wzdłuż rzek i jezior.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że zapisy Planu są zgodne z działaniami ochronnymi przedstawionymi w PZO.

Pewne działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie negatywnych oddziaływań Planu przedstawione w programie ochrony przyrody, dotyczą m.in.:

- pozostawiania drzew dziuplastych i obumierających w drzewostanach, z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego oraz w przypadku usuwania posuszu czynnego w ramach wykonywania cięć sanitarnych w sytuacjach zagrażających trwałości lasu,
- pozostawiania kęp starodrzewu na powierzchniach większych niż 1 ha z dolnymi warstwami drzewostanu na obszarze równym co najmniej 5% powierzchni manipulacyjnej do naturalnej śmierci i rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi.

Aby przeanalizować zgodność Planu z planem zadań ochronnych należy sprawdzić, czy w okresie obowiązywania Planu będzie zapewniona trwała dostępność drzewostanów lęgowych. Analizy struktury wiekowej drzewostanów dokonano w kolejnym rozdziale Prognozy dotyczącym oddziaływania Planu na integralność obszaru Natura 2000 PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Przedstawiona analiza wskazuje, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w OSO Puszcza nad Gwdą, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do utrzymania liczebności populacji oraz poprawy stanu siedlisk.

4.3. Oddziaływanie *Planu* na specjalny obszar ochrony siedlisk

Według stanu na 01.01.2024 r. w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Płytnica występuje specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) PLH300017 Dolina Rurzycy.

4.3.1. PLH300017 Dolina Rurzycy

Obszar siedliskowy PLH300017 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Płytnica zajmuje powierzchnię 1185,20 ha. Mapki z usytuowaniem obszaru na tle Nadleśnictwa zostały przedstawione we wcześniejszym rozdziale Prognozy.

W SDF-ie dla obszaru odnotowano 14 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym 11 o znaczeniu ogólnym A, B lub C, jeden gatunek płaza (D), jeden ssaka (D), 4 gatunki bezkręgowców (2 znaczeniu ogólnym A i B) oraz 2 gatunki roślin z Załącznika II do ww. Dyrektywy, o znaczeniu ogólnym A i B. Tak więc zarówno siedliska, bezkręgowce jak i rośliny stanowią dla tego obszaru przedmioty ochrony. Przedmioty ochrony oznaczono w tabeli kolorem.

Tab. 38. Typy siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w PLH300017 Dolina Rurzycy

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wydzieleń	Powierzchnia wydzieleń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne w podwodnymi łakami ramienic	B	311,77	1	3,34
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	17,5	-	-
3.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	C	16,71	-	-
4.	4030	Suche wrzosowiska	D	1,43	1	1,04
5.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	D	0,59	1	0,60
6.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	C	14,15	5	14,33
7.	7220	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	2,34	13	0,89
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	A	26,75	7	17,72
9.	9110	Kwaśne buczyny	C	90,02	6	10,45
10.	9130	Żyzne buczyny	C	5,83	-	-
11.	9160	Grąd subatlantycki	C	20,89	1	1,30

Lp.	Kod	Nazwa siedliska	Ocena znaczenia ogólnego wg SDF	Pokrycie [ha] wg SDF	Na gruntach Nadleśnictwa	
					Liczba wydzieleń	Powierzchnia wydzieleń [ha]
1	2	3	4	5	6	7
12.	91D0*	Bory i lasy bagienne	D	3,28	2	1,67
13.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	B	75,2	27	36,44
14.	91T0*	Sosnowy bór chrobotkowy	C	64,23	20	83,99
RAZEM					84	171,77

*siedlisko o znaczeniu priorytetowym

Tab. 39. Gatunki wymienione w załącznikach do Dyrektywy oraz ocena znaczenia gatunków w PLH300017 Dolina Rurzyca

Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena znaczenia ogólnego	Lokalizacja w zasięgu obszaru
1	2	3	4	5
Płazy				
1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	D	Nie stwierdzono na gruntach LP
Ssaki				
1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	D	33b,h; 425j, 426a,d, 470c, 507d,f, 511a, 533c,i, 587h
Bezkręgowce				
1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	D	363c, 565a
1032	Skójką gruboskorupowa	<i>Unio crassus</i>	D	Nie stwierdzono na gruntach LP
1014	Poczwarówka zwężona	<i>Vertigo angustior</i>	B	425d, 533i, 565a, 587h, 588a
1016	Poczwarówka jajowata	<i>Vertigo moulinsiana</i>	A	425d, 533i, 565a, 587h, 588a
Rośliny				
6216	Haczykowiec błyszczący	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	B	588a
1903	Lipiennik Loesela	<i>Liparis loeseli</i>	A	510a, 565a, 587h, 588a

**Tab. 40. Wykaz siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze
PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa Płytznica wraz z zadaniami z Planu**

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne w podwodnymi łakami ramienic					
1.	08-20-1-06-590 -g -00	3,34	JEZIORO	BRAK	– podjęcie lub dostosowanie działań związanych z ekstensywną gospodarką rybacką, – w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości minimum 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odstaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone
RAZEM		3,34			
7140 – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska					
1.	08-20-1-02-171 -g -00	0,40	BAGNO	-	– poprawić stosunki wodne poprzez m.in. budowę zastawek, zasypywanie rowów melioracyjnych oraz montaż rur przelewowych w łakach bobrowych;
2.	08-20-1-05-534 -j -00	0,62	BAGNO	-	– usuwanie podrostu drzew i krzewów (wraz z usunięciem biomasy); – usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, umożliwiających odtworzenie siedlisk torfowiskowych i podmokłych;
3.	08-20-1-06-565 -r -00	2,59	BAGNO	-	– wykaszanie okrajków siedlisk torfowiskowych wraz usunięciem biomasy; – w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości minimum 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odstaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.
4.	08-20-1-06-590 -a -00	7,20	BAGNO	-	
5.	08-20-1-06-590 -f -00	3,52	RETENCJA	-	
RAZEM		14,33			
7220 – Źródła wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>					
1.	08-20-1-02-32 -i -00	0,01	D-STAN	BRAK	– w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości minimum 40 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w
2.	08-20-1-02-32 -l -00	0,02	D-STAN	BRAK	
3.	08-20-1-02-33 -b -00	0,01	BAGNO	-	
4.	08-20-1-02-33 -h -00	0,01	D-STAN	BRAK	
5.	08-20-1-02-128 -d -00	0,01	D-STAN	BRAK	

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
6.	08-20-1-02-129 -c -00	0,03	D-STAN	BRAK	tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.
7.	08-20-1-02-129 -g -00	0,01	D-STAN	BRAK	
8.	08-20-1-02-172 -f -00	0,01	D-STAN	BRAK	
9.	08-20-1-02-173 -i -00	0,01	D-STAN	BRAK	
10.	08-20-1-06-238 -a -00	0,74	D-STAN	BRAK	
11.	08-20-1-05-363 -d -00	0,01	D-STAN	BRAK	
12.	08-20-1-05-471 -g -00	0,01	D-STAN	BRAK	
13.	08-20-1-05-512 -a -00	0,01	D-STAN	BRAK	
RAZEM		0,89			
7230 – Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzowisk i mechowisk					
1.	08-20-1-02-33 -b -00	1,62	BAGNO	-	– ręczne koszenie roślinności zielnej i usuwanie drzew i krzewów (zostawiać jałowce i sosny o średnicy u nasady pow. 10 cm oraz kępy innych drzew i krzewów), – w przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół siedliska należy wyznaczyć strefę buforową, o szerokości minimum 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone.
2.	08-20-1-05-425 -d -00	5,88	BAGNO	-	
3.	08-20-1-05-510 -a -00	1,49	BAGNO	-	
4.	08-20-1-05-533 -i -00	0,85	D-STAN	BRAK	
5.	08-20-1-06-565 -a -00	1,30	BAGNO	-	
6.	08-20-1-05-587 -h -00	2,95	BAGNO	-	
7.	08-20-1-06-588 -a -00	3,63	BAGNO	-	
RAZEM		17,72			
9110 – Kwaśne buczyny					
1.	08-20-1-02-32 -i -00	4,41	D-STAN	-	– przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); – usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym typem siedliska; – pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; – pozostawianie martwego drewna; – zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych.
2.	08-20-1-02-128 -c -00	1,15	D-STAN	BRAK	
3.	08-20-1-02-172 -d -00	1,00	D-STAN	-	
4.	08-20-1-05-471 -c -00	0,91	D-STAN	-	
5.	08-20-1-05-425 -a -00	1,67	D-STAN	-	
6.	08-20-1-05-424 -i -00	1,31	D-STAN	-	
RAZEM		10,45			
9160 – Grądy subatlantyckie					
1.	08-20-1-02-129 -d -00	1,30	D-STAN	BRAK	– przebudowa drzewostanu zgodnie z typem siedliska (usuwanie gatunków drzew niepożądanych oraz prowadzenie odnowień wraz z ich ochroną i pielęgnacją); – usuwanie podrostu drzew niezgodnych z danym

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
					typem siedliska; – pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu; – pozostawianie martwego drewna; – zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych.
RAZEM		1,30			
91E0* – Łęgi olszowe i jesionowe					
1.	08-20-1-02-32 -f -00	1,54	D-STAN	BRAK	
2.	08-20-1-02-32 -j -00	1,21	BAGNO	–	
3.	08-20-1-02-32 -l -00	1,12	D-STAN	BRAK	
4.	08-20-1-02-33 -b -00	0,45	BAGNO	–	
5.	08-20-1-02-33 -h -00	0,88	D-STAN	BRAK	
6.	08-20-1-02-129 -c -00	1,00	D-STAN	BRAK	
7.	08-20-1-06-237 -b -00	0,40	BAGNO	–	
8.	08-20-1-06-238 -a -00	0,93	D-STAN	BRAK	
9.	08-20-1-05-362 -k -00	0,31	D-STAN	BRAK	
10.	08-20-1-05-363 -b -00	0,72	BAGNO	–	
11.	08-20-1-05-363 -d -00	0,13	D-STAN	BRAK	
12.	08-20-1-05-425 -j -00	0,98	D-STAN	BRAK	
13.	08-20-1-05-426 -a -00	0,33	BAGNO	–	
14.	08-20-1-05-426 -d -00	1,93	D-STAN	BRAK	
15.	08-20-1-05-471 -g -00	1,42	D-STAN	BRAK	
16.	08-20-1-05-508 -d -00	3,92	D-STAN	BRAK	
17.	08-20-1-05-509 -a -00	2,37	D-STAN	BRAK	
18.	08-20-1-05-509 -b -00	1,24	D-STAN	BRAK	
19.	08-20-1-05-533 -i -00	2,14	D-STAN	BRAK	
20.	08-20-1-05-564 -c -00	0,61	D-STAN	BRAK	
21.	08-20-1-05-564 -d -00	2,02	D-STAN	BRAK	
22.	08-20-1-06-565 -b -00	3,44	D-STAN	BRAK	
23.	08-20-1-06-565 -l -00	0,46	D-STAN	BRAK	
24.	08-20-1-06-565 -m -00	0,88	D-STAN	BRAK	
25.	08-20-1-05-587 -g -00	2,78	D-STAN	BRAK	
26.	08-20-1-06-588 -b -00	2,61	D-STAN	BRAK	
27.	08-20-1-06-589 -c -00	0,62	D-STAN	BRAK	
RAZEM		36,44			
91T0* – Sosnowy bór chrobotkowy					
1.	08-20-1-02-235 -c -00	11,17	D-STAN	BRAK	– pozostawianie fragmentów drzewostanów do naturalnego rozpadu w sposób niezagrażający trwałości lasu
2.	08-20-1-05-365 -d -00	5,60	D-STAN	BRAK	
3.	08-20-1-06-366 -d -00	1,70	D-STAN	TP	
4.	08-20-1-06-366 -g -00	6,42	D-STAN	TW	
5.	08-20-1-06-366 -h -00	6,94	D-STAN	TP	

Lp.	Adres leśny	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
				zadania wg Planu	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5	6
6.	08-20-1-06-366 -i -00	2,16	D-STAN	TP	
7.	08-20-1-05-509 -d -00	3,36	D-STAN	TP	
8.	08-20-1-05-509 -f -00	7,04	D-STAN	TP	
9.	08-20-1-05-510 -h -00	1,70	D-STAN	TP	
10.	08-20-1-05-534 -c -00	1,70	D-STAN	BRAK	
11.	08-20-1-06-565 -d -00	1,77	D-STAN	BRAK	
12.	08-20-1-06-565 -j -00	4,06	D-STAN	BRAK	
13.	08-20-1-06-589 -a -00	2,63	D-STAN	BRAK	
14.	08-20-1-06-589 -j -00	3,30	D-STAN	BRAK	
15.	08-20-1-06-589 -l -00	0,51	D-STAN	BRAK	
16.	08-20-1-06-589 -o -00	0,82	D-STAN	BRAK	
17.	08-20-1-06-590 -c -00	4,90	D-STAN	BRAK	
18.	08-20-1-06-591 -a -00	3,54	D-STAN	BRAK	
19.	08-20-1-06-591 -b -00	3,71	D-STAN	BRAK	
20.	08-20-1-06-591 -c -00	10,96	D-STAN	BRAK	
RAZEM		83,99			

Siedlisko 3260 – nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników według warstwy GIS zostało wykazane w 13 niewielkich płatach, stanowiących bardzo wąskie paski o szerokości 2-10 m, położone wzdłuż brzegów rzeki Rurzyca, na styku rzeki i gruntów Lasów Państwowych. Siedlisko nie zostało uwzględnione w analizach.

Poniżej przedstawiono analizę wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na ww. siedliska przyrodnicze w obszarze Natura 2000 PLH300017 Dolina Rurzyca.

Tab. 41. Wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w PLH300017 Dolina Rurzyca na gruntach Nadleśnictwa Płytznica

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne w podwodnymi łakami ramienic 3140 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedlisko 3140 stanowi Jezioro Żabie. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu	Wskazania ochronne w POP: podjęcie lub dostosowanie działań związanych z ekstensywną gospodarką rybacką, przetrzymywanie drzewostanów przy brzegach, coroczne zarybianie gatunkami dla nich właściwymi.
2.	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedlisko 3150 stanowią 2 jeziora i bagno. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu	Wskazania ochronne w POP: Zachować ostrożność w udostępnianiu do rekreacji, nie odprowadzać wody z systemów odwadniających.
3.	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników 3260 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedlisko 3260 występuje wąskimi pasami na brzegach rzeki Rurzyca. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu	brak
4.	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska 7140 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzono na pow. 22,22 ha). Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: poprawić stosunki wodne; usuwanie podrostu drzew i krzewów, usuwanie gatunków ekspansywnych lub obcych, w tym gatunków inwazyjnych, umożliwiających odtworzenie siedlisk torfowiskowych i podmokłych;

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie ziołone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
									wykaszenie okrajków siedlisk torfowiskowych wraz usunięciem biomasy
5.	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i> 7220 B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedlisko 7220 według warstwy GIS zostało wykazane w 13 lokalizacjach. Siedlisko ma charakter punktowy a jego jednostkowa powierzchnia jest zbyt mała, aby mogła stanowić osobne wyłączenie	brak
6.	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzowisk i mechowisk 7230 A	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzono w 7 wydz. o łącznej pow. 17,72 ha. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: ręczne koszenie roślinności zielnej, usuwanie drzew i krzewów
7.	Kwaśne buczyny 9110 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Stwierdzono w 15 wydz. o łącznej pow. 22,74 ha. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu.	Wskazania ochronne w POP: przebudowa d-stanu zgodnie z typem siedliska, pozostawienie fragmentów d-stanu do naturalnego rozpadu, zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych.
8.	Żyzne buczyny 9130 C	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	0 +1 +1	0 -1 -1	0 -1 -1	Stwierdzono 16 wydz. o łącznej pow. 45,84 ha. Możliwe negatywne oddziaływanie może wystąpić na pow. 14,29 ha (TP) oraz w 545d,i – IVA; 576d,l – IIAU; 576i – IIIBU; 595b – IIB.	Wskazania ochronne w POP: przebudowa d-stanu zgodnie z typem siedliska, pozostawienie fragmentów d-stanu do naturalnego rozpadu, zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych.
9.	Grądy subatlantyckie	1 2	brak brak	brak brak	0 +1	brak brak	brak brak	Stwierdzono 5 wydz. o łącznej pow. 6,81	Wskazania ochronne w POP: przebudowa d-stanu

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedlisku i jego stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń Planu w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie ziożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	9160 C	3	brak	brak	+1	brak	brak	ha. Możliwe negatywne oddziaływanie może wystąpić na pow. 1,14 ha (TP)	zgodnie z typem siedliska, pozostawienie fragmentów d-stanu do naturalnego rozpadu, zwalczanie gatunków ekspansywnych lub obcych.
10	Łęgi olszowe i jesionowe 91E0 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	Stwierdzono w 107 wydz. o łącznej pow. 143,80 ha. Nie występuje zagrożenie znacząco negatywnego oddziaływania Planu	Wskazania ochronne w POP: przebudowa d-stanu zgodnie z typem siedliska, pozostawienie fragmentów d-stanu do naturalnego rozpadu, zmiana stosunków wodnych.
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
11	Sosnowy bór chrobotkowy 91T0 C	1	brak	brak	0	brak	brak	Stwierdzono w 23 wydz. o łącznej pow. 96,70 ha. Możliwe negatywne oddziaływanie może wystąpić na pow. 36,61 ha (TP)	Wskazania ochronne w POP: nie wprowadzać podszytów, d-stany niskiej bonitacji wyłączyć z użytkowania, w młodszych d-stanach wynosić biomase.
		2	brak	brak	+1	brak	brak		
		3	brak	brak	+1	brak	brak		

¹⁾Symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego działania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny; – (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w planie,

1. oddziaływanie krótkoterminowe, 2. Oddziaływanie średnioterminowe, 3. Oddziaływanie długoterminowe (np.-3 to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

²⁾Wskaźniki zachowania stanu

- **Kryterium 1:** Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się: zwiększają się (+), pozostają bez zmian (0), zmniejszają się (-),

- **Kryterium 2:** Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i prawdopodobnie będą istnieć nadal: poprawiają się (+), pozostają bez zmian (0), pogarszają się (-),

- **Kryterium 3:** Stan ochrony typowych gatunków siedliska przyrodniczego jest korzystny: poprawia się (+), pozostaje bez zmian (0), pogarsza się (-);

Oddziaływanie na gatunki stanowiące przedmiot ochrony

W granicach obszaru PLH300017 Dolina Rurzycy 2 gatunki roślin oraz 2 gatunki bezkręgowców są przedmiotem ochrony – ich występowanie stwierdzono w rezerwachach leżących na terenie Nadleśnictwa. Ich ochrona jest tożsama z działaniami ochronnymi wynikającymi z planu ochrony rezerwatu.

Tab. 42. Wpływ Planu na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze PLH300012 Dolina Rurzycy na gruntach Nadleśnictwa Płytznica

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczególne w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i> B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje na obszarach o dużej wilgotności, preferuje wilgotne łąki, obrzeża bagien i zbiorników wodnych. Stwierdzona w oddz. 425d, 533i, 565a, 587h, 588a.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
2.	Poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i> A	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Występuje na podmokłych łąkach, bagnach i mokradłach, brzegach rzek i jezior. Stwierdzona w oddz. 425d, 533i, 565a, 587h, 588a.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.
3.	Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i> A	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są torfowiska i bagna z podłożem węglanowym. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa występuje na terenie Rezerwatu Wielkopolska Dolina Rurzycy, oddz.: 510a, 565a, 587h, 588a.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.

Lp	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Wskaźniki ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ¹⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Ogólne uwagi o siedliskach gatunków roślin lub zwierząt i ich stanie ochrony oraz uwagi szczegółowe w sprawie oddziaływania negatywnego	Działanie ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń PUL w urządzanym obiekcie
			zalesienia	odnowienia	pielęgnowanie drzewostanów	rębnie złożone	rębnie zupełne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.	Haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i> B	1 2 3	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	brak brak brak	Siedliskiem są żyzne niskoturzycowe torfowiska niskie i przejściowe. W zasięgu obszaru na gruntach Nadleśnictwa występuje na terenie rezerwatów: Smolary, Dolina Rurzyca i Wielkopolska Dolina Rurzyca, oddz. 588a.	Ogólne wskazania ochronne dla gatunku oraz wskazania co do właściwego kształtowania stosunków wodnych przedstawiono w programie ochrony przyrody.

Przedstawiona analiza wskazuje, że Plan **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na siedliska przyrodnicze i gatunki będące przedmiotem ochrony w PLH300017 Dolina Rurzyca, a jego realizacja, zgodna z wytycznymi, powinna przyczynić się do ich ochrony i zachowania właściwego stanu.

4.4. Oddziaływanie Planu na integralność obszarów Natura 2000

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody określenie „integralność obszaru Natura 2000” oznacza: „spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000”.

Ochrona integralności obszaru jest pochodną zachowania trzech głównych składowych:

- zachowania tzw. korzystnego stanu ochrony kluczowych gatunków i siedlisk,
- zachowania kluczowych struktur obszaru,
- zachowania kluczowych procesów i relacji.

Integralność obszaru może być naruszona w przypadku zaistnienia:

- a) w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych:

- fizycznej degradacji,
 - zmniejszenia powierzchni,
 - zmian cech charakterystycznych, pogorszenia stanu gatunków typowych dla siedliska,
 - pogorszenia szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony siedliska w przyszłości;
- b) w odniesieniu do populacji gatunku:
- spadku liczebności lub zagęszczenia populacji w dłuższej perspektywie czasowej,
 - zmniejszenia zasięgu gatunku,
 - pogorszenia funkcjonowania populacji (np. ograniczenia możliwości reprodukcji, zwiększenia śmiertelności, pogorszenia możliwości wymiany genetycznej, pogorszenia łączności z innymi populacjami),
 - zmniejszenia powierzchni siedliska gatunku,
 - pogorszenia jakości siedliska gatunku,
 - pogorszenia szans osiągnięcia (także przywrócenia) właściwego stanu ochrony gatunku w przyszłości.

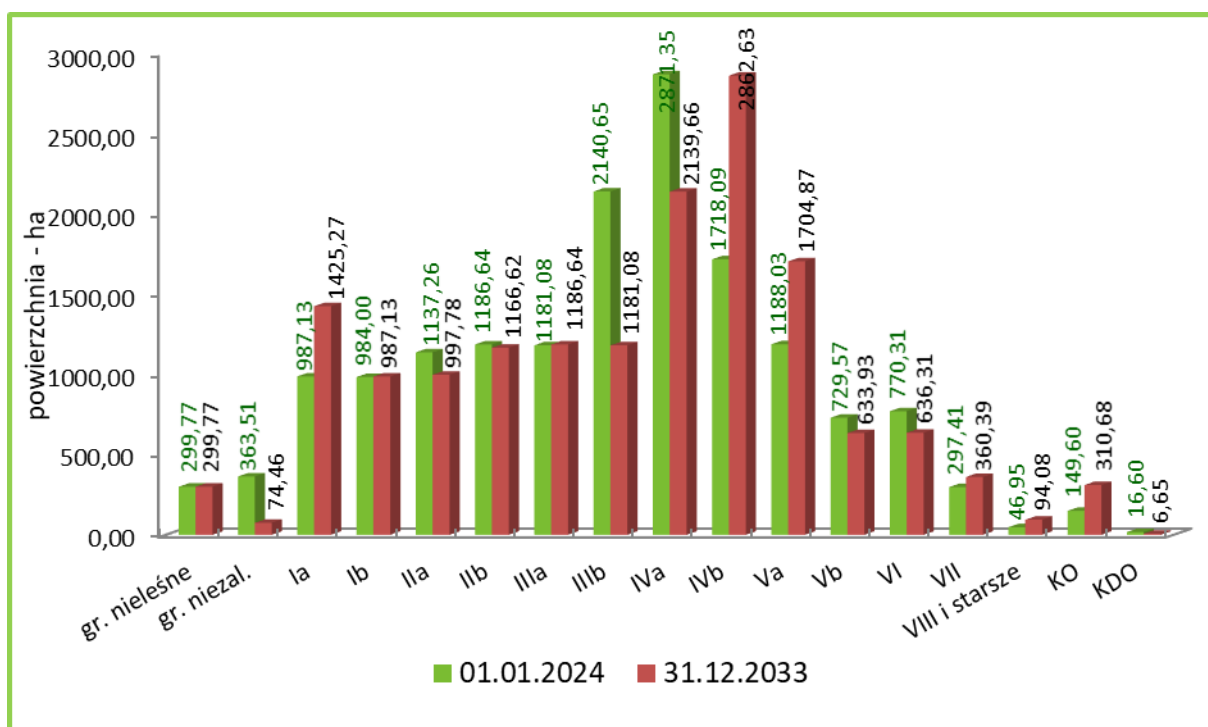
4.4.1. PLB300012 Puszcza nad Gwdą

Obszar zajmuje powierzchnię 77678,90 ha, w tym 18610,34 ha w zasięgu Nadleśnictwa. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo to 16518,61 ha, co w stosunku do całości obszaru stanowi 21,3%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Tab. 43. Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLB300012 Puszcza nad Gwdą według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania Planu

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku																	
	Gr. nieleśne	Gr. leśne niezależone oraz związane z gosp. leśną	Ia 1-10	Ib 11-20	Ila 21-30	Ilb 31-40	IIla 41-50	IIlb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i starsze	KO	KDO	Razem
Początek okresu	299,77	814,17	987,13	984,00	1137,26	1186,64	1181,08	2140,65	2871,35	1718,09	1188,03	729,57	770,31	297,41	46,95	149,60	16,60	16518,,61
Koniec okresu	299,77	525,12	1425,27	987,13	997,78	1166,62	1186,64	1181,08	2139,66	2862,63	1704,87	633,93	636,31	360,39	94,08	310,68	6,65	16518,,61

Wykres 20. Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLB300012 Puszcza nad Gwdą na początku i końcu okresu obowiązywania Planu

W okresie obowiązywania Planu w PLB300012 Puszcza nad Gwdą w zasięgu Nadleśnictwa nie zmieni się powierzchnia gruntów leśnych. W drzewostanach nastąpi przesunięcie w strukturze klas wieku o jedną podklasę wieku.

Aktualna powierzchnia drzewostanów w wieku powyżej 80 lat (z uwzględnieniem KO i KDO) wynosi 3124,22 ha (20,3% gruntów leśnych zalesionych), w tym 1170,19 ha w wieku powyżej 100 lat (7,6% gruntów leśnych zalesionych).

Na koniec okresu obowiązywania *Planu* powierzchnia drzewostanów zarówno w wieku powyżej 80 lat oraz 100 wzrośnie (548,44 ha – 3,6%). Dodatkowo należy wspomnieć o pozostawianiu kęp starodrzewu wraz z dolnymi warstwami drzewostanu (ok. 5% miąższości działki manipulacyjnej) na zrębach i po cięciach uprzętających w rębniach złożonych, które powinny pozostać do naturalnej śmierci i rozkładu, z wyjątkiem sytuacji zagrażającej trwałości lasu i bezpieczeństwu ludzi.

W obowiązującym dokumencie PZO w ramach zapewnienia minimalnego udziału starych drzew podano, że w trakcie planowania urządzania lasu należy uwzględnić zasadę obecności nie mniej niż 20% drzewostanów w wieku powyżej 80 lat, w tym 5% w wieku powyżej 100 lat (z uwzględnieniem KO, KDO oraz kęp starodrzewu pozostawionych w miejscach użytkowania rębego).

Na podstawie przedstawionej analizy wynika, że warunek zapewnienia minimalnego udziału starych drzew i trwałej dostępności drzewostanów lęgowych w wyniku realizacji zapisów *Planu* będzie spełniony.

Przedstawione informacje oraz prognozy pozwalają na stwierdzenie, że realizacja zapisów *Planu* warunkuje zrównoważone trwanie populacji gatunków oraz siedlisk i **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na integralność obszaru PLB30012 Puszcza nad Gwdą.**

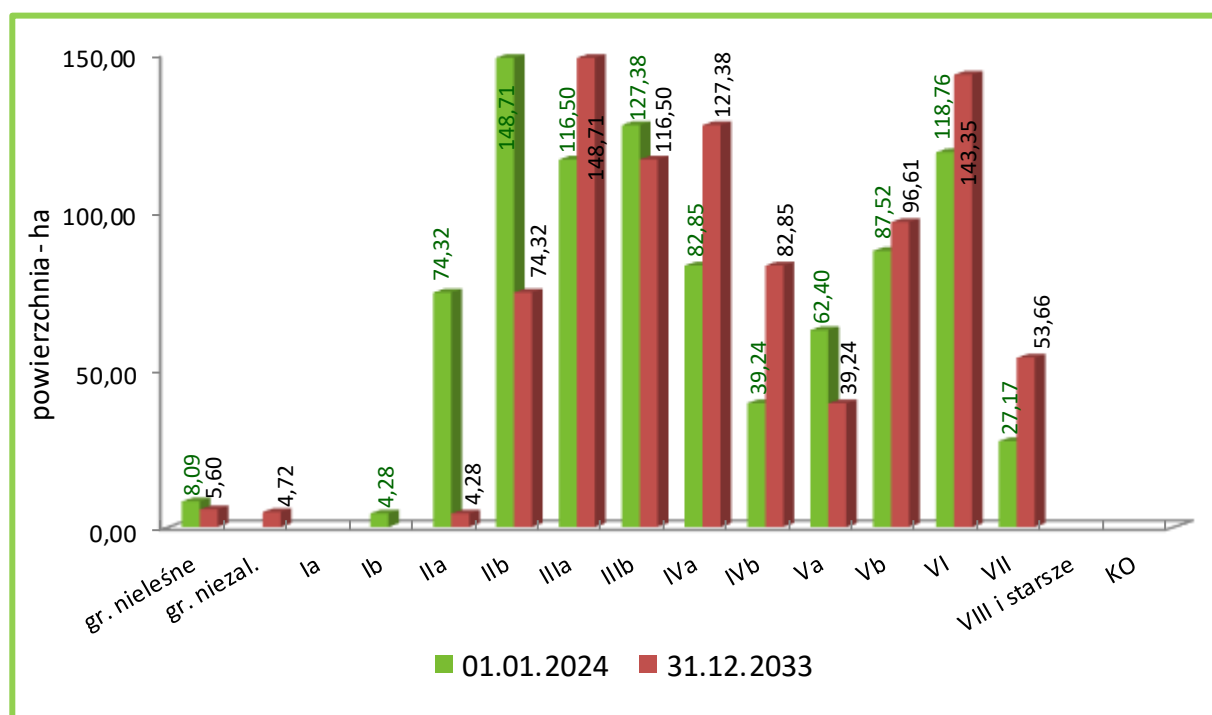
4.4.2. PLH300017 Dolina Rurzycy

Obszar zajmuje powierzchnię 1766,04 ha, w tym 1185,20 ha w zasięgu Nadleśnictwa. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo to 962,56 ha, co w stosunku do całości obszaru stanowi 54%.

W ramach oddziaływania *Planu* na integralność obszaru można przeanalizować rozkład struktury wiekowej drzewostanów w granicach obszaru na początku okresu i przybliżonej struktury z końca obowiązywania *Planu*.

Tab. 44. Zestawienie powierzchni drzewostanów na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu PLH300017 Dolina Rurzyca według klas i podklas wieku na początku i na końcu okresu obowiązywania Planu

	Powierzchnia drzewostanów w poszczególnych podklasach wieku																	
	Gr. nieleśne	Gr. leśne niezalesione oraz związane z gosp. leśną	Ia 1-10	Ib 11-20	IIa 21-30	IIb 31-40	IIIa 41-50	IIIb 51-60	IVa 61-70	IVb 71-80	Va 81-90	Vb 91-100	VI 101-120	VII 121-140	VIII i starsze	KO	KDO	Razem
Początek okresu	-	8,09	-	-	4,28	74,32	148,71	116,50	127,38	82,85	39,24	62,40	87,52	118,76	27,17	-	-	897,22
Koniec okresu	-	5,6	4,72	-	-	4,28	74,32	148,71	116,50	127,38	82,85	39,24	96,61	143,35	53,66	-	-	897,22

Wykres 21. Struktura wiekowa drzewostanów Nadleśnictwa w zasięgu PLH300017 Dolina Rurzyca na początku i końcu okresu obowiązywania Planu

W okresie obowiązywania Planu w PLH300017 Dolina Rurzyca w zasięgu Nadleśnictwa nie zmieni się powierzchnia gruntów leśnych. W drzewostanach nastąpi przesunięcie w strukturze klas wieku o jedną podklasę wieku. W wyniku realizacji zapisów Planu prawdopodobna wielkość zasobów drzewnych może wzrosnąć, gdyż przewiduje się, że średni wiek drzewostanów zwiększy się z 60 lat do 61 lat.

Opierając się na wiedzy i doświadczeniu w zakresie gospodarki leśnej i jej oddziaływaniu na siedliska przyrodnicze zasadnym jest stwierdzenie, że zapisy *Planu* będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na siedliska przyrodnicze stanowiące przedmioty ochrony w obszarze. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody odnośnie postępowania na nieleśnych siedliskach przyrodniczych oraz wyłączenie z użytkowania siedlisk bagiennych, z pewnością przyczynią się do poprawy stanu ochrony siedlisk, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.

W stosunku do gatunków zwierząt i roślin będących przedmiotem ochrony, biorąc pod uwagę ich wymagania ekologiczne, zauważyć można, że w *Planie* nie projektuje się czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na liczebność populacji kluczowych gatunków.

Przedstawione informacje oraz prognozy zmian na koniec okresu gospodarczego pozwalają na stwierdzenie, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność PLH300017 Dolina Rurzycy.**

5. ROZWIĄZANIA I WNIOSKI DO PLANU

5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań Planu na środowisko

Czynności gospodarcze zawarte w *Planie* uwzględniają zapisy ustawy o ochronie przyrody, zabraniające prowadzenia działań, które mogą pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz wpłynąć negatywnie na gatunki roślin i zwierząt chronionych lub przewidzianych do ochrony w ramach sieci Natura 2000.

Plan nie zawiera projektów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, ani też ingerencjami polegającymi na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu.

Zawarte w *Planie* ustalenia dotyczące potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej mają jedynie charakter kierunkowych wytycznych, zwykle bez konkretnej lokalizacji. W *Planie* nie określa się również szczegółowych terminów i technik wykonywania działań gospodarczych. Wykonawcę *Planu* obowiązują w tym zakresie przepisy ogólnopolskie i resortowe oraz przepisy i wytyczne wydane przez generalną i regionalną dyrekcję lasów państwowych.

Niektóre planowane zadania mogą spowodować w trakcie realizacji powstanie negatywnego, krótkoterminowego oddziaływania na wybrane elementy środowiska. Sposoby ograniczenia tego oddziaływania zostały ujęte w programie ochrony przyrody, który zawiera kompleksowy opis stanu przyrody oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji.

Tab. 45. Zestawienie wniosków z analizy Planu oraz propozycje łagodzenia ewentualnych negatywnych oddziaływań

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Rezerваты przyrody	
Planowane wskazania związane z pozyskaniem w „Dolinie Rurzyca” w oddz.: 33c,d,l, 129f,i, 130b,d,f,g,i, 173b,g,h, 174a,b, 237a,b, 238d,g, 293c,g,h, 364g,h, 365b, 366b,dg,h,i, 426b,g,h, 472b, 509d,f, 510h.	Zabiegi należy wykonać zgodnie z zaleceniami wynikającymi z planu zadań ochronnych: – w terminie X – II, – stosując zrywkę nie naruszającą pokrywę gleby oraz niszczenia bioty chrobotków, – pozostawiając drzewa powyżej 80 lat, drzewa biocenotyczne, dziuplaste, częściowo obumarłe.

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
W otulinie rezerwatu przyrody „Dolina Rurzyca” 1) trzebieże wczesne w oddz.: 34a,b, 131i, 174i, 294a, 295h, 295l, 366g, 367a, 368g, 428d; 2) trzebieże późne w oddz.: 42c,d, 130c, 175a, 239c,d,g,h,j, 294g, 295b,d,j,k,n, 366d, 367c, 368a,c, 428i, 429a,c,d, 472d, 473b, 509d,f, 510h, 513a,c; 3) rębnie Ib, zabiegi agrotechniczne oraz odnowienia w oddz.: 41a,c, 42b, 174f, 175b, 295g, 365f, 366j, 368f, 427b, 428c, 513d; 4) rębnie IIIa, zabiegi agrotechniczne oraz odnowienia w oddz.: 4ld,g, 174h, 239a; 5) czyszczenia wczesne w oddz. 428b; 6) czyszczenia późne na w oddz.: 34c, 42a; 7) zabiegi pielęgnacyjne w oddz.: 295f, 368d, 513b oraz poprawki w oddz. 513b.	Zabiegi należy wykonać zgodnie z zaleceniami wynikającymi z uzgodnień z RDOŚ: 1) zabiegi przeprowadzone zostaną w okresie od 16 października do końca lutego, tj. poza okresem lęgu i wychowu potomstwa zwierząt oraz po zakończeniu okresu wegetacyjnego roślin; 2) prace rozłożone zostaną czasowo w okresie 9 lat obowiązywania PUL; 3) zaplanowane prace gospodarcze należy przeprowadzić z uwzględnieniem zapisów zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza nad Gwdą PLB300012 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1522, z późn. zm.); 4) w oddz. 41,42 oraz oddz. 239 stanowiących siedliska włośchatki przed przystąpieniem do rębni należy przeprowadzić kontrolę pod kątem występowania w drzewostanie drzew dziuplastych, które należy pozostawić w drzewostanie (z wyłączeniem sytuacji stwarzających zagrożenie zdrowia, życia lub mienia ludzkiego); 5) pozyskane drewno powinno zostać niezwłocznie usunięte z obszaru otuliny z uwagi na możliwość ubożenia bioróżnorodności entomofauny związanej z martwym drewnem; 6) informację o wykonaniu przedmiotowych prac wnioskodawca przedstawi w rocznych sprawozdaniach, w pierwszym kwartale roku następującego po ich wykonaniu.
Użytki ekologiczne	
Planowanie rębni zupełnych i gniazdowych w bezpośrednim sąsiedztwie oddz.: 320k, 258l, 323i, 259g.	Pozostawienie stref buforowych w odległości ok. 25 m od granicy użytków przy wykonywaniu rębni w oddz.: 320j, 258k, 323k, 259n.
Pomniki przyrody	
Wykonywanie cięć pielęgnacyjnych w oddz.: 93a, 213j oraz cięć rębnych w oddz.: 309c, 387d, z pomnikami przyrody.	Aby zapobiec przypadkowemu uszkodzeniu drzew będących pomnikami, zaleca się nanieść ich lokalizację na szkice powierzchni manipulacyjnej i planować szlaki zrywkowe uwzględniając ich położenie. Przy użytkowaniu rębnym (oddz.: 309c, 387d) należy pozostawić biogrupy obejmujące bezpośrednie sąsiedztwo pomników. Należy prowadzić nadzór nad pracą robotników leśnych, co dotyczy zarówno ścinki, jak i zrywki drewna, również w przypadku prowadzenia cięć pielęgnacyjnych (TW, TP w oddz.: 93a, 213j).

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Ochrona leśnych siedlisk przyrodniczych	
Możliwy negatywny wpływ w przypadku ewentualnego zastosowania składów gatunkowych upraw niezgodnych z typem drzewostanu przewidzianych dla leśnych siedlisk przyrodniczych oraz w przypadku gospodarowania niedostosowanego do typu siedliska przyrodniczego.	W programie ochrony przyrody zawarto wskazania dotyczące postępowania hodowlanego na siedliskach chronionych. Działania w drzewostanach z siedliskami przyrodniczymi powinny być prowadzone zgodnie z tymi wskazaniem.
Ochrona nieleśnych siedlisk przyrodniczych	
Możliwy negatywny wpływ w przypadku prowadzenia prac na tych siedliskach.	W programie ochrony przyrody zawarto ogólne wytyczne dotyczące możliwego zakresu prowadzenia prac na siedliskach nieleśnych; powinny być one znane osobom podejmującym decyzje mające wpływ na gospodarowanie wodami, łąkami i torfowiskami; wszelkie działania powinny być prowadzone w sposób niezagrożający tym siedliskom.
Możliwy negatywny wpływ w przypadku prowadzenia prac w ich bezpośrednim sąsiedztwie: - 7110 – oddz.: 258f, 313h; - 7140 – oddz. 320k.	W przypadku planowania cięć zupełnych (rębnie zupełne I oraz rębnie III gniazdowe) wokół hydrogenicznym siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej należy wyznaczyć strefy buforowe, o szerokości ok. 25 m (uwzględniając rzeczywiste ukształtowanie terenu), gdzie nie powinno się wykonywać cięć zupełnych i lokalizować gniazd przy rębniach złożonych; w tych strefach w razie potrzeby można odślaniać pojawiające się odnowienie naturalne bądź wprowadzone odnowienie sztuczne; czynności związane z usuwaniem posuszu czynnego zagrażającego trwałości lasu oraz związane z bezpieczeństwem ludzi mogą być prowadzone. Należy dopilnować pozostawienie wyznaczonej strefy buforowej przy wykonywaniu rębni zupełnej w oddz.: 258g, 313g, 320j.
Prace w sąsiedztwie miejsc wypoczynku i obozowisk	
Planowane cięcia związane z pozyskaniem drewna w pobliżu miejsca biwakowania (oddz. 363f) oraz w pobliżu obozowisk harcerskich (oddz.: 55g, 56f, 91a,d, 193i).	Prace gospodarcze w oddziałach sąsiadujących miejscami wypoczynku i obozowiskami harcerskimi należy planować z wyłączeniem okresu urlopowego (tj. VI – IX).
Ochrona stanowisk roślin chronionych	
Możliwe zniszczenie, podczas prowadzenia prac w drzewostanach, stanowisk gatunków chronionych, wykazanych we wcześniejszym rozdziale Prognozy.	Przed przystąpieniem do prac stanowiska tych gatunków powinny być naniesione na szkice zrębowe lub odnowieniowe, a w razie potrzeby zaznaczone w terenie, aby wytyczyć szlaki operacyjne poza miejscami występowania; przy użytkowaniu rębny należy pozostawić biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu.

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Możliwe zniszczenie jeszcze nie rozpoznanych stanowisk gatunków chronionych.	Przed przystąpieniem do prac na powierzchni manipulacyjnej należy dokonać lustracji terenowej, aby ewentualnie nanieść na szkice manipulacyjne nowe stanowiska cennych gatunków; dalsze prace prowadzić w sposób niezagrażający płatom ich siedlisk.
Ochrona stanowisk zwierząt chronionych	
Możliwe zniszczenie miejsc bytowania podczas prowadzenia prac w drzewostanach w granicach utworzonych stref ochrony (bielik, włośchatka, sóweczka, kania ruda).	Należy przestrzegać zakazów dotyczących ochrony strefowej. Strefę ochrony ścisłej wyłączono z zabiegów gospodarczych. Prace w strefie ochrony okresowej prowadzić poza okresem lęgowym: - dla bielika z wyłączeniem terminu 01.01-31.07, - dla kani rudej z wyłączeniem terminu 01.03-31.08.
Możliwe płoszenie bielika, włośchatki, sóweczki i kani rudej w drzewostanach w granicach utworzonych stref ochrony.	Należy przestrzegać zakazu przebywania osób, z wyjątkiem osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony.
Możliwe zniszczenie miejsc bytowania podczas prowadzenia prac w drzewostanach w których stwierdzono gniazdowanie gatunków wymagających ustalenia stref ochrony.	Należy natychmiast zaprzestać prac gospodarczych, w odległości zgodnej z załącznikiem nr 4 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (DZ. U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.), i podjąć odpowiednią procedurę zgłoszenia stanowiska do RDOŚ.
Możliwe płoszenie żurawia w drzewostanach, które stanowią jego znane stanowiska lęgowe.	Wszelkie prace należy wykonywać poza okresem lęgowym (tj. z wyłączeniem miesięcy III-VII), gdy żuraw nie przebywa w tych wyłączeniach.
Możliwy ubytek drzew dziuplastych i martwych, stanowiących miejsca gniazdowania niektórych gatunków ptaków.	Należy przestrzegać zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody, mówiących o pozostawianiu drzew dziuplastych, martwych i obumierających przy wyznaczaniu drzew do usunięcia.
Możliwy ubytek starodrzewu, stanowiącego miejsca występowania cennych gatunków ptaków.	Należy przestrzegać zalecenia, aby przy użytkowaniu rębny nie pozyskiwać więcej niż 95% miąższości, pozostała część starodrzewu powinna pozostać w formie kęp z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do naturalnej śmierci, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi i zagraża trwałości lasu.
Możliwy ubytek położonych przy ciekach, zbiornikach wodnych i torfowiskach drzewostanów stanowiących potencjalne płaty siedlisk dla niektórych gatunków ptaków.	Przed użytkowaniem rębny na powierzchni leżącej w bezpośrednim sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych należy wyznaczyć strefy buforowe, które w miarę możliwości pozostaną do naturalnej śmierci; podczas prowadzenia prac należy zwracać uwagę, aby nie doszło do usunięcia drzew z gniazdami bądź dziuplami.
Ochrona stanowisk archeologicznych	
W oddz. 357c Rb IB, gdzie zlokalizowany jest kurhan (obiekt o własnej manifestacji terenowej).	Przy planowaniu pozostawienia kęp na zrębie należy koniecznie wziąć pod uwagę miejsce lokalizacji kurhanu i tam wyznaczyć odpowiedniej wielkości biogrupę.
W oddz.: 152a, 285a, 286g zaplanowano Rb IB.	W tych oddziałach wyróżniono kamienie kierunkowe – obiekty o wysokich walorach, które nie powinny być uszkodzone zarówno podczas ścinki, jak i zrywki pozyskanego drewna. Nanieść ich lokalizację na szkice

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
	powierzchni manipulacyjnej i tak prowadzić szlaki zrywkowe, aby ich nie uszkodzić.
PLH300017 Dolina Rurzyca	
Możliwe negatywne oddziaływanie może wystąpić na siedlisku: - 9130, w przypadku realizacji rębni na pow. 14,29 ha (TP) oraz w 545d,i – IVA; 576d,l – IIAU; 576i – IIIBU; 595b – IIB; - 9160, w przypadku realizacji TP na pow. 1,14 ha; - 91T0, w przypadku realizacji TP na pow. 36,61 ha.	Modyfikacja polegająca na pozostawieniu w ramach rębni na powierzchni manipulacyjnej nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanu macierzystego wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy), w postaci biogrup lub większej liczby kęp, zaleca się aby wielkość biogrupy wynosiła co najmniej 6 arów. Powinny być one zaznaczone w terenie na etapie cięć przygotowawczych i pozostawione do naturalnego rozpadu i tworzyć jeden zwarty płat drzewostanu; Przy cięciach uprzątających pozostawienia do naturalnej śmierci 10-15% drzew liściastych (przestoje). Pozostawieniu martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości minimum 5 sztuk/ha, o ile pozwalają na to naturalne procesy wydzielania się posuszu (nie dotyczy gatunków obcych geograficznie i ekologicznie). Odnawianie gatunkami właściwymi dla siedliska: bukiem z możliwym, mniejszym udziałem dębu szypułkowego, klonu zwyczajnego, klonu jawora i innych rodzimych gatunków liściastych oraz dopuszczalnym udziałem sosny zwyczajnej w ilości nie przekraczającej 10% drzewostanu. Pozostawianiu złomów i wykrotów, z wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.

5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w Planie, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru

Proces tworzenia Planu polegał na analizie różnych wariantów alternatywnych, których efektem są zapisy zapewniające realizację przyjętych celów, zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi. Na każdym etapie planowania uwzględniano odpowiednie środki łagodzące negatywne skutki działań gospodarczych. Brano pod uwagę możliwy wpływ na środowisko, wartości przyrodnicze i krajobrazowe.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu (KZP), zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych w Nadleśnictwie Płytница. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczając przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych siedlisk;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, które oznaczają przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji, z udziałem przedstawicieli społeczeństwa i zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Etapem wariantowania były również przeprowadzane kontrole podczas prowadzenia prac terenowych. Jednym z głównych zadań urządzania lasu jest inwentaryzacja i ocena stanu lasu oraz ustalenie zadań gospodarczych na dziesięciolecie. Do tego celu wymagane jest sporządzenie aktualnego opisu taksacyjnego, które polega na ustaleniu granic wyłączeń taksacyjnych oraz określeniu elementów taksacyjnych i wskazań gospodarczych dla tych wyłączeń. Efekty pracy taksatora na tym etapie kontrolowane były na bieżąco przez kierownika pracowni, inspektora BULiGL O/Szczecinek, Inspektora Zarządu BULiGL, przedstawicieli RDLP w Pile oraz Nadleśnictwa. Każdy z kontrolujących sprawdzał, a zarazem mógł korygować opis taksacyjny wyłączeń, np. dokonując korekty niektórych elementów taksacyjnych, projektowanych zabiegów gospodarczych, itp.

Analizy opisów i wskazań gospodarczych ustalonych w terenie przez taksatora dokonywano również w trakcie uzgodnień wyników prac taksacyjnych z przedstawicielami Nadleśnictwa, lepiej znającymi lokalne uwarunkowania przyrodnicze.

Uzgodnieniom i kontroli bieżącej wykonywanej przez osoby do tego wyznaczone z ramienia BULiGL oraz RDLP podlegały również kolejne etapy prac – prace kameralne.

Ważnym elementem planowania urządzeniowego jest ustalenie możliwości lokalizacji wstępnych wskazań gospodarczych, zapisanych na gruncie w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również możliwości lokalizacji obliczonych etatów użytkowania rębного. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębного w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.),
- wytycznych KZP i NTG.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest końcowo pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić ciągłość produkcji.

Wariantowanie czasowe ograniczone jest w *Planie* do ustalenia kolejności użytkowania poszczególnych drzewostanów na wyznaczonych działkach manipulacyjnych bezpośrednio przylegających do siebie. Związane jest to z przestrzeganiem kolejności uprzątnięcia powierzchni manipulacyjnej, aby nie narażać sąsiednich drzewostanów na uszkodzenia, szczególnie od wiatrów i nasłonecznienia.

Należy podkreślić, że planowanie urządzeniowe nie przydziela obligatoryjnie terminów wykonania cięć, zarówno w ramach pory roku, jak i w ramach 10-lecia. Ustalenie ostatecznego terminu wykonania zabiegu pozostaje w gestii Nadleśniczego, który na podstawie zawartych w *Planie* ogólnych wskazań i wytycznych oraz miejscowych uwarunkowań podejmuje decyzję.

Zasada przezorności zobowiązuje jednak opracowującego *Plan* do wykonania między innymi oceny oddziaływania terminu projektowanych prac leśnych. Wykonywanie pewnych zabiegów w nieodpowiedniej porze roku (np. w sezonie lęgowym ptaków) w niektórych drzewostanach (np. w granicach stref ochronnych) może wpłynąć negatywnie na poszczególne elementy środowiska, dlatego też w programie ochrony przyrody zamieszczono zalecenia dotyczące optymalnego terminu przeprowadzenia prac. Zalecenia te najczęściej formułowane są na poziomie ogólnym, nie przyporządkowując tego terminu do konkretnej

pozycji w planie cięć, lecz w odniesieniu do grupy wyłączeń, dla których w wyniku analizy dostępnych danych stwierdzono taką potrzebę.

Zasadnicze wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Oceny wariantów przyjętych w *Planie* dokonywano również podczas opracowywania *Prognozy*. Wskazano elementy, na które powinno się zwrócić szczególną uwagę podczas realizacji zapisów *Planu*, aby ograniczyć ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko. Przedstawiono propozycje dotyczące sposobu ochrony stanowisk roślin i zwierząt chronionych, minimalizacji zagrożeń, terminu wykonywania prac w sąsiedztwie ośrodków wypoczynkowych, sposobu ochrony leśnych i nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz ochrony stanowisk archeologicznych. Ostateczny rezultat pracy, czyli *Plan* wraz z *Prognozą* przedstawione były i omawiane na Naradzie Techniczno-Gospodarczej (NTG), z udziałem przedstawicieli społeczeństwa. To także był jeden z elementów wariantowania *Planu*.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że w zasadzie nie ma możliwości wskazania innych rodzajów alternatywnych działań, mogących skutecznie służyć realizacji celów urządzania lasu. Zestaw działań wskazanych w *Planie* określono wykorzystując najbardziej aktualną wiedzę o środowisku i możliwościach technicznych wykonania prac gospodarczych na terenach leśnych, których skuteczność potwierdzono w przeszłości realizując w innych nadleśnictwach podobne plany urządzania lasu.

Na tej podstawie, zdaniem wykonawcy, przedstawiona wersja *Planu* zawiera optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. Oświadczenie autora raportu

Szczecinek, dnia 28 sierpnia 2023r.

Dane podmiotu składającego oświadczenie:

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku

Justyna Butrym

.....
(imię i nazwisko/nazwa)

ul. Koszalińska 91B
78-400 Szczecinek

.....
(adres zamieszkania/siedziby)

691 830 958

.....
(telefon kontaktowy)

OŚWIADCZENIE AUTORA RAPORTU

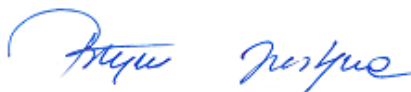
(w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów
– kierującego tym zespołem)

Dotyczy: Prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu

Nadleśnictwa Płytnica na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2033 r.

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081).

Jestem świadomy/a odpowiedzialności kamej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(czytelny podpis składającego oświadczenie)

- 6.2. Mapa siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych na tle planowanego użytkowania rębnego i gruntów przeznaczonych do zalesienia**
- 6.3. Mapa form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania rębnego i gruntów przeznaczonych do zalesienia**